

(14 Nisan 2009 tarihli ve 27200 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.)

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

ELEKTRİK PİYASASI DENGELEME VE UZLAŞTIRMA YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; aktif elektrik enerjisi arz ve talebinin dengelenmesine ve uzlaştırmanın gerçekleştirilmesine ilişkin usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; dengeleme mekanizmasının ve uzlaştırmanın taraflarının görev, yetki ve sorumlulukları ile aktif elektrik enerjisi arz ve talebinin dengelenmesine ve lisans sahibi tüzel kişilerin dengeleme mekanizması ve uzlaştırmaya katılımları sonucu oluşan alacak ve borçlarının mali açıdan uzlaştırılmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3¹ – (1) Bu Yönetmelik, 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4²³ – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a)⁴ Acil durum: 28/5/2014 tarihli ve 29013 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Şebeke Yönetmeliği, TEİAŞ’ın lisansı ve ilgili mevzuatın diğer hükümleri çerçevesinde, sistem kararlılığı ve emniyeti açısından tehlike arz eden durumları,

b) Acil durum talimatı: Acil durumların giderilmesine yönelik sistem işletmecisi tarafından verilen yük alma ve yük atma talimatlarını,

c) Aracı banka: Avans ve fatura ödeme işlemlerinin yürütülmesi amacıyla piyasa katılımcıları tarafından kullanılan bankayı,

ç) Avans dönemi: Bir fatura dönemi içerisindeki bir takvim gününde saat 00:00’dan başlayıp, aynı gün saat 24:00’de biten süreyi,

d)⁵ Avans ödeme: Gün öncesi dengeleme ve gün içi piyasası kapsamında bir gün öncesinde ticareti yapılan elektrik enerjisine ilişkin fatura kesilmeksizin yayınlanan avans ödeme bildirimine istinaden gerçekleştirilen ödemeyi,

e) Bağlantı noktası: Piyasa katılımcılarının ve/veya serbest tüketicilerin bağlantı anlaşmaları uyarınca iletim ya da dağıtım sistemine bağlandıkları saha veya irtibat noktasını,

¹ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

² 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

- f) Bakanlık: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını,
g) Başkan: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu Başkanını,

ğ)⁶ Blok alış teklifi: Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcılarının, belirtilen teklife konu zaman aralığı boyunca tek fiyat ve uzlaştırma dönemi bazlı değişebilen miktar bilgilerini içeren aktif elektrik enerjisi alış tekliflerini,

h)⁷ Blok satış teklifi: Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcılarının, belirtilen teklife konu zaman aralığı boyunca tek fiyat ve uzlaştırma dönemi bazlı değişebilen miktar bilgilerini içeren aktif elektrik enerjisi satış tekliflerini,

i) Blok teklif: Blok alış-satış tekliflerini,
i) BYTM: Bölgesel Yük Tevzi Merkezini,
j) Dağıtım: Elektrik enerjisinin gerilim seviyesi 36 kV ve altındaki hatlar üzerinden naklini,

k) Dağıtım bölgesi: Bir dağıtım lisansında tanımlanan bölgeyi,

l) Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi: 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulan dağıtım lisansı sahibi şirketler ile dağıtım lisansı sahibi Organize Sanayi Bölgesi tüzel kişiliklerini,

m)⁸ Dağıtım sistemi: Bir dağıtım şirketinin lisansında belirlenmiş dağıtım bölgesinde işlettiği elektrik dağıtım tesisleri ve şebekesini,

n) Dağıtım şirketi: Belirlenen bir bölgede elektrik dağıtımını ile iştirak eden tüzel kişiyi,

o) Değerleme katsayısı: Piyasa katılımcılarından talep edilen nakit dışı teminatların TL karşılığının belirlenmesinde kullanılacak katsayıyı,

ö) Dengeden sorumlu grup: Piyasa katılımcılarının Piyasa İşletmecisine bildirmek suretiyle oluşturdukları ve grup içinden bir piyasa katılımcısının grup adına denge sorumluluğuna ilişkin yükümlülükleri üstlendiği grubu,

p) Dengeden sorumlu taraf: Dengeden sorumlu grubun enerji dengesizliğine ilişkin Piyasa İşletmecisine karşı mali sorumluluğu, dengeden sorumlu grup adına üstlenen ya da herhangi bir dengeden sorumlu gruba dahil olmayan piyasa katılımcısını,

r) Dengeleme: Elektrik enerjisi arz ve talebini dengede tutmak amacıyla yürütülen faaliyetleri,

s) Dengeleme birimi: Dengelemeye katılabilecek bir üretim veya tüketim tesisini ya da üretim veya tüketim tesisinin bir bölümünü,

ş) Dengeleme güç piyasası: Arz ve talebin gerçek zamanlı olarak dengelenmesi amacına hizmet etmek üzere, onbeş dakika içerisinde gerçekleştirilebilen çıkış gücü değişimi ile elde edilen yedek kapasitenin alış-satışının gerçekleştiği ve sistem işletmecisi tarafından işletilen organize toptan elektrik piyasasını,

t) Dengeleme mekanizması: İkili anlaşmaları tamamlayıcı nitelikte ve gün öncesi dengeleme ile gerçek zamanlı dengelemeden oluşan faaliyetleri,

u) EIC: Oluşturulmasına ilişkin usul ve esasları ENTSO-E tarafından belirlenip kuruluşun resmi internet sitesinde duyurulan ve ENTSO-E'ya bağlı tüm ülkelerde kullanılan, enerji tanımlama kodlama sistemini,

ü)⁹ Esnek satış teklifi: Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcılarının, belirtilen teklif zaman aralığı içerisinde geçerli, teklif süresi boyunca tek fiyat ve uzlaştırma dönemi bazlı değişebilen miktar bilgilerini içeren aktif elektrik enerjisi satış tekliflerini,

⁶ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁷ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁸ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁹ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

v)¹⁰ Eşleştirme: Bir teklif bölgesi ya da belirli teklif bölgelerinden oluşan bir bölgede, ilgili bölgede yer alan teklif bölgeleri için gün öncesi piyasasına sunulmuş olan bütün tekliflerin değerlendirilmesi işlemini,

y) ENTSO-E: Avrupa Elektrik İletim Sistemi İşletmecileri Ağını,

z) Fatura dönemi: Bir takvim ayının ilk günü saat 00:00'da başlayıp, aynı ayın son günü saat 24:00'de biten süreyi,

aa) Fiyat bölgesi: Dengeleme güç piyasası kapsamında bir uzlaştırma dönemi için aynı saatlik marjinal fiyata sahip teklif bölgelerinin tamamını,

bb) Gerçek zamanlı dengeleme: Aktif elektrik enerjisi arz ve talebini gerçek zamanlı olarak dengede tutmak amacıyla, sistem işletmecisi tarafından yürütülen faaliyetleri,

cc) Gün öncesi dengeleme: Sistemdeki arz ve talebin ve/veya piyasa katılımcılarının sözleşme taahhütleri ile üretim ve/veya tüketim planlarının gün öncesinden dengelemesi amacıyla gerçekleştirilen gün öncesi planlama ya da gün öncesi piyasasına ilişkin faaliyetleri,

çç) Gün öncesi fiyatı: Gün öncesi planlama kapsamında belirlenen sistem marjinal fiyatlarını ya da gün öncesi piyasasında belirlenen nihai piyasa takas fiyatlarını,

dd) Gün öncesi piyasası: Bir gün sonrası teslim edilecek uzlaştırma dönemi bazında elektrik enerjisi alış-satış işlemleri için kurulan ve Piyasa İşletmecisi tarafından işletilen organize toptan elektrik piyasasını,

ee) Gün öncesi piyasası fiyatı: Nihai piyasa takas fiyatını,

ff) Gün öncesi piyasası katılım anlaşması: Piyasa katılımcısının gün öncesi piyasasına katılımı ile Piyasa İşletmecisinin gün öncesi piyasasının işletimine ilişkin koşul ve hükümlerin yer aldığı standart anlaşmayı,

gg)¹¹ Gün öncesi piyasası teklifleri: Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcılarının sundukları saatlik alış-satış teklifleri, blok alış-satış teklifleri ve esnek alış-satış tekliflerini,

ğğ) Gün öncesi planlama: Gün öncesi piyasasının devreye gireceği zamana kadar, bir gün sonrasına yönelik olarak öngörülen saatlik talebin gün öncesinden dengelemesi amacıyla Piyasa İşletmecisi koordinasyonunda yürütülen faaliyetleri,

hh) Gün öncesi planlama modülü: Gün öncesi planlama kapsamında, sistem marjinal fiyatlarının belirlenmesi ve gün öncesi programının oluşturulması fonksiyonlarını dengeleme maliyetlerini en aza indirecek şekilde gerçekleştirme amacıyla Piyasa İşletmecisi ve sistem işletmecisi tarafından kullanılan, PYS kapsamında yer alan yazılım modülünü,

ıı) Gün öncesi programı: Gün öncesi dengeleme faaliyetleri sonucunda, bir gün sonrası için oluşturulan ulusal ölçekli üretim/tüketim programını,

ii) Gün öncesi üretim/tüketim programı (GÜP): Bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin bağlı olduğu dengeden sorumlu tarafın yükümlülüklerine bağlı olarak bir sonraki güne ilişkin gerçekleştirmeyi öngördüğü ve Piyasa İşletmecisine gün öncesi dengeleme aşamasının başlangıcında bildirdiği, uzlaştırmaya esas elektrik enerjisi teslim noktası bazındaki üretim ya da tüketim değerlerini,

jj) Gün öncesi sistem satış teklifleri: Gün öncesi dengeleme faaliyetleri kapsamında sunulan saatlik, blok ve esnek satış tekliflerini,

kk)¹² Gün öncesi sistem alış teklifleri: Gün öncesi dengeleme faaliyetleri kapsamında sunulan saatlik, blok ve esnek alış tekliflerini,

¹⁰ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹¹ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹² 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

ll)¹³ İkili anlaşma: Gerçek ve tüzel kişiler arasında özel hukuk hükümlerine tabi olarak, elektrik enerjisi ve/veya kapasitenin alınıp satılmasına dair yapılan ve Kurul onayına tabi olmayan ticari anlaşmaları,

mm) İletim: Elektrik enerjisinin gerilim seviyesi 36 kV üzerindeki hatlar üzerinden naklini,

nn) İletim kapasitesi: İletim sisteminin herhangi bir noktasından gönderilebilen/alınabilen megavat cinsinden (MW) elektrik enerjisi güç miktarını,

oo) İletim sistemi: Elektrik iletim tesisleri ve şebekesini,

öö) İletim sistemi konfigürasyonu: İletim sistemine verilen ya da iletim sisteminden çekilen elektrik enerjisinin hesaplanması için dikkate alınacak sayaçlar, sayaçların verişi ya da çekiş açısından hangi yönde olduğu ve sayaçlara uygulanacak kayıp katsayıları gibi bilgileri içeren hesaplama kurallarını,

pp) İlgili mevzuat: Elektrik piyasasına ilişkin kanun, yönetmelik, tebliğ, genelge, Kurul kararları ile ilgili tüzel kişilerin sahip olduğu lisans veya lisansları,

rr)¹⁴ İtibari bağlantı noktası: Kurum tarafından hazırlanan ve Kurul tarafından onaylanarak yürürlüğe giren Kayıp Katsayıları Hesaplama Metodolojisine İlişkin Usul ve Esaslarda kayıpların hesaplanmasında kullanılan itibari noktayı,

ss)¹⁵ Kanun: 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununu,

şş) Kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programı (KGÜP): Bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin bağlı olduğu dengeden sorumlu tarafın yükümlülüklerine ve gün öncesi dengeleme sonucuna bağlı olarak bir sonraki güne ilişkin gerçekleştirmeyi öngördüğü ve sistem işletmecisine dengeleme güç piyasasının başlangıcında bildirdiği üretim ya da tüketim değerlerini,

tt) Kısıt yönetimi: İletim sisteminde oluşan veya oluşması öngörülen kısıtların giderilmesine ilişkin yöntemleri,

uu) Kısıtsız piyasa takas fiyatı (KPTF): Belli bir saat için, gün öncesi piyasasında tüm teklif bölgeleri için sunulan alış-satış tekliflerinin eşleştirilmesi sonucunda belirlenen saatlik elektrik enerjisi alış-satış fiyatını,

üü) Kurul: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunu,

vv) Kurum: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunu,

yy)¹⁶ Merkezi uzlaştırma bankası: Piyasa katılımcıları arasındaki bu Yönetmelikle belirlenecek olan mali işlemleri yürütmek üzere kullanılan, 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre merkezi takas kuruluşu olarak kurulan Merkezi uzlaştırma kuruluşu,

zz) Merkezi uzlaştırma bankası anlaşması: Piyasa İşletmecisi ile merkezi uzlaştırma bankası arasında imzalanacak ve tarafların teminat yönetimi ve ödemelere ilişkin görev ve sorumluluklarını içeren anlaşmayı,

aaa) Merkezi uzlaştırma bankası-katılımcı anlaşması: Piyasa İşletmecisi tarafından hazırlanarak, piyasa katılımcıları ile merkezi uzlaştırma bankası arasında teminat yönetimi ve nakit takas hizmetlerine ilişkin olarak imzalanacak olan anlaşmayı,

bbb) Milli Yük Tevzi Merkezi (MYTM): TEİAŞ bünyesinde yer alan ve elektrik enerjisi arz ve talebinin gerçek zamanlı olarak dengelenmesinden ve sistem işletiminden sorumlu merkezi birimini,

ccc)^{17,18}

¹³ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁴ 20 Şubat 2011 tarihli ve 27852 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁵ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁶ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁷ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁸ 17 Kasım 2018 tarihli ve 30598 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

ççç) Nihai piyasa takas fiyatı (NPTF): Belli bir saat ve belli bir teklif bölgesi için, teklif bölgeleri arasındaki iletim kısıtları dikkate alınarak belirlenen saatlik elektrik enerjisi alış-satış fiyatını,

ddd)¹⁹ Organize toptan elektrik piyasaları: Elektrik enerjisi, kapasitesi veya perakende alış satışının gerçekleştirildiği ve piyasa işletim lisansına sahip merkezî bir aracı tüzel kişilik tarafından organize edilip işletilen gün öncesi piyasası, gün içi piyasası ile sermaye piyasası aracı niteliğindeki standardize edilmiş elektrik sözleşmelerinin ve dayanağı elektrik enerjisi ve/veya kapasitesi olan türev ürünlerin işlem gördüğü ve Borsa İstanbul Anonim Şirketi tarafından işletilen piyasaları ve Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından organize edilip işletilen dengeleme güç piyasası ve yan hizmetler piyasası gibi elektrik piyasalarını,

eee) Otomatik sayaç okuma sistemi (OSOS): Sayaç verilerinin otomatik olarak uzaktan okunabilmesi, verilerin merkezi bir sisteme aktarılması, doğrulanması, eksik verilerin doldurulması, verilerin saklanması ve ilgili taraflara istenilen formatta sunulması amacıyla, TEİAŞ ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından kurulacak olan ve gerekli yazılım, donanım ve iletişim altyapısını kapsayan sistemi,

fff)²⁰

ggg)²¹

ğğğ) Ölçüm sistemi: Sayaçlar, ölçü trafoları (gerilim ve akım trafoları), ilgili iletişim teçhizatı ve kablağı da içeren ölçüm teçhizatının tümünü,

hhh)²² Piyasa İşletmecisi: Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketini,

ııı)²³ Piyasa katılım anlaşması: Gün öncesi ve gün içi piyasaları hariç olmak üzere, piyasa katılımcısının dengeleme mekanizmasına katılımı ile Piyasa İşletmecisi ve sistem işletmecisinin dengeleme mekanizmasının işletimine ilişkin koşul ve hükümlerin yer aldığı standart anlaşmayı,

iii)^{24,25} Piyasa katılımcısı: Bu Yönetmelikte tanımlanan lisans sahibi tüzel kişiler için oluşturulan farklı kategorileri,

jjj)²⁶

kkk) Piyasa yönetim sistemi (PYS): Dengeleme mekanizması ve uzlaştırmaya ilişkin işlemlerin yürütülmesi amacıyla, Piyasa İşletmecisi, sistem işletmecisi, piyasa katılımcıları ve sayaçların okunmasından sorumlu iletim ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin kullanımına sunulan ve küçük istemci yapısında çalışan uygulamaları,

III) Primer frekans kontrol kapasitesi: İşletme yedeğinin, türbin hız regülatörlerinin otomatik olarak kullanılarak sistem frekansını normal regülasyon aralığında tutmak için kullanılan ve bu işlem için yeterli olacak şekilde seçilen kısmını,

mmm) Saatlik alış teklifleri: Gün öncesi dengeleme faaliyetlerine katılan piyasa katılımcılarının, bir sonraki günün her saati için, saatlik aktif elektrik enerjisi alışına ilişkin sunmuş oldukları fiyat ve miktarları,

nnn) Saatlik satış teklifleri: Gün öncesi dengeleme faaliyetlerine katılan piyasa katılımcılarının, bir sonraki günün her saati için, saatlik aktif elektrik enerjisi satışına ilişkin sunmuş oldukları fiyat ve miktarları,

ooo) Sekonder frekans kontrol kapasitesi: İşletme yedeğinin, frekans kontrolü amacı ile kullanılan primer frekans kontrol yedeğinin serbest kalması, frekansın nominal değerine geri

¹⁹ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁰ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

²¹ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

²² 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²³ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁴ 30 Aralık 2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁵ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁶ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

dönebilmesi ve komşu elektrik şebekeleriyle olan toplam elektrik enerjisi alışverişinin programlanan düzeyde tutulabilmesinin sağlanması için, sekonder kontrol sistemi vasıtasıyla kullanılan ve bu işlem için yeterli olacak şekilde seçilen kısmını,

ööö)²⁷ Serbest tüketici: Kurul tarafından belirlenen elektrik enerjisi miktarından daha fazla tüketimi bulunduğu veya iletim sistemine doğrudan bağlı olduğu veya organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğini haiz olduğu için tedarikçisini seçme hakkına sahip gerçek veya tüzel kişiyi,

ppp) Sistem alış talimatı: Gün öncesi planlamaya katılan piyasa katılımcılarının sistem alışları için ilgili piyasa katılımcılarına sistem işletmecisi ya da Piyasa İşletmecisi tarafından yapılan bildirimleri,

rrr) Sistem alış teklif fiyatı: Gün öncesi dengeleme faaliyetlerine katılan piyasa katılımcılarının sistemden alış için talep ettikleri birim fiyatları,

sss) Sistem alış teklif miktarı: Gün öncesi dengeleme faaliyetlerine katılan piyasa katılımcılarının ilgili dengeleme biriminde yapmayı teklif ettiği üretim azalması ya da tüketim artış miktarlarını,

şşş) Sistem: Elektrik iletim sistemi ve dağıtım sistemi dahil olmak üzere tüm kullanıcı sistemlerini,

ttt) Sistem dengesizlik fiyatı: Uzlaştırma dönemi bazında belirlenen piyasa katılımcılarının denge sorumluluklarından kaynaklanan enerji dengesizliklerine uygulanan fiyatı,

uuu)²⁸ Sistem işletmecisi: TEİAŞ'ı,

üüü)²⁹ Sistem marjinal fiyatı: Sistem yönünün enerji açığını göstermesi halinde yük alma teklif fiyatlarının en düşüğünden, sistem yönünün enerji fazlasını göstermesi halinde yük atma teklif fiyatlarının en yükseğinden başlanılmak üzere, dengeleme güç piyasası kapsamında verilen tüm talimatlar dikkate alınarak belirlenen net talimat hacmine tekabül eden teklif fiyatını,

vvv) Sistem satış talimatı: Gün öncesi dengeleme faaliyetlerine katılan piyasa katılımcılarının sistem satışları için ilgili piyasa katılımcılarına sistem işletmecisi ya da Piyasa İşletmecisi tarafından yapılan bildirimleri,

yyy) Sistem satış teklif fiyatı: Gün öncesi dengeleme faaliyetlerine katılan piyasa katılımcılarının sisteme satış için talep ettikleri birim fiyatları,

zzz) Sistem satış teklif miktarı: Gün öncesi dengeleme faaliyetlerine katılan piyasa katılımcılarının ilgili dengeleme biriminde yapmayı teklif ettiği üretim artışı ya da tüketim azalma miktarları,

aaaa)³⁰ Talep kontrolü: Üretim kapasitesinin yetersiz olması durumunda talebi düşürmek için, Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde belirtilen esaslar çerçevesinde TEİAŞ ve kullanıcılar tarafından uygulanan hizmetleri,

bbbb) Talep tahmini: Sistem işletmecisi tarafından günlük olarak yayımlanan, saatlik tüketim öngörülerini,

cccc) Talimat: Yük alma veya yük atma talimatlarını,

çççç) Talimat etiket değeri: Talimat etiketinin dengeleme amaçlı talimatlar için 0, sistem kısıtlarının giderilmesi amaçlı talimatlar için 1, yan hizmetler kapsamında verilen talimatlar için 2 olarak belirlenen değerini,

²⁷ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁸ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁹ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁰ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

dddd) Talimat etiketi: Sistem işletmecisi tarafından gün öncesi planlama ve/veya dengeleme güç piyasasında piyasa katılımcılarına yük alma ya da yük atma talimatlarının hangi amaçla verildiğinin belirlenmesi için kullanılan değişkeni,

eeee) TCMB: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası,

ffff)³¹ Tedarikçi: Elektrik enerjisi ve/veya kapasite sağlayan üretim şirketleri ve tedarik lisansına sahip şirketleri,

gggg) TEİAŞ: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketini,

ğğğğ) Teklif bölgesi: Sınırlarını oluşturan iletim sistemi bağlantı noktalarında büyük çaplı iletim kısıtlarının beklendiği en küçük topolojik iletim sistemi bölgesini,

hhhh) Teknik parametreler: Bir dengeleme biriminin devreye girme, devreden çıkma, yüklenme, yük düşme ve verilen talimatları yerine getirme ile ilgili performans özelliklerini içeren ve dengeleme birimi sahibi piyasa katılımcıları tarafından sistem işletmecisine bildirilen değerleri,

ıııı) Teminat seviyesi: Bir piyasa katılımcısının Piyasa İşletmecisine sunmuş olduğu teminat olarak kabul edilebilecek değerlerin toplam tutarını,

ııııı) Tersiyer kontrol yedek kapasitesi: İşletme yedeğinin, sekonder frekans kontrol yedeği devreye alındıktan sonra, dengeleme birimlerinin onbeş dakika içerisinde gerçekleştirilebildikleri çıkış gücü değişimi ile sağlanan, ihtiyaç duyulduğunda manuel olarak servise alınan ve başka bir frekans sapması tehlikesine karşı sekonder frekans kontrol yedeğinin serbest hale getirilmesini sağlamaya yeterli olacak şekilde seçilen kısmını,

jjjj)³² Tesis: Elektrik enerjisi üretimi, iletimi veya dağıtımı faaliyeti yürütülen veya yürütülmeye hazır tesis, şebeke veya teçhizatı,

kkkk) TETAŞ: Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketini,

llll) Ticaret sınırları: Teklif bölgeleri arasındaki teknik, güvenlik gibi nedenlerle kullanıma kapatılmış olan iletim kapasitesi dışında kalan, elektrik ticareti için saatlik olarak izin verilebilir maksimum iletim kapasitesi limitlerini,

mmmm) Ticari işlem onayı: Piyasa İşletmecisinin, her bir teklif bölgesi için NPTF'nin hesaplanmasını takiben, her bir piyasa katılımcısına yapmış olduğu ve ilgili piyasa katılımcısı için belirlenmiş olan alış-satış miktarlarını içerir bildirimleri,

nnnn) Toptan elektrik piyasası: Elektrik enerjisi, kapasitesi ya da bunların türev ürünlerinin toptan alış-satışının gerçekleştirildiği; ikili anlaşmalar piyasası ya da piyasa ve/veya sistem işletmecisi tarafından organize edilen gün öncesi piyasası, dengeleme güç piyasası, yan hizmetler gibi elektrik piyasalarını,

oooo) Tüketim: Elektrik enerjisi tüketimini,

öööö) Tüketim birimi: Elektrik enerjisinin tüketildiği tesisleri,

pppp) Uzlaştırma: Dengeleme mekanizmasından ve/veya enerji dengesizliğinden doğan alacak ve borç miktarlarının hesaplanması ve ilgili alacak-borç bildirimlerinin hazırlanması işlemlerini,

rrrr) Uzlaştırma dönemi: Uzlaştırma işlemleri için esas alınan zaman dilimlerini,

ssss) Uzlaştırmaya esas elektrik enerjisi teslim noktası: Çekiş ya da ihracat yapılan ve iletim sistemi kaybına maruz bir iletim sistemi bağlantı noktasını,

şşşş)³³ Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimi: Piyasa katılımcılarının lisansları gereği gerçekleştirdikleri faaliyetler kapsamında tesis ettikleri düzenlemeye tabi olan ya da olmayan ikili anlaşmalar ile belli bir uzlaştırma dönemi için almayı ya da satmayı bildirdikleri aktif elektrik enerjisi miktarlarını içeren ve uzlaştırmaya esas teşkil etmesi amacıyla Piyasa İşletmecisine yapılan bildirimleri,

³¹ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³² 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³³ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

tttt)³⁴ Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi: Her bir piyasa katılımcısına ilişkin uzlaştırma hesaplamalarının yapılabilmesi amacıyla, PYS aracılığıyla kaydı yapılan aktif elektrik enerjisi üreten ya da tüketen birimleri,

uuuu) Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonu: Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ait uzlaştırmaya esas veriş-çekiş miktarının hesaplanmasında dikkate alınacak sayaç verileri, sayaçların veriş ya da çekiş açısından hangi yönde olduğu ve hangi piyasa katılımcısı adına kayıtlı olduğu bilgilerini içeren hesaplama kurallarını,

üüüü) Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş miktarı: Uzlaştırma hesaplamalarında esas alınmak üzere, uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonunda yer alan sayaçlardan elde edilen ölçümlerin, uzlaştırmaya esas aktif elektrik enerjisi teslim noktası bazındaki değerlerini,

vvvv) Ünite: Bağımsız olarak yük alabilen ve yük atabilen her bir üretim grubunu, kombine çevrim santralleri için her bir gaz türbin ve jeneratörü ile gaz türbin ve jeneratörüne bağlı çalışacak buhar türbin ve jeneratörünün payını,

yyyy) Üretim: Enerji kaynaklarının, üretim tesislerinde elektrik enerjisine dönüştürülmesini,

zzzz)³⁵ Üretim faaliyeti gösteren tüzel kişi: Üretim ve/veya OSB üretim lisansı sahibi tüzel kişileri,

aaaa) Üretim tesisi: Elektrik enerjisinin üretildiği tesisleri,

bbbb)³⁶ Yan hizmetler: Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde tanımlanan hizmetleri,

cccc) Yük alma: Bir dengeleme biriminin sistem işletmecisi tarafından verilen talimatlar doğrultusunda, üretimini artırarak ya da tüketimini azaltarak sisteme enerji satması durumunu,

çççç) Yük alma talimatı: Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcılarının yük almaları için ilgili piyasa katılımcılarına sistem işletmecisi ya da Piyasa İşletmecisi tarafından yapılan bildirimleri,

dddd) Yük alma teklif fiyatı: Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcılarının Yük Alma için talep ettikleri birim fiyatları,

eeee) Yük alma teklif miktarı: Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcılarının ilgili dengeleme biriminde yapmayı teklif ettiği üretim artış ya da tüketim azaltma miktarlarını,

ffff) Yük alma teklifi: Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcılarının yük almak amacıyla teklif ettikleri, fiyat, miktar ve geçerli olduğu zaman gibi bilgileri içeren teklifleri,

gggg) Yük atma: Bir dengeleme biriminin sistem işletmecisi tarafından verilen talimatlar doğrultusunda, üretimini azaltarak ya da tüketimini artırarak sistemden enerji alması durumunu,

ğğğğ) Yük atma talimatı: Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcılarının yük atmaları için ilgili piyasa katılımcılarına sistem işletmecisi ya da Piyasa İşletmecisi tarafından yapılan bildirimleri,

hhhh) Yük atma teklif fiyatı: Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcılarının yük atma için talep ettikleri birim fiyatları,

ıııı) Yük atma teklif miktarı: Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcılarının ilgili dengeleme biriminde yapmayı teklif ettiği üretim azalması ya da tüketim artış miktarlarını,

iiiii) Yük atma teklifi: Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcılarının yük atmak amacıyla teklif ettikleri, fiyat, miktar ve geçerli olduğu zaman gibi bilgileri içeren teklifleri,

³⁴ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁵ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁶ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

jjjjj)^{37, 38} Lot: Uzlaştırmaya esas ikili anlaşmalar, gün öncesi piyasası ile gün içi piyasası kapsamında tekliflerin bildirilmesi amacıyla kullanılan ve 0,1 MWh'e eşdeğer enerji miktarını, kkkkk)³⁹ EPIAŞ: Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketini, lllll)⁴⁰ Görevli tedarik şirketi: Dağıtım ve perakende satış faaliyetlerinin hukuki ayrıştırması kapsamında kurulan veya son kaynak tedariki yükümlüsü olarak Kurul tarafından yetkilendirilen tedarik şirketini, mmmmm)⁴¹ Gün içi piyasası katılım anlaşması: Piyasa katılımcısının gün içi piyasasına katılmak için imzaladığı standart anlaşmayı, nnnnn)⁴² Gün içi piyasası: Gün içi piyasası kapı kapanış zamanına kadar elektrik enerjisi ticaretinin yapıldığı organize toptan elektrik piyasasını, ooooo)⁴³ Gün içi piyasasında eşleşme: Gün içi piyasasına sunulan bir alış teklifinin eşit veya daha iyi fiyatlı bir satış teklifiyle veya bir satış teklifinin eşit veya daha iyi fiyatlı bir alış teklifiyle tamamen veya kısmen eşleşerek ticari işlemin gerçekleşmesini, ööööö)⁴⁴ Teklif defteri: Gün içi piyasası katılımcılarının kontratlara sundukları en iyi tekliflerin listelendiği PYS ekranını, ppppp)⁴⁵ Esnek alış teklifi: Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcılarının, belirtilen teklif zaman aralığı içerisinde geçerli, teklif süresi boyunca tek fiyat ve uzlaştırma dönemi bazlı değişebilen miktar bilgilerini içeren aktif elektrik enerjisi alış tekliflerini, rrrrr)⁴⁶ Teklif süresi: Bir esnek teklifte belirtilen, teklif zaman aralığı içerisinde yer alan, aktif elektrik enerjisi alış-satışının gerçekleşeceği bir veya ardışık birden fazla uzlaştırma dönemi sayısı, sssss)⁴⁷ Teklif zaman aralığı: Blok ve esnek tekliflerin geçerli olduğu, başlangıç ve bitiş saatleri ile tanımlanan zaman dilimi, şşşşş)⁴⁸ Karşılığı olmayan piyasa işlemi: Piyasa işletmecisi tarafından hazırlanan Karşılığı Olmayan Piyasa İşlemlerine İlişkin Yöntemde düzenlenen hususlar çerçevesinde, piyasa katılımcılarının piyasa işlem miktarlarının; satış, alış, ithalat, ihracat miktarları ile üretimlerine ilişkin verilerin kullanılmasıyla hesaplanan miktarı aşığı tespit edilen işlemleri, ifade eder.

İKİNCİ KISIM

Dengeleme Mekanizması ve Uzlaştırma BİRİNCİ BÖLÜM

Dengeleme Mekanizması ve Uzlaştırmaya İlişkin Genel Esaslar

Dengeleme mekanizmasına ilişkin genel esaslar

MADDE 5 – (1) Dengeleme mekanizması, ikili anlaşmaları tamamlayıcı nitelikte olup, gün öncesi dengeleme, gün içi dengeleme⁴⁹ ile gerçek zamanlı dengelemeden oluşan faaliyetleri kapsar.

³⁷ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

³⁸ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁹ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁴⁰ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁴¹ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁴² 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁴³ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁴⁴ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁴⁵ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁴⁶ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁴⁷ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁴⁸ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁴⁹ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

(2) Gün öncesi dengeleme; sistemdeki arz ve talebin dengelenmesi ve piyasa katılımcılarının sözleşme taahhütleri ile üretim ve/veya tüketim planlarını gün öncesinde dengelemeleri amacıyla gerçekleştirilen faaliyetlerden oluşur ve gün öncesi planlama ya da gün öncesi piyasası aracılığıyla sağlanır.

(3)⁵⁰ Gün içi dengeleme, piyasa katılımcılarının sözleşme taahhütleri ile üretim ve/veya tüketim planlarını gün içinde dengelemeleri amacıyla gerçekleştirilen faaliyetlerden oluşur ve gün içi piyasası aracılığıyla sağlanır.

(4) Gerçek zamanlı dengeleme; yan hizmetler ve dengeleme güç piyasasından oluşur. Dengeleme güç piyasası, Sistem İşletmecisine gerçek zamanlı dengeleme için en fazla 15 dakika içinde devreye girebilecek yedek kapasiteyi sağlar. Frekans kontrolü ve talep kontrolü hizmetleri, yan hizmetler aracılığıyla sağlanır.

(5) Piyasa İşletmecisi ve Sistem İşletmecisi gerekli her türlü koordinasyon ve haberleşmeyi sağlayarak, elektrik enerjisi arz ve talebini dengelemek amacıyla dengeleme mekanizması faaliyetlerini ve bu faaliyetler için gereken ilgili usul ve esasları yürütür.

Denge sorumluluğunun genel esasları

MADDE 6 – (1) Piyasa katılımcıları, her bir uzlaştırma dönemi ve her bir teklif bölgesi için, bir tarafta sisteme verişleri, elektrik enerjisi alımları ve ithalatları ile diğer tarafta, sistemden çekişleri, elektrik enerjisi satışları ve ihracatları arasında denge sağlamakla yükümlüdür.

(2) Piyasa katılımcıları, uzlaştırma dönemi bazında enerji dengesizlikleri ve dengesizliklerinin uzlaştırılması için Piyasa İşletmecisine karşı mali sorumluluk üstlenir. Bu mali sorumluluğu üstlenen piyasa katılımcısı dengeden sorumlu taraf olarak adlandırılır.

(3) Dengeden sorumlu taraflar bir araya gelmek suretiyle dengeden sorumlu grup oluşturabilirler. Dengeden sorumlu grup adına grup içinden bir dengeden sorumlu taraf, dengeden sorumlu grubun enerji dengesizliğine ilişkin Piyasa İşletmecisine karşı mali sorumluluğunu üstlenir.

(4) Dengeden sorumlu tarafların gün öncesi dengelemenin tamamlanması aşamasına kadar, mevcut olan tüm imkânları kullanarak denge sağlamaları esastır. Gerçek zamanda sistemin dengelenmesi Sistem İşletmecisinin sorumluluğundadır.

(5) Piyasa İşletmecisi denge sorumluluğuna ilişkin yükümlülüklerin sistematik ihlallerini belirleyebilmek ve bu sapmaları Kuruma raporlayabilmek için, tüm dengeden sorumlu taraflardan ihtiyaç duyduğu bilgileri alır.

Gün öncesi dengelemeye ilişkin genel esaslar

MADDE 7 – (1) Gün öncesi dengeleme, gerçek zamandan bir gün öncesinden öngörülen uzlaştırma dönemi bazında üretim ve tüketim dengesini sağlamak üzere aşağıdaki genel esaslar çerçevesinde yürütülür:

a) Gün öncesi dengeleme kapsamında sunulan teklifler gün öncesi dengelemeye katılan piyasa katılımcıları arasında ayırım gözetilmeksizin değerlendirilir.

b) Gün öncesi dengelemenin uzlaştırmasında uygulanan fiyatlar, gün öncesi dengeleme kapsamında sunulan teklifler dikkate alınarak, uzlaştırma dönemi bazında, marjinal fiyatlandırma ya da nihai piyasa takas fiyatı belirleme prensibine dayalı olarak belirlenir.

c) Gün öncesi dengelemeye ilişkin faaliyetler şeffaflık ve sorumluluk ilkelerine uygun şekilde yürütülür.

⁵⁰ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiş ve takip eden fıkralar teselsül ettirilmiştir.

(2) Gün öncesi dengeleme, gün öncesi planlama ya da gün öncesi piyasası aracılığıyla yürütülür.

(3) Gün öncesi piyasası:

a) Piyasa katılımcılarına üretim ve/veya tüketim ihtiyaçları ile sözleşmeye bağlanmış yükümlülüklerini gün öncesinde dengeleme olanağını sağlama,

b) Elektrik enerjisi referans fiyatını belirleme,

c) Sistem İşletmecisine gün öncesinden dengelenmiş bir sistem sağlama,

ç) Sistem İşletmecisine gün öncesinden kısıt yönetimi yapabilme imkanı sağlama,

d) Piyasa katılımcılarına, ikili anlaşmalarına ek olarak bir sonraki gün için enerji alış-satışı yapma fırsatı yaratma

amaçlarına uygun olarak düzenlenir. Gün öncesi piyasası Piyasa İşletmecisi tarafından işletilir.

(4) Gün öncesi planlama bu Yönetmelikte belirtilen gün öncesi planlamaya ilişkin hükümler doğrultusunda Piyasa İşletmecisi tarafından işletilir.

Gün içi piyasasına ilişkin genel esaslar⁵¹

MADDE 7/A – (1) Gün içi piyasası, gün içi piyasası kapı kapanış zamanına kadar, uzlaştırma dönemi bazında üretim ve tüketim dengesini sağlamak ve/veya elektrik ticareti yapabilmek için aşağıdaki genel esaslar çerçevesinde Piyasa İşletmecisi tarafından yürütülür:

a) Gün içi piyasasına sunulan teklifler gün içi piyasası katılımcıları arasında ayırım gözetilmeksizin değerlendirilir.

b) Gün içi piyasasına ilişkin faaliyetler şeffaflık ve sorumluluk ilkelerine uygun şekilde yürütülür.

(2) Gün içi piyasası:

a) Piyasa katılımcılarına sözleşme taahhütlerini ve üretim ve/veya tüketim planlarını dengeleme olanağı sağlama,

b) Enerji dengesizlik miktarlarının azalmasını sağlama,

c) Sistem İşletmecisine gerçek zamanlı dengeleme öncesinde dengelenmiş bir sistem sağlama,

ç) Piyasa katılımcılarına, ikili anlaşmalarına ve gün öncesi piyasasında yaptıkları ticarete ek olarak enerji alım satım fırsatı yaratma

amaçlarına uygun olarak işletilir.

Gerçek zamanlı dengelemeye ilişkin genel esaslar

MADDE 8 – (1) Gerçek zamanlı dengeleme, aktif elektrik enerjisi arz ve talebini gerçek zamanlı olarak dengede tutmak amacıyla, Sistem İşletmecisi tarafından yürütülen ve Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde⁵² tanımlanan faaliyetlerden meydana gelir.

(2) Gerçek zamanlı dengeleme aracı olarak primer frekans kontrol yedek kapasitesi, sekonder frekans kontrol yedek kapasitesi, tersiyer kontrol yedek kapasitesi ve talep kontrolü kullanılır. Primer ve sekonder kontrol rezerv kapasitelerinin ve talep kontrolünün kullanım usul ve esasları Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde⁵³ tanımlanmıştır.

(3) Gerçek zamanlı dengeleme kapsamında kullanılan tersiyer kontrol yedek kapasitesi dengeleme güç piyasası vasıtasıyla temin edilir. Dengeleme güç piyasası Sistem İşletmecisi tarafından işletilir.

⁵¹ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁵² 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵³ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

(4) Gerçek zamanlı dengeleme, elektrik enerjisinin tüketicilere yeterli, kaliteli, sürekli ve düşük maliyetli olarak sunulmasını sağlayacak şekilde aşağıdaki genel esaslar çerçevesinde yürütülür:

a)⁵⁴ Gerçek zamanlı dengeleme, arz ve talebin gerçek zamanlı olarak işletme güvenliği ve sistem bütünlüğü sağlanacak şekilde; Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde yer alan arz kalitesi ve işletme koşulları kriterleri doğrultusunda dengelenmesi esasına dayalı olarak yürütülür.

b) Gerçek zamanlı dengeleme için, dengeleme güç piyasasına sunulan teklifler, teklife ilişkin bilgiler ve tekliflerin dengeleme için uygunluğu dikkate alınarak dengeleme güç piyasasında yer alan piyasa katılımcıları arasında ayırım gözetilmeksizin değerlendirilir.

c) Gerçek zamanlı dengeleme faaliyetleri, sistem güvenliğini dikkate alarak, Sistem İşletmecisi için dengeleme maliyetlerini en aza indirecek şekilde gerçekleştirilir.

ç) Gerçek zamanlı dengelemeye ilişkin faaliyetler şeffaflık ve sorumluluk ilkelerine uygun şekilde yürütülür.

Uzlaştırmaya ilişkin genel esaslar

MADDE 9 – (1) Uzlaştırma, gün öncesi planlama, gün öncesi piyasası, gün içi piyasası⁵⁵ ve dengeleme güç piyasasından ve/veya enerji dengesizliğinden doğan alacak ve borç miktarlarının hesaplanması ve ilgili alacak-borç bildirimlerinin hazırlanması işlemlerinin hızlı, güvenilir ve şeffaf bir şekilde gerçekleşmesini sağlayacak şekilde aşağıdaki genel esaslar çerçevesinde Piyasa İşletmecisi tarafından yürütülür:

a)⁵⁶ Piyasa İşletmecisi, piyasa katılımcılarının dengeleme mekanizmasına katılımlarına ve dengeden sorumlu tarafların enerji dengesizliklerine bağlı olarak sattıkları ve satın aldıkları elektrik enerjisinin toptan elektrik piyasası adına uzlaştırma işlemlerini yürütür.

b)⁵⁷ Gün öncesi dengeleme ve dengeleme güç piyasası kapsamında gerçekleştirilen elektrik enerjisi alış-satışlarının uzlaştırılmasında uzlaştırma dönemi bazındaki fiyatlar esas alınır. Bu fiyatlar dengeleme mekanizması kapsamında dengeleme amaçlı gerçekleştirilen elektrik enerjisi alış-satışlarına ilişkin teklif fiyatları ve marjinal fiyatlandırma prensibi dikkate alınarak belirlenir. Gün içi piyasasında gerçekleştirilen elektrik enerjisi alış satışlarının uzlaştırılmasında ise eşleşme bazındaki fiyatlar esas alınır. Dengeleme mekanizması kapsamında gerçekleştirilen elektrik enerjisi alış-satışları taraflar arasında bağlayıcı nitelik taşır.

c)⁵⁸ Dengeden sorumlu tarafların denge sorumluluklarından kaynaklanan enerji dengesizlikleri, uzlaştırma dönemi bazında belirlenecek sistem dengesizlik fiyatı üzerinden uzlaştırılır. Bir uzlaştırma dönemi için geçerli sistem dengesizlik fiyatı, söz konusu uzlaştırma dönemi için gün öncesi piyasasında belirlenmiş olan nihai piyasa takas fiyatı veya dengeleme güç piyasasında belirlenmiş olan saatlik sistem marjinal fiyatı kullanılarak belirlenen fiyattır.

ç) Bir uzlaştırma dönemine ilişkin uzlaştırma hesaplamalarında sadece söz konusu uzlaştırma dönemine ait değerler dikkate alınır ve bir uzlaştırma dönemine ait değerler, başka bir uzlaştırma dönemine aktarılamaz.

d) Uzlaştırma hesaplamalarının dengeleme mekanizmasında yer alan her bir faaliyet ve enerji dengesizliği için ayrı ayrı gerçekleştirilmesi esastır.

İKİNCİ BÖLÜM

⁵⁴ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁵ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁵⁶ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁷ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁸ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

Taraflar, Tarafların Görevleri, Yetkileri ve Sorumlulukları

Piyasa katılımcıları

MADDE 10 – (1)^{59,60} Piyasa katılımcıları;

- a) Üretim lisansı sahibi,
- b) Tedarik lisansı sahibi,
- c) OSB üretim lisansı sahibi,
- ç) Dağıtım lisansı sahibi,
- d) İletim lisansı sahibi

tüzel kişilerinden oluşur. Piyasa katılımcılarından elektrik enerjisi alan serbest tüketicilerin çekiş birimlerinin kayıtları piyasa katılımcıları adına yapılır.

(2) Piyasa katılımcılarının bu Yönetmelik ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde gerçekleştirdikleri faaliyetlerini piyasa ve/veya sistem işletimine zarar vermeyecek şekilde gerçekleştirmeleri esastır.

Piyasa İşletmecisinin sorumlulukları

MADDE 11 – (1) Piyasa İşletmecisi EPIAŞ'tır⁶¹. Piyasa İşletmecisi; gün öncesi planlama/gün öncesi piyasasının ve gün içi piyasasının⁶² işletimi, uzlaştırma yönetimi ve veri yayımlama faaliyetlerini eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin, şeffaflık ve sorumluluk ilkeleri çerçevesinde yürütür.

(2)⁶³ Piyasa İşletmecisi, gün öncesi planlama/gün öncesi piyasasının ve gün içi piyasasının işletimine ilişkin aşağıdaki faaliyetleri yürütür:

- a) Söz konusu piyasaların bu Yönetmelik ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak işletilmesi,
- b) Kendi faaliyetleri kapsamındaki organize toptan elektrik piyasalarının kurulması ve işletimine ilişkin her türlü mevzuatın hazırlanması ve Kurula sunulması,
- c) Söz konusu piyasaların işletimine ilişkin her türlü iç mevzuatın hazırlanması ve yayımlanması,
- ç) Söz konusu piyasaların işletimine ilişkin hususlarda uygulamaya yönelik kararların alınması, yetkili mercilere öneri ve/veya tekliflerde bulunulması, mevzuatla kendisine bırakılmış diğer görevlerin yerine getirilmesi,
- d) Söz konusu piyasaların işlemlerinde çıkabilecek uyuşmazlıkların incelenerek sonuçlandırılması,
- e) Organize toptan elektrik piyasalarının etkin gelişimi ve kullanımını destekleyecek çözümlerin geliştirilmesi için önerilerde bulunulması,
- f) İlgili mevzuatın, organize toptan elektrik piyasalarının etkin işleyişinin sağlanması çerçevesinde izlenmesi ve gerekli önerilerin geliştirilmesi.

(3) Piyasa İşletmecisi uzlaştırma yönetimine ilişkin olarak uzlaştırma işlemlerinin gerçekleştirilerek dengeleme mekanizması ve enerji dengesizlikleri için tahakkuk ettirilecek alacak ve borç miktarlarının hesaplanması ve ilgili alacak-borç bildirimlerinin hazırlanması faaliyetlerini yürütür.

(4) Piyasa İşletmecisi veri yayımlama ve raporlamaya ilişkin olarak aşağıdaki faaliyetleri yürütür:

⁵⁹ 30 Aralık 2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁶⁰ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁶¹ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁶² 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶³ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

a) İşlettiği veya mali uzlaştırma ile diğer mali işlemlerini yürüttüğü⁶⁴ organize toptan elektrik piyasalarına ilişkin olarak Kurum tarafından talep edilecek raporların hazırlanması ve yayımlanması,

b) İşlettiği veya mali uzlaştırma ile diğer mali işlemlerini yürüttüğü⁶⁵ organize toptan elektrik piyasalarına ilişkin olarak gereken bilgilerin Sistem İşletmecisine iletilmesi,

c) İşlettiği veya mali uzlaştırma ile diğer mali işlemlerini yürüttüğü⁶⁶ organize toptan elektrik piyasalarına ilişkin bilgilerin ve piyasa fiyatlarının düzenli olarak duyurulması,

ç) İşlettiği veya mali uzlaştırma ile diğer mali işlemlerini yürüttüğü⁶⁷ organize toptan elektrik piyasalarında gerçekleşen işlemlere ilişkin olarak istatistikler düzenlenerek yayımlanması,

d)⁶⁸ İşlettiği veya mali uzlaştırma işlemleri ile diğer mali işlemlerini yürüttüğü organize toptan elektrik piyasası katılımcılarının risklerinin yönetilmesini teminen Teminat Hesaplama Prosedürünün hazırlanması, uygulanması ve Kurum tarafından gerek görüldüğünde geliştirilmesi ve değiştirilmesi,

e)⁶⁹ Fark tutarına ilişkin Fark Tutarı Prosedürünün hazırlanması, uygulanması ve Kurum tarafından gerek görüldüğünde geliştirilmesi ve değiştirilmesi.

(5)⁷⁰

(6) Piyasa İşletmecisinin, bu maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında belirtilen gün öncesi planlama/gün öncesi piyasasının ve gün içi piyasasının⁷¹ işletimi, uzlaştırma yönetimi ve veri yayımlama faaliyetlerine ek olarak ilgili mevzuatın diğer hükümleri çerçevesindeki görevlerini yerine getirmesi esastır.

Sistem İşletmecisinin sorumlulukları

MADDE 12 – (1) Sistem İşletmecisi TEİAŞ'tır⁷². Sistem İşletmecisi aşağıda tanımlanan faaliyetleri eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin, şeffaflık ve sorumluluk ilkeleri çerçevesinde yürütür:

a) Gün öncesinde talep tahminlerinin yapılması,

b) Sistemde anlık dengenin, yeterli arz kalitesini sağlayacak şekilde sağlanması, yan hizmet alımı ve dengeleme mekanizması yoluyla gerekli yedeklerin tutulması,

c) Gerçek zamanlı dengelemenin, bu Yönetmelik ve Elektrik Şebeke Yönetmeliği⁷³ hükümleri çerçevesinde yürütülmesi,

ç) Dengeleme güç piyasası kapsamındaki yük alma ve yük atma teklif miktarları için asgari sınırın gerektiğinde güncellenmesi ve piyasa katılımcılarına duyurulması,

d) Sistemin etkin gelişimi ve kullanımını destekleyecek çözümlerin geliştirilmesi için önerilerde bulunulması,

e) İlgili mevzuatın, yeterli arz kalitesinin ve sistemin etkin kullanımının sağlanması çerçevesinde izlenmesi ve gerekli önerilerin geliştirilmesi,

f) Teklif bölgelerinin ve ticaret sınırlarının belirlenmesi,

g) Elektrik piyasası ve arz kalitesine ilişkin önem taşıyan bilgilerin hazırlanması ve ilgili taraflara iletilmesi,

ğ) Uzlaştırma için gerekli bilgilerin Piyasa İşletmecisine zamanında bildirilmesi,

⁶⁴ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶⁵ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶⁶ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶⁷ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶⁸ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶⁹ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁷⁰ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

⁷¹ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁷² 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁷³ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

h) Sistem işletimine ilişkin olarak Kurum tarafından talep edilecek raporların hazırlanması ve yayımlanması,

i) İlgili mevzuatın diğer hükümleri çerçevesindeki görevlerin yerine getirilmesi.

i)⁷⁴ Sisteme bağlantısı, Elektrik Şebeke Yönetmeliği⁷⁵ ile belirlendiği şekilde kısıt kayıtlı bağlantı niteliği taşıyan üretim tesislerinin ve söz konusu tesisler için teknik olarak gerçekleştirilebilecek azami kapasitenin belirlenmesi ve Piyasa İşletmecisine bildirilmesi.

j)⁷⁶ İletim sisteminde meydana gelen hat ve trafo arızaları ile planlı ve plansız olarak yapılacak olan bakımlar ile ilgili bilgilerin PYS aracılığıyla piyasa katılımcılarına duyurulması.

İletim kapasitesi yönetimi

MADDE 13 – (1) Sistem İşletmecisi, mevcut iletim kapasitesinin iletim sistemi kısıtları ve sistem işletim güvenliği kriterleri dâhilinde maksimum enerji iletimini sağlayacak şekilde kullanıma sunulmasından sorumludur. Ulusal iletim kapasitelerinin optimum kullanımını sağlamak için Sistem İşletmecisi ve Piyasa İşletmecisi işbirliği yapar.

İletim sisteminde kısıt yönetimi ve ticaret sınırları

MADDE 14 – (1) Sistem İşletmecisi, iletim şebekesindeki gerçek zamanlı kısıtları dengeleme güç piyasasına ilişkin hükümler doğrultusunda etiket değeri 1 olan talimatlar vasıtasıyla giderir.

(2) Sistem İşletmecisi, iletim kısıtlarının gün öncesi piyasasına dayalı olarak yönetilmesine ihtiyaç duyulduğunda, ticaret sınırları olarak adlandırılan, teklif bölgeleri arasında teknik, güvenlik gibi nedenlerle kullanıma kapatılmış olan iletim kapasitesi dışında kalan, elektrik ticareti için uzlaştırma dönemi bazında izin verilebilir maksimum iletim kapasitesi sınırlarını belirler. Ticaret sınırları içerisindeki tüm iletim kapasitesi Sistem İşletmecisi tarafından gün öncesi piyasasına sunulur. Sistem İşletmecisi, belirlenen ticaret sınırlarını, bu Yönetmeliğin 51 inci maddesinde yer alan hükümler doğrultusunda Piyasa İşletmecisine ve piyasa katılımcılarına bildirir.

(3) Sistem İşletmecisinin, iletim kısıtlarını gün öncesi piyasasına dayalı olarak yönetmesine ihtiyaç duyması durumunda, teklif bölgelerinin belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar TEİAŞ tarafından belirlenerek Kuruma teklif edilir. Usul ve esaslara ilişkin tebliğ Kurul kararı ile yayımlanarak yürürlüğe girer.

Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin sorumlulukları

MADDE 15 – (1) Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler, dengeleme ve uzlaştırma faaliyetlerine ilişkin olarak aşağıda tanımlanan görevleri yerine getirir:

a)^{77,78} Dağıtım sistemine bağlı uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi ve dengeleme birimi olan piyasa katılımcılarının, uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonu içerisinde yer alan tüm sayaçlarının, dağıtım sistemine bağlı olan ve ikili anlaşma yapmak yoluyla bir tedarikçiden elektrik enerjisi alımı yapan serbest tüketicilerin sayaçlarının ve iki dağıtım bölgesi arasındaki elektrik enerjisi akışlarını ölçen sayaçların, kayıt işlemlerine ilişkin hükümler doğrultusunda kayıt altına alınması,

⁷⁴ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁷⁵ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁷⁶ 18 Eylül 2012 tarihli ve 28415 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁷⁷ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁷⁸ 20 Şubat 2011 tarihli ve 27852 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

b)⁷⁹ Bu fıkranın (a) bendinde belirtilen sayaçlara yönelik test, kontrol ve denetim çalışmaları yapmak suretiyle uzlaştırmaya esas ölçüm verilerinin doğruluğunun sağlanması, sayaçların okunması, bölgesinde bulunan uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimi konfigürasyonlarının belirlenmesi, ölçüm verilerinin saklanması, zamanında ve Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenen formatta Piyasa İşletmecisine bildirilmesi, ilgili tek hat şemalarının onaylanması,

c) Uzlaştırmaya esas ölçüm verilerine yapılan itirazlara ilişkin, piyasa katılımcıları ile 82 nci maddede belirtildiği şekilde mutabakat sağlanması,

ç) (a) ve (b) bendinde sayılan işlemlerin gerçekleştirilmesinde kullanılacak olan uzaktan otomatik veri toplama, saklama ve işleme sistemlerinin (OSOS) kurulumu, işletimi ve bakımı,

d)⁸⁰ Dağıtım sistemine bağlı olan ve ikili anlaşma yapmak yoluyla bir tedarikçiden elektrik enerjisi alımı yapan serbest tüketicilerin sayaçlarından⁸¹ uzlaştırma dönemi bazında ölçüm değeri alınmasının mümkün olmaması durumunda, bu sayaçlardan elde edilecek ölçüm değerlerine uygulanacak profillere ilişkin görevlerin yerine getirilmesi,

e) Bu madde kapsamındaki iş süreçlerine ilişkin usul ve esas ve iç mevzuatın hazırlanması ve uygulanması,

f) İlgili mevzuatın diğer hükümleri çerçevesindeki görevlerin yerine getirilmesi.

TEİAŞ'ın diğer sorumlulukları

MADDE 16 – (1) TEİAŞ organize toptan elektrik piyasalarının işletimine ve sistem işletim faaliyetlerine ilişkin sorumluluklarına ek olarak, dengeleme ve uzlaştırmaya ilişkin, aşağıda belirtilen diğer faaliyetleri yürütür:

a)⁸² İletim sistemine bağlı uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimi ve dengeleme birimi olan piyasa katılımcılarının uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimi konfigürasyonu içerisinde yer alan tüm sayaçlarının ve iletim sistemine bağlı olan serbest tüketicilerin sayaçlarının, piyasa katılımcılarının kayıt işlemlerine ilişkin hükümler doğrultusunda kayıt altına alınması;

b)⁸³ Sayaçlara yönelik test, kontrol ve denetim çalışmaları yapmak suretiyle uzlaştırmaya esas ölçüm verilerinin doğruluğunun sağlanması, sayaçların OSOS vasıtasıyla okunması, üretim faaliyeti gösteren tüzel kişiler hariç olmak üzere diğer piyasa katılımcılarına ait iletim sisteminde yer alan sayaçların ve iletim sistemine bağlı serbest tüketicilere ait sayaçların OSOS ile iletişim sağlamasını temin etmek üzere gerekli iletişim altyapısının ve aktif ve pasif cihazların tesis edilmesi ve işletilmesi, uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimi konfigürasyonlarının belirlenmesi, ölçüm verilerinin saklanması, zamanında ve Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenen formatta Piyasa İşletmecisine bildirilmesi, ilgili tek hat şemalarının onaylanması,

c) Uzlaştırmaya esas ölçüm verilerine yapılan itirazlara ilişkin, piyasa katılımcıları ile 82 nci maddede belirtildiği şekilde mutabakat sağlanması,

ç)⁸⁴

d) (a) ve (b) bendinde sayılan işlemlerin gerçekleştirilmesinde kullanılacak olan uzaktan otomatik veri toplama, saklama ve işleme sistemlerinin (OSOS) kurulumu, işletimi ve bakımı,

e) Bu Yönetmelik kapsamındaki iş süreçlerine ilişkin usul ve esas ve iç mevzuatın hazırlanması ve uygulanması,

f) İlgili mevzuatın diğer hükümleri çerçevesindeki görevlerin yerine getirilmesi.

⁷⁹ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁸⁰ 20 Şubat 2011 tarihli ve 27852 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁸¹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁸² 06 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁸³ 06 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁸⁴ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

ÜÇÜNCÜ KISIM
Piyasa Katılımcılarının Kayıt İşlemlerine İlişkin Hükümler
BİRİNCİ BÖLÜM
Piyasa Katılımcılarının Kayıt Zorunluluğu ve Kayıt Kuralları

Piyasa katılımcılarının kayıt zorunluluğu

MADDE 17 – (1) Piyasa katılımcılarının, bu Yönetmelik kapsamında belirtilen zaman sınırları içerisinde Piyasa İşletmecisine kayıt yaptırmaları zorunludur.

(2)⁸⁵ Görevli tedarik⁸⁶ şirketlerinin tüzel kişilik kayıtları esnasında;

a) Serbest olmayan tüketicilerin,

b) Tedarikçisini seçmemiş serbest tüketicilerin,

c) Daha önce tedarikçisini seçmiş olup, tekrar görevli tedarik⁸⁷ şirketinden enerji alan serbest tüketicilerin,

ç)⁸⁸ 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun uyarınca ürettiği enerjisi satın alınan lisanssız üretim tesisleri ile bunlarla ilişkilendirilmiş tüketim tesislerinin,

d) İkili anlaşmalarla görevli tedarik⁸⁹ şirketinden enerji alan serbest tüketicilerin, uzlaştırma hesaplamalarının ayrı ayrı yapılabilmesini teminen aynı tüzel kişilik altında farklı kategoriler olarak kayıt edilir. Bu kategorilerin sayı ve kapsamı Kurul kararı ile belirlenir. Bu yönetmeliğin ilgili maddeleri uyarınca yapılacak tüm uzlaştırma işlemleri oluşturulan bu kategoriler için ayrı ayrı gerçekleştirilir.

(3)⁹⁰ Piyasa katılımcılarının uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ilişkin kayıt işlemlerini tamamlamamaları halinde, aşağıdaki işlemler uygulanır:

a) Bakanlık tarafından geçici kabulü yapılmış bir üretim tesisine ilişkin kayıt işlemlerinin tamamlanmamış olması halinde, söz konusu üretim tesisinin iletim veya dağıtım sistemine verdiği elektrik enerjisi uzlaştırma hesaplamalarında dikkate alınmaz. İletim veya dağıtım sistemine verilen elektrik enerjisi miktarına ilişkin olarak Piyasa İşletmecisi tarafından herhangi bir tahakkuk ve ödeme yapılmaz. Bu üretim tesisinin iletim veya dağıtım sisteminden çektiği elektrik enerjisi miktarı, usulsüz elektrik enerjisi tüketimine ilişkin ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde değerlendirilir.

b)⁹¹ Sisteme bağlantısı gerçekleştirilerek tesis geçici kabulü yapılmış ancak Bakanlık tarafından geçici kabulü yapılmamış bir üretim tesisinin, iletim veya dağıtım sisteminden çektiği elektrik enerjisini, sınırları içinde bulunduğu dağıtım bölgesinde faaliyet gösteren görevli tedarik şirketinden ya da ilgili üretim tesisine ait uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin Piyasa İşletmecisine kaydettirilmesi suretiyle tedarik etmesi esastır. Aksi durumda, bu üretim tesisinin iletim veya dağıtım sisteminden çektiği elektrik enerjisi miktarı, usulsüz elektrik enerjisi tüketimine ilişkin ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde değerlendirilir. Söz konusu üretim tesisinin iletim veya dağıtım sistemine verdiği elektrik enerjisi uzlaştırma hesaplamalarında dikkate alınmaz.

c) İletim sisteminden elektrik enerjisi çeken bir tüketim biriminin, kayıt işlemlerini tamamlamış bir piyasa katılımcısı adına kayıtlı olmaması halinde, durum tespit edildiğinde

⁸⁵ 30 Aralık 2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁸⁶ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁸⁷ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁸⁸ 16 Mayıs 2017 tarihli ve 30068 sayılı Resmi gazete’de yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁸⁹ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁹⁰ 30 Aralık 2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁹¹ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

ilgili tüketim birimi, sınırları içinde bulunduğu bölgede faaliyet gösteren görevli tedarik⁹² şirketinin uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonuna dahil edilir ve bu şekilde kullanılan enerji, geçmişe dönük düzeltme kalemi kapsamında değerlendirilir. Söz konusu elektrik enerjisi çekişine ilişkin, ilgili tüketim biriminin sınırları içinde bulunduğu bölgede faaliyet gösteren dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından 8/5/2014 tarihli ve 28994 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği⁹³ hükümleri çerçevesinde gerekli işlemler yapılır.

ç) Dağıtım sisteminden elektrik enerjisi çeken bir tüketim biriminin, kayıt işlemlerini tamamlamış bir piyasa katılımcısı adına kayıtlı olmaması halinde, söz konusu elektrik enerjisi çekişi, ilgili dağıtım şirketinin hesabına yansır. Söz konusu tüketim birimi ile ilgili elektrik enerjisi çekişi, Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği⁹⁴ hükümleri çerçevesinde işlem görür.

(4)⁹⁵ Üretim lisansı sahibi tüzel kişilerin portföylerinde yer alan üretim tesislerinin bir veya birden fazlasının uzlaştırma hesaplamalarının tesis bazında ayrı ayrı yapılmasının talep edilmesi halinde, talep edilen tesislerin her biri aynı tüzel kişilik altında farklı kategoriler olarak kayıt edilebilir. Oluşturulan kategoriler için tüm uzlaştırma işlemleri ayrı ayrı gerçekleştirilir.

(5)⁹⁶ Nükleer güç santrallerinin kabul öncesi test döneminde üretilen elektrik enerjisinin dengeleme mekanizması ve uzlaştırma uygulamalarına katılması, söz konusu üretim tesisinin veya üretim tesisinin ünite veya ünitelerinin 18/1/2019 tarihli ve 30659 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Nükleer Güç Santrallerinin Proje ve Kabul Yönetmeliği hükümlerine göre yapılan ön kabul işlemlerinin tamamlanmasını müteakip gerçekleşir. Nükleer güç santrallerinde test döneminde olan ünite/üniteler ile ticari işletmeye girmiş ünite/ünitelerin uzlaştırma hesaplamalarının ayrı ayrı yapılmasını teminen söz konusu ünite/üniteler aynı tüzel kişilik altında farklı kategoriler olarak kaydedilir. Oluşturulan kategoriler için tüm uzlaştırma işlemleri ayrı ayrı gerçekleştirilir.

Piyasa katılımcılarının gün öncesi piyasasına kayıtları

MADDE 18 – (1)⁹⁷ Piyasa katılımcısı olan tüm lisans sahibi tüzel kişiler gün öncesi piyasasına katılabilirler. Bir piyasa katılımcısının gün öncesi piyasasına kaydının yapılabilmesi için;

- a) Tüzel kişilik kaydını tamamlamış olması,
 - b) Üretim lisansı sahibi tüzel kişilerin, portföyünde yer alan üretim tesislerinin en az birinin veya bir ünitesinin Bakanlık geçici kabulünün yapılmış olması ve başvuru yaptığı an itibarıyla kendisi ile ilişkili uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ilişkin kayıtlarını tamamlamış olması,
- esastır.

Piyasa katılımcılarının gün içi piyasasına kayıtları⁹⁸

MADDE 18/A – (1)⁹⁹ Piyasa katılımcısı olan tüm lisans sahibi tüzel kişiler gün içi piyasasına katılabilirler. Bir piyasa katılımcısının gün içi piyasasına kaydının yapılabilmesi için;

- a) Tüzel kişilik kaydını tamamlamış olması,

⁹² 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁹³ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁹⁴ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁹⁵ 17 Kasım 2018 tarihli ve 30598 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁹⁶ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁹⁷ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁹⁸ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁹⁹ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

b) Üretim lisansı sahibi tüzel kişilerin, portföyünde yer alan üretim tesislerinin en az birinin veya bir ünitesinin Bakanlık geçici kabulünün yapılmış olması ve başvuru yaptığı an itibarıyla kendisi ile ilişkili uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ilişkin kayıtlarını tamamlamış olması, esastır.

Piyasa katılımcılarının gün öncesi planlama ve dengeleme güç piyasasına kayıtları

MADDE 19 – (1) Kendi adına kayıtlı, dengeleme birimi olma koşullarını sağlayan en az bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi olan piyasa katılımcılarının gün öncesi planlama ve dengeleme güç piyasasına katılımları zorunludur. Gün öncesi planlama ve dengeleme güç piyasasına katılmak zorunda olan piyasa katılımcılarının Piyasa İşletmecisine başvuruda bulunarak, dengeleme birimlerine ilişkin kayıt işlemlerini tamamlaması esastır. Piyasa katılımcılarının, dengeleme birimlerine ilişkin kayıtlarını tamamlamaları durumunda gün öncesi planlama ve dengeleme güç piyasasına katılımları ile ilgili süreç tamamlanmış olur.

Dengeden sorumlu taraflara ilişkin kayıt kuralları

MADDE 20 – (1) Her bir piyasa katılımcısı, bir dengeden sorumlu gruba katılmadığı sürece dengeden sorumlu taraf olarak kaydedilir.

(2) Kayıtlı bir piyasa katılımcısı ya da ilk kez kayıt yaptıran bir piyasa katılımcısı, Piyasa İşletmecisine karşı tüm mali yükümlülüklerini yerine getirmiş olması kaydıyla¹⁰⁰ bir dengeden sorumlu gruba katılmak üzere Piyasa İşletmecisine başvuruda bulunabilir. Bir piyasa katılımcısının bir dengeden sorumlu gruba katılmak üzere Piyasa İşletmecisine yapacağı başvurunun ilgili piyasa katılımcısı ve dengeden sorumlu grup adına denge sorumluluğunu üstlenmiş olan dengeden sorumlu tarafça ortaklaşa yapılması esastır.

(3) Dengeden sorumlu grup adına denge sorumluluğunu üstlenmiş olan dengeden sorumlu taraf, denge sorumluluğuna ilişkin hak ve yükümlülüklerini devir veya temlik edemez.

Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimleri ve kayıt kuralları

MADDE 21 – (1) Piyasa katılımcıları, sisteme verdikleri ve sistemden çektikleri elektrik enerjisinden sorumlu oldukları uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerini belirlemek ve kendi adlarına kayıt ettirmekle yükümlüdür.

(2)¹⁰¹ Aşağıdakilerden her biri uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimidir:

a) Lisanslı tüm üretim tesisleri,
b) Dengeleme birimi olma yükümlülüğünü taşıyan tüketim tesisleri,
c) İkili anlaşma yapmak yoluyla elektrik enerjisi alan ya da iletim seviyesinden bağlı olan serbest tüketicilerin tüketim birimleri ile 17 nci maddenin ikinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki tüketim birimleri,

ç) Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından belirlenecek uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonları çerçevesinde, bölgesinde görevli tedarik¹⁰² şirketinden 17 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında enerji temin eden tüketici kategorileri, d)¹⁰³

e) Bir dağıtım bölgesi ya da dağıtım bölgesinin bir bölümü,

f) Ulusal iletim sisteminin komşu ülke iletim sistemi ile bağlantı noktası.

(3)¹⁰⁴ Belirlenen her bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi, sadece bir piyasa katılımcısının uzlaştırma hesabına kayıt edilir.

¹⁰⁰ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

¹⁰¹ 30 Aralık 2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁰² 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁰³ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

¹⁰⁴ 20 Şubat 2011 tarihli ve 27852 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

(4)¹⁰⁵ Senkron paralel bağlantılar haricinde ulusal iletim sisteminin komşu ülke iletim sistemi ile bağlantı noktası şeklindeki uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimleri, bu uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimleri üzerinden birden fazla piyasa katılımcısının enerji alış-verişini gerçekleştirmesi durumunda TEİAŞ adına kayıt edilir. TEİAŞ adına kayıt edilen bu tür veriş-çekiş birimlerine ait uzlaştırmaya esas veriş-çekiş miktarının tamamı, ilgili piyasa katılımcılarının uzlaştırma hesaplarına dağıtılır.

(5)¹⁰⁶ Senkron paralel bağlantılar için ulusal iletim sisteminin komşu ülke iletim sistemi ile bağlantı noktası şeklindeki uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimleri TEİAŞ adına kayıt edilir.

(6)^{107, 108} Ulusal iletim sisteminin komşu ülke iletim sistemi ile bağlantı noktası şeklindeki uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerinden yapılacak ithalat ve ihracat faaliyetlerine ilişkin bu Yönetmelik kapsamındaki kurallar ve istisnalar Kurul tarafından onaylanarak yürürlüğe girecek usul ve esaslarda belirlenir.

Dengeleme birimleri ve kayıt kuralları

MADDE 22 – (1) Dengeleme mekanizmasına katılacak piyasa katılımcıları, dengeleme birimlerini tanımlamak ve kendi adlarına kayıt ettirmekle yükümlüdür.

(2) Bağımsız olarak yük alabilen, yük atabilen ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda tesis edilmiş sayaçlar vasıtasıyla uzlaştırma dönemi bazında bağımsız olarak ölçülebilen üretim ya da tüketim tesislerinden ya da ünitelerden aşağıdakilerden her biri bir dengeleme birimidir:

a) Lisanslı üretim tesisleri veya bu üretim tesislerine ait üniteler,
b) Tüketimi Sistem İşletmecisi tarafından verilecek talimatlarla değiştirilebilecek ya da devreden çıkarılabilecek nitelikteki, adına kayıtlı bulunduğu piyasa katılımcısı tarafından talep edilen ve katılımı Sistem İşletmecisi tarafından uygun bulunan tüketim tesisleri veya tüketim tesisleri topluluğu¹⁰⁹.

(3) Kombine çevrim santrallerinin aynı blokta yer alan türbinleri hariç olmak üzere, aynı üretim tesisi içinde yer alan ve sisteme farklı gerilim seviyelerinden bağlı olan üniteler aynı dengeleme birimi altında yer alamazlar.

(4) Aşağıdaki üretim tesisleri dengeleme birimi olma yükümlülüğünden muaf olup, ilgili piyasa katılımcısı tarafından talep edilmesi ve Sistem İşletmecisi tarafından uygun bulunması halinde dengeleme birimi olabilirler;

- a) Kanal veya nehir tipi hidroelektrik üretim tesisleri,
- b) Rüzgar enerjisine dayalı üretim tesisleri,
- c) Güneş enerjisine dayalı üretim tesisleri,
- ç) Dalga enerjisine dayalı üretim tesisleri,
- d) Gel-git enerjisine dayalı üretim tesisleri,
- e) Kojenerasyon tesisleri,
- f) Jeotermal üretim tesisleri,
- g)¹¹⁰ Biyokütleyle dayalı üretim tesisleri.

(5) Dengeleme birimi, uzlaştırmaya esas bir veriş-çekiş birimidir ve uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ilişkin kayıt kuralları dengeleme birimi için de geçerlidir.

(6) Üretim tesislerinin dengeleme birimi olarak kaydedilebilmeleri için, aynı baraya bağlı üretim ve tüketim tesislerinin ayrı ayrı ölçülebilmelerini sağlayan sayaçların tesis edilmesi esastır.

¹⁰⁵ 20 Şubat 2011 tarihli ve 27852 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

¹⁰⁶ 20 Şubat 2011 tarihli ve 27852 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

¹⁰⁷ 20 Şubat 2011 tarihli ve 27852 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

¹⁰⁸ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁰⁹ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹¹⁰ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

(7) Sistem İşletmecisi tarafından, ünite bazında dengeleme birimi olarak kaydedilmesi gerekli bulunan ünitelerin sayaçlarının ünite bazında ölçüm yapılabilmesini sağlayacak şekilde tesis edilmesi esastır. Gerekli olması durumunda, sayaç yeri değişikliği, dengeleme birimi kayıt değişiklik ihtiyacının Sistem İşletmecisi tarafından belirlenip Piyasa İşletmecisi tarafından ilgili piyasa katılımcısına bildirilmesinden itibaren 3 ay içerisinde tamamlanır.

(8) Dengeleme birimi olma talebi uygun bulunan bir tüketim tesisinin dengeleme birimi olarak kaydedilebilmesi için Sistem İşletmecisi tarafından talep edilmesi halinde gerekli izleme ve veri iletişim sistemlerinin Sistem İşletmecisinin koordinasyonunda kurulması ilgili piyasa katılımcısının sorumluluğundadır.

Sayaçlara ilişkin kayıt kuralları

MADDE 23 – (1) Piyasa katılımcılarının kayıt edilmesi sürecinde, uzlaştırmaya esas her bir veri-çekiş birimine ilişkin veri-çekiş miktarının ölçülmesini veya hesaplanmasını sağlayacak sayaçlar kayıt altına alınır. Uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimlerine ilişkin aşağıda belirtilen elektrik enerjisi akışlarının ölçülmesini sağlayacak sayaçların kayıt altına alınması esastır:

- a) İletim sistemine verilen ya da iletim sisteminden çekilen elektrik enerjisi,
- b)¹¹¹ İkili anlaşma yapmak yoluyla elektrik enerjisi alımı yapan serbest tüketici tarafından dağıtım sisteminden çekilen elektrik enerjisi,
- c)¹¹² Üretim veya OSB üretim¹¹³ lisansına sahip piyasa katılımcıları tarafından dağıtım sistemine verilen veya dağıtım sisteminden çekilen elektrik enerjisi,
- ç)¹¹⁴
- d) İki dağıtım sistemi arasındaki alış-verişe esas elektrik enerjisi,
- e) Dengeleme birimlerinin sisteme bağlantı noktalarındaki elektrik enerjisi.

İKİNCİ BÖLÜM

Kayıt Süreci

Kayıt işlemlerinin kapsamı

MADDE 24 – (1) Kayıt süreci kapsamında;

- a) Piyasa katılımcılarının tüzel kişiliklerine,
- b) Piyasa katılımcılarının kendi uzlaştırma hesaplarına kayıt ettirmek istedikleri uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimlerine,
- c) Piyasa katılımcılarının dengeden sorumlu gruba dahil olmalarına,
- ç) Kayıt altına alınan her bir uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimine ait uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimi konfigürasyonu içerisinde yer alan sayaçlara,
- d) Piyasa katılımcılarının dengeleme güç piyasasına katılımlarına ve kendi uzlaştırma hesaplarına kayıt ettirmekle yükümlü oldukları dengeleme birimlerine,
- e) Piyasa katılımcılarının gün öncesi piyasasına ve gün içi piyasasına¹¹⁵ katılımlarına,
- f)¹¹⁶ Piyasa katılımcılarının merkezi uzlaştırma bankasına üyeliklerine ilişkin kayıt işlemleri gerçekleştirilir.

¹¹¹ 30 Aralık 2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹¹² 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹¹³ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

¹¹⁴ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

¹¹⁵ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

¹¹⁶ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

Piyasa katılım anlaşması, gün öncesi piyasası katılım anlaşması ve gün içi piyasası katılım anlaşması¹¹⁷

MADDE 25 – (1) Katılımcının kayıt dosyasında yer alan tüm bilgi ve belgelerin doğruluğunu teyit ettiğini, dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği kapsamındaki yükümlülüklerini kabul ve taahhüt ettiğini bildiren ve denge sorumluluğuna ilişkin piyasa katılımcılarının yükümlülüklerini içeren maddelerden oluşan Piyasa Katılım Anlaşması ve gün öncesi piyasasına katılıma ilişkin yükümlülüklerini içeren Gün Öncesi Piyasası Katılım Anlaşması ve gün içi piyasasına katılıma ilişkin yükümlülüklerini içeren Gün İçi Piyasası Katılım Anlaşması Piyasa İşletmecisi tarafından hazırlanarak Başkan onayına sunulur.

(2) Tüm piyasa katılımcıları, Piyasa Katılım Anlaşmasını, gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları ayrıca Gün Öncesi Piyasası Katılım Anlaşmasını ve gün içi piyasası katılımcıları ayrıca Gün İçi Piyasası Katılım Anlaşmasını imzalayarak Piyasa İşletmecisine sunar.

Piyasa katılımcılarının tüzel kişilik kayıt başvurusu

MADDE 26 – (1)¹¹⁸ Üretim veya OSB üretim¹¹⁹, lisansı alan piyasa katılımcıları üretim tesislerinin tesis geçici kabulleri yapılarak tesislerinin enerjilendirilmesinden önceki 15 iş günü içerisinde tüzel kişilik kayıtlarını tamamlayacak şekilde, Piyasa İşletmecisine tüzel kişilik kayıt başvurusunda bulunur.

(2) Tedarik¹²⁰ lisansı alan piyasa katılımcıları lisans yürürlük tarihlerini takip eden 15 iş günü içerisinde Piyasa İşletmecisine tüzel kişilik kayıt başvurusunda bulunur.

(3) Piyasa katılımcıları; tüzel kişiliklerine ait bilgileri onaylanmak üzere Piyasa Yönetim Sistemine (PYS) girdikten sonra;

a)¹²¹

b) Lisanslarının temsil ve ilzama yetkili kişi veya kişilerce şirket kaşesi üzerine imzalanmış suretini,

c) Tüzel kişilik kayıt formunu,

ç) Belgelerde imzası bulunan kişilerin yetki belgeleri ve imza sirkülerlerinin aslı ya da noter onaylı suretini,

d) Ticaret sicil gazetesi fotokopisini,

e)^{122,123}

f)¹²⁴ Piyasa katılım anlaşmasını

bir ön yazı ile Piyasa İşletmecisine teslim ederek tüzel kişilik kaydı başvurusunda bulunur. Tüzel kişiliklerine ait bilgileri onaylanmak üzere Piyasa Yönetim Sistemine (PYS) giren piyasa katılımcılarına Piyasa İşletmecisi tarafından ENTSO-E tarafından belirlenen standartlara uygun EIC kodu verilir¹²⁵.

(4) Piyasa katılımcılarının, onaylanmak üzere tüzel kişilik bilgilerini PYS'ye girmeleri zorunludur. PYS'de onaylanmak üzere tüzel kişilik bilgileri bulunmayan piyasa katılımcılarının kayıt müracaatları işleme konmaz ve bu durum ilgili piyasa katılımcısına yazılı olarak bildirilir. Kayıt süreci, piyasa katılımcılarının PYS'ye onaylanmak üzere tüzel kişilik bilgilerinin girilmesini müteakip başlar.

¹¹⁷ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹¹⁸ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹¹⁹ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

¹²⁰ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹²¹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle kaldırılmıştır.

¹²² 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

¹²³ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle kaldırılmıştır.

¹²⁴ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

¹²⁵ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

(5)^{126,127} Piyasa katılımcıları, tüzel kişilik kayıt sürecinin tamamlanması için hesaplanan teminatını sunar. Teminatını sunmayan piyasa katılımcısının kayıt başvurusu işleme konmaz.

Piyasa katılımcılarının tüzel kişilik başvurularının inceleme ve değerlendirilmesi

MADDE 27 – (1) Piyasa İşletmecisi, başvuru dosyası içerisindeki bilgi ve belgelere ilişkin inceleme ve değerlendirme ile söz konusu bilgi ve belgelerin PYS'ye girilmiş bilgilerle uygunluğuna ilişkin incelemeleri başvuru tarihini izleyen 10 iş günü içerisinde tamamlar.

(2) İnceleme ve değerlendirme neticesinde tespit edilen eksiklikler ve söz konusu eksikliklerin giderilmemesi halinde tüzel kişilik kaydı işleminin yapılamayacağı hususu başvuru yapan piyasa katılımcısına bildirilerek, eksiklerin giderilmesi için 10 iş günü süre verilir.

(3)¹²⁸ Başvuru dosyaları uygun bulunan veya tespit edilen eksikliklerini 10 iş günü içerisinde tamamlayan piyasa katılımcısının PYS üzerinden yaptığı kayıt başvurusu onaylanır.

(4) Eksiklerini zamanında tamamlamayan piyasa katılımcılarının tüzel kişilik kayıt işlemi yapılmaz ve PYS üzerinden yaptıkları kayıt başvurusu da onaylanmaz. Başvuru dosyası piyasa katılımcısına elden iade edilerek durum Kuruma bildirilir.

(5) Başvuru dosyasının inceleme ve değerlendirmesi sırasında ihtiyaç duyulan her türlü ek bilgi ve belge lisans sahibi tüzel kişilerden istenebilir ve tüzel kişiyi temsile yetkili şahıslar doğrudan görüşme yapmak üzere çağrılabilir.

(6) Piyasa katılımcıları, ancak tüzel kişilik kayıt işlemlerinin tamamlanmasından sonra, kayıt sürecinin diğer aşamalarına geçebilir. Piyasa Katılım Anlaşmasını imzalamış ve tüzel kişilik kayıt sürecini tamamlamış olan bir tedarik¹²⁹ lisansı sahibi tüzel kişi niteliğindeki piyasa katılımcısı, dengeden sorumlu taraf olarak kaydedilir. Piyasa Katılım Anlaşmasını imzalamış ve tüzel kişilik kayıt sürecini tamamlamış diğer tüm piyasa katılımcılarının dengeden sorumlu taraf olarak kaydedilebilmeleri için sorumlu oldukları tüm uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ilişkin kayıtları tamamlamış olmaları esastır.

Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerinin kayıt işlemi

MADDE 28¹³⁰ – (1)¹³¹ Piyasa katılımcıları, sorumlu oldukları uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerini Piyasa İşletmecisine kayıt ettirirken;

a) Kayıt edilecek uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ait ölçüm ve bağlantı noktalarını gösteren ve ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi ya da TEİAŞ tarafından onaylı tek hat şeması,

b) Bağlantı anlaşmasının birer kopyası,

c) Tüzel kişilik kaydı sırasında teslim edilmiş olanlar hariç olmak üzere, üretim tesislerine ait lisanslarının temsil ve ilzama yetkili kişi veya kişilerce şirket kaşesi üzerine imzalanmış sureti,

ç) Üretim tesislerine ait geçici kabul tutanağı,

d) 17 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri uyarınca oluşturulacak kategoriler için dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerce belirlenmiş uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonları

e)¹³²

Piyasa İşletmecisine elden teslim edilir.

¹²⁶ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

¹²⁷ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹²⁸ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹²⁹ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹³⁰ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹³¹ 30 Aralık 2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹³² 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

(2)¹³³

(3) Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerinin kayıt edilmesi sırasında, söz konusu birime ait uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonu tanımlanır ve kayıt altına alınır. Ölçüm sistemlerine uygulanacak kayıp katsayıları, ölçüm sistemlerinin kayıt edilmesi aşamasında belirlenir.

(4) Kayda alınan her bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimine Piyasa İşletmecisi tarafından ENTSO-E standartlarında uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi kodu verilir.

(5) Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin kaydının tamamlanabilmesi için;

a) Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonu içerisinde yer alan sayaçların kaydının tamamlanmış olması,

b)¹³⁴

gereklidir.

(6) Sisteme ilk kez enerji verecek bir üretim tesisinin Piyasa İşletmecisine uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi kaydının yapılmasından sonra dengeleme mekanizması ve uzlaştırma uygulamalarına katılması, söz konusu üretim tesisinin veya üretim tesisinin ünite veya ünitelerinin Bakanlık geçici kabul heyeti ve ilgili TEİAŞ ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi yetkililerinin hazır bulunacağı geçici kabul işlemleri esnasında tutulan sayaç tespit tutanağına müteakip gerçekleşir. Bakanlık tarafından geçici kabulü yapılmış bir üretim tesisinin veya üretim tesisinin ünite veya ünitelerinin Piyasa İşletmecisine uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi kaydı yaptırmak üzere başvuramış olması durumunda söz konusu üretim tesisinin dengeleme mekanizması ve uzlaştırma uygulamalarına katılması; Piyasa İşletmecisine uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi kaydının yapılması ve söz konusu uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonu içerisinde yer alan sayaçların kayıt altına alınmasından sonra gerçekleşir.

(7)¹³⁵ Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen devir işlemlerine ilişkin olarak uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi Özelleştirme İdaresi Başkanlığının belirtmiş olduğu devir tarihi esas alınarak ön kayıt yapılır. Ön kaydı yapılan uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimine ilişkin lisans veya lisansa ilişkin Kurum yazısı ve bağlantı anlaşmasına ilişkin TEİAŞ veya dağıtım şirketi yazısı bir ay içerisinde Piyasa İşletmecisine sunulur.

Piyasa katılımcılarının dengeden sorumlu gruba katılmaları

MADDE 29 – (1) Bir piyasa katılımcısının bir dengeden sorumlu gruba katılmak üzere başvurabilmesi için;

a) Tüzel kişilik kaydını tamamlamış olması,

b)¹³⁶ Üretim lisansı sahibi tüzel kişilerin, portföyünde yer alan üretim tesislerinin en az birinin veya bir ünitesinin Bakanlık geçici kabulünün yapılmış olması ve başvuru yaptığı an itibariyle kendisi ile ilişkili uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ilişkin kayıtlarını tamamlamış olması,

esastır.

(2)¹³⁷ Bir piyasa katılımcısının bir dengeden sorumlu gruba katılmak üzere Piyasa İşletmecisine yapacağı başvuru, ilgili piyasa katılımcısı ve dengeden sorumlu grup adına denge sorumluluğunu üstlenmiş olan dengeden sorumlu tarafça ortaklaşa yapılır. Bir piyasa katılımcısının bir dengeden sorumlu gruba katılımının işlerlik kazanması, gruba katılım ile ilgili işlemlerin tamamlandığı fatura dönemini takip eden ilk fatura dönemi itibariyle başlar.

¹³³ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle kaldırılmıştır.

¹³⁴ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle kaldırılmıştır.

¹³⁵ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

¹³⁶ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹³⁷ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

(3)¹³⁸ Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler, sadece bölgesindeki görevli tedarik¹³⁹ şirketi ile 17 nci maddenin ikinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında oluşturulan kategoriler için dengeden sorumlu bir grup oluşturabilirler.

(4)¹⁴⁰ Görevli tedarik¹⁴¹ Şirketleri, 17 nci maddenin ikinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında oluşturulan kategoriler için sadece bölgesindeki dağıtım şirketiyle dengeden sorumlu grup oluşturabilir.

(5)¹⁴² 17 nci maddenin dördüncü fıkrası kapsamında oluşturulan kategoriler herhangi bir dengeden sorumlu grupta yer alamazlar. Kategorilere konu tesisler kategoriler oluşturulmadan önce bir dengeden sorumlu grubun içerisinde bulunuyorlarsa bu dengeden sorumlu gruptan çıkartılırlar.

Sayaçların kayıt işlemi

MADDE 30^{143,144} – (1) Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerinin kayıt edilmesi sırasında, söz konusu birime ilişkin uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonu içerisinde yer alan sayaçlar kayıt altına alınır.

(2) Piyasa İşletmecisi, serbest tüketici sayaçları hariç olmak üzere, uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonu içerisinde yer alan sayaçların karşılıklı kayıt altına alınması için piyasa katılımcısına ve TEİAŞ'ın ilgili diğer birimleri ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiye bildirimde bulunur.

(3) Bildirimde yer alan tarihe kadar TEİAŞ ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi yetkilisi ve hazır bulunması halinde piyasa katılımcısının yetkilisi tarafından, ilk endeks tespit protokolleri düzenlenir.

(4) Düzenlenen ölçüm sistemlerinin ilk endeks tespit protokolü hazır bulunması halinde piyasa katılımcısı yetkilisi ve TEİAŞ ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi yetkilisi tarafından imza altına alınır. Taraflarca ilk endeks tespit protokolünün imzalanması ile sayaçlar kayıt altına alınmış olur

(5) İlgili mevzuata uygun olmayan sayaçlar TEİAŞ veya ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından ilgili ay içerisinde mevzuata uygun hale getirilir. Sayaçların mevzuata uygun olmaması serbest tüketicilerin tedarikçi seçme hakkını kullanmasına engel teşkil etmez.

(6) TEİAŞ ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler, kayıp katsayıları hesaplama metodolojisine ilişkin usul ve esasları ve 80 inci maddede belirtilen kriterleri dikkate alarak transformatör kaybı ve/veya hat kaybı uygulanıp uygulanmayacağını tespit eder. Transformatör ve/veya hat kaybı uygulanması gereken durumlarda transformatöre ve/veya hatta ait ilgili Kurul kararı ile belirlenen transformatör ve hat kayıp katsayısı formülüne ilişkin karakteristik bilgiler TEİAŞ ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından tek hat şemasına işlenir.

(7) Devreye alınacak yeni üretim tesislerinin ve/veya yeni ünitelerin iletim sistemine bağlantısının gerçekleştirilip ilk kez enerjilendirilmesi öncesinde gerçekleştirilen tesis geçici kabulü sonucunda geçici kabul heyeti tarafından hazırlanan sayaç tespit tutanağı, ilk endeks tespit protokolü olarak kabul edilir.

(8) Başka bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonu içerisinde de yer alan ve önceden kayıt altına alınmış sayaçlar bilgilerinde gerekli güncellemelerin yapılması suretiyle yeniden kayıt altına alınır.

¹³⁸ 30 Aralık 2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

¹³⁹ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁴⁰ 30 Aralık 2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

¹⁴¹ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁴² 17 Kasım 2018 tarihli ve 30598 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir

¹⁴³ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁴⁴ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

(9)¹⁴⁵

Serbest tüketicilere ilişkin uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ait tedarikçi değıştirme süreçleri

MADDE 30/A^{146,147} – (1)¹⁴⁸

(2)^{149,150} Bir serbest tüketicinin;

a)¹⁵¹ Tedarikçi değıştirmesi veya Kurulca onaylanmış perakende satış tarifelerinden enerji almaktayken ilgili görevli tedarik şirketinden ikili anlaşma ile enerji alması durumunda serbest tüketicinin yeni tedarikçisi olmak isteyen piyasa katılımcısı veya serbest tüketicisiye ikili anlaşma ile enerji satmak isteyen görevli tedarik şirketi, portföy değışikliği ile ilgili talebini, içinde bulunulan ayın en geç altıncı gününden önceki son iş günü saat 24:00’a kadar bilgi girişlerini PYS üzerinden yaparak, ilgili serbest tüketici ile ikili anlaşması olduğunu PYS üzerinden beyan eder. Yeni tedarikçi tarafından yapılan bilgi girişleri, serbest tüketicinin mevcut tedarikçisine, PYS aracılığıyla içinde bulunulan ayın yirminci gününden önceki son iş günü saat 17:00’da duyurulur.

b)¹⁵² Bir fatura dönemi içerisinde herhangi bir tüketicinin kullanımında olmayan bir tüketim noktasında enerji tüketmeye başlayacak olması durumunda, bu serbest tüketicisiye ikili anlaşma ile enerji satmak isteyen tedarikçi PYS üzerinden bilgi girişlerini yaparak ilgili serbest tüketici ile ikili anlaşması olduğunu beyan eder. Bu talep, bilgi girişinin yapılmasına müteakip ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiye PYS üzerinden bildirilir. Serbest tüketici, bilgi girişinin yapıldığı dönemden itibaren ilgili tedarikçinin portföyüne eklenir.

c) İlk defa enerji kullanılacak ve iletim sistemine bağlı bir tüketim noktasından enerji tüketmeye başlaması durumunda, bu serbest tüketicisiye ikili anlaşma ile enerji satmak isteyen tedarikçi en geç bu noktanın ilk endeks tespit tutanağının düzenlenmesinden bir önceki iş günü saat 17:00’a kadar Piyasa İşletmecisine başvurur. Başvuru usulleri Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenerek duyurulur. İlgili ölçüm noktaları, söz konusu tedarikçisi adına ilk endeks tespit tutanağı tarihinden itibaren geçerli olmak üzere kaydedilir.

(3)¹⁵³ Bir piyasa katılımcısı, bir serbest tüketicisiye ait çekiş birimini portföyünden çıkartmayı talep etmesi durumunda, içinde bulunulan ayın en geç altıncı gününden önceki son iş günü saat 24:00’a kadar, Piyasa İşletmecisine PYS aracılığıyla başvuruda bulunur ve serbest tüketicisiyi portföyden çıkarma işlemi gerçekleşir. Piyasa katılımcısı, Piyasa İşletmecisine yapacağı bu başvurudan önce ilgili tüketicisiyi yazılı olarak bilgilendirir.

(4)^{154 155} Piyasa katılımcısının temerrüde düşmesi veya teminat yükümlölüklerini yerine getirmemesi nedeni ile portföyünden çıkarılan serbest tüketicinin yeni tedarikçisi olmak isteyen bir piyasa katılımcısının, ilgili serbest tüketicisiye enerji tedarigi yapacağını, portföyden çıkarılma işleminin yapıldığı ayın yirminci gününden önceki son iş günü saat 24:00’a kadar, ilgili serbest tüketici ile ikili anlaşması olduğunu Piyasa İşletmecisine bildirmesi durumunda, ilgili kayıt güncelleme işlemleri Piyasa İşletmecisi tarafından PYS aracılığıyla gerçekleştirilir.

(5) Piyasa İşletmecisi, portföyden çıkarılan, portföyü değıştirilen ve yeni kaydedilen kesinleşmemiş sayaçlar listesini PYS aracılığıyla ilgili dağıtım şirketi, TEİAŞ ve ilgili piyasa katılımcısına duyurur.

¹⁴⁵ 14 Ocak 2017 tarihli ve 29948 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

¹⁴⁶ 18 Eylül 2012 tarihli ve 28415 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değıştirilmiştir.

¹⁴⁷ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değıştirilmiştir.

¹⁴⁸ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

¹⁴⁹ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değıştirilmiştir.

¹⁵⁰ 14 Ocak 2017 tarihli ve 29948 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değıştirilmiştir.

¹⁵¹ 17 Kasım 2018 tarihli ve 30598 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değıştirilmiştir.

¹⁵² 17 Kasım 2018 tarihli ve 30598 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değıştirilmiştir.

¹⁵³ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değıştirilmiştir.

¹⁵⁴ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değıştirilmiştir.

¹⁵⁵ 17 Kasım 2018 tarihli ve 30598 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değıştirilmiştir.

(6)¹⁵⁶ Yayımlanan sayaç listesine ilişkin itiraz başvuruları, duyurunun yayımlanmasını takip eden iki iş günü içerisinde Piyasa İşletmecisine yapılır. Piyasa İşletmecisi, yapılan itiraz başvurularını iki iş günü içerisinde sonuçlandırarak, kesinleşen sayaç listesini PYS aracılığıyla ilgili piyasa katılımcısına ve bağlantı durumuna göre ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiye veya TEİAŞ'a duyurur.

(7) İçinde bulunulan ayın son günü saat 24:00'a ilişkin sayaç değerlerinin okunması ile sayaçların kayıt altına alınması için piyasa katılımcısının yetkilisi ve TEİAŞ ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi yetkilisi tarafından ilk endeks tespit protokolleri düzenlenir.

(8) İçinde bulunulan ayın son günü saat 24:00'a ilişkin yapılan sayaç okumaları mevcut tedarikçi için son okuma, yeni tedarikçi için ilk okuma olarak kabul edilir ve söz konusu uzlaştırmaya esas veri çekiş birimleri mevcut tedarikçinin portföyünden çıkarılır.

(9)^{157,158} Bir tüketim noktasının serbest tüketici tarafından tahliye edilmesi durumunda; TEİAŞ veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından tespitin yapıldığı tarihte sayaç okuması yapılır ve bu okuma, son okuma olarak kabul edilir. Serbest tüketicinin mevcut tedarikçisinin portföyünden çıkarılması işlemi TEİAŞ veya ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından PYS üzerinden başlatılır ve mevcut tedarikçi tarafından reddedilmediği takdirde onaylanmış sayılır. Mevcut tedarikçi ilgili işlemi sadece tahliye işleminin gerçekleşmediği veya tüketim noktasını devralan yeni kişi ile ikili anlaşması olduğu gerekçesi ile reddedebilir. Piyasa İşletmecisi, bu işlemlere ilişkin süreci belirleyerek duyurur ve serbest tüketici veri tabanında gerekli güncellemeleri yapar. Devir ve taşınma kapsamında gerçekleştirilen işlemler de bu fıkra hükümlerine tabidir¹⁵⁹.

(10)¹⁶⁰

(11)¹⁶¹ Bir serbest tüketiciye ait çekiş birimlerine elektrik enerjisi tedarik eden bir piyasa katılımcısının, uzlaştırmaya esas veri çekiş birimlerini ve/veya ilgili serbest tüketici sayaçlarını portföylerine ekleme ve portföyden çıkarmaya ilişkin taleplerinden vazgeçmesi durumunda, ilgili piyasa katılımcısı içinde bulunulan ayın en geç yirminci gününden önceki son iş günü saat 17.00'a kadar, bu talebini PYS aracılığıyla bildirir.

(12)¹⁶² Gerekmesi halinde Piyasa İşletmecisi, serbest tüketicinin yeni tedarikçisi olmak isteyen ilgili piyasa katılımcısından ikili anlaşmasına ilişkin bilgileri beyan etmesini ve bunu ispat edici belgeleri sunmasını talep edebilir.

(13) Piyasa katılımcılarının bu madde kapsamında belirtilen kayıt süreçleri esnasında;

a) Serbest tüketicinin portföylerinden çıkışını ve yeni tedarikçisinin portföyüne geçişini mevzuat hükümlerine aykırı olarak engellediğinin tespiti halinde PYS üzerinden gerekli düzeltme yapılır ve ilgili piyasa katılımcısına Kanunun 16 ncı maddesi uyarınca yaptırım uygulanır.

b)^{163 164} Serbest tüketiciyle ikili anlaşma yapmadan serbest tüketici sayaç kaydı için başvurduğunun tespiti halinde tespitin yapıldığı tarihten sonraki ilk kesinleşen sayaç listesinin duyurulmasını takip eden ayın ilk gününden geçerli olmak üzere ilgili serbest tüketicinin kaydı piyasa katılımcısının portföyünden çıkarılır ve bir önceki tedarikçisinin talebi varsa onun, yoksa görevli tedarik şirketinin portföyüne kaydedilir. İhlali tespit edilen piyasa katılımcısı Piyasa İşletmecisi tarafından Kuruma raporlanır. Söz konusu piyasa katılımcısı Kurul Kararı ile üç ay süreyle ikili anlaşmalar kapsamında yeni tüketici kaydedemez ve bu piyasa

¹⁵⁶ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁵⁷ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁵⁸ 14 Ocak 2017 tarihli ve 29948 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁵⁹ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

¹⁶⁰ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

¹⁶¹ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁶² 17 Kasım 2018 tarihli ve 30598 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁶³ 14 Ocak 2017 tarihli ve 29948 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁶⁴ 17 Kasım 2018 tarihli ve 30598 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

katılımcısına Kanunun 16 ncı maddesi uyarınca yaptırım uygulanır. Bu serbest tüketici ile ilgili olarak geçmişe dönük düzeltme yapılmaz.

(14)¹⁶⁵ Bir tedarikçinin teminata ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi sebebiyle, portföyünde yer alan serbest tüketicilerin ilgili katılımcının portföyünden çıkarılması durumunda, portföyden çıkarılan serbest tüketicilerin listesi PYS’de yayımlanır. (15)¹⁶⁶ Bir serbest tüketicinin birden fazla tedarikçi tarafından PYS üzerinden talep edilmesi halinde, Piyasa İşletmecisi tarafından gerekli kontroller yapılarak geçerli ikili anlaşma veya formatı Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenen Enerji Alım-Satım Bildirim Formu sunan tedarikçinin portföyüne geçiş sağlanır. Bu belgeyi ibraz edemeyen tedarikçiler için onüçüncü fıkra hükümleri uygulanır. Her iki tedarikçinin de geçerli ikili anlaşma sunması halinde Enerji Alım-Satım Bildirim Formu imza tarihi en yakın olan kayıt dikkate alınır. İmza tarihlerinin aynı olması halinde kayıtlar onaylanmaz ve serbest tüketici mevcut tedarikçisinden enerji almaya devam eder. Ancak mevcut tedarikçisinin de söz konusu serbest tüketiciye ilişkin portföyden çıkarma talebi olması halinde tüketici görevli tedarik şirketinin portföyüne kaydedilir.

(15)^{167 168} Bir serbest tüketicinin birden fazla tedarikçi tarafından PYS üzerinden talep edilmesi halinde, ikili anlaşmaya ilişkin yazılı kanıtlayıcı bilgiler Piyasa İşletmecisi tarafından talep edilir ve ilgili piyasa katılımcıları tarafından altıncı fıkrada belirtilen süreler içerisinde PYS üzerinden beyan edilir. Piyasa İşletmecisi tarafından gerekli kontroller yapılır ve ikili anlaşma beyanı geçerli bulunan tedarikçinin portföyüne serbest tüketicinin geçişi sağlanır. Piyasa İşletmecisinin ikili anlaşmaya ilişkin istemiş olduğu bilgileri PYS üzerinden ibraz edemeyen tedarikçiler için onüçüncü fıkra hükümleri uygulanır. Birden fazla tedarikçinin geçerli ikili anlaşma beyanında bulunması halinde ikili anlaşma tarihi en yakın olan kayıt dikkate alınır. Anlaşma tarihlerinin aynı olması halinde kayıtlar onaylanmaz ve serbest tüketici mevcut tedarikçisinden enerji almaya devam eder. Ancak mevcut tedarikçisinin de söz konusu serbest tüketiciye ilişkin portföyden çıkarma talebi olması halinde tüketici görevli tedarik şirketinin portföyüne kaydedilir.

Serbest tüketici veri tabanı¹⁶⁹

MADDE 30/B – (1) Serbest tüketicilere ilişkin uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ait tedarikçi değiştirme ve mali uzlaştırma¹⁷⁰ süreçlerinde kullanılmak üzere TEİAŞ ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler hizmet sundukları ve sayaçlarını okumakla yükümlü oldukları serbest tüketicilerin aşağıda yer alan bilgilerini PYS üzerinde tanımlanacak veri tabanına eklemek ve güncel tutmakla yükümlüdür:

- a)¹⁷¹,
- b) Tüketim noktasının PYS’ye kayıt için gerekli tekil kodu¹⁷²,
- c) Tüketim noktasının içerisinde bulunduğu il ve ilçe bilgisi,
- ç) Tüketim noktasının açık adresi,
- d)¹⁷³ Abone grubu ve belirlenmişse abone alt grubu,
- e)¹⁷⁴ Tüketim noktasına profil uygulanıp uygulanmadığı,
- f)¹⁷⁵ Tüketim noktasına tahmini değer uygulanıp uygulanmadığı,

¹⁶⁵ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁶⁶ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁶⁷ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁶⁸ 17 Kasım 2018 tarihli ve 30598 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁶⁹ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

¹⁷⁰ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

¹⁷¹ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

¹⁷² 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁷³ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

¹⁷⁴ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

¹⁷⁵ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

g)^{176,177} Tüketim noktasının sözleşme gücü,
ğ)¹⁷⁸ Piyasa İşletmecisinin mali uzlaştırma ve serbest tüketici talep süreçlerini yürütmek üzere ihtiyaç duyduğu diğer bilgiler.

(2)^{179,180} Tedarikçiler, tedarikçi değiştirme, mali uzlaştırma ve serbest tüketici portalı süreçlerinde kullanılmak üzere tüketicilerine ilişkin;

a) Serbest tüketicinin adı ve soyadı veya unvanı,

b) Gerçek kişiler için T.C. kimlik numarası veya yabancı kimlik numarası; tüzel kişiler için vergi kimlik numarası, yetkili kişinin adı ve soyadı, T.C. kimlik numarası veya yabancı kimlik numarası

bilgilerini PYS üzerinde tanımlanacak veri tabanına eklemek ve güncel tutmakla yükümlüdür. Piyasa İşletmecisi bu bilgileri veri tutarlılığının kontrolü amacı ile kullanır ve kişisel verilerin korunmasını sağlayacak önlemleri alır. Tedarikçilerin söz konusu yükümlülüklerini yerine getirmediüklerinin tespiti halinde Kanunun 16 ncı maddesi uyarınca yaptırım uygulanır. Piyasa İşletmecisi bu madde kapsamındaki verilerin tutarlılığının kontrolü ve düzeltilmesi amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği yapabilir. Bilgilerin ilgili veri tabanlarından temin edildiği durumda dahi, tedarikçiler söz konusu verilerin tam ve doğru olmasından sorumludur.

(3) TEİAŞ ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler birinci fıkranın (b) bendinde yer alan tekil kodun¹⁸¹ nasıl oluşturulduğuna ilişkin açıklamayı PYS üzerinde serbest tüketici kayıt ekranında yayımlar.

(4) PYS, 30/A maddesi kapsamındaki kayıt girişleri sırasında yeni tedarikçi olmak isteyen piyasa katılımcısının sayaç kaydı için giriş yaptığı tekil kodun¹⁸² birinci fıkranın (b) bendi çerçevesinde oluşturulan veri tabanında olup olmadığını kontrol eder. Veri tabanında yer alan tekil kodlarla¹⁸³ eşleşmeyen girişlere izin verilmez.

(5) TEİAŞ ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin veri tabanına ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi nedeni ile serbest tüketicinin yeni tedarikçisinin portföyüne geçişinin engellendiğinin tespiti halinde PYS üzerinden, Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenerek duyurulan süreç çerçevesinde¹⁸⁴ gerekli düzeltme yapılır ve Kanunun 16 ncı maddesi uyarınca yaptırım uygulanır.

(6)¹⁸⁵ Tedarikçi değişim süreçlerinin sağlıklı yürütülebilmesini teminen tedarikçiler serbest tüketici veri tabanı üzerinde birinci fıkranın (b) bendinde yer alan tekil kodu girerek sorgu çalıştırabilirler. Sorgu sonuç ekranında kişisel verilerin korunmasını teminen Piyasa İşletmecisi tarafından ikinci fıkranın (a) ve (b) bendi bilgilerinde maskeleye yapılır.

(7)^{186,187} Serbest tüketici veritabanında yer alan bilgiler tüketicinin mevcut tedarikçisi ve tüketicinin şebekeye bağlantı durumuna göre dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi veya TEİAŞ tarafından görüntülenebilir.

Serbest tüketici portalı¹⁸⁸

¹⁷⁶ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

¹⁷⁷ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁷⁸ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

¹⁷⁹ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁸⁰ 14 Ocak 2017 tarihli ve 29948 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁸¹ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁸² 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁸³ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁸⁴ 14 Ocak 2017 tarihli ve 29948 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

¹⁸⁵ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

¹⁸⁶ 14 Ocak 2017 tarihli ve 29948 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

¹⁸⁷ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁸⁸ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

MADDE 30/C – (1) Piyasa İşletmecisi serbest tüketicilerin en az aşağıda yer alan bilgilerini görebilecekleri bir serbest tüketici portalı oluşturur:

- a) Tüketim noktasının açık adresi,
- b) Abone grubu ve belirlenmişse abone alt grubu,
- c) Tüketim noktasına profil uygulanıp uygulanmadığı,
- ç) Tüketim noktasının sözleşme gücü,
- d)¹⁸⁹ Aktif ve reaktif endeks değerleri, sayaç çarpanı ve okuma tarihi,
- e)¹⁹⁰ Tüketim noktasına ilişkin geçmişe dönük düzeltme bilgisi,
- f) Tedarikçisinin unvanı,
- g) Halihazırda tedarikçisini seçme hakkını kullanıp kullanmadığına ilişkin bilgi.

(2) Piyasa İşletmecisi serbest tüketici portalına yukarıdakilerle sınırlı olmaksızın tüketici haklarının korunması ve tüketicilerin bilinçlendirilmesini teminen diğer bilgi ve bilgilendirme dokümanlarını da ekleyebilir.

(3)¹⁹¹ Serbest tüketiciler, portala kuralları Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenen yöntem ile erişirler. Piyasa İşletmecisi portala erişimde tüketicinin kimliğinin doğrulanmasını teminen, ilgili kurum veya kuruluşlara ait elektronik platformları kullanabilir. Portal kapsamında sunulan bilgilerin bir bölümü ya da tamamı ayrıca E-Devlet Kapısı'ndan sunulabilir.

(4)¹⁹²

Dengeleme birimlerinin kayıt işlemi

MADDE 31 – (1) Piyasa katılımcıları, dengeleme birimlerini Piyasa İşletmecisine kayıt ettirir.

(2) Dengeleme biriminin kayıt edilmesi esnasında, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde dengeleme birimlerine ilişkin olarak sağlanması gereken bilgi ve belgeler ile teknik parametreler, dengeleme birimini kayıt ettiren piyasa katılımcısı tarafından PYS'ye kaydedilir ve Piyasa İşletmecisine sunulur.

(3) Dengeleme birimine ait Sistem İşletmecisinin ihtiyaç duyacağı teknik parametre bilgileri, gerekli incelemeler yapılmak üzere Sistem İşletmecisine gönderilir. Sistem İşletmecisi tarafından 10 iş günü içerisinde gerçekleştirilen inceleme sonucu, Sistem İşletmecisinin onayı ile ilgili üretim tesisi veya ünite dengeleme birimi olarak, piyasa katılımcısı adına kaydedilir.

(4)^{193,194} Piyasa katılımcısının serbest tüketici niteliği taşıyan bir tüketim birimini veya tüketim birimleri topluluğunu dengeleme birimi olarak kayıt ettirecek olması durumunda, ilgili tüketim birimlerine sahip veya temsile yetkili kişinin, tüketim tesisini ilgili piyasa katılımcısı adına dengeleme birimi olarak kayıt ettirmesi konusunda onay verdiğini bildirir belge, ilgili piyasa katılımcısı tarafından Piyasa İşletmecisine elden teslim edilir.

(5) Dengeleme birimi, uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimlerine ve dengeleme birimlerine ilişkin kuralları sağlayan daha küçük bir dengeleme birimi içermez.

(6) Bakanlık geçici kabulü tamamlanmamış üretim tesisleri dengeleme birimi olarak kaydedilemez. Bir üretim tesisi, dengeleme birimi kaydı tamamlanana kadar, uzlaştırmaya esas çekiş birimi olarak işlem görür.

Piyasa katılımcılarının gün öncesi piyasasına katılımlarına ilişkin işlemler

MADDE 32 – (1)¹⁹⁵ Tüzel kişilik kaydını ve başvuru yaptığı an itibariyle portföyünde yer alan üretim tesislerinin en az birinin veya bir ünitesinin Bakanlık geçici kabulleri yapılmış

¹⁸⁹ 14 Ocak 2017 tarihli ve 29948 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁹⁰ 14 Ocak 2017 tarihli ve 29948 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁹¹ 14 Ocak 2017 tarihli ve 29948 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁹² 14 Ocak 2017 tarihli ve 29948 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

¹⁹³ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

¹⁹⁴ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁹⁵ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

ve kendisi ile ilişkili tüm uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ilişkin kayıtlarını tamamlamış olan piyasa katılımcıları gün öncesi piyasasına kayıt işlemlerini gerçekleştirmek üzere Piyasa İşletmecisine başvuruda bulunabilirler.

(2) Gün öncesi piyasasına katılıma ilişkin başvuru öncelikle PYS üzerinden gerçekleştirilir. Gerekli görülmesi halinde Piyasa İşletmecisi tarafından ilan edilecek bilgi ve belgeler bildirilen formatta Piyasa İşletmecisine sunulur.

(3) Gün öncesi piyasasına katılacak olan piyasa katılımcılarının, gün öncesi piyasasına ilişkin piyasa katılımcılarının yükümlülüklerini de içeren Gün Öncesi Piyasası Katılım Anlaşmasını imzalamaları esastır. Gün Öncesi Piyasası Katılım Anlaşmasının ilgili piyasa katılımcısı tarafından imzalanması ile ilgili piyasa katılımcısının gün öncesi piyasasına katılımına ilişkin kayıt işlemleri tamamlanmış olur.

Piyasa katılımcılarının gün içi piyasasına katılımlarına ilişkin işlemler¹⁹⁶

MADDE 32/A – (1)¹⁹⁷ Tüzel kişilik kaydını ve başvuru yaptığı an itibarıyla portföyünde yer alan üretim tesislerinin en az birinin veya bir ünitesinin Bakanlık geçici kabulleri yapılmış ve kendisi ile ilişkili tüm uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ilişkin kayıtlarını tamamlamış olan piyasa katılımcıları gün içi piyasasına kayıt işlemlerini gerçekleştirmek üzere Piyasa İşletmecisine başvuruda bulunabilirler.

(2) Gün içi piyasasına katılıma ilişkin başvuru öncelikle PYS üzerinden gerçekleştirilir. Gerekli görülmesi halinde Piyasa İşletmecisi tarafından ilan edilecek bilgi ve belgeler bildirilen formatta Piyasa İşletmecisine sunulur.

(3) Gün içi piyasasına katılacak olan piyasa katılımcılarının, gün içi piyasasına ilişkin piyasa katılımcılarının yükümlülüklerini de içeren Gün İçi Piyasası Katılım Anlaşmasını imzalamaları esastır. Gün İçi Piyasası Katılım Anlaşmasının ilgili piyasa katılımcısı tarafından imzalanması ile ilgili piyasa katılımcısının gün içi piyasasına katılımına ilişkin kayıt işlemleri tamamlanmış olur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kayıt Bilgilerinin Güncellenmesi

Kayıt bilgilerinin güncellenmesi

MADDE 33¹⁹⁸ – (1) Piyasa katılımcısına ait kayıt bilgileri;

- a) Piyasa katılımcısına ait bilgilerin değişmesi,
 - b) Mevcut dengeleme birimlerine ait bilgilerin değişmesi veya silinmesi,
 - c) Mevcut uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ait bilgilerin değişmesi veya silinmesi,
 - ç) Mevcut ölçüm sistemlerine ilişkin bilgilerin değişmesi veya silinmesi,
 - d) Yeni bir dengeleme biriminin kayıt altına alınması,
 - e) Yeni bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin kayıt altına alınması,
 - f) Yeni bir ölçüm sisteminin kayıt altına alınması,
 - g) Bir piyasa katılımcısının bir dengeden sorumlu gruba katılması ya da dahil olduğu dengeden sorumlu grubu değiştirmesi,
- hallerinde güncellenir.

¹⁹⁶ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

¹⁹⁷ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

¹⁹⁸ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

(2)¹⁹⁹ Piyasa katılımcıları, portföylerinde yer alan serbest tüketicilere ilişkin uzlaştırmaya esas veriş çekiş birimlerini portföylerinden çıkarma ya da portföylerine ekleme ile ilgili taleplerini madde 30/A’da belirtilen süreç kapsamında gerçekleştirir. (3) Bir güncelleme işleminin birden fazla piyasa katılımcısının kaydını etkilemesi durumunda, etkilenen piyasa katılımcılarının kayıt güncellemeleri eş zamanlı olarak yapılır.

(4) Bir piyasa katılımcısının, uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimini kendi hesabına kayıt ettirmek suretiyle tedarik yaptığı serbest tüketiciye tedarik yapmaktan vazgeçmek ve bu doğrultuda söz konusu serbest tüketiciye ait uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimini kendi kaydından çıkartmak istemesi halinde, kayıt değişikliği başvurusu piyasa katılımcısı ile serbest tüketici arasındaki ikili anlaşmanın buna ilişkin hükümleri doğrultusunda yapılır.

(5) Bir piyasa katılımcısının halihazırda sistemde kayıtlı bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimini portföyüne kaydetmek istemesi veya sistemde kayıtlı bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin kayıt bilgilerinde değişiklik olması durumunda 28 inci madde ve madde 30/A’da tarif edilen süreçler uygulanır. Ancak 28 inci maddenin birinci fıkrası ve madde 30/ A’nın birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen belgelerden sadece değişiklik olanlar Piyasa İşletmecisine yeniden sunulur.

(6)²⁰⁰ 17 nci maddenin ikinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında oluşturulan kategoriler arasında yapılacak uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi değişiklikleri görevli tedarik²⁰¹ şirketleri tarafından her ayın yirminci²⁰² gününden önceki son iş günü saat 24:00’a²⁰³ kadar piyasa işletmecisine bildirir.

(7)²⁰⁴ Piyasa katılımcısı unvan, adres, vergi numarası, vergi dairesi değişikliği ile birleşme, devir, fesih gibi hallerde; değişiklik ile ilgili ticaret sicil gazetesini ve talep edilen diğer belgeleri takip eden faturalama süreci öncesinde Piyasa İşletmecisine sunar.

Piyasa katılımcılarının dengeden sorumlu gruptan ayrılımları

MADDE 34 – (1)²⁰⁵ Bir piyasa katılımcısının dahil olduğu dengeden sorumlu gruptan ayrılmasına ilişkin kayıt değişikliği başvurusu, ilgili piyasa katılımcısı ve dengeden sorumlu grup adına denge sorumluluğunu üstlenmiş dengeden sorumlu taraf arasındaki anlaşmanın bu konuya ilişkin hükümleri doğrultusunda, ilgili piyasa katılımcısı veya dengeden sorumlu tarafça yapılır. Bir piyasa katılımcısının bir dengeden sorumlu gruptan ayrılmasının işlerlik kazanması, gruptan ayrılma ile ilgili işlemlerin tamamlandığı fatura dönemini takip eden ilk fatura dönemi itibarıyla başlar. (2) Bir dengeden sorumlu gruptan ayrılıp başka bir dengeden sorumlu gruba katılmayan piyasa katılımcılarının kayıtları Piyasa İşletmecisi tarafından güncellenerek bu piyasa katılımcıları dengeden sorumlu taraf olurlar.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Gün Öncesi Dengelemeye İlişkin Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Gün Öncesi Planlama

Gün öncesi planlamanın esasları

¹⁹⁹ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁰⁰ 30 Aralık 2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

²⁰¹ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁰² 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁰³ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁰⁴ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

²⁰⁵ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

MADDE 35 – (1) Gün öncesi planlama, bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda, Elektrik Şebeke Yönetmeliği²⁰⁶ ve Elektrik İletim Sistemi Arz Güvenilirliği ve Kalitesi Yönetmeliği²⁰⁷ hükümleri dikkate alınarak, bir gün sonrasına yönelik olarak öngörülen saatlik talebin;

- a) işletme güvenliği ve sistem bütünlüğü sağlanacak şekilde,
- b) arz güvenilirliği ve arz kalitesine ilişkin kriterler doğrultusunda,
- c) dengeleme maliyetlerini en aza indirecek şekilde dengelenmesi esasına dayalı olarak yürütülür.

(2) Gün öncesi planlamaya ilişkin işlemler aşağıdaki genel esaslar çerçevesinde yürütülür;

a) Tüm piyasa katılımcılarının gün öncesi planlamaya katılımları zorunludur, kendi adına kayıtlı dengeleme birimi olan piyasa katılımcıları gün öncesi planlama kapsamında sistem satış, sistem alış teklifi sunarlar²⁰⁸,

b) Gün öncesi planlama teklifleri günlük olarak, saatlik bazda verilir. Her bir gün, 00:00'dan başlayıp, ertesi gün 00:00'da sona eren saatlik zaman dilimlerinden oluşur,

c) Gün öncesi planlamaya sunulan tüm teklifler belli bir dengeleme birimi, belli bir gün ve o gün içindeki belli bir zaman dilimi için geçerlidir,

ç) Gün öncesi planlamaya sunulan tekliflerde, sunulan teklifin yapısı ile uyumlu olacak şekilde, ilgili dengeleme birimine ait teknik olarak gerçekleştirilebilecek tüm kapasitenin teklif edilmesi esastır. Dengeleme biriminin sisteme bağlantısının kısıt kayıtlı bağlantı niteliği taşınması halinde teknik olarak gerçekleştirilebilecek tüm kapasite Sistem işletmecisi tarafından belirlenen teknik olarak gerçekleştirilebilecek azami kapasite ile sınırlandırılır.²⁰⁹ Dengeleme güç piyasasına teklif verme aşamasından önce 27/12/2008 tarihli ve 27093 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliği kapsamında sağlaması zorunlu olan primer frekans kontrolü rezerv miktarına karşılık gelen kapasite bu kapasitenin haricindedir. Hidrolik üretim tesisleri teklif edebilecekleri kapasiteyi belirlerken su kullanımı ve rezerv yönetimine ilişkin kısıtları dikkate alabilirler,

d) Gün öncesi planlamada gerçekleşen işlemler ilgili zaman dilimi boyunca sabit seviyeli arz ya da talebe karşılık gelir,

e) Gün öncesi planlamada kabul edilen sistem satış, sistem alış teklifleri²¹⁰ ilgili piyasa katılımcısı için fiziksel elektrik arzı ya da talebi yükümlülüğü doğurur,

f) Gün öncesi planlamada sonuçlandırılan her bir işlem, ilgili talimat süresince, aktif elektrik enerjisinin uzlaştırmaya esas elektrik enerjisi teslim noktasında teslim edilmesi suretiyle gerçekleştirilir,

g) Gün öncesi planlamada sonuçlandırılan her bir işlemde Piyasa İşletmecisi ilgili piyasa katılımcısına taraftır.

Gün öncesi planlama süreci

MADDE 36 – (1) Gün öncesi planlama, günlük olarak yürütülür ve aşağıda belirtilen adımlardan meydana gelir:

a) Her gün saat 11:30 itibarı ile²¹¹, Sistem İşletmecisi tarafından, bir sonraki güne ait talep tahmini, PYS aracılığıyla duyurulur.

²⁰⁶ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁰⁷ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁰⁸ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁰⁹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

²¹⁰ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²¹¹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

b) Her gün saat 11:30'a kadar²¹², Sistem İşletmecisi tarafından, bir sonraki güne ait kuvvetle muhtemel sistem kısıtları PYS'nin gün öncesi planlama modülüne girilir.

c) Her gün saat 11:30'a kadar²¹³, gün öncesi planlamaya katılan piyasa katılımcıları tarafından, ilgili her bir dengeleme birimi için denge sorumlulukları doğrultusunda belirlenen GÜP'ler ve gün öncesi sistem satış, sistem alış teklifleri²¹⁴, PYS aracılığıyla Piyasa İşletmecisine bildirilir.

ç) Her gün saat 11:30'a kadar²¹⁵, tüm piyasa katılımcıları tarafından, her bir piyasa katılımcısının adına kayıtlı tüketim birimleri için takip eden günün her bir saati için toplam tüketim tahminleri PYS aracılığıyla Piyasa İşletmecisine bildirilir.

d) Her gün saat 11:30²¹⁶-13:00 arasında²¹⁷;

1) Piyasa İşletmecisi, bir sonraki güne ait her bir saat için, öngörülen saatlik talebi dengeleyecek kısıtsız üretim/tüketim programını PYS'nin gün öncesi planlama modülü aracılığıyla oluşturur,

2) Piyasa İşletmecisi, kısıtsız üretim/tüketim programının oluşturulması için kullanılan saatlik, blok ve esnek tekliflere ilişkin fiyatları dikkate alarak, bir sonraki günün her bir saati için, gün öncesi planlama kapsamındaki sistem marjinal fiyatlarını PYS'nin gün öncesi planlama modülü aracılığıyla belirler,

3) Piyasa İşletmecisi gün öncesi sistem satış, sistem alış tekliflerini²¹⁸ Sistem İşletmecisi tarafından gün öncesi planlama modülüne girilmiş olan sistem kısıtlarını da dikkate alarak gün öncesi planlama modülü aracılığıyla değerlendirir. Piyasa İşletmecisi kabul edilmiş olan tüm tekliflere ilişkin gün öncesi planlama kapsamındaki sistem satış, sistem alış talimatlarını²¹⁹ PYS aracılığıyla oluşturur ve talimatları ilgili piyasa katılımcılarına bildirir. Piyasa İşletmecisi, PYS aracılığıyla Sistem Gün Öncesi Fiyatı ile sistem alış ve satış talimatlarının belirlenmesinde; Kurum tarafından Başkan oluru ile yayınlanan Gün Öncesi Planlamada Sistem Marjinal Fiyatının Belirlenmesi ile Sistem Satış ve Sistem Alış Talimatlarının Oluşmasına İlişkin Metodoloji'yi esas alır.²²⁰

e) Her gün saat 13:00-13:30²²¹ arasında; gün öncesi planlamaya katılan piyasa katılımcıları Piyasa İşletmecisi tarafından kendilerine bildirilen gün öncesi planlama kapsamındaki sistem satış, sistem alış talimatlarının²²², ilgili sistem satış, sistem alış teklifleri²²³ ile tutarlı olup olmadıklarını kontrol ederek tutarlı olmayan talimatlar ile ilgili olarak Piyasa İşletmecisine itirazda bulunabilirler.

f) Her gün saat 13:30²²⁴-14:00 arasında; Piyasa İşletmecisi itirazları değerlendirerek gerekirse gün öncesi planlama kapsamındaki sistem marjinal fiyatlarını yeniden belirler, ilgili piyasa katılımcılarına kabul edilmiş olan tüm tekliflere ilişkin gün öncesi planlama kapsamındaki sistem satış, sistem alış talimatlarını²²⁵ bildirir ve gün öncesi planlama kapsamındaki sistem marjinal fiyatlarını yayımlar. Herhangi bir itiraz olmaması durumunda, daha önce hesaplanmış olan sistem marjinal fiyatları Piyasa İşletmecisi tarafından hiçbir suretle değiştirilemez.

²¹² 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²¹³ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²¹⁴ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²¹⁵ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²¹⁶ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²¹⁷ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²¹⁸ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²¹⁹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²²⁰ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

²²¹ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²²² 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²²³ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²²⁴ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²²⁵ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

g) Her gün saat 14:00'a kadar Piyasa işletmecisi tüm sistem için gün öncesi programını sonuçlandırır.

Sistem İşletmecisi tarafından talep tahmininin bildirilmesi

MADDE 37 – (1) Sistem İşletmecisi tarafından, her gün saat 11:30'a kadar²²⁶, bir sonraki güne ait talep tahmini, PYS aracılığıyla yayımlanır.

(2) Sistem İşletmecisi tarafından duyurulan talep tahmini; duyurunun yapıldığı günü takip eden gün saat 00:00'dan başlayarak, saat 24:00'e kadar olan dönemdeki her bir saat içerisinde, sistemdeki tüm üretim tesisleri tarafından karşılanacak toplam talep (MWh) bilgisini içerir.

(3) Sistem İşletmecisi tarafından duyurulan talep tahmininin, var olan imkanlar dahilinde en güncel verilere dayanılarak hazırlanmış olması esastır.

GÜP'lerin ve tüketim tahminlerinin yapısı, içeriği ve bildirilmesi

MADDE 38 – (1) GÜP, kapsadığı zaman dilimi içerisinde her bir saat için, MWh cinsinden, bir üretim tesisi tarafından gerçekleştirilmesi planlanan saatlik toplam aktif elektrik enerjisi üretim ya da bir tüketim birimi tarafından gerçekleştirilmesi planlanan saatlik toplam aktif elektrik enerjisi tüketim miktarı bilgilerinden oluşur ve bildirim yapıldığı günü takip eden gün 00:00 ile 24:00 saatleri arasındaki dönemi kapsar. Gün öncesi planlama kapsamında verilen GÜP'ler uzlaştırmaya esas elektrik enerjisi teslim noktası bazındadır.

(2) Üretim tesisi niteliğinde olan tüm uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimleri, GÜP bildirimini yapmakla yükümlüdür.

(3) Gün öncesi planlama kapsamındaki dengeleme birimlerine ilişkin, ilgili dengeleme birimi bazında belirlenen GÜP'ler her gün saat 11:30'a kadar²²⁷, 48 inci madde hükümleri doğrultusunda, mevcut olan tüm iletişim imkanları kullanılarak PYS aracılığıyla, Piyasa İşletmecisine bildirilir. GÜP'lerin belirtilen zamana kadar bildirilmemesi durumunda, bir önceki güne ait GÜP'ler geçerli olur.

(4) GÜP vermekle yükümlü olan ancak dengeleme birimi olmayan üretim tesislerine ilişkin, uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi bazındaki GÜP'ler, her gün saat 11:30'a kadar²²⁸ PYS aracılığıyla bildirilir. Dengeleme birimi olmayan üretim tesislerine ilişkin yapılan GÜP bildirimlerinin, ilgili piyasa katılımcısının kendi yükümlüklerini karşılanmasından sonra arta kalan kısmı, Piyasa İşletmecisi ile yapılmış bir ikili anlaşma²²⁹ olarak değerlendirilir. PYS'ye erişimi olmayan piyasa katılımcıları GÜP'lerini saat 10:00'a kadar²³⁰ üretim tesisinin bağlı olduğu BYTM'ye bildirir. Bu durumda, BYTM'ler kendilerine bildirilen GÜP'leri, PYS'ye girerler. GÜP'lerin belirtilen zamana kadar bildirilmemesi durumunda, peş peşe gelen takvim günlerine ait olmak şartı aranmaksızın birbirini takip eden iş günleri ve tatil günlerine ilişkin olarak, günlerin sınıflaması kapsamında aynı özellikte olan en son güne ilişkin olarak girilen GÜP söz konusu gün için de geçerli kabul edilir.²³¹²³²

(5) Tüketim tahminleri, piyasa katılımcılarının kendi adlarına kayıtlı ancak dengeleme birimi olmayan tüketim tesisleri vasıtasıyla tüketmeyi öngördükleri, bir gün sonrasına ilişkin saatlik MWh cinsinden tahmin edilen tüketim bilgisinden oluşur. Tüketim tahminleri tüm piyasa katılımcıları tarafından her gün saat 11:30'a kadar²³³, PYS aracılığıyla Piyasa İşletmecisine bildirilir. Bir piyasa katılımcısı tarafından ilgili güne ilişkin bir tüketim tahmini

²²⁶ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²²⁷ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²²⁸ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²²⁹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²³⁰ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²³¹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²³² 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²³³ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

bildirimi yapılmaması durumunda, peş peşe gelen takvim günlerine ait olmak şartı aranmaksızın birbirini takip eden iş günleri ve tatil günlerine ilişkin olarak, günlerin sınıflaması kapsamında aynı özellikte olan en son güne ilişkin olarak girilen tüketim tahmini söz konusu gün için de geçerli kabul edilir.²³⁴

(6) Piyasa katılımcılarının ilgili üretim/tüketim tesislerinin üretim/tüketimlerini, herhangi bir talimat almadığı sürece, GÜP'lerinde ve tüketim tahminlerinde belirtildiği şekilde gerçekleştirmeleri esastır.

Gün öncesi planlama kapsamındaki sistem satış, sistem alış teklifleri²³⁵

MADDE 39 – (1) Gün öncesi planlamaya katılan piyasa katılımcıları, gün öncesi planlama kapsamında saatlik ve/veya blok ve/veya esnek sistem satış²³⁶ teklifleri ile saatlik ve/veya blok sistem alış²³⁷ teklifleri sunabilirler. Gün öncesi planlama kapsamında verilen tüm sistem satış²³⁸, sistem alış²³⁹ teklifleri uzlaştırmaya esas elektrik enerjisi teslim noktası bazındadır.

(2)²⁴⁰ Herhangi bir saat için gün öncesi planlama kapsamındaki bir dengeleme birimine ilişkin sistem satış yönünde sunulan tüm tekliflerin ilgili dengeleme birimi tarafından aynı anda yerine getirilebilir olması esastır. Aynı şekilde, herhangi bir saat için bir gün öncesi planlama kapsamındaki dengeleme birimine ilişkin sistem alış yönünde sunulan tüm tekliflerin ilgili dengeleme birimi tarafından aynı anda yerine getirilebilir olması esastır.

(3) Gün öncesi planlama kapsamında sunulan sistem satış²⁴¹, sistem alış²⁴² teklifleri farklı saatler için değişiklik gösterebilen miktar ve fiyat bilgilerinden meydana gelir. Bildirilen tüm teklif fiyatları yüzde birlik hassasiyete sahiptir ve Türkiye'nin resmi para birimindedir. Bildirilen tüm sistem satış²⁴³ ve sistem alış²⁴⁴ teklif miktarları 1 MWh ve katları cinsinden ifade edilir.

(4) Gün öncesi planlama kapsamında sunulan sistem satış²⁴⁵, sistem alış²⁴⁶ teklifleri en az aşağıdaki bilgileri içerir;

- a) İlgili piyasa katılımcısının adı ve gün öncesi planlamaya katılım kodu,
- b) Teklifin geçerli olduğu gün,
- c) Esnek teklifler dışında, teklifin geçerli olduğu zaman dilimi,
- ç) Teklif tipi,
- d) Fiyat ve miktar bilgisi.

(5) Gün öncesi planlama kapsamında sunulan tüm sistem satış²⁴⁷, sistem alış²⁴⁸ tekliflerinin yapısı ve hangi bilgileri içermesi gerektiği Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenerek Piyasa Yönetim Sistemi (PYS) aracılığıyla piyasa katılımcılarına bildirilir.

Saatlik satış ve alış tekliflerinin yapısı ve içeriği²⁴⁹

²³⁴ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²³⁵ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²³⁶ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²³⁷ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²³⁸ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²³⁹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁴⁰ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁴¹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁴² 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁴³ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁴⁴ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁴⁵ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁴⁶ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁴⁷ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁴⁸ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁴⁹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

MADDE 40 – (1) Gün öncesi planlamaya katılan piyasa katılımcıları, bir gün sonrası için, saatlik olarak gün öncesi planlama kapsamındaki dengeleme birimleri bazında gerçekleştirebilecekleri üretim/tüketim artış ya da azalmalarına ilişkin saatlik satış²⁵⁰ ve alış²⁵¹ tekliflerini; teklif fiyatlarını ve teklif miktarlarını içerecek şekilde, bir sonraki günün her saati için, PYS aracılığıyla Piyasa İşletmecisine bildirirler.

(2) Saatlik satış²⁵² teklifleri, gün öncesi planlamaya katılan piyasa katılımcısının, bir sonraki günün her bir saati için ilgili dengeleme biriminin, ilk seviye için GÜP'üne, diğer seviyeler için bir önceki seviyede belirtilmiş olan üretim ya da tüketime göre yapmayı teklif ettiği üretim artış ya da tüketim azalmasının MWh cinsinden miktarını ve bu üretim artışı ya da tüketim azalması için talep ettiği birim fiyatı (TL/MWh) içerir.

(3) Saatlik alış²⁵³ teklifleri, gün öncesi planlamaya katılan piyasa katılımcısının, bir sonraki günün her bir saati için ilgili dengeleme biriminin, ilk seviye için GÜP'üne, diğer seviyeler için bir önceki seviyede belirtilmiş olan üretim ya da tüketime göre yapmayı teklif ettiği üretim azalması ya da tüketim artışının MWh cinsinden miktarını ve bu üretim azalması ya da tüketim artışı için ödemeyi teklif ettiği birim fiyatı (TL/MWh) içerir.

(4) Gün öncesi planlamaya katılan piyasa katılımcıları satış²⁵⁴ ve alış²⁵⁵ yönünde ayrı ayrı olmak üzere 15 miktar seviyesinde saatlik satış²⁵⁶ ve alış²⁵⁷ teklifi bildirebilirler. Hidroelektrik santraller hariç olmak üzere, saatlik satış²⁵⁸ ve alış²⁵⁹ teklif miktarlarına ilişkin fiyatlar satış²⁶⁰ ve alış²⁶¹ yönünde ayrı ayrı olmak ve tüm miktar seviyeleri için tek bir fiyat olmak üzere piyasa katılımcısı tarafından bildirilir. Hidroelektrik santraller her bir miktar seviyesi için ayrı teklif fiyatı bildirebilirler. Bildirilen tüm saatlik satış²⁶² ve alış²⁶³ teklif miktarlarına ilişkin fiyatlar en az sıfıra eşit ya da sıfırdan büyüktür ve yüzde birlik hassasiyete sahiptir. Tüm saatlik satış²⁶⁴ teklifleri, bir sonraki teklif seviyesinin fiyatı bir önceki teklif seviyesinin fiyatından yüksek ya da eşit olacak şekilde bildirilir. Aynı şekilde, tüm saatlik alış²⁶⁵ teklifleri, bir sonraki teklif seviyesinin fiyatı bir önceki teklif seviyesinin fiyatından küçük ya da eşit olacak şekilde bildirilir.

(5) Peş peşe gelen takvim günlerine ait olmak şartı aranmaksızın birbirini takip eden iş günlerine ilişkin²⁶⁶; gün öncesi planlama kapsamındaki dengeleme birimi bazında, aynı saate denk gelen saatlik satış²⁶⁷ teklif fiyatlarından ikinci güne ilişkin saatlik satış²⁶⁸ teklif fiyatlarının ağırlıklı ortalaması, günlerin yukarıdaki sınıflaması kapsamında aynı özellikte olan birinci güne ilişkin saatlik satış²⁶⁹ teklif fiyatlarının ağırlıklı ortalamasını en fazla %10 oranında aşabilir. Aynı şekilde, ilgili dengeleme birimi bazında, ikinci güne ilişkin saatlik alış²⁷⁰ teklif fiyatlarının ağırlıklı ortalaması, günlerin yukarıdaki sınıflaması kapsamında aynı özellikte olan birinci güne

²⁵⁰ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁵¹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁵² 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁵³ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁵⁴ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁵⁵ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁵⁶ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁵⁷ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁵⁸ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁵⁹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁶⁰ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁶¹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁶² 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁶³ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁶⁴ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁶⁵ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁶⁶ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁶⁷ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁶⁸ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁶⁹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁷⁰ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

ilişkin aynı saate denk gelen saatlik alış²⁷¹ teklif fiyatlarının ağırlıklı ortalamasından en fazla %10 oranında düşük olabilir. Resmi tatil günleri ile resmi tatil öncesi veya sonrasındaki idari tatil günleri bu kapsamın dışında olup bu tür günlerde teklif fiyatları üzerinde %10 sınırlaması uygulanmaz.²⁷²

(6) Bir saate ilişkin saatlik satış²⁷³ teklif miktarlarının toplamının, ilgili dengeleme biriminin takip eden saat içerisinde GÜP değerini gerçekleştirebilmesini sağlayacak şekilde, o saat içinde gerçekleştirebileceği üretim artışı ya da tüketim azalması dikkate alınarak belirlenmesi esastır. Aynı şekilde, bir saate ilişkin saatlik alış²⁷⁴ teklif miktarlarının toplamının, ilgili dengeleme biriminin takip eden saat içerisinde GÜP değerini gerçekleştirebilmesini sağlayacak şekilde, o saat içinde gerçekleştirebileceği üretim azalması ya da tüketim artışı dikkate alınarak belirlenmesi esastır.

(7) Gün öncesi planlamaya katılan piyasa katılımcıları, gün öncesi planlama kapsamındaki bir dengeleme birimine ilişkin saatlik tekliflerinin, ilgili dengeleme birimine ilişkin teknik sebeplere dayalı olarak, ancak tamamının kabul edilebileceği şartını taşımasını tercih ederlerse, tekliflerinin kısmi kabul edilemeyeceğini belirtebilirler. Kısmi kabul edilemeyen tekliflere ilişkin oluşturulan talimatların ilgili teklif miktarının tamamını kapsamaması esastır.

Blok satış ve alış tekliflerinin yapısı ve içeriği²⁷⁵

MADDE 41 – (1) Gün öncesi planlamaya katılan piyasa katılımcıları, bir gün sonrası için, birden fazla ardışık saat için geçerli olmak üzere, gün öncesi planlama kapsamındaki dengeleme birimi bazında gerçekleştirebilecekleri üretim/tüketim artış ya da azalmalarına ilişkin blok satış²⁷⁶ ve alış²⁷⁷ tekliflerini, teklif fiyatlarını ve teklif miktarlarını içerecek şekilde, PYS aracılığıyla Piyasa İşletmecisine bildirirler.

(2) Blok satış²⁷⁸ teklifi, gün öncesi planlamaya katılan piyasa katılımcısının, ilgili dengeleme birimi bazında, belirli bir zaman aralığı için yapmayı teklif ettiği sabit miktarlı üretim artışı ya da tüketim azalmasının saatlik MWh cinsinden miktarını ve blok teklifin kapsadığı tüm zaman aralığı için geçerli olmak üzere bu artış ya da azalma için talep ettiği birim fiyatı (TL/MWh) içerir.

(3) Blok alış²⁷⁹ teklifi, gün öncesi planlamaya katılan piyasa katılımcısının, ilgili dengeleme birimi bazında, belirli bir zaman aralığı için yapmayı teklif ettiği sabit miktarlı üretim azalması ya da tüketim artışının saatlik MWh cinsinden miktarını ve blok teklifin kapsadığı tüm zaman aralığı için geçerli olmak üzere bu azalma ya da artış için ödemeyi teklif ettiği birim fiyatı (TL/MWh) içerir.

(4) Gün öncesi planlamaya katılan piyasa katılımcılarının teklif verebilecekleri bloklar, Sistem İşletmecisi tarafından belirlenip, Piyasa İşletmecisi tarafından uygulanır. Gün öncesi planlamaya katılan piyasa katılımcılarına PYS aracılığıyla kendi blok tekliflerini tanımlama hakkı verilebilir, ancak bu şekilde tanımlanacak olan blok tekliflerin en az 4 saatlik bir zaman dilimini kapsamaması ve gün öncesi planlama kapsamındaki dengeleme birimi bazında bir gün için toplam 5 adedi aşmaması esastır. Gün öncesi planlamaya katılan piyasa katılımcıları gün

²⁷¹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁷² 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

²⁷³ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁷⁴ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁷⁵ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁷⁶ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁷⁷ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁷⁸ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁷⁹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

öncesi planlama kapsamındaki her bir dengeleme birimi için bir günde toplam en fazla 25 adet blok teklif girebilirler.

(5) Peş peşe gelen takvim günlerine ait olmak şartı aranmaksızın birbirini takip eden iş günlerine ilişkin²⁸⁰, gün öncesi planlama kapsamındaki dengeleme birimi bazında, aynı saate denk gelen blok satış²⁸¹ teklif fiyatlarından ikinci güne ilişkin blok satış²⁸² teklif fiyatlarının ağırlıklı ortalaması, birinci güne ilişkin blok satış²⁸³ teklif fiyatlarının ağırlıklı ortalamasını en fazla %10 oranında aşabilir. Aynı şekilde, ilgili dengeleme birimi bazında, aynı saate denk gelen blok alış²⁸⁴ teklif fiyatlarından ikinci güne ilişkin blok alış²⁸⁵ teklif fiyatlarının ağırlıklı ortalaması, günlerin yukarıdaki sınıflaması kapsamında aynı özellikte olan birinci güne ilişkin blok alış²⁸⁶ teklif fiyatlarının ağırlıklı ortalamasından en fazla %10 oranında düşük olabilir. Resmi tatil günleri ile resmi tatil öncesi veya sonrasındaki idari tatil günleri bu kapsamın dışında olup bu tür günlerde teklif fiyatları üzerinde %10 sınırlaması uygulanmaz.²⁸⁷

(6) Her bir blok teklif ya kapsadığı tüm zaman dilimi için kabul edilir ya da hiç kabul edilmez. Blok teklifler kapsadıkları zaman diliminden daha kısa bir zaman dilimi için kabul edilmezler.

(7) Gün öncesi planlamaya sunulan blok teklifler, kapsadıkları zaman diliminin tamamı için mümkün olan en düşük sistem marjinal fiyatları elde edilecek şekilde gün öncesi planlama modülü aracılığıyla değerlendirilir. Bir dengeleme birimine ilişkin tüm blok satış²⁸⁸, alış²⁸⁹ teklifleri birbirinden bağımsız olarak değerlendirilir.

Esnek satış tekliflerinin yapısı ve içeriği²⁹⁰

MADDE 42 – (1) Esnek yük alma teklifleri, gün öncesi planlama kapsamındaki dengeleme birimi bazında, saatlik satış²⁹¹ ve alış²⁹² tekliflerinden ayrı olmak üzere, saatlik satış²⁹³ teklif miktarı ve satış²⁹⁴ teklif fiyatından oluşan satış²⁹⁵ teklifleridir. Esnek satış²⁹⁶ teklifleri belirli bir saat ile ilişkili değildir. Esnek satış²⁹⁷ tekliflerinin değerlendirilmesi, ilgili esnek satış²⁹⁸ teklif fiyatından büyük ya da eşit olacak şekilde, teklifin gün öncesi planlama kapsamındaki en yüksek sistem marjinal fiyatının geçerli olduğu saatte kabul edilmesi esasına dayanır.

(2) Peş peşe gelen takvim günlerine ait olmak şartı aranmaksızın birbirini takip eden iş günlerine ilişkin²⁹⁹, gün öncesi planlama kapsamındaki dengeleme birimi bazında, ikinci güne ilişkin esnek satış³⁰⁰ teklif fiyatları, günlerin yukarıdaki sınıflaması kapsamında aynı özellikte olan birinci güne ilişkin esnek satış³⁰¹ teklif fiyatlarını en fazla %10 oranında aşabilir. Resmi

²⁸⁰ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁸¹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁸² 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁸³ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁸⁴ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁸⁵ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁸⁶ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁸⁷ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

²⁸⁸ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁸⁹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁹⁰ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁹¹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁹² 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁹³ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁹⁴ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁹⁵ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁹⁶ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁹⁷ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁹⁸ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

²⁹⁹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁰⁰ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁰¹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

tatil günleri ile resmi tatil öncesi veya sonrasındaki idari tatil günleri bu kapsamın dışında olup bu tür günlerde teklif fiyatları üzerinde %10 sınırlaması uygulanmaz.³⁰²

Sistem satış ve sistem alış tekliflerinin bildirilmesi³⁰³

MADDE 43 – (1) Gün öncesi planlamaya katılan piyasa katılımcıları tarafından, gün öncesi planlama kapsamındaki dengeleme birimi bazında belirlenen sistem satış, sistem alış teklifleri her gün saat 11:30'a kadar, 48 inci madde hükümleri doğrultusunda, mevcut olan tüm iletişim imkanları kullanılarak PYS aracılığıyla Piyasa İşletmecisine bildirilirler. Sistem satış ve sistem alış tekliflerinin belirtilen zamana kadar bildirilmemesi durumunda,

a) Katılımcı ilgili dengeleme birimine ilişkin GÜP bildirmemiş ise peş peşe gelen takvim günlerine ait olmak şartı aranmaksızın birbirini takip eden iş günleri ve tatil günlerine ilişkin olarak, günlerin sınıflaması kapsamında aynı özellikte olan bir önceki güne ait sistem satış ve sistem alış teklifleri geçerli olur.

b) Katılımcı tarafından GÜP girişi yapıldığı takdirde ilgili gün için sistem alış ve satış teklifi yok sayılacaktır.

Sistem satış ve sistem alış tekliflerinin değerlendirilmesi³⁰⁴

MADDE 44 – (1) Gün öncesi planlama faaliyetleri kapsamında Piyasa İşletmecisi, gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları tarafından sunulan GÜP'ler ile, piyasa katılımcıları tarafından bildirilen tüketim tahminlerini dengelemek üzere, gün öncesi planlama için sunulmuş olan sistem satış³⁰⁵, sistem alış³⁰⁶ tekliflerini öncelikle sistem ve gün öncesi planlama kapsamındaki dengeleme birimlerine ilişkin kısıtları dikkate almaksızın gün öncesi planlama modülü aracılığıyla değerlendirerek gün öncesi kısıtsız üretim/tüketim programını oluşturur. Kısıtsız üretim/tüketim programının oluşturulması için kullanılan teklif fiyatları dikkate alınarak gün öncesi planlama modülü aracılığıyla Piyasa İşletmecisi tarafından gün öncesi planlama kapsamında sistem marjinal fiyatları belirlenir. Herhangi bir saat için kısıtsız üretim/tüketim programının oluşturulmasında sadece blok tekliflerin kullanılması durumunda, sistem marjinal fiyatlarının belirlenmesinde blok teklif fiyatları dikkate alınır.³⁰⁷

(2) Sistem İşletmecisi;

a) iletim sistemi kısıtlarını,

b) gün öncesi planlama kapsamındaki dengeleme birimlerine ilişkin teknik kısıtları,

c) arz güvenilirliği ve arz kalitesine ilişkin kriterleri,

dikkate alarak, işletme güvenliği ve sistem bütünlüğünü tehlikeye düşürmesi kuvvetle muhtemel kısıtları belirleyerek saat 11:30'a kadar³⁰⁸ gün öncesi planlama modülüne girer. Gün öncesi planlama modülüne girilen kısıtlar ertesi gün saat 17:00 itibarı ile, nedenleri ile birlikte Sistem İşletmecisi tarafından yayımlanır.

(3) Gün öncesi sistem satış³⁰⁹, sistem alış³¹⁰ teklifleri, gün öncesi planlama modülüne girilmiş olan kısıtlar dikkate alınarak, dengeleme maliyetleri en aza indirilecek şekilde gün öncesi planlama modülü aracılığıyla yeniden değerlendirilir ve tüm sistem için gün öncesi programı oluşturulur.

³⁰² 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

³⁰³ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁰⁴ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁰⁵ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁰⁶ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁰⁷ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

³⁰⁸ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁰⁹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³¹⁰ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

(4) Gün öncesi programının oluşturulması için kabul edilmiş olan tüm tekliflere ilişkin gün öncesi planlama kapsamındaki sistem satış³¹¹, sistem alış³¹² talimatları ve piyasa katılımcılarının tüketim tahminlerine göre bir sonraki güne ilişkin öngörülen dengesizliklerinin giderilmesine yönelik belirlenen saatlik enerji alış, satış miktarları PYS aracılığıyla Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenir ve ilgili piyasa katılımcılarına bildirilir.

(5) Bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen şekilde Sistem İşletmecisi tarafından gün öncesi planlama modülüne girilen kısıtlar sebebiyle verilen sistem satış³¹³, sistem alış³¹⁴ talimat miktarları, Sistem İşletmecisi tarafından yayımlanır.

(6)³¹⁵ Arz ve talep eğrilerinin kesişmemesi durumunda, Piyasa İşletmecisi, tüketim tahminlerinin güncellenmesi talebinde bulunabilir ya da tüketim tahmininin tüm piyasa katılımcılarını eşit oranda etkileyecek şekilde azaltılması yoluna gidilmesi yollarından birini ya da her ikisini birden uygulayabilir. Tüketim tahmininin güncellenmesi durumunda, işlemlerin gerçekleştirileceği zaman planı Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına duyurulur. Kesişim elde edilene kadar, tüketim tahmininin tüm piyasa katılımcılarını eşit oranda etkileyecek şekilde azaltılması yoluna gidilmesi durumunda, azaltılan talep miktarı Piyasa İşletmecisi tarafından Sistem İşletmecisine bildirilir. Bildirilen miktara ilişkin takip eden gün uygulanacak kesinti programı Sistem İşletmecisi tarafından belirlenir ve uygulanır.

Gün öncesi planlama kapsamındaki sistem satış ve sistem alış talimatları³¹⁶

MADDE 45 – (1) Gün öncesi planlama kapsamındaki sistem satış³¹⁷, sistem alış³¹⁸ talimatları ilgili saat ya da blok tekliflerin geçerli olduğu zaman dilimleri için ilgili dengeleme biriminin MWh bazında artırması ya da azaltması gereken ortalama üretim/tüketim miktarını belirtir. Gün öncesi planlama kapsamında verilen tüm sistem satış³¹⁹, sistem alış³²⁰ talimatları uzlaştırmaya esas elektrik enerjisi teslim noktası bazındadır.

(2) Gün öncesi planlama kapsamında, bir dengeleme birimine ilişkin Piyasa İşletmecisi tarafından oluşturulan sistem satış³²¹, sistem alış³²² talimat miktarları, talimatın oluşturulması için kabul edilmiş olan ilgili sistem satış³²³, sistem alış³²⁴ teklif miktarlarından büyük olamaz.

(3) Gün öncesi sistem satış³²⁵, sistem alış³²⁶ talimatları Piyasa İşletmecisi tarafından her gün saat 13:00'a kadar ilgili gün öncesi planlamaya katılan piyasa katılımcılarına bildirilir.

Talimatlara itiraz edilmesi, itirazların değerlendirilmesi ve sonuçlandırılması

MADDE 46 – (1) Gün öncesi planlama kapsamında, piyasa katılımcıları kendilerine bildirilen sistem satış³²⁷, sistem alış³²⁸ talimatlarının, ilgili sistem satış³²⁹, sistem alış³³⁰ teklifleri

³¹¹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³¹² 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³¹³ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³¹⁴ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³¹⁵ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

³¹⁶ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³¹⁷ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³¹⁸ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³¹⁹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³²⁰ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³²¹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³²² 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³²³ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³²⁴ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³²⁵ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³²⁶ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³²⁷ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³²⁸ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³²⁹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³³⁰ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

ile tutarlı olmaması durumunda, saat 13:00-13:30 arasında Piyasa İşletmecisine itirazda bulunabilirler.

(2) Yapılan itirazlar saat 14:00'a kadar Piyasa İşletmecisi tarafından değerlendirilir. İtirazın haklı bulunması durumunda, talimat miktarı, ilgili sistem satış³³¹, sistem alış³³² teklifi ile tutarlı hale getirilecek şekilde düzeltilir. Düzeltilen talimatın gün öncesi planlama kapsamındaki diğer piyasa katılımcılarına bildirilmiş olan talimatları etkilemesi durumunda, ilgili saat için Piyasa İşletmecisi tarafından 44 üncü madde hükümleri doğrultusunda yeniden gün öncesi üretim/tüketim programı oluşturulur. Saat 14:00'a kadar, oluşturulan gün öncesi üretim/tüketim programı sonucunda güncellenmiş olan talimat bilgileri ilgili gün öncesi planlamaya katılan piyasa katılımcılarına bildirilir. Gün öncesi planlama faaliyetinin sona ermesinden sonra gün öncesi planlama kapsamında verilmiş olan sistem satış³³³, sistem alış³³⁴ talimatlarında herhangi bir değişiklik yapılamaz.

(3) Bir dengeleme birimi için dengeleme güç piyasası kapsamında bildirilecek olan KGÜP, ilgili dengeleme birimi için gün öncesi planlama kapsamında bildirilmiş olan GÜP'ü ve gün öncesi planlama kapsamında verilmiş olan sistem satış³³⁵, sistem alış³³⁶ talimatları dikkate alınarak oluşturulur.

Gün öncesi planlama kapsamındaki sistem satış ve sistem alış talimatlarının etiket değerlerinin belirlenmesine ilişkin esaslar³³⁷

MADDE 47 – (1) Gün öncesi planlama kapsamında, Piyasa İşletmecisi tarafından kısıtsız üretim/tüketim programının oluşturulması için kabul edilmiş ve gün öncesi planlamaya katılan piyasa katılımcılarına fiilen gönderilmiş olan talimatların etiket değeri 0, diğer tüm talimatların etiket değeri 1 olarak, 44 üncü maddede belirtilen yöntem dikkate alınarak Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenir.

Gün öncesi planlama kapsamındaki bildirimler

MADDE 48 – (1) Gün öncesi planlama kapsamında,

- a) ilgili piyasa katılımcıları tarafından GÜP'lerin ve tüketim tahminlerinin bildirilmesi,
- b) piyasa katılımcıları tarafından sistem satış, sistem alış tekliflerinin³³⁸ bildirilmesi,
- c) Sistem İşletmecisi tarafından bir sonraki güne ait talep tahmininin duyurulması,
- ç) Piyasa İşletmecisi tarafından oluşturulmuş olan tüm talimatların ve enerji alış, satış miktarlarının gün öncesi planlamaya katılan piyasa katılımcılarına bildirilmesi,
- d) yukarıda belirtilenler dışında Piyasa ve Sistem İşletmecisi tarafından ilgili piyasa katılımcılarına yapılacak olan tüm bildirimler, yayımlanacak olan tüm bilgiler ve yapılacak olan tüm duyurular,

- e) yukarıda belirtilenler dışında ilgili piyasa katılımcıları tarafından Piyasa ve/veya Sistem İşletmecisine yapılacak olan tüm bildirimler,

PYS aracılığıyla gerçekleştirilir.

(2) Piyasa katılımcıları PYS'ye erişim sağlayabilmek için gerekli önlemleri almakla yükümlüdürler. Ancak, PYS'nin işler halde olmaması durumunda bildirimler sırasıyla faks ve telefon aracılığıyla gerçekleştirilebilir. Faks ve telefon yolu ile yapılan bildirimler, Piyasa veya Sistem İşletmecisi tarafından PYS'ye aktarılır.

³³¹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³³² 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³³³ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³³⁴ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³³⁵ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³³⁶ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³³⁷ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³³⁸ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

(3) PYS'nin işler olmaması durumunda, gün öncesi planlama işlemlerinin yürütülmesinde 65 inci maddede ele alınan PYS arıza prosedürleri uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Gün Öncesi Piyasası

Gün öncesi piyasasının işleyişine ilişkin genel esaslar

MADDE 49 – (1) Gün öncesi piyasasına ilişkin işlemler aşağıdaki genel esaslar çerçevesinde yürütülür;

- a) Gün öncesi piyasası işlemleri günlük olarak, saatlik bazda gerçekleştirilir. Her bir gün, 00:00'dan başlayıp, ertesi gün 00:00'da sona eren saatlik zaman dilimlerinden oluşur,
- b) Gün öncesi piyasasında gerçekleşen işlemler ilgili zaman dilimi boyunca sabit seviyeli arz ya da talebe karşılık gelir,
- c) Gün öncesi piyasasında kabul edilen alış-satış teklifleri ilgili piyasa katılımcısı için fiziksel elektrik arzı ya da talebi yükümlülüğü doğurur,
- ç) Gün öncesi piyasasında sonuçlandırılan her bir işlemde Piyasa İşletmecisi ilgili piyasa katılımcısına taraftır,
- d) Gün öncesi piyasasına sunulan tüm teklifler belli bir teklif bölgesi, belli bir gün ve o gün içindeki belli bir zaman dilimi için geçerlidir,
- e) Gün öncesi piyasasında sonuçlandırılan her bir işlem, aktif elektrik enerjisinin uzlaştırmaya esas elektrik enerjisi teslim noktasında veya ulusal iletim sisteminin komşu ülke iletim sistemi ile bağlantı noktasında teslim edilmesi suretiyle tamamlanır.

Gün öncesi piyasası süreci

MADDE 50 – (1) Gün öncesi piyasası günlük olarak yürütülür ve aşağıda belirtilen adımlardan meydana gelir:

- a) Birden fazla teklif bölgesinin bulunması durumunda, Piyasa İşletmecisi, her gün saat 09:30'a kadar, Sistem İşletmecisi tarafından belirlenmiş olan bir gün sonrasında saatlik olarak gün öncesi piyasası için kullanılabilecek iletim kapasitesi değerlerini piyasa katılımcılarına bildirir.
- b) Her gün saat 11:30'a kadar³³⁹, gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları gün öncesi piyasası tekliflerini PYS aracılığıyla Piyasa İşletmecisine bildirirler. Bildirilen her bir gün öncesi piyasası teklifi Piyasa İşletmecisi tarafından 12:00'a kadar³⁴⁰ 57 nci madde hükümleri doğrultusunda değerlendirilerek teklif teyit ya da reddedilir.
- c)³⁴¹ Her gün saat 12:00-13:00 arasında Piyasa İşletmecisi, bir sonraki güne ait her bir saat ve her bir teklif bölgesi için, gün öncesi piyasası fiyatını hesaplar,
- ç)³⁴² Her gün saat 13:00'da; Piyasa İşletmecisi, her bir piyasa katılımcısının gün öncesi piyasasında gerçekleştirdiği alış-satış miktarlarını içeren ticari işlem onayını gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcılarına PYS aracılığı ile bildirir,
- d) Her gün saat 13:00-13:30 arasında; gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları Piyasa İşletmecisi tarafından kendilerine bildirilen ticari işlem onaylarını kontrol ederek, gerekli olduğu durumlarda ticari işlem onaylarına ilişkin itirazlarını Piyasa İşletmecisine bildirirler.

³³⁹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁴⁰ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁴¹ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁴² 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiş ve takip eden bentler teselsül ettirilmiştir.

e) Her gün saat 13:30-14:00 arasında; Piyasa İşletmecisi itirazları değerlendirerek, ilgili piyasa katılımcılarına itirazlarının sonucunu bildirir.

Teklif bölgelerinin belirlenmesi ve duyurulması

MADDE 51 – (1) Sistem İşletmecisi, düzenli olarak, iletim sistemindeki uzun vadeli, büyük çaplı ve süreklilik arz eden olası kısıtları belirlemek üzere gerekli analiz ve çalışmaları gerçekleştirir. Bu analiz çerçevesinde, Sistem İşletmecisi, ulusal elektrik sistemini teklif bölgesi olarak adlandırılan alanlara ayırır.

(2) Sistem İşletmecisinin teklif bölgelerinin sınır tanımlarındaki değişiklikleri, teklif bölgelerinin belirlenmesine ilişkin usul ve esaslarda belirtilen zaman sınırları içerisinde Piyasa İşletmecisine bildirmesi esastır. Teklif bölgelerinin sınır tanımlarındaki değişiklikler Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına duyurulur.

Ticaret sınırlarının belirlenmesi ve duyurulması

MADDE 52 – (1) Sistem İşletmecisi ilgili mevzuat uyarınca her gün teklif bölgeleri arasındaki ticaret sınırlarını belirler. Ticaret sınırları dahilindeki tüm iletim kapasitesi Sistem İşletmecisi tarafından gün öncesi piyasasına sunulur. Sistem İşletmecisi, her gün saat 09:30'a kadar bir gün sonrasında saatlik olarak gün öncesi piyasası için kullanılabilecek iletim kapasitesini belirler ve Piyasa İşletmecisine bildirir. Sistem İşletmecisi tarafından belirlenen gün öncesi piyasası için kullanılabilecek iletim kapasitesi değerleri Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına duyurulur.

Gün öncesi piyasası teklifleri

MADDE 53 – (1) Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları, gün öncesi piyasası kapsamında saatlik ve/veya blok ve/veya esnek teklifler sunabilirler. Herhangi bir saat için gün öncesi piyasasına sunulan tüm tekliflerin ilgili piyasa katılımcısı tarafından aynı anda yerine getirilebilir olması esastır.

(2) Gün öncesi piyasası teklifleri farklı saatler için değişiklik gösterebilen miktar ve fiyat bilgilerinden meydana gelir. Bildirilen tüm teklif fiyatları yüzde birlik hassasiyete sahiptir ve Türkiye'nin resmi para birimindedir. Bildirilen tüm teklif miktarları 0,1 MWh'e eşdeğer olan lotlar ve katları cinsinden ifade edilir.³⁴³

(3)³⁴⁴ Gün öncesi piyasasında verilen teklifler asgari olarak aşağıdaki bilgileri içerir:

- a) İlgili piyasa katılımcısının adı ve gün öncesi piyasasına katılım kodu,
- b) Teklifin geçerli olduğu gün,
- c) Teklif zaman aralığı,
- ç) Teklifin geçerli olduğu teklif bölgesi,
- d) Teklif tipi,
- e) Fiyat ve miktar bilgisi,
- f) Esnek teklifler için teklif süresi.

(4) Gün öncesi piyasasına sunulan tüm tekliflerin yapısı ve hangi bilgileri içermesi gerektiği Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenerek Piyasa Yönetim Sistemi (PYS) aracılığıyla piyasa katılımcılarına bildirilir.

(5) Gün öncesi piyasası teklifleri, sadece, ilgili piyasa katılımcısının üretim ya da tüketim yaptığı ya da uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimlerinin bulunduğu teklif bölgeleri için verilebilir.

³⁴³ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁴⁴ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

(6)³⁴⁵ Gün öncesi piyasasına teklifler “Gün Öncesi Piyasası Tekliflerinin Yapısı ve Tekliflerin Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar” ile “Gün Öncesi Piyasasında ve Dengeleme Güç Piyasasında Asgari ve Azami Fiyat Limitlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar” uyarınca verilir.

Gün öncesi piyasasında fark tutarı³⁴⁶

MADDE 53/A – (1) Gün öncesi piyasası kapsamında yuvarlama, blok ve esnek teklifler sebebiyle oluşan günlük sistem alış tutarı ve sistem satış tutarı arasındaki farkın finanse edilmesi amacıyla, gün öncesi piyasası katılımcılarından fark tutarı alınır.

(2) Piyasa İşletmecisi fark tutarının uygulanmasına ilişkin esasların belirlenmesi için Fark Tutarı Prosedürünü hazırlar, Kuruma sunar ve internet sitesinde yayımlar. Fark Tutarı Prosedürü için Kurul onayı şartı aranmaz ancak Piyasa İşletmecisi Kurum tarafından herhangi bir zamanda gerek görülen geliştirme ve değişiklikleri kendine tanınan süre içerisinde tamamlar.

Saatlik alış-satış tekliflerinin yapısı ve içeriği

MADDE 54³⁴⁷

Blok alış satış tekliflerinin yapısı ve içeriği

MADDE 55³⁴⁸

Esnek satış tekliflerinin yapısı ve içeriği

MADDE 56³⁴⁹

Gün öncesi piyasası tekliflerinin bildirilmesi ve teyit edilmesi

MADDE 57 – (1) Herhangi bir güne ilişkin gün öncesi piyasası tekliflerinin bildiriminin yapılabileceği, ilgili günün 5 gün öncesinden başlayarak, bir önceki gün saat 11:30’a kadar³⁵⁰ süren zaman dilimine teklif bildirim süresi adı verilir. Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları tarafından, herhangi bir güne ilişkin gün öncesi piyasası teklifleri, teklif bildirim süresi içinde, PYS aracılığıyla Piyasa İşletmecisine bildirilir.

(2) Tekliflerin, gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları tarafından belirtilen teklif bildirim süresi içerisinde, 66 ncı madde hükümleri doğrultusunda, mevcut olan tüm iletişim imkanları kullanılarak Piyasa İşletmecisine bildirilir.

(3) Gün öncesi piyasası tekliflerinin bildirimi, tekliflerin PYS’ye kaydının tamamlanması ile gerçekleştirilir. Tekliflerin PYS’ye kaydının tamamlanması asgari olarak teklife bir kayıt numarası verilmesi ve teklifin PYS’ye giriliş zamanının saat, dakika, saniye olarak kaydedilmesi suretiyle gerçekleştirilir. PYS’ye kaydı tamamlanan gün öncesi piyasası teklifleri, gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları tarafından, sadece kendi teklifleri ile sınırlı olmak üzere, PYS aracılığıyla görüntülenebilir.

(4)³⁵¹ PYS aracılığıyla bildirilen her bir gün öncesi piyasası teklifi Piyasa İşletmecisi tarafından gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları ya da Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenen; her bir piyasa katılımcısı tarafından gün öncesi piyasasına teklif edilebilecek toplam alış ya da satış miktarı sınırlarının aşılıp aşılmadığının tespit edilmesi amacıyla kontrol edilir.

³⁴⁵ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

³⁴⁶ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

³⁴⁷ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

³⁴⁸ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

³⁴⁹ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

³⁵⁰ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁵¹ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

Belirtilen kriterleri sağlayan teklifler Piyasa İşletmecisi tarafından teyit edilirler. Teyit edilen gün öncesi piyasası teklifleri geçerlilik kazanır. Belirtilen kriterleri sağlamayan teklifler Piyasa İşletmecisi tarafından gerekçesi belirtilerek reddedilir ve gün öncesi piyasası faaliyetleri kapsamında dikkate alınmaz. Bu şekilde Piyasa İşletmecisi tarafından reddedilen bir gün öncesi piyasası teklifi ilgili piyasa katılımcısı tarafından teklif bildirim süresi içerisinde, belirtilen kriterleri sağlayacak şekilde düzeltilerek yeniden bildirilebilir.

(5) Gün öncesi piyasasına katılan bir piyasa katılımcısı tarafından bildirimi yapılmış ya da teyit edilerek geçerlilik kazanmış olan bir gün öncesi piyasası teklifi, ilgili piyasa katılımcısı tarafından, teklif bildirim süresi dahilinde yeni bir teklif ile değiştirilebilir. Değişiklik yapılan her bir teklifin bu maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen kriterler doğrultusunda kontrol edilerek yeniden teyit edilmesi esastır. Teyit edilmiş olan herhangi bir gün öncesi piyasası teklifi, teyit edilmiş olan yeni bir teklif ile değiştirilmediği sürece geçerliliğini sürdürür. Bir gün öncesi piyasası teklifinde yapılan her bir değişikliğe ilişkin kayıtlar PYS’de saklanır.

(6)³⁵² Piyasa katılımcıları tarafından gün öncesi piyasasına bildirilebilecek azami alış ve satış miktarları Piyasa İşletmecisi tarafından hazırlanan Karşılığı Olmayan Piyasa İşlemlerine İlişkin Yöntem uyarınca hesaplanır. Piyasa katılımcısının bu miktarları aşan teklif sunması durumunda, söz konusu Yöntem uyarınca piyasa katılımcısına ait tüm teklifler PYS aracılığıyla iptal edilir.

Karşılığı olmayan piyasa işlemleri

MADDE 57/A³⁵³ - (1) Piyasa İşletmecisi tarafından karşılığı olmayan piyasa işlemi yaptığı tespit edilen piyasa katılımcıları hakkında uygulanacak avans alacağının bloke edilmesine ve diğer işlemlere ilişkin hususlar Karşılığı Olmayan Piyasa İşlemlerine İlişkin Yöntemde düzenlenir.

(2) Karşılığı Olmayan Piyasa İşlemlerine İlişkin Yöntem, Piyasa İşletmecisi tarafından hazırlanır ve internet sitesinde yayımlanır. Piyasa İşletmecisi, Kurum tarafından anılan Yöntemde gerek görülen geliştirme ve değişiklikleri kendisine tanınan süre içerisinde tamamlar.”

Gün öncesi piyasasında fiyat belirleme süreci

MADDE 58 – (1) Gün öncesi piyasasında gün öncesi fiyatlarının belirlenmesi süreci günlük olarak, her gün saat 12:00-13:00 arasında³⁵⁴, ilgili günün her bir saati için yürütülür ve aşağıdaki adımlardan meydana gelir:

a) Tüm teklif bölgeleri için sunulmuş olan gün öncesi piyasası teklifleri dikkate alınarak, bölgeler arasındaki iletim kısıtları dikkate alınmaksızın, ilgili günün her bir saati için tek bir KPTF hesaplanır.

b) Her bir teklif bölgesi için KPTF seviyesinde gerçekleşen alış-satış miktarları ve birbiri arasında iletim kısıtı olan hatlarla bağlı her iki teklif bölgesi için bölgeler arası öngörülen enerji akış miktarları tespit edilir. Bölgeler arası öngörülen akış miktarlarının, gün öncesi piyasası için tahsis edilmiş olan iletim kapasitesinden daha az ya da eşit olduğu durumda ilgili teklif bölgeleri için KPTF, NPTF olarak belirlenir. Bölgeler arası öngörülen akış miktarlarının, gün öncesi piyasası için tahsis edilmiş olan iletim kapasitesini aştığının tespit edilmesi durumunda, bölgeler arası iletim kısıtlarını giderecek şekilde her bir teklif bölgesi ve her bir saat için ayrı NPTF’ler belirlenir.

c) Belirlenen NPTF seviyesinde her bir piyasa katılımcısının gün öncesi piyasası kapsamında gerçekleştirdiği alış ya da satış miktarı belirlenerek piyasa katılımcılarına ticari işlem onayıyla bildirilir.

³⁵² 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

³⁵³ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

³⁵⁴ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

Gün öncesi piyasasında eşleştirme ve KPTF'nin belirlenmesi

MADDE 59³⁵⁵ – (1) Tüm teklif bölgeleri için, Kurul tarafından onaylanan Gün Öncesi Piyasası Tekliflerinin Yapısı ve Tekliflerin Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar çerçevesinde KPTF ve eşleşme miktarları belirlenir.

Gün öncesi piyasasında kısıt giderme süreci ve NPTF'lerin belirlenmesi

MADDE 60 – (1)³⁵⁶ KPTF'lerin belirlenmesinin ardından Piyasa İşletmecisi her bir teklif bölgesi için, KPTF seviyesindeki alış ve satış miktarlarını hesaplar. Alış ve satış miktarları, ilgili teklif bölgesi için verilen saatlik alış-satış tekliflerinde fiyatları KPTF'ye eşit fiyat-miktar ikililerindeki miktarlar ve kabul edilen blok ve esnek teklif miktarları dikkate alınarak hesaplanır.

(2) İlgili teklif bölgesi için KPTF seviyesindeki alış ve satış miktarları arasındaki fark, gün öncesi piyasası işlemleri için ayrılmış olan iletim kapasitesinden daha az ya da eşitse ilgili teklif bölgesi için NPTF, KPTF'ye eşit olarak belirlenir.

(3)³⁵⁷ Birden fazla teklif bölgesi için, KPTF seviyesindeki alış ve satış miktarları arasındaki farkın, gün öncesi piyasası işlemleri için ayrılmış olan iletim kapasitesinden büyük olması durumunda, iletim kısıtları gözetilerek NPTF'ler belirlenir.

(4)³⁵⁸ Azami fiyat seviyesinde sunulan talepten daha az arz olduğu durumlarda, Piyasa İşletmecisi, azami fiyat limitlerinin artırılarak gün öncesi piyasası tekliflerinin yeniden toplanması ve piyasa işlemlerinin yenilenmesi ya da bu kesişim elde edilene kadar, saatlik alış teklif miktarlarının tüm piyasa katılımcılarını eşit oranda etkileyecek şekilde azaltılması yollarından birini ya da her ikisini birden uygulayabilir. Asgari fiyat seviyesinde sunulan arzdan daha az talep olduğu durumlarda, Piyasa İşletmecisi asgari fiyat limitlerinin azaltılarak gün öncesi tekliflerinin yeniden toplanması ya da bu kesişim elde edilene kadar, saatlik satış teklif miktarlarının tüm piyasa katılımcılarını eşit oranda etkileyecek şekilde azaltılması yollarından birini ya da her ikisini uygulayabilir. Gün öncesi piyasası işlemlerinin yenilenmesi durumunda, işlemlerin gerçekleştirileceği zaman planı Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına duyurulur. Kesişim elde edilene kadar, alış teklif miktarlarının tüm piyasa katılımcılarını eşit oranda etkileyecek şekilde azaltılması yoluna gidilmesi durumunda, azaltılan talep miktarı Piyasa İşletmecisi tarafından Sistem İşletmecisine bildirilir. Bildirilen miktara ilişkin takip eden gün uygulanacak kesinti programı Sistem İşletmecisi tarafından belirlenir ve uygulanır.”

(5)³⁵⁹ Gün ışığından daha fazla yararlanılması amacıyla ileri saat uygulamasının yapıldığı günlerde, gün öncesi piyasası teklifleri 23 veya 25 saat için toplanır ve NPTF bu teklifler dikkate alınarak belirlenir.

Blok tekliflerin değerlendirilmesi

MADDE 61³⁶⁰

Esnek satış tekliflerin değerlendirilmesi

MADDE 62³⁶¹

Ticari işlem onayı

³⁵⁵ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁵⁶ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁵⁷ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁵⁸ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁵⁹ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

³⁶⁰ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

³⁶¹ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 63 – (1) Piyasa İşletmecisi, her bir teklif bölgesi için NPTF'nin hesaplanmasını takiben, onaylanmış alış-satış miktarlarını içerir ticari işlem onayı ile ilgili piyasa katılımcısına, kendisi için hesaplanan alış-satış miktarlarını bildirir.

(2) Ticari işlem onayı ilgili piyasa katılımcılarına saat 13:00'a kadar Piyasa İşletmecisi tarafından iletilir. Ticari işlem onayı en az şu bilgileri içerir:

- a) İlgili piyasa katılımcısının adı ve gün öncesi piyasasına katılım kodu,
- b) Teklif geçerlilik tarihi,
- c)³⁶² Teklifin kabul edildiği zaman dilimi,
- ç) Teklifin geçerli olduğu teklif bölgesi,
- d) İlgili piyasa katılımcısı tarafından alınıp satılan miktarlar,
- e) Onaylanmış alış-satış fiyatı.

(3) Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcılarına, bu bildirimlerin içeriğinde hata bulunması durumunda itiraz edebilmeleri için saat 13:30'a kadar süre tanınır. İtirazlar sadece hatanın Piyasa İşletmecisinden kaynaklanması durumunda kabul edilir. İtirazın haklı olması durumunda, Piyasa İşletmecisi alış-satış miktarlarını düzelterek, düzeltilmiş ticari işlem onayını saat 14:00'e kadar ilgili piyasa katılımcısına göndermekle yükümlüdür. 65 inci maddede belirlenen PYS arıza prosedürleri uyarınca ticari işlem onayının iletilmesinin gecikmesi durumunda, piyasa katılımcılarına, ticari işlem onayının Piyasa İşletmecisi tarafından gönderildiği zamandan başlamak üzere, 30 dakikalık itiraz süresi tanınır. Piyasa İşletmecisi, bu itirazın haklı olması durumunda, düzeltilmiş ticari işlem onayını 30 dakika içerisinde ilgili katılımcıya göndermekle yükümlüdür.

(4) Yapılan itiraz Piyasa İşletmecisi tarafından haklı bulunmadığı sürece, ilgili piyasa katılımcısının yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz. Kendisine tanınan süre içinde itirazda bulunmayan ilgili piyasa katılımcısı, ticari işlem onayını tüm içeriğiyle birlikte kabul etmiş sayılır. Yapılan ticari işlem onayları, itiraz süresinin tamamlanmasından sonra içerdikleri miktarlar çerçevesinde sözleşme niteliği kazanırlar.

(5) Ticari işlem onaylarının gecikmesi durumunda, Piyasa İşletmecisi, gerekli görmesi halinde, piyasa katılımcılarına duyurmak şartıyla, ticari işlem onayları ve itirazlar için farklı kurallar belirleyebilir.

Gün öncesi piyasası sonuçlarının sistem işletmecisine bildirilmesi

MADDE 64 – (1) Ticari işlem onayından sonra, Piyasa İşletmecisi, Sistem İşletmecisi tarafından belirlenen zaman çizelgesi dahilinde, ticari işlem onayları tamamlanmış gün öncesi piyasası sonuçlarını, Sistem İşletmecisi tarafından belirlenen formatta Sistem İşletmecisine PYS aracılığı ile³⁶³ sunar.

Gün öncesi piyasası kapsamında PYS arıza prosedürleri³⁶⁴

MADDE 65 – (1) Piyasa İşletmecisinin gün öncesi piyasası faaliyetlerinin³⁶⁵ yürütülmesinde kullandığı bilgisayar, yazılım ya da diğer teknolojik altyapılarda işlemlerin sağlıklı bir şekilde sürdürülmesini önleyecek nitelikte problemler oluşması veya Piyasa İşletmecisinin kullandığı iletişim hatlarının kesilmesi durumunda PYS arıza prosedürleri uygulanır.

(2) PYS'nin beklenmedik şekilde arızalanması durumunda, Piyasa İşletmecisinin bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda tamamlaması gereken süreçleri belirlenmiş olan süre zarfında tamamlayamayacağının ortaya çıkması durumunda Piyasa İşletmecisi, süreçlerin

³⁶² 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁶³ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

³⁶⁴ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁶⁵ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

tamamlanabilmesi için yeni süreler belirler. Bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmesi gereken bildirimler 66 ncı maddede belirtilen alternatif kanallar kullanılarak gerçekleştirilir. Piyasa İşletmecisinin PYS'nin arızalanması ve ilgili günün başlamasından önce gün öncesi piyasası işlemlerini tamamlayamaması durumunda, piyasa katılımcılarının bu durumun başlamasından bir önceki gün ya da Piyasa İşletmecisi tarafından duyurulacak benzer bir güne ait ticari işlem onaylarında yer alan değerler, arıza durumunun devam ettiği sürece, saatlik olarak kullanılır. PYS arıza prosedürlerinin sona erme zamanı Piyasa İşletmecisi tarafından gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcılarına duyurulur.

(3) Piyasa İşletmecisi ve gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları PYS arıza prosedürlerinin geçerli olduğu durumlarda derhal ulaşılabilecek en az bir kişiyi belirlemek, ilgili telefon ve faks numaralarını karşı tarafa sağlamak ve iletişim bilgileri değiştiğinde karşı tarafı bilgilendirmekle yükümlüdürler.

(4) Piyasa İşletmecisi PYS'nin arızalanmaması için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür. PYS arıza prosedürlerinin yürütülmesi sonucunda ortaya çıkan ilave maliyetlerden ve zararlardan Piyasa İşletmecisi sorumlu tutulamaz.

Gün öncesi piyasası kapsamındaki bildirimler

MADDE 66 – (1) Gün öncesi piyasası kapsamında,

a) Sistem İşletmecisi tarafından belirlenen teklif bölgelerinin Piyasa İşletmecisine ve ilgili piyasa katılımcılarına bildirilmesi,

b) Sistem İşletmecisi tarafından belirlenen, gün öncesi piyasası için kullanılabilen iletim kapasitelerinin Piyasa İşletmecisine ve ilgili piyasa katılımcılarına bildirilmesi,

c) gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları tarafından gün öncesi piyasası tekliflerinin Piyasa İşletmecisine bildirilmesi,

ç) gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları tarafından bildirilmiş olan gün öncesi piyasası tekliflerinin teyit ya da reddine ilişkin bilginin ilgili piyasa katılımcılarına bildirilmesi,

d) teklif bölgeleri için belirlenmiş gün öncesi fiyatlarının piyasa katılımcılarına duyurulması,

e) Piyasa İşletmecisi tarafından ticari işlem onaylarının ilgili piyasa katılımcılarına bildirilmesi,

f) ticari işlem onaylarına gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları tarafından yapılan itirazların Piyasa İşletmecisine ve sonuçlarının Piyasa İşletmecisi tarafından ilgili piyasa katılımcılarına bildirilmesi,

g) gün öncesi piyasası sonuçlarına ilişkin Piyasa İşletmecisi tarafından Sistem İşletmecisine yapılan bildirimler,

ğ) yukarıda belirtilenler dışında Piyasa ve Sistem İşletmecisi tarafından ilgili piyasa katılımcılarına yapılacak olan tüm bildirimler, yayımlanacak olan tüm bilgiler ve yapılacak olan tüm duyurular,

h) yukarıda belirtilenler dışında ilgili piyasa katılımcıları tarafından Piyasa ve/veya Sistem İşletmecisine yapılacak olan tüm bildirimler

PYS aracılığıyla gerçekleştirilir.

(2)³⁶⁶ Piyasa katılımcıları PYS'ye erişim sağlayabilmek için gerekli önlemleri almakla yükümlüdürler. Ancak, PYS'nin işler halde olmaması durumunda bildirimler Piyasa İşletmecisinin belirleyeceği ve piyasa katılımcılarına duyuracağı yöntem ile gerçekleştirilir. Belirlenen yöntem ile yapılan bildirimler Piyasa İşletmecisi tarafından PYS'ye aktarılır.

³⁶⁶ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM³⁶⁷

Gün İçi Piyasası

Gün içi piyasasının işleyişine ilişkin genel esaslar

MADDE 66/A – (1) Gün içi piyasasına ilişkin işlemler aşağıdaki genel esaslar çerçevesinde yürütülür:

- a) Gün içi piyasası işlemleri saatlik bazda gerçekleştirilir. Gün içi piyasası günü 00:00'da başlayıp ertesi gün 00:00'da sona erer,
- b) Gün içi piyasasında eşleşen teklifler piyasa katılımcısı için ilgili zaman dilimi boyunca sabit seviyeli fiziksel elektrik arzı veya talebi yükümlülüğü doğurur,
- c) Gün içi piyasasında dikkate alınan her bir teklifte Piyasa İşletmecisi ilgili piyasa katılımcısına taraftır,
- ç) Gün içi piyasasına kontrat bazlı sunulan her bir teklif, belli bir teklif bölgesi, belli bir gün ve o gün içindeki belli bir zaman dilimi için geçerlidir,
- d) Gün içi piyasasındaki işlemler gün içi piyasası kapı kapanış zamanına kadar herhangi bir anda gerçekleşebilir,
- e) Gün içi piyasasında eşleşmeler, tekliflerin teklif defterinde yer aldıktan hemen sonra eşleşebileceği ve ticari işlemin gerçekleşebileceği sürekli ticaret yöntemi ile gerçekleşir.
- f) Gün içi piyasası kapı kapanış zamanı fiziksel teslimatın iki saat öncesidir. Piyasa İşletmecisi, en az bir ay öncesinden piyasa katılımcılarına ve Kuruma bildirmek koşuluyla gün içi piyasası kapı kapanış zamanını değiştirebilir.

Gün içi piyasası süreci

MADDE 66/B – (1) Gün içi piyasası sürekli olarak işletilir ve süreç aşağıda belirtilen adımlardan meydana gelir:

- a) Birden fazla teklif bölgesinin bulunması durumunda, gün öncesi piyasasında kullanılmamış ve gün içi piyasasında kullanılabilecek teklif bölgeleri arası iletim kapasitesi sistemde değerlendirilir.
- b) Gün içi piyasası katılımcıları, bir sonraki gün için gün içi piyasası tekliflerini her gün saat 18:00'dan başlayarak gün içi piyasası kapı kapanış zamanına kadar PYS aracılığıyla Piyasa İşletmecisine bildirir.
- c) Gün içi piyasası teklifleri, eşleşmediği sürece ilgili piyasa katılımcısı tarafından ilgili kontratın geçerlik süresi dolana kadar güncellenebilir, iptal edilebilir veya askıya alınabilir. PYS, zaman bilgisini dikkate alarak teklife ilişkin yapılan son güncellemeyi esas alır.
- ç) İlgili kontrat için sunulan satış teklifleri artan fiyata, alış teklifleri azalan fiyata göre PYS tarafından sıralanır. Aynı tipte ve aynı fiyata sahip tekliflerin olması durumunda, teklifler önce sunulma durumuna göre sıralanır.
- d) Piyasa katılımcıları; teklif defterinde, alış veya satış yönünde, bir kontrata ilişkin en iyi fiyatlı tekliflerin toplam miktarını görebilir. Ayrıca aynı ekranda diğer tüm teklifler katılımcıları tarafından görülebilir.
- e) Gün içi piyasası katılımcıları, tekliflerin eşleşmesini takiben kendilerine bildirilen ticari işlem onaylarını kontrol ederek 66/H maddesi uyarınca itirazlarını Piyasa İşletmecisine bildirir.

Gün içi piyasası teklifleri

MADDE 66/C – (1) Gün içi piyasasına saatlik veya blok kontratlar için teklif sunulabilir. Saatlik kontratlar için sunulan teklifler bölünebilir, blok kontratlar için sunulan teklifler ise bölünemez.

³⁶⁷ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

(2) Piyasa İşletmecisi, gün içi piyasası için yeni teklif tipleri tanımlayabilir.

(3) Gün içi piyasası teklifleri farklı kontratlar için değişiklik gösterebilen miktar ve fiyat bilgilerinden meydana gelir. Tekliflerde fiyatlar için virgülden sonra iki haneli TL/MWh, miktarlar için kontrat adeti kullanılır. Daha iyi fiyat, satış tekliflerinde daha düşük fiyatı, alış tekliflerinde ise daha yüksek fiyatı ifade eder.

(4) Kontratlar verilen teklifler en az aşağıdaki bilgileri içerir:

- a) Piyasa katılımcısının adı ve gün içi piyasasına katılım kodu,
- b) Teklifin geçerli olduğu gün,
- c) Teklifin geçerli olduğu zaman dilimini tanımlayan kontrat,
- ç) Teklifin geçerli olduğu teklif bölgesi,
- d) Teklif tipi,
- e) Teklifin yönü (alış veya satış),
- f) Fiyat ve miktar bilgisi,
- g) Teklifin geçerlik süresi,

ğ) Piyasa İşletmecisi tarafından istenecek ve PYS aracılığı ile piyasa katılımcılarına duyurulacak diğer bilgiler.

(5) Katılımcılar, teklife ilişkin olarak bitiş zamanı belirleyebilir, tamamını eşle veya yok et seçeneğini ya da olanı eşle ve yok et seçeneğini kullanabilir. Tamamını eşle veya yok et seçeneğinin kullanılması durumunda teklif, teklif defterinde yer almadan, sunulduğu anda tamamen eşleşir veya yok edilir. Olanı eşle ve yok et seçeneğinin kullanılması durumunda teklif, teklif defterinde yer almadan, sunulduğu anda uygun olan mevcut tekliflerle eşleşir ve yok edilir. Katılımcıların, teklife ilişkin olarak bitiş zamanı belirlememesi, tamamını eşle veya yok et seçeneğini ya da olanı eşle ve yok et seçeneğini kullanmaması durumunda, teklifler ilgili kontratın kapı kapanış zamanına kadar geçerli olur.

(6) Gün içi piyasası teklifleri için fiyat alt limiti 0 TL/MWh'tir.

Saatlik tekliflerin yapısı ve içeriği

MADDE 66/Ç– (1) Gün içi piyasası katılımcıları, geçerli olan saatlik kontratlar için tekliflerini, PYS aracılığıyla Piyasa İşletmecisine bildirir.

(2) Saatlik teklifler tamamen veya kısmen eşleşebilir.

(3) Saatlik alış teklifindeki fiyat, piyasa katılımcısının teklifte belirttiği miktarı aşmayacak miktardaki elektrik enerjisini satın almak için teklif ettiği maksimum fiyattır.

(4) Saatlik satış teklifindeki fiyat, piyasa katılımcısının teklifte belirttiği miktarı aşmayacak miktardaki elektrik enerjisini satmak için teklif ettiği minimum fiyattır.

Blok tekliflerinin yapısı ve içeriği

MADDE 66/D – (1) Gün içi piyasası katılımcıları, bir saati veya birden fazla ardışık saati kapsayan geçerli blok kontratlar için tekliflerini, PYS aracılığıyla Piyasa İşletmecisine bildirir.

(2) Blok alış teklifindeki fiyat, piyasa katılımcısının teklifte belirttiği miktardaki elektrik enerjisini satın almak için teklif ettiği maksimum fiyattır.

(3) Blok satış teklifindeki fiyat, piyasa katılımcısının teklifte belirttiği miktardaki elektrik enerjisini satmak için teklif ettiği minimum fiyattır.

(4) Gün içi piyasası katılımcıları, bir günün aynı veya farklı zaman dilimlerini kapsayan birden fazla blok kontrat için teklif verebilir, PYS aracılığıyla en az bir saatlik zaman dilimini kapsayacak şekilde kendi blok kontratlarını tanımlayabilir.

(5) Bir blok kontrata sunulan teklif kapsadığı zaman dilimi için ya tamamen eşleşir ya da hiç eşleşmez.

Gün içi piyasası tekliflerinin bildirilmesi

MADDE 66/E – (1) Gün içi piyasası katılımcıları, herhangi bir güne ilişkin tekliflerini, bir önceki gün saat 18:00’da başlayarak ilgili kontratın geçerlik süresi sona erene kadar PYS aracılığıyla Piyasa İşletmecisine bildirir.

(2) Gün içi piyasası tekliflerinin bildirimi, tekliflerin PYS’ye kaydının tamamlanması ile gerçekleştirilir. Tekliflerin PYS’ye kaydının tamamlanması asgari olarak teklife bir kayıt numarası verilmesi ve teklifin PYS’ye giriliş zamanının saat, dakika, saniye olarak kaydedilmesi suretiyle gerçekleştirilir. PYS’ye kaydı tamamlanan gün içi piyasası teklifleri, gün içi piyasası katılımcıları tarafından PYS aracılığıyla görülebilir.

(3) PYS’ye kaydı tamamlanan bir gün içi piyasası teklifi; eşleşmediği, yeni bir teklifle değiştirilmediği, iptal edilmediği veya askıya alınmadığı takdirde ilgili kontratın geçerli olduğu süre boyunca aktiftir.

Gün içi piyasasında tekliflerin eşleşmesi ve ticari işlem onayı

MADDE 66/F – (1) Piyasa katılımcılarının tüm teklif bölgeleri için gün içi piyasasına sundukları tekliflerin aktif olarak kaydedilmesini takiben ilgili teklif bölgesinde;

a) Aynı saatlik kontrat için eşit veya daha iyi fiyata sahip saatlik karşı tekliflerin olması durumunda:

1) Karşı teklif eşit miktarda ise tamamen eşleşme,

2) Karşı teklif eşit miktarda değil ise eşleşme miktarı en düşük miktarda teklifin miktarına eşit olacak şekilde kısmen eşleşme,

b) Aynı blok kontrat için eşit miktarda ve eşit veya daha iyi fiyata sahip karşı tekliflerin olması durumunda tamamen eşleşme

gerçekleştirilir. Gerçekleşen işlemin fiyatı, teklif defterine önce girilen teklifin fiyatıdır.

(2) Saatlik kontratlar ile blok kontratlar ayrı teklif defterlerinde tutulur ve blok kontratlara sunulan teklifler, saatlik kontratlara sunulan tekliflerle eşleşmez.

(3) Eşleşen teklifler en iyi fiyatlı teklif sırasından çıkarılır ve Piyasa İşletmecisi, ilgili piyasa katılımcılarına ticari işlem onaylarını PYS üzerinden bildirir. Kısmen eşleşme olması durumunda, eşleşmemiş kalan miktar, teklif geçerli olduğu sürece teklif defterindeki yerini korur ve sonrasında eşleşme imkanı bulabilir.

(4) Piyasa katılımcıları, ticari işlem onayının gerçekleşmesinden sonra PYS üzerinden eşleşme işlemlerini eşleşmenin karşı taraflarına ilişkin bilgi olmaksızın görebilir. Ticari işlem onayı en az şu bilgileri içerir:

a) Teklifin geçerli olduğu gün,

b) Teklifin geçerli olduğu zaman dilimi,

c) Teklifin geçerli olduğu teklif bölgesi,

ç) Piyasa katılımcısı tarafından alınıp satılan miktarlar,

d) Fiyat.

Gün içi piyasası kapsamında PYS arıza ve bakım prosedürleri

MADDE 66/G – (1) Piyasa İşletmecisinin piyasa faaliyetlerinin yürütülmesinde kullandığı bilgisayar, yazılım veya diğer teknolojik altyapılarda işlemlerin sağlıklı bir şekilde sürdürülmesini engelleyecek nitelikte problemler oluşması, PYS’de bakım yapılması veya Piyasa İşletmecisinin kullandığı iletişim hatlarının kesilmesi durumunda PYS arıza ve bakım prosedürleri uygulanır.

(2) Piyasa İşletmecisi; PYS’nin arızalanması, PYS’de bakım yapılması veya bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda tamamlaması gereken süreçleri belirlenmiş olan sürede tamamlayamayacağının ortaya çıkması durumunda süreçlerin tamamlanabilmesi için yeni süreler belirler veya ilgili kontratları askıya alır³⁶⁸. PYS arıza prosedürlerinin sona erme zamanı

³⁶⁸ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

Piyasa İşletmecisi tarafından gün içi piyasası katılımcılarına duyurulur. PYS bakım zamanları başlama ve sona erme zamanı Piyasa İşletmecisi tarafından gün içi piyasası katılımcılarına duyurulur.

(3) Piyasa İşletmecisi ve her bir gün içi piyasası katılımcısı, PYS arıza veya bakım prosedürlerinin geçerli olduğu durumlarda derhal ulaşılabilir en az bir kişi belirler ve bu kişinin iletişim bilgilerini birbirine sağlar.

(4) Piyasa İşletmecisi³⁶⁹ PYS'nin arızalanmaması için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür. PYS arıza prosedürlerinin yürütülmesi sonucunda ortaya çıkan ilave maliyetlerden ve zararlardan Piyasa İşletmecisi sorumlu tutulamaz.

Gün içi piyasası kapsamındaki bildirimler

MADDE 66/G – (1) Gün içi piyasası kapsamında;

a) Gün içi piyasası katılımcıları tarafından tekliflerin Piyasa İşletmecisine bildirilmesi,
b) Piyasa İşletmecisi tarafından ticari işlem onaylarının ilgili piyasa katılımcılarına bildirilmesi,

c) Ticari işlem onaylarına gün içi piyasası katılımcıları tarafından yapılan itirazların Piyasa İşletmecisine ve sonuçlarının Piyasa İşletmecisi tarafından ilgili piyasa katılımcılarına bildirilmesi,

ç) Gün içi piyasası sonuçlarına ilişkin Piyasa İşletmecisi tarafından Sistem İşletmecisine yapılan bildirimler,

d) Gün içi piyasası sonuçlarına ilişkin olarak piyasa katılımcıları tarafından Sistem İşletmecisine yapılan bildirimler,

e) Yukarıda belirtilenler dahil ilgili piyasa katılımcıları tarafından Piyasa ve/veya Sistem İşletmecisine yapılacak olan tüm bildirimler

PYS aracılığıyla gerçekleştirilir.

(2) Piyasa katılımcıları PYS'ye erişebilmek için gerekli önlemleri alır.

Gün içi piyasasında itiraz süreci

MADDE 66/H – (1) Gün içi piyasası katılımcılarına, ticari işlem onaylarına ilişkin bildirimlerde hata bulunması durumunda itiraz edebilmeleri için bildirimden sonra 15 dakika süre tanınır. İtirazlar sadece hatanın Piyasa İşletmecisinden kaynaklanması durumunda kabul edilir. İtirazın haklı olması durumunda, Piyasa İşletmecisi alış satış miktarlarını düzelterek, düzeltilmiş ticari işlem onayını itiraz yapıldıktan sonraki 20 dakika içerisinde ilgili piyasa katılımcılarına gönderir.

(2) 66/G maddesinde belirlenen PYS arıza prosedürleri uyarınca itiraz imkanı bulamayan piyasa katılımcılarına, arızanın giderilmesinden sonra başlamak üzere Piyasa İşletmecisi tarafından 15 dakikalık itiraz süresi tanınır. Piyasa İşletmecisi, bu itirazın haklı olması durumunda, düzeltilmiş ticari işlem onayını 30 dakika içerisinde ilgili katılımcıya gönderir.

(3) Yapılan itiraz, Piyasa İşletmecisi tarafından haklı bulunmadığı sürece, ilgili piyasa katılımcısının yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz. Kendisine tanınan süre içinde itirazda bulunmayan piyasa katılımcısı, ticari işlem onayını tüm içeriğiyle birlikte kabul etmiş sayılır. Yapılan ticari işlem onayları, itiraz süresinin tamamlanmasından sonra içerdikleri miktarlar çerçevesinde sözleşme niteliği kazanır.

(4) Bir kontrata ilişkin birden çok sayıda itiraz olması durumunda, Piyasa İşletmecisi itirazları değerlendirerek gerek görürse ilgili kontratı askıya alır ve piyasa katılımcılarına gerekli duyuruyu yapar.

³⁶⁹ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

(5) Piyasa İşletmecisi tarafından haklı bulunmayan itiraz başına 200 TL ücret, katılımcının gün içi piyasası işletim ücretine ilave edilir. İtirazlar neticesinde toplanan ücret, gün içi piyasası işletim ücreti değişken payından düşülür.

BEŞİNCİ KISIM
Dengeleme Güç Piyasasına İlişkin Hükümler
BİRİNCİ BÖLÜM
Dengeleme Güç Piyasası

Dengeleme güç piyasasının işleyişine ilişkin genel esaslar

MADDE 67 – (1) Dengeleme güç piyasasına ilişkin işlemler aşağıdaki genel esaslar çerçevesinde yürütülür;

a) Dengeleme güç piyasası teklifleri günlük olarak, saatlik bazda verilir. Her bir gün, 00:00'dan başlayıp, ertesi gün 00:00'da sona eren saatlik zaman dilimlerinden oluşur,

b) Dengeleme güç piyasasına sunulan tüm teklifler belli bir dengeleme birimi, belli bir teklif bölgesi, belli bir gün ve o gün içindeki belli bir zaman dilimi için geçerlidir,

c)³⁷⁰ Dengeleme güç piyasasına sunulan tekliflerde, sunulan teklifin yapısı ile uyumlu olacak şekilde, ilgili dengeleme birimine ait teknik olarak gerçekleştirebilecek tüm kapasitenin teklif edilmesi esastır. Dengeleme güç piyasasına teklif verme aşamasından önce Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliği kapsamındaki primer frekans kontrolü ve sekonder frekans kontrolü rezerv miktarlarına karşılık gelen kapasite bu kapasitenin haricindedir. Hidrolik üretim tesisleri teklif edebilecekleri kapasiteyi belirlerken su kullanımı ve rezerv yönetimine ilişkin kısıtları dikkate alabilirler,

ç) Dengeleme güç piyasası kapsamında Sistem İşletmecisi tarafından verilen talimatların başlangıç ve bitiş zamanları arasında sabit seviyeli arz ya da talebe karşılık geldiği varsayılır,

d) Dengeleme güç piyasasında kabul edilen yük alma, yük atma teklifleri ilgili piyasa katılımcısı için fiziksel elektrik arzı ya da talebi yükümlülüğü doğurur,

e) Dengeleme güç piyasası talimatları Dengeleme Güç Piyasasının kapsamında kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programının ve yük alma yük atma teklif bildiriminin sona ermesinden itibaren ilgili günün sonuna kadar herhangi bir anda verilebilir,

f) Dengeleme güç piyasasında sonuçlandırılan her bir işlem, ilgili talimat süresince, aktif elektrik enerjisinin uzlaştırmaya esas elektrik enerjisi teslim noktasında teslim edilmesi suretiyle gerçekleştirilir.

Dengeleme güç piyasası süreci

MADDE 68 – (1) Dengeleme güç piyasasına ilişkin süreç, her gün saat 14:00 itibariyle gün öncesi dengelemenin tamamlanması ile başlar ve aşağıda belirtilen adımlar çerçevesinde günlük olarak yürütülür;

a) Her gün saat 16:00'a kadar, dengeleme güç piyasasına katılan her bir piyasa katılımcısı, kendi adına kayıtlı üretim ve tüketim tesisi niteliğindeki tüm uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimleri için saatlik üretim ya da tüketim değerlerini içeren kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programlarını ve dengeleme güç piyasasına ilişkin yük alma, yük atma tekliflerini PYS aracılığıyla Sistem İşletmecisine bildirir.

b) Her gün saat 17:00'a kadar, Sistem İşletmecisi yapılan kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programı bildirimlerini ve yük alma, yük atma tekliflerini kontrol ederek bildirimlerde maddi hata olup olmadığını tespit eder. Sistem İşletmecisi hatalı bildirimlere

³⁷⁰ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

ilişkin ilgili piyasa katılımcısı ile bağlantıya geçerek saat 17:00'a kadar gerekli düzeltmelerin yapılmasını sağlar.

c) Dengeleme güç piyasası kapsamında sunulan yük alma, yük atma teklifleri Sistem İşletmecisi tarafından her bir teklif bölgesi ve her bir saat için fiyat sırasına dizilir.

ç) Her gün saat 17:00'den itibaren, ilgili güne ilişkin sistemde meydana gelen veya geleceği öngörülebilir enerji açığı ya da fazlasının giderilmesi, sistem kısıtlarının giderilmesi ve/veya yan hizmet sağlanmasına ilişkin kapasite oluşturulması amacıyla Sistem İşletmecisi tarafından dengeleme güç piyasası kapsamında sunulan yük alma, yük atma teklifleri değerlendirilerek uygun bulunan tekliflere ilişkin talimatlar ilgili piyasa katılımcılarına bildirilir. Talimatların sona ermesi ile ilgili bildirimler ilgili piyasa katılımcılarına yapılır.

d) Dengeleme güç piyasası kapsamında oluşturulan talimatlar, dengeleme amaçlı talimatlar için 0, sistem kısıtlarının giderilmesi amaçlı talimatlar için 1, yan hizmetler kapsamında verilen talimatlar için 2 kodu ile etiketlenir. Piyasa İşletmecisi, PYS aracılığıyla Sistem Marjinal Fiyatı ile yük alma ve yük atma talimatlarının belirlenmesinde; Kurum tarafından Başkan oluru ile yayımlanan Dengeleme Güç Piyasası Kapsamında Etiket Değerlerinin Belirlenmesi ve Sistem Marjinal Fiyatının Hesaplanması Prosedürünü esas alır.³⁷¹

e) Her bir saate ilişkin dengeleme güç piyasasında belirlenen sistem marjinal fiyatları, Sistem İşletmecisi tarafından ilgili saati takip eden dört³⁷² saat içinde belirlenerek piyasa katılımcılarına duyurulur.

Kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programlarının bildirilmesi

MADDE 69 – (1) Her bir piyasa katılımcısının, denge sorumluluğuna ilişkin yükümlülüklerine ve gün öncesi dengeleme sonucuna bağlı olarak bir sonraki gün için saatlik olarak gerçekleştirmesi öngörülen üretim ya da tüketim değerlerine ilişkin kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programları ve emre amade kapasiteleri her gün saat 16:00'a kadar Sistem İşletmecisine bildirilir. Bildirilen KGÜP'ler en geç gün içi piyasasının kapı kapanış zamanını takip eden yarım saat sonrasına kadar ilgili piyasa katılımcısı tarafından güncellenebilir³⁷³. Dengeleme biriminin sisteme bağlantısının kısıt kayıtlı bağlantı niteliği taşıması halinde emre amade kapasite, sistem işletmecisi tarafından belirlenen teknik olarak gerçekleştirilebilecek azami kapasite ile sınırlandırılır. PYS'ye erişimi olmayan piyasa katılımcıları emre amade kapasiteleri ve Kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programlarını saat 15:00'a kadar üretim tesisinin bağlı olduğu BYTM'ye bildirir. Bu durumda, BYTM'ler kendilerine bildirilen kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programlarını ve emre amade kapasitelerini PYS'ye girerler. BYTM'ler kendi bölgeleri içindeki üretim tesisi niteliğindeki uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ilişkin kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programlarını ve emre amade kapasitelerini her gün saat 16:00'a kadar PYS'ye girilmesini takip etmek ve piyasa katılımcısının PYS'ye girişini zamanında tamamlamasını sağlamakla sorumludurlar.³⁷⁴

(2) Üretim tesisi niteliğinde olan tüm uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimleri, kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programlarını ve emre amade kapasitelerini bildirmekle yükümlüdür.³⁷⁵ Kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programı piyasa katılımcısı adına kayıtlı, üretim ve tüketim tesisi niteliğindeki tüm dengeleme birimleri ve dengeleme birimi olmayan üretim tesisi niteliğindeki uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimleri için saatlik üretim ya da tüketim değerlerini içerir. Kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programları dengeleme

³⁷¹ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

³⁷² 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁷³ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

³⁷⁴ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

³⁷⁵ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

birimleri ve dengeleme birimi olmayan üretim tesisi niteliğindeki uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimleri için, dengeleme birimi bazında ayrı ayrı bildirilir.

(3) Dengeleme güç piyasası kapsamındaki bir dengeleme biriminin kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programının birbirini takip eden 2 saat için farkının 200 MWh ve üzerinde olması durumunda, ikinci saate ilişkin kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programı, Sistem İşletmecisine 15 dakikalık zaman dilimleri bazında detaylandırılmış olarak verilir. Bu durumdaki dengeleme birimleri için bir saatlik kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programı yerine 15 dakikalık zaman dilimleri bazında kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programı verilir.

(4) Maddi hatalara karşı Sistem İşletmecisi tarafından kontrol edilen kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programları ve yük alma, yük atma teklifleri 17:00'a kadar teyit edilir.

(5) Piyasa katılımcılarının ilgili üretim/tüketim tesislerinin üretim/tüketimlerini, Sistem İşletmecisi tarafından herhangi bir talimat verilmediği sürece, KGÜP'lerinde belirtildiği şekilde gerçekleştirmeleri esastır. Üretim/tüketim tesislerinin üretim/tüketimlerini KGÜP'lerine ve Sistem İşletmecisi tarafından verilen talimatlara uygun olarak gerçekleştirip gerçekleştirmediği, dengeleme birimi olan üretim tesisleri için MYTM veya ilgili BYTM'ler, diğer üretim tesisleri için ilgili BYTM'ler tarafından takip edilir³⁷⁶.

(6)³⁷⁷ Sistem İşletmecisi, sistem işletiminin güvenliği açısından gerekli görmesi halinde, üretim ya da tüketimlerini, KGÜP'lerine ve Sistem İşletmecisi tarafından verilen talimatlara uygun gerçekleştirmediği tespit edilen piyasa katılımcılarını, tespitlerin ayrıntılarını içeren bir rapor düzenleyerek Kanunun 16 ncı maddesi uyarınca yaptırım uygulanmak üzere Kuruma bildirebilir.

(7)³⁷⁸

Dengeleme güç piyasası kapsamında sunulan yük alma ve yük atma tekliflerinin yapısı ve içeriği

MADDE 70 – (1)³⁷⁹ Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcıları, dengeleme güç piyasası kapsamındaki dengeleme birimi bazında, bir gün sonrası için geçerli olmak üzere azami yük alma ve yük atma hızları dikkate alınarak 15 dakika içinde gerçekleştirebilecekleri üretim/tüketim artış ya da azalmalarına ilişkin saatlik yük alma ve yük atma tekliflerini, teklif fiyatlarını ve teklif miktarlarını içerecek şekilde, her bir teklif bölgesi ve ilgili günün her saati için, PYS aracılığıyla Sistem İşletmecisine bildirirler. İlgili teklif miktarlarının Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliği kapsamındaki sağlanması zorunlu olan primer frekans kontrolü ve sekonder frekans kontrolü rezerv miktarlarına karşılık gelen kapasite hariç tutularak bildirilmesi esastır³⁸⁰.

(2) Saatlik yük alma teklifleri, dengeleme güç piyasası kapsamındaki piyasa katılımcısının, ilgili günün her bir saati için ilgili dengeleme biriminin, ilk seviye için kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programına, diğer seviyeler için bir önceki seviyede belirtilmiş olan üretim ya da tüketime göre, azami 15 dakika içinde gerçekleştirebileceği üretim artış ya da tüketim azalmasının MW cinsinden miktarını ve bu artış için talep ettiği birim fiyatı (TL/MWh) içerir.

(3) Saatlik yük atma teklifleri, dengeleme güç piyasası kapsamındaki piyasa katılımcısının, ilgili günün her bir saati için ilgili dengeleme biriminin, ilk seviye için kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programına, diğer seviyeler için bir önceki seviyede belirtilmiş olan üretim ya da tüketime göre, azami 15 dakika içinde gerçekleştirebileceği üretim

³⁷⁶ 18 Eylül 2012 tarihli ve 28415 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁷⁷ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁷⁸ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle kaldırılmıştır.

³⁷⁹ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁸⁰ 18 Eylül 2012 tarihli ve 28415 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

azalması ya da tüketim artışının MW cinsinden miktarını ve bu üretim azalması ya da tüketim artışı için ödemeyi teklif ettiği birim fiyatı (TL/MWh) içerir.

(4)³⁸¹ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki piyasa katılımcıları yük alma ve yük atma yönünde ayrı ayrı olmak üzere 15 miktar seviyesinde yük alma ve yük atma teklifi bildirebilirler. Hidroelektrik santraller hariç olmak üzere, saatlik yük alma ve yük atma teklif miktarlarına ilişkin fiyatlar yük alma ve yük atma yönünde ayrı ayrı olmak ve tüm miktar seviyeleri için en yüksek ve en düşük teklif fiyatları arasındaki fark, yük alma yönünde en düşük teklif fiyatının yük atma yönünde ise en yüksek teklif fiyatının Kurul tarafından belirlenecek oranını aşmamak kaydı ile piyasa katılımcısı tarafından bildirilir. Hidroelektrik santraller her bir miktar seviyesi için yukarıdaki koşuldan bağımsız teklif fiyatı bildirebilirler. Bildirilen tüm yük alma ve yük atma teklif fiyatlarının aşağıdaki şartları taşıması esastır;

a)³⁸² Dengeleme güç piyasasına sunulacak tüm teklif fiyatlarına ilişkin asgari ve azami fiyat limitleri, Kurul tarafından onaylanarak yürürlüğe giren Gün Öncesi Piyasasında ve Dengeleme Güç Piyasasında Asgari ve Azami Fiyat Limitlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar uyarınca Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenerek PYS aracılığıyla piyasa katılımcılarına duyurulur. Tüm teklif fiyatları yüzde birlik hassasiyete sahiptir ve Türkiye'nin resmi para birimidir.

b) Tüm yük alma teklif fiyatları ilgili teklif bölgesi için ilgili saatte belirlenmiş olan gün öncesi fiyatından büyük ya da eşit olacak şekilde belirlenir.

c) Tüm yük atma teklif fiyatları ilgili teklif bölgesi için ilgili saatte belirlenmiş olan gün öncesi fiyatından küçük ya da eşit olacak şekilde belirlenir.

ç) Tüm yük alma teklifleri, bir sonraki teklif seviyesinin fiyatı, bir önceki teklif seviyesinin fiyatından yüksek ya da eşit olacak şekilde bildirilir.

d) Tüm yük atma teklifleri, bir sonraki teklif seviyesinin fiyatı bir önceki teklif seviyesinin fiyatından düşük ya da eşit olacak şekilde bildirilir.

e) Gün ışığından daha fazla yararlanılmasını sağlamak amacıyla saatlerin ileri alınması durumunda, ilgili saat için gün öncesi fiyatı 0 TL/MWh olarak dikkate alınır.

f) Gün ışığından daha fazla yararlanılmasını sağlamak amacıyla saatlerin geri alınması durumunda, tekrarlayan ilgili saat için oluşan fiyatların aritmetik ortalaması gün öncesi fiyatı olarak dikkate alınır.

(5) Dengeleme güç piyasası kapsamındaki bir dengeleme birimi için bir saate ilişkin yük alma ve yük atma teklif miktarlarının toplamının, talimatın ilgili dengeleme birimine ulaştıktan sonraki 15 dakika içinde gerçekleştirebileceği çıkış gücü ya da tüketim değişimi dikkate alınarak belirlenmesi esastır. Herhangi bir saat için dengeleme güç piyasası kapsamındaki bir dengeleme birimine ilişkin yük alma yönünde sunulan tüm tekliflerin ilgili dengeleme birimi tarafından azami 15 dakikalık süre içinde yerine getirilebilir olması esastır. Aynı şekilde, herhangi bir saat için dengeleme güç piyasası kapsamındaki bir dengeleme birimine ilişkin yük atma yönünde sunulan tüm tekliflerin ilgili dengeleme birimi tarafından azami 15 dakikalık süre içinde yerine getirilebilir olması esastır. Bir teklif bildiriminin geçerli olabilmesi için, teklif sahibinin, yaptığı teklifin azami 15 dakika içerisinde yerine getirilebilir olması için gerekli kapasiteyi hazır bulundurması gereklidir. Yük alma ve yük atma teklif miktarları için asgari miktar 10 MW'tır. Gerekli görmesi durumunda, Sistem İşletmecisi en az 1 ay öncesinden piyasa katılımcılarına bildirmek koşuluyla teklifler için farklı asgari sınır belirleyebilir. Bildirilen tüm yük alma ve yük atma teklif miktarları 1 MW ve katları cinsinden ifade edilir.

(6) Dengeleme güç piyasası kapsamında verilen yük alma ve yük atma tekliflerinde, katılımcıların, yük alma ve yük atma yönünde dengeleme güç piyasasında yer alan dengeleme

³⁸¹ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁸² 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

birimlerine ilişkin azami 15 dakika içinde gerçekleştirebilecekleri kapasiteyi teklif etmeleri esastır.

(7) Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcılarının, dengeleme güç piyasası kapsamında verilen yük alma ve yük atma teklifleri ile birlikte, dengeleme birimlerine ilişkin emre amade kapasiteyi Sistem İşletmecisine bildirmeleri esastır.

Yük alma ve yük atma tekliflerinin bildirilmesi

MADDE 71 – (1) Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcıları tarafından, bir sonraki güne ilişkin dengeleme güç piyasası kapsamındaki dengeleme birimi bazında belirlenen yük alma, yük atma teklifleri her gün saat 16:00’a kadar, PYS aracılığıyla Sistem İşletmecisine bildirilirler. Yük alma ve yük atma tekliflerinin belirtilen zamana kadar, 77 nci maddede belirtildiği şekilde, mevcut olan tüm iletişim imkanlarının kullanılarak Sistem İşletmecisine bildirilmesi zorunludur.

(2)³⁸³ Dengeleme güç piyasası kapsamında sunulan yük alma, yük atma tekliflerinin miktarları,

a) gün içi piyasası faaliyetleri nedeni ile KGÜP’lerde değişiklik olması halinde en geç gün içi piyasasının kapı kapanış zamanını takip eden yarım saat sonrasına kadar ilgili piyasa katılımcısı tarafından güncellenebilir.

b) gün içi piyasası faaliyetleri dışında teknik bir gereklilik ortaya çıkması halinde en fazla geçerli olduğu saatten 1 saat öncesine kadar değiştirilebilir, ancak bu değişiklik teklifin Sistem İşletmecisine teklif değişikliğine sebep olan teknik gereklilik ile ilgili bilgi verilmesi ve Sistem İşletmecisinin teklif değişikliğine izin vermesi ile gerçekleştirilebilir. Teklif değişikliğine ilişkin teknik sebepler, en fazla 2 iş günü içinde Sistem İşletmecisine yazılı olarak bildirilir.

Teknik parametrelerde değişiklik yapılması³⁸⁴

MADDE 71/A – (1) Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcıları gerçek zamanlı dengeleme kapsamında MYTM tarafından kendilerine bildirilen talimatlara uymakla yükümlüdürler. Söz konusu tüzel kişiler, teknik gereklilikler sebebiyle yükümlülüklerini yerine getiremeyecekleri durumda ise MYTM ve/veya BYTM’yi telefon, paks gibi iletişim araçları ile ivedilikle haberdar ederler. Gerçek zamanlı dengelemeye tabi taraflar, yükümlülüklerini yerine getirmemelerine ilişkin gerekçelerini MYTM’ye en geç olayı takip eden 3 iş günü içerisinde yazılı olarak bildirmekle yükümlüdürler.

(2) Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcıları, MYTM’ye bildirdikleri KGÜP’lere uymakla yükümlüdürler. Dengeleme birimlerinin emre amade kapasitelerinde değişiklik olması durumunda, MYTM konu hakkında öncelikle telefon, paks gibi iletişim araçları aracılığıyla ve akabinde PYS aracılığıyla bilgilendirilir. Emre amade kapasitede meydana gelen her türlü değişiklik MYTM’ye değişikliğe sebep olan teknik gerekçe ile birlikte bildirilir ve MYTM’nin onayı ile geçerlilik kazanır. MYTM onayı ile emre amade kapasitede meydana gelecek hiçbir değişiklik katılımcının dengesizlik ile ilgili mali sorumluluklarını ortadan kaldırmaz.

(3) MYTM tarafından onaylanması suretiyle, emre amade kapasitede azalma yapılması durumunda, öncelikle ilgili dengeleme birimine ilişkin yük alma teklif miktarlarında azaltmaya gidilir. Yük alma teklif miktarında yapılan azaltmanın ilgili dengeleme birimine ilişkin emre amade azalmasını karşılamaması durumunda ilgili dengeleme biriminin KGÜP ve yük atma teklif miktarları da azaltılır. Emre amade kapasitesi azaltılan dengeleme birimine önceden verilmiş olan talimatlar emre amade kapasite azalması miktarı ile orantılı olarak MYTM tarafından sonlandırılır.

³⁸³ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁸⁴ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

(4) MYTM tarafından onaylanması suretiyle, emre amade kapasitede artış yapılması durumunda, ilgili dengeleme birimi için, ilgili günün takip eden saatlerine ilişkin yük alma teklif miktarı girilmesine veya var olan yük alma teklif miktarlarının güncellenmesine izin verilir. Bir dengeleme birimine ilişkin emre amade kapasitenin artması söz konusu dengeleme biriminin KGÜP değerinin artırılması için gerekçe teşkil etmez.

(5)³⁸⁵ MYTM tarafından emre amade kapasitede meydana gelen değişikliğin onaylanmasını müteakip; bildirim ve onay zamanları da dahil olmak üzere dengeleme birimiyle ilgili diğer bilgiler PYS aracılığıyla piyasa katılımcılarına duyurulur.

Yük alma ve yük atma tekliflerinin değerlendirilmesi

MADDE 72 – (1) Dengeleme güç piyasası kapsamında her bir teklif bölgesi bazında sunulan yük alma, yük atma teklifleri her bir saat için fiyat sırasına göre dizilir. Fiyat sırasına dizilen yük alma, yük atma teklifleri;

a) iletim sistemi kısıtları,

b) dengeleme güç piyasası kapsamındaki dengeleme birimlerine ilişkin teknik kısıtlar,

c) arz güvenilirliği ve arz kalitesine ilişkin kriterler,

dikkate alınarak, işletme güvenliği ve sistem bütünlüğü sağlanacak ve dengeleme maliyetleri en aza indirilecek şekilde değerlendirilir.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen kısıtlar sebebiyle verilen yük alma, yük atma talimat miktarları, Sistem İşletmecisi tarafından yayımlanır.

Dengeleme güç piyasası kapsamındaki yük alma ve yük atma talimatları

MADDE 73 – (1) Dengeleme güç piyasası kapsamında oluşturulan yük alma, yük atma talimatları ilgili dengeleme biriminin talimatın verilmesinden ya da talimatın başlangıç zamanından itibaren azami 15 dakikalık süre içinde gerçekleştirmesi gereken çıkış gücü değişimini belirtir.

(2) Dengeleme güç piyasası kapsamındaki talimatlar, talimatın bildirilmesi ya da talimat başlangıç zamanının gelmesi ile yerine getirilmeye başlanır ve Sistem İşletmecisi tarafından yapılan bir bildirim ile sona erdirilir. Aksi bildirilmedikçe, bir güne ilişkin dengeleme güç piyasası kapsamında bildirilen tüm talimatlar ilgili günün bitiminde sona erer.

(3) Dengeleme güç piyasası kapsamında verilen talimatlar ilgili katılımcılara öncelikle PYS aracılığıyla bildirilir. PYS aracılığıyla bildirilen talimatların gerekli görülmesi durumunda ayrıca telefon aracılığıyla da bildirilmesi esastır.

(4) Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcılarının ilgili dengeleme birimlerine ilişkin üretimlerini talimatta belirtildiği şekilde gerçekleştirmeleri esastır. Sistem İşletmecisi tarafından kabul edilebilir geçerli bir sebep olmaksızın, kendisine bildirimi yapılan talimatları, talimatında belirtilen şekilde yerine getirmeyen ilgili piyasa katılımcılarına Sistem İşletmecisi, bu tür ihlallerin ortadan kaldırılması için yazılı uyarıda bulunur. İlgili piyasa katılımcısı tarafından bu tür ihlallerin devam ettirilmesi halinde Sistem İşletmecisi, ihlalin ayrıntılarını içeren bir rapor düzenleyerek Kuruma başvurur.

(5) Kurum raporu inceleyerek ihlal tespiti halinde, ilgili piyasa katılımcısına Kanunun 16 ncı maddesi³⁸⁶ uyarınca yaptırım uygular.

Dengeleme güç piyasası kapsamındaki yük alma ve yük atma talimatlarının etiket değerlerinin belirlenmesine ilişkin esaslar

³⁸⁵ 18 Eylül 2012 tarihli ve 28415 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

³⁸⁶ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

MADDE 74 – (1) Uzlaştırmaya esas olmak üzere sistemin tamamında arz ve talebin gerçek zamanlı olarak dengelenmesi amacıyla verilen yük alma ve yük atma talimatları, ilgili mevzuat gereğince Sistem İşletmecisi tarafından gerçekleştirilen diğer faaliyetler kapsamında verilen yük alma ve yük atma talimatlarından ayrı olarak değerlendirilir. Sistemin tamamında arz ve talebin gerçek zamanlı olarak dengelenmesi amacıyla verilen talimatların etiket değeri 0, sistem kısıtlarının giderilmesi amaçlı talimatlar için 1, yan hizmetler kapsamında verilen talimatlar için 2 olarak Sistem İşletmecisi tarafından belirlenir.³⁸⁷ Bir talimatın, birden fazla amaçla da ilişkili olması durumunda, talimata, Sistem İşletmecisi tarafından en çok ilişkili olduğu sebeple ilgili talimat etiket değeri verilir.

Acil durum ve mücbir sebep hallerinde teklif kabulü ve talimatlar

MADDE 75 – (1) Sistem İşletmecisi, acil durumlarda ya da mücbir sebep hallerinde iletim sisteminin işletme güvenliğini korumak için dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcılarına ilgili üretim tesislerinin sağlayabilecekleri azami kapasiteleri çerçevesinde acil durum talimatı verir. Acil durum talimatları, ilgili dengeleme birimi için bir teklif kabulü olarak değerlendirilir. Acil durum talimatlarında, talimatın ilgili dengeleme birimine ilişkin dengeleme güç piyasası kapsamında sunulmuş olan teklifler ile uyumlu olması şartı aranmaz. Acil durum talimatları, dengeleme güç piyasası kapsamındaki yük alma ve yük atma talimatları ile aynı yapıdadır. Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcılarının acil durum talimatını yerine getirmeleri esastır. Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcıları, acil durum talimatını yerine getiremeyeceklerinin ortaya çıkması durumunda Sistem İşletmecisini, sebepleri ile birlikte derhal haberdar eder.

(2)³⁸⁸ Dengeleme birimi olup dengeleme güç piyasası kapsamında teklif sunmamış olan veya dengeleme birimi olmayan üretim tesislerine sahip piyasa katılımcılarına, ilgili üretim tesisleri için Sistem İşletmecisi tarafından acil durum talimatı verilebilir. Bu talimatlar için uzlaştırma fiyatı olarak, talimatın yük alma yönünde olması halinde ilgili saatte verilmiş olan yük alma talimat fiyatlarının en yükseği, talimatın yük atma yönünde olması halinde ilgili saatte verilmiş olan yük atma talimat fiyatlarının en düşüğü kullanılır ve talimatlar net talimat hacminin belirlenmesinde kullanılmak üzere kayda alınır. İlgili saatte, acil durum talimatı ile aynı yönde talimat oluşmaması durumunda, bir önceki ay aynı yönde verilmiş olan teklif fiyatlarının aritmetik ortalaması söz konusu talimatlar için uzlaştırma fiyatı olarak kullanılır.

Dengeleme güç piyasasına ilişkin PYS arıza prosedürleri

MADDE 76 – (1) 65 inci madde kapsamında ele alınan PYS'nin arızalanmasına ilişkin durumun dengeleme güç piyasasını da etkilemesi ve Sistem İşletmecisinin bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda tamamlaması gereken süreçleri belirlenmiş olan süre zarfında tamamlayamayacağının ortaya çıkması durumunda Sistem İşletmecisi, süreçlerin tamamlanabilmesi için yeni süreler belirler. Bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmesi gereken bildirimler 77 nci maddede belirtilen alternatif kanallar kullanılarak gerçekleştirilir. PYS'nin arızalanması ve Sistem İşletmecisinin ilgili günün başlamasından önce dengeleme güç piyasasına ilişkin teklifleri toplayamaması durumunda, piyasa katılımcılarının bu durumun başlamasından bir önceki gün ya da Sistem İşletmecisi tarafından duyurulacak benzer bir güne ait KGÜP değerleri, yük alma, yük atma teklifleri ve ilgili güne ilişkin varsa gün öncesi piyasası fiyatları ya da benzer güne ilişkin gün öncesi piyasası fiyatları arıza durumunun devam ettiği sürece, saatlik olarak kullanılır. Piyasa katılımcılarının, Sistem İşletmecisi tarafından duyurulan değerleri gerçekleştirmelerinin teknik olarak mümkün

³⁸⁷ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

³⁸⁸ 18 Eylül 2012 tarihli ve 28415 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

olmaması durumunda, Sistem İşletmecisi durum hakkında bilgilendirilir. PYS arıza prosedürlerinin sona erme zamanı Sistem İşletmecisi tarafından dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcılarına duyurulur.

(2) Sistem İşletmecisi ve dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcıları PYS arıza prosedürlerinin geçerli olduğu durumlarda derhal ulaşılabilecek en az bir kişiyi belirlemek, ilgili telefon ve faks numaralarını karşı tarafa sağlamak ve iletişim bilgileri değiştiğinde karşı tarafı bilgilendirmekle yükümlüdürler.

(3) Sistem İşletmecisi PYS'nin arızalanmaması için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür. PYS arıza prosedürlerinin yürütülmesi sonucunda ortaya çıkan ilave maliyetlerden ve zararlardan Piyasa İşletmecisi ve/veya Sistem İşletmecisi sorumlu tutulamaz.

İKİNCİ BÖLÜM

Bildirimler ve Sistem İşletmecisi Tarafından Uzlaştırma için Sağlanacak Bilgiler

Dengeleme güç piyasası kapsamındaki bildirimler

MADDE 77 – (1) Dengeleme güç piyasası kapsamında,

a) piyasa katılımcıları tarafından gün öncesi üretim/tüketim programlarının ve yük alma, yük atma tekliflerinin, emreamade kapasitelerinin ve yan hizmet birimleri için minimum kararlı üretim düzeyi değerlerinin³⁸⁹ Sistem İşletmecisine bildirilmesi,

b) Sistem İşletmecisi tarafından gün öncesi üretim/tüketim programlarında ya da yük alma, yük atma tekliflerinde tespit edilen hatalara ilişkin piyasa katılımcılarına yapılan bildirimler,

c) Sistem İşletmecisi tarafından dengeleme güç piyasası kapsamındaki yük alma, yük atma talimatlarının ilgili piyasa katılımcılarına bildirilmesi,

ç) yukarıda belirtilenler dışında Sistem İşletmecisi tarafından ilgili piyasa katılımcılarına yapılacak olan tüm bildirimler, yayımlanacak olan tüm bilgiler ve yapılacak olan tüm duyurular,

d) yukarıda belirtilenler dışında ilgili piyasa katılımcıları tarafından Sistem İşletmecisine yapılacak olan tüm bildirimler,

PYS aracılığıyla gerçekleştirilir.

(2) Dengeleme güç piyasası kapsamında verilen talimatlar ilgili katılımcılara öncelikle PYS aracılığıyla bildirilir. PYS aracılığıyla bildirilen talimatlar gerekli görülmesi durumunda ayrıca telefon aracılığıyla da teyit edilebilir.

(3) Piyasa katılımcıları PYS'ye erişim sağlayabilmek için gerekli önlemleri almakla yükümlüdürler. Ancak, PYS'nin işler halde olmaması durumunda bildirimler sırasıyla faks ve telefon aracılığıyla gerçekleştirilebilir. Faks ve telefon yolu ile yapılan bildirimler, Sistem İşletmecisi tarafından PYS'ye aktarılır.

Talimat mutabakatları

MADDE 78 – (1)³⁹⁰ Dengeleme güç piyasası kapsamında Sistem İşletmecisi tarafından ilgili piyasa katılımcılarına gönderilen talimatlara ilişkin olarak, her saatin bitimini takip eden dört saat içerisinde taraflar arasında mutabakat sağlanır.

(2) Talimat mutabakatları için, PYS üzerinden yapılan talimat bildirimlerinde PYS kayıtları esas alınır. İlgili talimat bildiriminin, bu Yönetmeliğin 77 nci maddesi hükümleri doğrultusunda diğer iletişim kanalları da kullanılarak yapılmış olması durumunda kullanılan iletişim kanallarına ilişkin kayıtlara da başvurulur. Sistem İşletmecisi ile ilgili piyasa katılımcısı

³⁸⁹ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

³⁹⁰ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

arasında uyumsuzluk çıkması durumunda MYTM'deki ses kayıt sisteminde bulunan ses kayıtları geçerlidir.

(3)³⁹¹ Mutabakat süresinin sona ermesi sonrasında talimatlara ve ilgili saat için Dengeleme Güç Piyasası kapsamında belirlenen Sistem Marjinal Fiyatına ilişkin herhangi bir değişiklik yapılamaz.

Sistem İşletmecisi tarafından uzlaştırma için sağlanacak bilgiler

MADDE 79 – (1)^{392, 393} Sistem İşletmecisi, uzlaştırma için dengeleme güç piyasası kapsamındaki üretim tesisi niteliğindeki uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi bazında, söz konusu bildirim zamanı içerisindeki her bir uzlaştırma dönemine ilişkin, kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programını, dengeleme güç piyasası kapsamında verilmiş ve mutabakat sağlanmış olan yük alma ve yük atma talimatlarını, bu talimatların etiket değerlerini, teklif fiyatlarını ve Sistem İşletmecisi tarafından hesaplanan dengeleme güç piyasası kapsamındaki sistem marjinal fiyatları ile YGSMF, KÜPST ve diğer hesaplarda kullanılmak üzere gerekli verileri Piyasa İşletmecisine iletir.

ALTINCI KISIM

Uzlaştırmaya İlişkin Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Kayıplara İlişkin Hususlar

Uzlaştırmaya esas elektrik enerjisi teslim noktası ve uzlaştırmaya esas veriş-çekiş miktarları

MADDE 80 – (1)³⁹⁴ Uzlaştırma hesaplamalarında, piyasa katılımcılarının elektrik enerjisini ilgili uzlaştırma dönemine ilişkin, çekiş ya da ihracat yapılan bir iletim sistemi bağlantı noktasında satın aldığı ve/veya sattığı kabul edilir. Uzlaştırma hesaplamaları için esas alınan alış-satış noktası, uzlaştırmaya esas elektrik enerjisi teslim noktası olarak adlandırılır.

(2) Kayıtlı sayaçlar tarafından ölçülen veriş-çekiş miktarları ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda aşağıdaki ana esaslar çerçevesinde ilgili kayıp katsayıları uygulanmak suretiyle uzlaştırmaya esas veriş-çekiş miktarlarına dönüştürülür:

a) Sayaç ile itibari bağlantı noktası arasında sistem kayıplarının hesaplanmasında dikkate alınmamış olan bir indirici ya da yükseltici transformatör olması halinde, uzlaştırmaya esas veriş-çekiş miktarlarının hesaplanmasında, söz konusu sayaçların kayıt edilmesi esnasında kayıp katsayıları hesaplama metodolojisi dikkate alınarak³⁹⁵ belirlenen ve ilgili transformatör kaybını yansıtmak üzere ölçülen veriş miktarını indirgeyen veya ölçülen çekiş miktarını yükselten bir transformatör kaybı katsayısı uygulanır. Bu kapsamda kayıp uygulanacak transformatörlerin belirlenmesinde, uygulanmakta olan³⁹⁶ iletim sistemi kayıp katsayısı hesaplamalarında dikkate alınan şebeke sınırları içerisinde söz konusu transformatöre ait kayıpların dahil edilmemiş olması esastır.

³⁹¹ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁹² 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁹³ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁹⁴ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁹⁵ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁹⁶ 20 Şubat 2011 tarihli ve 27852 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

b) Sayaç ile itibari bağlantı noktası arasında sistem kayıplarının hesaplanmasında dikkate alınmamış olan bir hat bulunması halinde, uzlaştırmaya esas veriş-çekiş miktarlarının hesaplanmasında, söz konusu sayaçların kayıt edilmesi esnasında kayıp katsayıları hesaplama metodolojisi dikkate alınarak³⁹⁷ belirlenen ve ilgili hat kaybını yansıtmak üzere ölçülen veriş miktarını indirgeyen veya ölçülen çekiş miktarını yükselten bir hat kaybı katsayısı uygulanır. Bu kapsamda kayıp uygulanacak hatların belirlenmesinde, uygulanmakta olan³⁹⁸ iletim sistemi kayıp katsayısı hesaplamalarında dikkate alınan şebeke sınırları içerisinde söz konusu hatta ait kayıpların dahil edilmemiş olması esastır.

c)³⁹⁹ Uzlaştırma hesaplamalarında, iletim sistemine bağlı üretim ve/veya ithalat yapılan bağlantı noktasından iletim sistemine verilen elektrik enerjisi, uzlaştırmaya esas veriş miktarlarının hesaplanmasında, ilgili uzlaştırma dönemine ilişkin iletim sistemi kaybı yansıtılarak indirgenir.

ç)⁴⁰⁰⁴⁰¹ Dağıtım sistemine bağlı üretim tesislerinin uzlaştırmaya esas veriş miktarlarının hesaplanmasında, ölçülen veriş miktarına iletim sistemi kayıpları uygulanmaz.

d)⁴⁰² Dağıtım şirketi kullanımındaki orta gerilim baralarından iletim sistemine enerji akışı olması durumunda, söz konusu enerjiye iletim sistemi kayıpları uygulanmaz.

İKİNCİ BÖLÜM

Veriş-Çekiş Değerlerinin Okunması, Toplanması, Doğrulanması ve Düzeltilmesi

Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş değerlerinin okunması, toplanması ve doğrulanması⁴⁰³

MADDE 81⁴⁰⁴ – (1) Piyasa katılımcıları adına kayıtlı olan uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonları içerisinde yer alan sayaçlara ilişkin değerler TEİAŞ veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından ilgili mevzuat çerçevesinde okunur ya da belirlenir ve fatura döneminin sonunu takip eden ilk on gün içerisinde elektronik olarak PYS'ye aktarılır.

(2) PYS'ye veri aktarımında kullanılacak olan elektronik veri aktarım biçimi Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına duyurulur.

(3) Uzlaştırma kapsamında değerlerinin bildirilmesi gereken sayaçların listesi, yeni kayıtlar ve kayıtların güncellenmesine bağlı olarak, Piyasa İşletmecisi tarafından fatura dönemi bazında PYS aracılığı ile güncellenir.

(4) İlgili mevzuat kapsamında uzlaştırma dönemi bazında okunacağı tespit edilen sayaçların, ilgili fatura döneminin her bir uzlaştırma dönemine ait:

- a) kWh olarak sistemden çekilen aktif elektrik enerjisi,
 - b) kWh olarak sisteme verilen aktif elektrik enerjisi,
- değerleri okunur.

(5)⁴⁰⁵ 17 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında görevli tedarik şirketinden enerji temin eden tüketim birimlerini içeren kategorilerin her biri için Kurumca yayımlanacak Toplam Tüketim Tahmini Belirleme Metodolojisi çerçevesinde toplam tüketim değerleri dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından fatura döneminin bitişini takip eden ilk on

³⁹⁷ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁹⁸ 20 Şubat 2011 tarihli ve 27852 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

³⁹⁹ 20 Şubat 2011 tarihli ve 27852 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁰⁰ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁰¹ 20 Şubat 2011 tarihli ve 27852 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁰² 20 Şubat 2011 tarihli ve 27852 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁰³ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁰⁴ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁰⁵ 18 Ocak 2018 tarihli ve 3035 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

gün içerisinde belirlenerek ilgili piyasa katılımcısına ve Piyasa İşletmecisine PYS veya kurumsal elektronik posta vasıtasıyla bildirilir.

(6) Bu madde kapsamında PYS'ye aktarılan, elektronik ortamda Piyasa İşletmecisine gönderilen ve PYS'ye aktarılan sayaç değerleri, faturaya esas değerler olarak kabul edilir.

Veriş-çekiş değerlerinin doğrulanması veya düzeltilmesi

MADDE 82 – (1) Tarafların itirazlarına ya da düzeltmelerine olanak tanımak amacıyla, uzlaştırmaya esas veriş-çekiş değerleri, PYS aracılığı ile ilan edilir.

(2)⁴⁰⁶ TEİAŞ veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiden yazılı veya elektronik ortamda bir düzeltme gelmesi halinde, TEİAŞ veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiden gelen düzeltme tutanağında yer alan düzeltilmiş veriş-çekiş değerleri, ilgili fatura dönemi için geçerli olur.

(3) Piyasa katılımcısının düzeltme talebi olması halinde, TEİAŞ veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiye başvuruda bulunarak, mutabık kalınması ve mutabık kalınan değer TEİAŞ veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından elektronik ortamda Piyasa İşletmecisine gönderilmesi esastır.

(4)⁴⁰⁷ Fatura döneminin bitişini takip eden 12 nci gün saat 17:30'dan sonra uzlaştırmaya esas veriş-çekiş değerlerine ilişkin olarak Piyasa İşletmecisine gönderilen düzeltilmiş değerler, söz konusu aya ilişkin uzlaştırma hesaplamalarında dikkate alınmaz ve PYS'de yer mevcut değerler kabul edilir.

Okunan sayaç değerlerinin uzlaştırma dönemi bazında olmaması veya sayaçların her fatura dönemi sonunda okunamaması durumu⁴⁰⁸

MADDE 83 – (1)⁴⁰⁹ Uzlaştırma kapsamındaki sayaçlardan uzlaştırma dönemi bazında ölçüm yapılamaması durumunda, uzlaştırma dönemi bazındaki değerler, okunan sayaç değerlerine profiller uygulanarak hesaplanır. Profil uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından hazırlanır ve Kurul tarafından onaylanarak yürürlüğe girer.

(2)⁴¹⁰ Uzlaştırma kapsamındaki sayaçlardan, her fatura dönemi sonunda okunması gerekmeyenler ve yönetmelikte atıfta bulunulan diğer hususlar Otomatik Sayaç Okuma Sistemlerinin Kapsamına ve Sayaç Değerlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslarda belirlenir. Otomatik Sayaç Okuma Sistemlerinin Kapsamına ve Sayaç Değerlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Kurum tarafından hazırlanır ve Kurul tarafından onaylanarak yürürlüğe girer.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uzlaştırmaya Esas Veriş-Çekiş Miktarlarının ve İletim Sistemi Kayıp Katsayısının Hesaplanması

Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş miktarlarının hesaplanması

MADDE 84 – (1) Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimine ait veriş-çekiş miktarları aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

⁴⁰⁶ 18 Ocak 2018 tarihli ve 3035 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁰⁷ 18 Ocak 2018 tarihli ve 3035 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁰⁸ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁰⁹ 18 Ocak 2018 tarihli ve 3035 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴¹⁰ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

$$UEVM_{b,u} = ISVM_{b,u} \times (1 - ISKK_u)^g \quad (1a)$$

$$UEÇM_{b,u} = İSÇM_{b,u} \quad (1b)$$

(2) Bu formülde geçen;

UEVM_{b,u} “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, “u” uzlaştırma dönemine ait Uzlaştırmaya Esas Veriş Miktarını (MWh),

İSVM_{b,u} 85 inci madde uyarınca hesaplanan, “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, “u” uzlaştırma dönemine ait İletim Sistemine Veriş Miktarını (MWh),

İSKK_u 86 ncı madde uyarınca hesaplanan, “u” uzlaştırma dönemine ait İletim Sistemi Kayıp Katsayısı,

UEÇM_{b,u} “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, “u” uzlaştırma dönemine ait Uzlaştırmaya Esas Çekiş Miktarını (MWh),

İSÇM_{b,u} 85 inci madde uyarınca hesaplanan, “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, “u” uzlaştırma dönemine ait İletim Sisteminden Çekiş Miktarını (MWh),

g “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin iletim sistemine bağlı bir üretim tesisi olması durumunda 1, diğer tüm durumlarda 0 olan değeri ifade eder.

Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerinin iletim sistemine veriş-çekiş miktarlarının hesaplanması

MADDE 85 – ^{411,412}(1)⁴¹³ Bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin saatlik olarak iletim sistemine veriş ve iletim sisteminden çekiş miktarları aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$ISVM_{b,u} = \sum_{s=1}^x [SVD_{b,s,u} \times (1 - TKK_{b,s}) \times (1 - HKK_{b,s}) \times (-1)^k] \quad (2a)$$

$$İSÇM_{b,u} = \sum_{s=1}^x \left[\frac{SÇD_{b,s,u}}{(1 - TKK_{b,s}) \times (1 - HKK_{b,s})} \times (-1)^k \right] \quad (2b)$$

(2) Bu formüllerde geçen;

İSVM_{b,u} “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, “u” uzlaştırma dönemine ait İletim Sistemine Veriş Miktarını (MWh),

SVD_{b,s,u} “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonu tanımında yer alan “s” sayacının, ölçülen veriş değerini gösteren “u” uzlaştırma dönemine ait Sisteme Veriş Değerini (MWh),

TKK_{b,s} “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonu tanımında yer alan “s” sayacına uygulanan Transformatör Kayıp Katsayısını,

⁴¹¹ 20 Şubat 2011 tarihli ve 27852 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴¹² 30 Aralık 2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴¹³ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

HKK _{b,s}	“b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonu tanımında yer alan “s” sayacına uygulanan Hat Kayıp Katsayısını,
x	“b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonunda yer alan sayaç sayısını,
k	“b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonu tanımında yer alan “s” sayacına veya kategorilere uygulanan 0 ya da 1 değerleri olan katsayayı,
İSM _{b,u}	“b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, “u” uzlaştırma dönemine ait İletim Sisteminden ekiş Miktarını (MWh),
SDb,s,u	“b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonu tanımında yer alan “s” sayacının, ilgili sayacın iletim sisteminde yer alması durumunda ölçülen, 17 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında görevli tedarik ⁴¹⁴ şirketinden enerji temin eden tüketim birimlerini içeren bir kategori olması durumunda hesaplanan toplam çekiş değerini, ilgili sayacın dağıtım sisteminde yer alması durumunda dağıtım sisteminden net çekiş değerini gösteren “u” uzlaştırma dönemine ait Sistemden ekiş Değerini (MWh) ifade eder.

İletim sistemi kayıp miktarının ve katsayısının hesaplanması⁴¹⁵

MADDE 86 – (1) Her bir uzlaştırma dönemi İletim Sistemi Kayıp miktarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$ISK M_u = \sum_{s=1}^n ISVM_{s,u} - \sum_{s=1}^n ISM_{s,u} \quad (3a)$$

(2) Her bir uzlaştırma dönemi için uygulanacak İletim Sistemi Kayıp Katsayısı TEİAŞ’ın iletim sistemi kayıplarını satın almaya başlayacağı tarihe kadar aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$ISK K_u = \frac{\sum_{s=1}^n ISVM_{s,u} - \sum_{s=1}^n ISM_{s,u}}{\sum_{s=1}^n ISVM_{s,u}} \quad (3b)$$

(3) Bu formüllerde geçen;

İSKM _u	“u” uzlaştırma dönemine ait hesaplanan İletim Sistemi Kayıp Miktarını,
İSKK _u	“u” uzlaştırma dönemine ait hesaplanan İletim Sistemi Kayıp Katsayısı,
İSVM _{s,u}	85 inci madde uyarınca hesaplanan, iletim sistemi konfigürasyonunda yer alan “s” sayacının “u” uzlaştırma dönemine ait İletim Sistemine Veriş Miktarını (MWh),
İSM _{s,u}	85 inci madde uyarınca hesaplanan, iletim sistemi konfigürasyonunda yer alan “s” sayacının “u” uzlaştırma dönemine ait İletim Sisteminden ekiş Miktarını (MWh),
n	“u” uzlaştırma döneminde, iletim sistemi konfigürasyonunda yer alan sayaç sayısını

⁴¹⁴ 15 Temmuz 2015 tarihli ve 29417 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴¹⁵ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

ifade eder.

(4) TEİAŞ'ın iletim sistemi kayıplarını satın almaya başlamasıyla birlikte uzlaştırmaya ilişkin hesaplamalarda İletim Sistemi Kayıp Katsayısı sıfır olarak alınır ve İletim Sistemi Kayıp Miktarı TEİAŞ'ın uzlaştırmaya esas çekiş miktarı olarak kabul edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Uzlaştırmaya Esas İkili Anlaşma Bildirimleri

Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimlerine ilişkin kurallar

MADDE 87 – (1) Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimleri, her ikisi de kayıtlı piyasa katılımcısı olan ve biri alıcı diğeri satıcı konumundaki lisans sahibi iki tüzel kişi tarafından ortaklaşa yapılır.

(2) Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirim miktarı; piyasa katılımcılarının düzenlemeye tabi olan ya da olmayan ikili anlaşmalar vasıtasıyla belli bir uzlaştırma dönemi bazında aynı teklif bölgesine ilişkin almayı ya da satmayı, uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimleri kapsamında Piyasa İşletmecisine bildirdiği elektrik enerjisi miktarıdır. Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirim miktarları, uzlaştırmaya esas elektrik enerjisi teslim noktası bazındadır.

Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimi

MADDE 88 – (1) Herhangi bir günde yer alan bir uzlaştırma dönemine ilişkin uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimi, en geç, ilgili günün bir gün öncesinde saat 16:00'a kadar, piyasa katılımcısı tarafından, PYS aracılığıyla Piyasa İşletmecisine bildirilir.

(2) Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimi;

- a) Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimi için alıcı olan piyasa katılımcısı,
- b) Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimi için satıcı olan piyasa katılımcısı,
- c) Her bir uzlaştırma dönemi için, uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirim miktarı (lot⁴¹⁶),
- ç) İkili anlaşmanın geçerli olduğu teklif bölgesi bilgilerini içerir.

(3) Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimlerinin, bildirime taraf olan her iki piyasa katılımcısı tarafından ortak olarak yapılması esastır. Tek bir piyasa katılımcısı tarafından yapılan uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimi geçerli sayılmaz.

(4) Bildirimin, ilgili günden sonra geçerliliğinin devam edecek olması durumunda, bildirimin hangi günler için geçerli olacağı bildirilir.

(5) ⁴¹⁷

(6) Piyasa katılımcıları tarafından PYS aracılığıyla yapılan uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimleri faturaya esas resmi değerler olarak kabul edilir.

Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimlerinin değiştirilmesi

MADDE 89 – (1) ⁴¹⁸ Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimleri, en geç, ilgili günün bir gün öncesinde saat 16:00'a kadar ilgili piyasa katılımcılarından biri tarafından değiştirilebilir.

⁴¹⁶ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴¹⁷ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

⁴¹⁸ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

(2)⁴¹⁹ İthalat-ihracata ilişkin uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimleri, Sistem İşletmecisi ve ilgili piyasa katılımcısının Piyasa İşletmecisine ayrı ayrı yapacakları mutabık kalınmış ikili anlaşma bildirimlerini içeren değişiklik talepleri doğrultusunda güncellenebilir.

İkili anlaşma bildirimleri kapsamında karşılığı olmayan piyasa işlemi

MADDE 89/A-⁴²⁰ (1) Karşılığı olmayan piyasa işlemi niteliğindeki ikili anlaşma bildirimleri Karşılığı Olmayan Piyasa İşlemlerine İlişkin Yöntem hükümleri çerçevesinde iptal edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Uzlaştırma İşlemlerine İlişkin Genel Hükümler

Fatura dönemi

MADDE 90 – (1) Fatura dönemi, bir takvim ayının ilk günü saat 00:00’da başlayıp, aynı ayın son günü saat 24:00’da biten süreyi ifade eder.

Uzlaştırma dönemleri

MADDE 91 – (1) Bir fatura dönemi içerisindeki her bir saat bir uzlaştırma dönemini oluşturur.

ALTINCI BÖLÜM

Gün Öncesi Dengeleme Faaliyetlerinin Uzlaştırılması

Gün öncesi dengeleme faaliyetlerinin uzlaştırılması için veri gereksinimleri

MADDE 92 – (1) Gün öncesi dengeleme faaliyetlerinin uzlaştırılmasında;

a) Gün öncesi dengelemeye katılan her bir piyasa katılımcısının, gün öncesi dengeleme faaliyetleri kapsamında, her bir teklif bölgesi için, bir fatura dönemi içerisindeki her bir saate ait ilgili piyasa katılımcılarının sisteme enerji satışı ya da sistemden enerji alışlarına ilişkin teklifleri,

b) Gün öncesi dengelemeye katılan her bir piyasa katılımcısının, gün öncesi dengeleme faaliyetleri ve gün öncesinden öngörülen dengesizliklerinin giderilmesi kapsamında, her bir teklif bölgesi için, bir fatura dönemi içerisindeki her bir saate ait gerçekleştirmiş oldukları enerji satış ya da enerji alış miktarları,

c)⁴²¹ PYS’nin ilgili modülü aracılığıyla, bir fatura dönemi içerisindeki her bir saate ilişkin, gün öncesi dengeleme kapsamında piyasa katılımcılarının sisteme enerji satışı ya da sistemden enerji alışlarına ilişkin teklifleri dikkate alınarak her bir teklif bölgesi için hesaplanan gün öncesi fiyatları,

dikkate alınır.

(2) Birinci fıkranın;

a) (a) bendinde yer alan veriler piyasa katılımcıları tarafından,

b) (b) ve (c) bentlerinde yer alan veriler Piyasa İşletmecisi tarafından sağlanır.

⁴¹⁹ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁴²⁰ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁴²¹ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

Gün öncesi dengeleme kapsamında piyasa katılımcılarının sisteme satışlarına ilişkin tutarın hesaplanması

MADDE 93⁴²² – (1) Gün öncesi dengeleme kapsamında piyasa katılımcılarının sisteme satışlarına ilişkin olarak, teklif bölgesi bazında, bir avans dönemi için ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$SST_{t,p,s} = \sum_{u=1}^a \left(\sum_{r=1}^n (SSF_{t,p,s,u,r} \times SSM_{t,p,s,u,r}) \right) \quad (4a)$$

(2) Bu formülde geçen;

$SST_{t,p,s}$ “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans döneminde gerçekleşen sistem satışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarını (TL),

$SSF_{t,p,s,u,r}$ 94 üncü madde uyarınca hesaplanan, “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans dönemindeki “u” uzlaştırma dönemine ait geçerli “r” teklifi için uygulanacak sistem satış fiyatını (TL/MWh),

$SSM_{t,p,s,u,r}$ Gün öncesi dengeleme sonucunda belirlenen, “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans dönemindeki “u” uzlaştırma dönemine ait geçerli “r” teklifinden dolayı gerçekleştirmiş olduğu sistem satış miktarını (MWh),

n “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans dönemindeki “u” uzlaştırma dönemine ait sisteme enerji satışı gerçekleştirmiş olduğu teklif sayısını,

a ilgili avans dönemine ilişkin uzlaştırma dönemlerinin sayısını, ifade eder.

(3) Gün öncesi dengeleme kapsamında piyasa katılımcılarının sisteme satışlarına ilişkin olarak, teklif bölgesi bazında, bir fatura dönemi için ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$SST_{t,p} = \sum_{s=1}^b SST_{t,p,s} \quad (4b)$$

(4) Bu formülde geçen;

$SST_{t,p,s}$ “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans döneminde gerçekleşen sistem satışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarını (TL),

$SST_{t,p}$ “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, ilgili fatura döneminde gerçekleşen sistem satışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarını (TL),

b ilgili fatura dönemine ilişkin avans dönemi sayısını, ifade eder.

Sistem satış fiyatlarının belirlenmesi

MADDE 94⁴²³ – (1) Bir fatura dönemi için, uzlaştırma dönemi bazında, gün öncesi dengelemeye katılan her bir piyasa katılımcısının, bir teklif bölgesi için gün öncesi dengeleme

⁴²² 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴²³ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

kapsamında sunmuş olduğu saatlik tekliflere ilişkin⁴²⁴ gerçekleşen sistem satışlarında uygulanacak sistem satış fiyatları aşağıdaki formüle göre belirlenir:

$$SSF_{t,p,u,r} = SGÖF_{t,u} \quad (5a)$$

(2) Birinci fıkradaki formüllerde geçen;

$SGÖF_{t,u}$ “t” teklif bölgesi ve “u” uzlaştırma dönemine ait Gün Öncesi Fiyatını (TL/MWh),

$SSF_{t,p,u,r}$ “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemine ait geçerli “r” saatlik teklifi için uygulanacak Sistem Satış Fiyatını (TL/MWh) ifade eder.

(3)⁴²⁵ Bir fatura dönemi için, uzlaştırma dönemi bazında, gün öncesi dengelemeye katılan her bir piyasa katılımcısının, bir teklif bölgesi için gün öncesi dengeleme kapsamında sunmuş olduğu blok ve esnek tekliflere ilişkin gerçekleşen sistem satışlarında uygulanacak sistem satış fiyatları aşağıdaki formüle göre belirlenir:

$$SSF_{p,t,r} = AOPTF_{p,t,r} + ÜFB_{p,t,r} \quad (5b)$$

(4)⁴²⁶ Üçüncü fıkradaki formüllerde geçen;

$SSF_{p,t,r}$ “p” piyasa katılımcısının, “t” teklif bölgesi için, “r” blok veya esnek teklifi için uygulanacak Saatlik Sistem Satış Fiyatını (TL/MWh)

$AOPTF_{p,t,r}$ “p” piyasa katılımcısının, “t” teklif bölgesindeki, “r” blok veya esnek teklifi için Gün Öncesi Piyasası Tekliflerinin Yapısı ve Tekliflerin Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar uyarınca hesaplanan ağırlıklı ortalama piyasa takas fiyatını (TL/MWh),

$ÜFB_{p,t,r}$ “p” piyasa katılımcısının, “t” teklif bölgesindeki, “r” esnek veya blok satış teklifi için Gün Öncesi Piyasası Tekliflerinin Yapısı ve Tekliflerin Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar uyarınca hesaplanan birim bedeli (TL/MWh)

ifade eder.

Gün öncesi dengeleme kapsamında piyasa katılımcılarının sistemden alışlarına ilişkin tutarın hesaplanması

⁴²⁴ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴²⁵ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁴²⁶ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

MADDE 95⁴²⁷ – (1) Gün öncesi dengeleme kapsamında piyasa katılımcılarının sistemden alışlarına ilişkin olarak, teklif bölgesi bazında, bir avans dönemi için ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$SAT_{t,p,s} = \sum_{u=1}^a \left(\sum_{r=1}^n (SAF_{t,p,s,u,r} \times SAM_{t,p,s,u,r}) \right) \quad (6a)$$

(2) Bu formülde geçen;

$SAT_{t,p,s}$ “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans döneminde gerçekleşen sistem alışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarını (TL),

$SAF_{t,p,s,u,r}$ 96 ncı madde uyarınca hesaplanan, “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans dönemindeki “u” uzlaştırma dönemine ait geçerli “r” teklifi için uygulanacak sistem alış fiyatını (TL/MWh),

$SAM_{t,p,s,u,r}$ “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans dönemindeki, “u” uzlaştırma dönemine ait geçerli “r” teklifinden dolayı gerçekleştirmiş olduğu sistem alış miktarını (MWh),

n “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans dönemindeki, “u” uzlaştırma dönemine ait sistemden enerji alış gerçekleştirmiş olduğu teklif sayısını,

a ilgili avans dönemine ilişkin uzlaştırma dönemlerinin sayısını, ifade eder.

(3) Gün öncesi dengeleme kapsamında piyasa katılımcılarının sistemden alışlarına ilişkin olarak, teklif bölgesi bazında, bir fatura dönemi için ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$SAT_{t,p} = \sum_{s=1}^b SAT_{t,p,s} \quad (6b)$$

(4) Bu formülde geçen;

$SAT_{t,p}$ “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans döneminde gerçekleşen sistem alışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarını (TL),

$SAT_{t,p,s}$ “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans döneminde gerçekleşen sistem alışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarını (TL),

b ilgili fatura dönemindeki avans dönemi sayısını, ifade eder.

Sistem alış fiyatlarının belirlenmesi

MADDE 96⁴²⁸ – (1) Bir fatura dönemi için, uzlaştırma dönemi bazında, gün öncesi dengelemeye katılan her bir piyasa katılımcısının, bir teklif bölgesi için gün öncesi dengeleme kapsamında sunmuş olduğu saatlik tekliflere ilişkin⁴²⁹ gerçekleşen sistem alışlarında uygulanacak sistem alış fiyatları aşağıdaki formüle göre belirlenir:

⁴²⁷ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴²⁸ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴²⁹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

$$SAF_{t,p,u,r} = SGÖF_{t,u} \quad (7a)$$

(2) Birinci fıkradaki formüllerde geçen;

$SGÖF_{t,u}$ “t” teklif bölgesi ve “u” uzlaştırma dönemine ait Gün Öncesi Fiyatını (TL/MWh),
 $SAF_{t,p,u,r}$ “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemine ait geçerli “r” saatlik teklifi için uygulanacak Sistem Alış Fiyatını (TL/MWh)
 ifade eder.

(3)⁴³⁰ Bir fatura dönemi için, uzlaştırma dönemi bazında, gün öncesi dengelemeye katılan her bir piyasa katılımcısının, bir teklif bölgesi için gün öncesi dengeleme kapsamında sunmuş olduğu blok ve esnek tekliflere ilişkin gerçekleşen sistem alışlarında uygulanacak sistem alış fiyatları aşağıdaki formüle göre belirlenir:

$$SAF_{p,t,r} = AOPTF_{p,t,r} - TFB_{p,t,r} \quad (7b)$$

(4)⁴³¹ Üçüncü fıkradaki formüllerde geçen;

$SAF_{t,pr}$ “p” piyasa katılımcısının, “t” teklif bölgesi için, “r” blok veya esnek teklifi için uygulanacak Saatlik Sistem Alış Fiyatını (TL/MWh)
 $AOPTF_{p,t,r}$ “p” piyasa katılımcısının, “t” teklif bölgesindeki, “r” blok veya esnek teklifi için Gün Öncesi Piyasası Tekliflerinin Yapısı ve Tekliflerin Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar uyarınca hesaplanan ağırlıklı ortalama piyasa takas fiyatını (TL/MWh),
 $TFB_{p,t,r}$ “p” piyasa katılımcısının, “t” teklif bölgesindeki, “r” esnek veya blok alış teklifi için Gün Öncesi Piyasası Tekliflerinin Yapısı ve Tekliflerin Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar uyarınca hesaplanan birim bedeli (TL/MWh),
 ifade eder.

Gün öncesi planlama aşamasında gün öncesinden öngörülen dengesizliklerin miktarının hesaplanması

MADDE 97⁴³² – (1) Uzlaştırma dönemi bazında, gün öncesi planlamaya katılan her bir piyasa katılımcısının, öngörülen enerji açık ya da fazlası aşağıdaki formüle göre belirlenir:

$$ÖEDM_{p,u} = \sum_{b=1}^k GÜP_{b,u} + UEIAM_{p,u} - TT_{p,u} \quad (7f)$$

⁴³⁰ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁴³¹ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁴³² 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

- (2) Bu formülde geçen;
 $\ddot{OEDM}_{p,u}$ “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için gün öncesinden öngörülen enerji dengesizlik miktarını (MWh),
 $GÜP_{b,u}$ “p” piyasa katılımcısına ait “b” uzlaştırmaya esas veriş çekiş biriminin “u” uzlaştırma dönemi için Piyasa İşletmecisine bildirilmiş olan ve sisteme veriş için pozitif, sistemden çekiş için negatif değere sahip gün öncesi üretim/tüketim programını (MWh),
 $UEİAM_{p,u}$ 112 nci madde uyarınca hesaplanan, “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için uzlaştırmaya esas ikili anlaşma miktarını (MWh),
 $TT_{p,u}$ Gün öncesi planlama kapsamında Piyasa İşletmecisine bildirilen, “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için, ilgili piyasa katılımcısının kendi adına kayıtlı ve dengeleme birimi olmayan tüketim tesisleri vasıtasıyla tüketilmesi öngörülen enerjiye ilişkin tüketim tahminini (MWh),
 k “p” piyasa katılımcısı adına kayıtlı uzlaştırmaya esas veriş çekiş birimi sayısını,
 ifade eder.

Gün öncesi planlama aşamasında gün öncesinden öngörülen dengesizliklerin giderilmesine ilişkin alacak/borç tutarının hesaplanması

MADDE 98⁴³³ – (1) Bir avans dönemi için, uzlaştırma dönemi bazında, gün öncesi planlamaya katılan her bir piyasa katılımcısının, öngörülen enerji açık ya da fazlasının giderilmesi amacıyla gerçekleştirilen enerji alış ya da satışına ilişkin alacak/borç tutarı aşağıdaki formüle göre belirlenir:

$$\ddot{OEDT}_{p,s} = \sum_{u=1}^a (\ddot{OEDM}_{p,u} \times SG\ddot{O}F_u) \quad (7g)$$

- (2) Bu formülde geçen;
 $\ddot{OEDT}_{p,s}$ “p” piyasa katılımcısının, “s” avans dönemi için, gün öncesinden enerji dengesizliğinin giderilmesine yönelik sistemden aldığı ya da sisteme sattığı enerjiye ilişkin, piyasa katılımcısına, değerin pozitif olması durumunda alacak, negatif olması durumunda borç olarak tahakkuk ettirilecek olan öngörülen enerji dengesizlik tutarını (TL),
 $\ddot{OEDM}_{p,u}$ “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için gün öncesinden öngörülen enerji dengesizlik miktarını (MWh),
 $SG\ddot{O}F_u$ “u” uzlaştırma dönemine ait gün öncesi fiyatını (TL/MWh),
 a ilgili avans dönemine ilişkin uzlaştırma dönemlerinin sayısını,
 ifade eder.

(3) Bir fatura dönemi için, avans dönemi bazında, gün öncesi planlamaya katılan her bir piyasa katılımcısının, öngörülen enerji açık ya da fazlasının giderilmesi amacıyla gerçekleştirilen enerji alış ya da satışına ilişkin alacak/borç tutarı aşağıdaki formüle göre belirlenir:

$$\ddot{OEDT}_p = \sum_{s=1}^b \ddot{OEDT}_{p,s} \quad (7ğ)$$

- (4) Bu formülde geçen;

⁴³³ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

- ÖEDT_p “p” piyasa katılımcısının, ilgili fatura dönemi için, gün öncesinden enerji dengesizliğinin giderilmesine yönelik sistemden aldığı ya da sisteme sattığı enerjiye ilişkin, piyasa katılımcısına, değerin pozitif olması durumunda alacak, negatif olması durumunda borç olarak tahakkuk ettirilecek olan öngörülen enerji dengesizlik tutarını (TL),
- ÖEDT_{p,s} “p” piyasa katılımcısının, “s” avans dönemi için, gün öncesinden enerji dengesizliğinin giderilmesine yönelik sistemden aldığı ya da sisteme sattığı enerjiye ilişkin, piyasa katılımcısına, değerin pozitif olması durumunda alacak, negatif olması durumunda borç olarak tahakkuk ettirilecek olan öngörülen enerji dengesizlik tutarını (TL),
- b ilgili fatura dönemindeki avans dönemi sayısını,
ifade eder.

Gün öncesi piyasası faaliyetlerine ilişkin oluşan gelirin hesaplanması

MADDE 99⁴³⁴ – (1) Gün öncesi piyasası faaliyetlerine ilişkin teklif bölgeleri arasındaki fiyat farklılıklarından kaynaklanan ve TEİAŞ tarafından öncelikli olarak fiyat farkına sebep olan iletim kısıtını gidermek için iletim yatırımı yapılmak üzere değerlendirilecek gelir kalemi aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$GÖPG_s = \sum_{t=1}^n \left(\sum_{p=1}^m SAT_{t,p,s} - \sum_{p=1}^m SST_{t,p,s} \right) \quad (8)$$

(2) Bu formülde geçen;

- GÖPG_s “s” avans dönemi için gün öncesi piyasası faaliyetlerine ilişkin bölgesel fiyat farklılıklarından kaynaklanan ve TEİAŞ tarafından sadece iletim yatırımı yapılmak üzere değerlendirilecek gün öncesi piyasası geliri (TL),
- SAT_{t,p,s} “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans döneminde gerçekleşen sistem alışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarını (TL),
- SST_{t,p,s} “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans döneminde gerçekleşen sistem satışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarını (TL),
- n “s” avans dönemine ilişkin teklif bölgelerinin sayısını,
- m “s” avans dönemine ilişkin piyasa katılımcılarının sayısını,
ifade eder.

YEDİNCİ BÖLÜM

Dengeleme Güç Piyasası Faaliyetlerinin Uzlaştırılması

Dengeleme güç piyasası faaliyetlerinin uzlaştırılması için veri gereksinimleri

MADDE 100 – (1) Dengeleme güç piyasası faaliyetlerinin uzlaştırılmasında;

a) Dengeleme güç piyasasına katılan her bir piyasa katılımcısının, dengeleme güç piyasası faaliyetleri kapsamında, her bir teklif bölgesi için, bir fatura dönemi içerisindeki her bir uzlaştırma dönemine ait, ilgili piyasa katılımcılarının sisteme enerji satışı ya da sistemden enerji alışlarına ilişkin yük alma, yük atma teklifleri,

⁴³⁴ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

b) Dengeleme güç piyasasına katılan her bir piyasa katılımcısının, dengeleme güç piyasası faaliyetleri kapsamında, her bir teklif bölgesi için, bir fatura dönemi içerisindeki her bir uzlaştırma dönemine ait Sistem İşletmecisi tarafından verilmiş olan talimatlar çerçevesinde kabul edilmiş olan yük alma, yük atma miktarları,

c) Bir fatura dönemi içerisindeki her bir uzlaştırma dönemine ilişkin, dengeleme güç piyasası kapsamında piyasa katılımcılarının kabul edilen yük alma, yük atma teklifleri doğrultusunda Sistem İşletmecisi tarafından her bir teklif bölgesi için hesaplanan sistem marjinal fiyatları

dikkate alınır.

(2) Birinci fıkranın;

a) (a) bendinde yer alan veriler piyasa katılımcıları tarafından,

b) (b) ve (c) bentlerinde yer alan veriler Sistem İşletmecisi tarafından sağlanır.

Uzlaştırma dönemi bazında sistemin yönünün belirlenmesi

MADDE 101⁴³⁵ – (1) Uzlaştırma dönemi bazında bir fiyat bölgesine ilişkin sistem yönü ve Net Talimat Hacmi aşağıdaki formüllere göre belirlenir:

$$\text{İlgili uzlaştırma dönemi için } \sum_{d=1}^k \sum_{r=1}^m YALM_{d,u,r} > \sum_{d=1}^k \sum_{r=1}^n YATM_{d,u,r} \quad (9a)$$

ise, ilgili uzlaştırma dönemi için ilgili fiyat bölgesinde enerji açığı oluşmuştur.

$$\text{İlgili uzlaştırma dönemi için } \sum_{d=1}^k \sum_{r=1}^m YALM_{d,u,r} < \sum_{d=1}^k \sum_{r=1}^n YATM_{d,u,r} \quad (9b)$$

ise, ilgili uzlaştırma dönemi için ilgili fiyat bölgesinde enerji fazlası oluşmuştur.

$$\text{İlgili uzlaştırma dönemi için } \sum_{d=1}^k \sum_{r=1}^m YALM_{d,u,r} = \sum_{d=1}^k \sum_{r=1}^n YATM_{d,u,r} \quad (9c)$$

ise, ilgili uzlaştırma dönemi için ilgili fiyat bölgesinde sistem dengededir.

$$NTH_u = \left| \sum_{d=1}^k \sum_{r=1}^m YALM_{d,u,r} - \sum_{d=1}^k \sum_{r=1}^n YATM_{d,u,r} \right| \quad (9d)$$

(2) Bu formüllerde geçen;

$YALM_{d,u,r}$ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin, “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifinin, ilgili fiyat bölgesinde 0, 1 veya 2 etiket değerlerine sahip, kabul Edilen Yük Alma Teklifi Miktarını (MWh),

$YATM_{d,u,r}$ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifinin, ilgili fiyat bölgesinde 0, 1 veya 2 etiket değerlerine sahip, kabul Edilen Yük Atma Teklifi Miktarını (MWh),

NTH ilgili fiyat bölgesi için Net Talimat Hacmini (MWh),

⁴³⁵ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

- k “u” uzlaştırma dönemi için, ilgili fiyat bölgesinde 0, 1 veya 2 etiket değerine sahip teklifi kabul edilmiş olan dengeleme birimi sayısını,
- m “u” uzlaştırma dönemi için, “d” dengeleme biriminin, ilgili fiyat bölgesinde 0, 1 veya 2 etiket değerine sahip kabul edilmiş yük alma teklif sayısını,
- n “u” uzlaştırma dönemi için, “d” dengeleme biriminin, ilgili fiyat bölgesinde 0, 1 veya 2 etiket değerine sahip kabul edilmiş yük atma teklif sayısını,
- ifade eder.

Dengeleme güç piyasası kapsamında kabul edilmiş olan yük alma tekliflerine ilişkin tutarın hesaplanması

MADDE 102 – (1) Dengeleme güç piyasası kapsamındaki her bir dengeleme birimine verilen yük alma talimatlarına ilişkin olarak bir fatura dönemi için ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$KEYALT_d = \sum_{u=1}^m \left(\sum_{r=1}^n (KEYALM_{d,u,r} \times YALF_{d,u,r}) \right) - YGYALT_d \quad (10)^{436}$$

(2) Bu formülde geçen;

- KEYALT_d Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin, ilgili fatura döneminin tüm uzlaştırma dönemlerinde kabul edilen yük alma tekliflerine ilişkin olarak ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarını (TL),
- KEYALM_{d,u,r} 104 üncü madde uyarınca hesaplanan, dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifinin Kabul Edilen ve Yerine Getirilmiş Yük Alma Teklifi Miktarını (MWh),
- YALF_{d,u,r} 103 üncü madde uyarınca hesaplanan, dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin, “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifi için uygulanacak Yük Alma Fiyatını (TL/MWh),
- YGYALT_d⁴³⁷ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin, ilgili fatura döneminin tüm uzlaştırma dönemlerinde kabul edilen ancak yerine getirilmeyen yük alma tekliflerine ilişkin olarak ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek ve 102/A maddesi uyarınca hesaplanacak Yerine Getirilmeyen Yük Alma Talimat Tutarı adındaki borç tutarını (TL),
- n Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme birimine ilişkin “u” uzlaştırma dönemi için kabul edilmiş olan yük alma tekliflerinin sayısını,
- m ilgili fatura dönemine ilişkin uzlaştırma dönemlerinin sayısını
- ifade eder.

Dengeleme güç piyasası kapsamında yerine getirilmeyen yük alma talimatlarına ilişkin ilgili katılımcıya yansıtılacak tutarın hesaplanması⁴³⁸

⁴³⁶ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴³⁷ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁴³⁸ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

MADDE 102/A – (1) Dengeleme güç piyasası kapsamında sistemde enerji açığı olduğu her bir uzlaştırma dönemi için, kabul edilen ve yerine getirilmiş teklif miktarı doğrultusundaki sistem marjinal fiyatı olan YGSMF belirlenir.

(2) YGSMF ile dengeleme güç piyasası kapsamında verilen tüm talimatlar dikkate alınarak belirlenen Sistem Marjinal Fiyatı arasında fark oluşması halinde, bu fark ile yük alma yönünde yerine getirilen talimat miktarının çarpılması neticesinde, yerine getirilmeyen yük alma talimatlarına ilişkin maliyet hesaplanır.

(3) Her bir piyasa katılımcısının, her bir uzlaştırma dönemi için, dengeleme güç piyasası kapsamında yerine getirmedeği yük alma talimat miktarının, ilgili uzlaştırma döneminde toplam yerine getirilmeyen yük alma talimat miktarına oranı bulunur.

(4) Bu maddenin ikinci fıkrası kapsamında hesaplanan maliyet, üçüncü fıkra kapsamında belirlenen oran doğrultusunda, Yerine Getirilmeyen Yük Alma Talimat Tutarı olarak ilgili katılımcılara yansıtılır.

Dengeleme güç piyasası kapsamında kabul edilmiş olan yük alma tekliflerine ilişkin yük alma fiyatlarının belirlenmesi

MADDE 103 – (1) Bir fatura dönemi için, dengeleme güç piyasası kapsamındaki her bir dengeleme birimine, her bir uzlaştırma dönemi için verilen yük alma talimatlarına ilişkin olarak uygulanacak yük alma fiyatları aşağıdaki formüle göre belirlenir:

(2) İlgili dengeleme biriminin yer aldığı fiyat bölgesinde enerji açığı olduğu durumda,

$$YALTF_{d,u,r} \leq SMF_{d,u,t} \quad \text{ise} \quad YALF_{d,u,r} = SMF_{d,u,t} \quad (11a)$$

$$YALTF_{d,u,r} > SMF_{d,u,t} \quad \text{ise} \quad YALF_{d,u,r} = YALTF_{d,u,r} \quad (11b)$$

(3) İlgili dengeleme biriminin yer aldığı fiyat bölgesi dengede olduğu ve/veya fiyat bölgesinde enerji fazlası olduğu durumlarda,

$$YALF_{d,u,r} = YALTF_{d,u,r} \quad (11c)$$

(4) Bu formüllerde geçen;

$YALTF_{d,u,r}$ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin, “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifi için Yük Alma Teklif Fiyatını (TL/MWh),

$SMF_{d,u,t}$ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma döneminde yer aldığı “t” teklif bölgesi için 109 uncu madde uyarınca, hesaplanan Sistem Marjinal Fiyatını (TL/MWh),

$YALF_{d,u,r}$ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin, “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifi için uygulanacak Yük Alma Fiyatını (TL/MWh)

ifade eder.

Dengeleme güç piyasası kapsamında kabul edilmiş olan yük alma tekliflerine ilişkin kabul edilen yük alma teklif miktarlarının belirlenmesi

MADDE 104 – (1) Bir fatura dönemi için, dengeleme güç piyasası kapsamındaki her bir dengeleme birimine, her bir uzlaştırma dönemi için verilen yük alma talimatlarına ilişkin kabul edilen yük alma teklif miktarları aşağıdaki formüle göre belirlenir:

$$KEYALM_{d,u,r} = YALTM_{d,u,r} \times (1 - İSKK_u)^g \times (t_2 - t_1) / 60 \quad (12)$$

(2) Bu formülde geçen;

KEYALM_{d,u,r} Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifinin Kabul Edilen ve Yerine Getirilmiş Yük Alma Teklifi Miktarını (MWh),

YALTM_{d,u,r}⁴³⁹ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifine ilişkin Sistem İşletmecisi tarafından verilmiş ve 78 inci madde çerçevesinde yerine getirilmiş olan Yük Alma Talimat Miktarını (MW),

İSKK_u 86 ncı madde uyarınca hesaplanan, “u” uzlaştırma dönemine ait İletim Sistemi Kayıp Katsayısı,

t₁ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifine ilişkin Sistem İşletmecisi tarafından verilmiş olan yük alma talimatının saat ve dakika olarak başlangıç zamanını,

t₂ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifine ilişkin Sistem İşletmecisi tarafından verilmiş olan yük alma talimatının saat ve dakika olarak bitiş zamanını,

g Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin iletim sistemine bağlı bir üretim tesisi olması durumunda 1, diğer tüm durumlarda 0 olan değeri

ifade eder.

Dengeleme güç piyasası kapsamında kabul edilmiş olan yük atma tekliflerine ilişkin tutarın hesaplanması

MADDE 105 – (1) Dengeleme güç piyasası kapsamındaki her bir dengeleme birimine verilen yük atma talimatlarına ilişkin olarak bir fatura dönemi için ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$KEYATT_d = \sum_{u=1}^m \left(\sum_{r=1}^n (KEYATM_{d,u,r} \times YATF_{d,u,r}) \right) + YGYATT_d \quad (13)^{440}$$

(2) Bu formülde geçen;

KEYATT_d Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin, ilgili fatura döneminin tüm uzlaştırma dönemlerinde kabul edilen yük atma tekliflerine ilişkin olarak ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarını (TL),

KEYATM_{d,u,r} 107 nci madde uyarınca hesaplanan, dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifinin Kabul Edilen ve Yerine Getirilmiş Yük Atma Teklifi Miktarını (MWh),

⁴³⁹ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁴⁰ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

YATF _{d,u,r}	106 ncı madde uyarınca hesaplanan, dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin, “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifi için uygulanacak Yük Atma Fiyatını (TL/MWh),
YGYATT _d ⁴⁴¹	Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin, ilgili fatura döneminin tüm uzlaştırma dönemlerinde kabul edilen ancak yerine getirilmeyen yük atma tekliflerine ilişkin olarak ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek ve 105/A maddesi uyarınca hesaplanacak Yerine Getirilmeyen Yük Atma Talimat Tutarı adındaki borç tutarını (TL),
n	Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme birimine ilişkin “u” uzlaştırma dönemi için kabul edilmiş olan yük atma tekliflerinin sayısını,
m	ilgili fatura dönemine ilişkin uzlaştırma dönemlerinin sayısını
ifade eder.	

Dengeleme güç piyasası kapsamında yerine getirilmeyen yük atma talimatlarına ilişkin ilgili katılımcıya yansıtılacak tutarın hesaplanması⁴⁴²

MADDE 105/A – (1) Dengeleme güç piyasası kapsamında sistemde enerji fazlası olduğu her bir uzlaştırma dönemi için, kabul edilen ve yerine getirilmiş teklif miktarı doğrultusundaki sistem marjinal fiyatı olan YGSMF belirlenir.

(2) YGSMF ile dengeleme güç piyasası kapsamında verilen tüm talimatlar dikkate alınarak belirlenen Sistem Marjinal Fiyatı arasında fark oluşması halinde, bu fark ile yük atma yönünde yerine getirilen talimat miktarının çarpılması neticesinde, yerine getirilmeyen yük atma talimatlarına ilişkin maliyet hesaplanır.

(3) Her bir piyasa katılımcısının, her bir uzlaştırma dönemi için, dengeleme güç piyasası kapsamında yerine getirmedeği yük atma talimat miktarının, ilgili uzlaştırma döneminde toplam yerine getirilmeyen yük atma talimat miktarına oranı bulunur.

(4) Bu maddenin ikinci fıkrası kapsamında hesaplanan maliyet, üçüncü fıkra kapsamında belirlenen oran doğrultusunda, Yerine Getirilmeyen Yük Atma Talimat Tutarı olarak ilgili katılımcılara yansıtılır.

Dengeleme güç piyasası kapsamında kabul edilmiş olan yük atma tekliflerine ilişkin yük atma fiyatlarının belirlenmesi

MADDE 106 – (1) Bir fatura dönemi için, dengeleme güç piyasası kapsamındaki her bir dengeleme birimine, her bir uzlaştırma dönemi için verilen yük atma talimatlarına ilişkin olarak uygulanacak yük atma fiyatları aşağıdaki formüle göre belirlenir:

(2) İlgili dengeleme biriminin yer aldığı fiyat bölgesinde enerji fazlası olduğu durumda,

$$YATTF_{d,u,r} \geq SMF_{d,u,t} \quad \text{ise} \quad YATF_{d,u,r} = SMF_{d,u,t} \quad (14a)$$

$$YATTF_{d,u,r} < SMF_{d,u,t} \quad \text{ise} \quad YATF_{d,u,r} = YATTF_{d,u,r} \quad (14b)$$

(3) İlgili dengeleme biriminin yer aldığı fiyat bölgesi dengede olduğu ve/veya fiyat bölgesinde enerji açığı olduğu durumlarda,

$$YATF_{d,u,r} = YATTF_{d,u,r} \quad (14c)$$

⁴⁴¹ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁴⁴² 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

(4) Bu formüllerde geçen;

$YATTF_{d,u,r}$ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin, “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifi için Yük Atma Teklif Fiyatını (TL/MWh),
 $SMF_{d,u,t}$ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma döneminde yer aldığı “t” teklif bölgesi için 109 uncu madde uyarınca, “u” uzlaştırma dönemi için hesaplanan, Sistem Marjinal Fiyatını (TL/MWh),
 $YATF_{d,u,r}$ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin, “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifi için uygulanacak Yük Atma Fiyatını (TL/MWh)

ifade eder.

Dengeleme güç piyasası kapsamında kabul edilmiş olan yük atma tekliflerine ilişkin kabul edilen yük atma teklif miktarlarının belirlenmesi

MADDE 107 – (1) Bir fatura dönemi için, dengeleme güç piyasası kapsamındaki her bir dengeleme birimine, her bir uzlaştırma dönemi için verilen yük atma talimatlarına ilişkin kabul edilen yük atma teklif miktarları aşağıdaki formüle göre belirlenir:

$$KEYATM_{d,u,r} = YATM_{d,u,r} \times (1 - İSKK_u)^g \times (t_2 - t_1) / 60 \quad (15)$$

(2) Bu formülde geçen;

$KEYATM_{d,u,r}$ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifinin Kabul Edilen ve Yerine Getirilmiş Yük Atma Teklifi Miktarını (MWh),
 $YATM_{d,u,r}$ ⁴⁴³ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifine ilişkin Sistem İşletmecisi tarafından verilmiş ve 78 inci madde çerçevesinde yerine getirilmiş olan Yük Atma Talimat Miktarını (MW),
 $İSKK_u$ 86 ncı madde uyarınca hesaplanan, “u” uzlaştırma dönemine ait İletim Sistemi Kayıp Katsayısı,
 t_1 Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifine ilişkin Sistem İşletmecisi tarafından verilmiş olan yük atma talimatının saat ve dakika olarak başlangıç zamanını,
 t_2 Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifine ilişkin Sistem İşletmecisi tarafından verilmiş olan yük atma talimatının saat ve dakika olarak bitiş zamanını
 g Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin iletim sistemine bağlı bir üretim tesisi olması durumunda 1, diğer tüm durumlarda 0 olan değeri

ifade eder.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

⁴⁴³ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

Enerji Dengesizliklerinin Uzlaştırılması

Enerji dengesizliklerinin uzlaştırılması için veri gereksinimleri

MADDE 108 – ⁴⁴⁴(1) Enerji dengesizliklerinin uzlaştırılmasında;

a) Dengeleme güç piyasasına katılan her bir piyasa katılımcısının, dengeleme güç piyasası faaliyetleri kapsamında, her bir teklif bölgesi için, bir fatura dönemi içerisindeki her bir uzlaştırma dönemine ait Sistem İşletmecisi tarafından verilmiş olan talimatlar çerçevesinde kabul edilmiş olan yük alma, yük atma miktarları ve kabul edilmiş olan bu teklifler için geçerli fiyatlar,

b) Her bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi için, bir fatura dönemindeki her bir uzlaştırma dönemine ait uzlaştırmaya esas veriş ve/veya çekiş miktarları,

c) 17 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri uyarınca oluşturulan kategorilerin Toplam Tüketim Tahmini Belirleme Metodolojisi çerçevesinde belirlenen toplam tüketim değerleri,

ç) Her bir dengeden sorumlu tarafın bir fatura dönemindeki her bir uzlaştırma dönemine ait ikili anlaşma bildirimi miktarları,

d) Yan hizmet sağlayan her bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi için bir fatura dönemindeki her bir uzlaştırma dönemine ait, enerji bedeli yan hizmetler kapsamında ödenen yan hizmetler gereği gerçekleştirilmiş olan üretim miktarı,

e) Gün öncesi dengeleme sonucunda her bir piyasa katılımcısının sisteme satış ya da sistemden alış miktarları,

f) Gün öncesi fiyatları,

g)⁴⁴⁵ Gün içi piyasası sonucunda her bir piyasa katılımcısının alış veya satış miktarları dikkate alınır.

(2) Birinci fıkranın;

a) (a) bendinde yer alan veriler Sistem İşletmecisi tarafından,

b) (b) bendinde yer alan verilerin hesaplanabilmesi için gerekli sayaç ölçüm değerleri TEİAŞ ve/veya ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından,

c) (ç) bendinde yer alan veriler dengeden sorumlu taraflar tarafından,

ç) (c) bendinde yer alan veriler ilgili dağıtım şirketi tarafından,

d) (d) bendinde yer alan veriler yan hizmet anlaşmalarının yürütülmesinden sorumlu TEİAŞ birimi tarafından,

e)⁴⁴⁶ (e), (f) ve (g) bentlerinde yer alan veriler Piyasa İşletmecisi tarafından sağlanır.

Sistem marjinal fiyatının hesaplanması

MADDE 109⁴⁴⁷ – (1) Her bir teklif bölgesi için uzlaştırma dönemi bazında belirlenen Sistem Marjinal Fiyatı ($SMF_{t,u}$), teklif bölgesinin uzlaştırma dönemi bazında enerji denge durumuna bağlı olarak aşağıdaki şekilde hesaplanır:

a) Söz konusu saatte “t” teklif bölgesinde enerji açığı olduğunda, Sistem Marjinal Fiyatı, yük alma teklif fiyatlarının en düşüğünden başlanılmak üzere 101 inci madde uyarınca hesaplanan Net Talimat Hacmine tekabül eden en yüksek teklif fiyatına eşittir.

b) Söz konusu saatte “t” teklif bölgesinde enerji fazlası olduğunda, Sistem Marjinal Fiyatı, yük atma teklif fiyatlarının en yükseklerinden başlanılmak üzere 101 inci madde uyarınca hesaplanan Net Talimat Hacmine tekabül eden düşük teklif fiyatına eşittir.

⁴⁴⁴ 30 Aralık 2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁴⁵ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁴⁴⁶ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁴⁷ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

c) Söz konusu saatte sistem dengede olduğunda, Sistem Marjinal Fiyatı, “t” teklif bölgesi ve “u” uzlaştırma dönemi için Gün Öncesi Fiyatına eşittir.

(2) Bir teklif fiyatının Sistem Marjinal Fiyatının belirlenmesinde dikkate alınması için talimat almış olması şartı aranmaz.

Enerji dengesizlik ve kesinleşmiş günlük üretim/tüketim programından sapma⁴⁴⁸ tutarının hesaplanması

MADDE 110^{449,450} – (1) Bir dengeden sorumlu tarafın her bir uzlaştırma dönemindeki enerji dengesizliğine ilişkin olarak bir fatura dönemi için tahakkuk ettirilecek borç veya alacak tutarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$EDT_f = \sum_{t=1}^m \sum_{u=1}^n \left[(EDM_{f,t,u}(-) \times \max(SGÖF_{t,u}, SMF_{t,u}) \times (1+k)) + (EDM_{f,t,u}(+) \times \min(SGÖF_{t,u}, SMF_{t,u}) \times (1-l)) \right] \quad (17)$$

(2) Bu formülde geçen;

EDT_f Bir fatura dönemi için “f” dengeden sorumlu tarafın enerji dengesizliği tutarını (TL),

EDM_{f,t,u}(-) 111 inci madde uyarınca hesaplanan, “f” dengeden sorumlu tarafın, “t” teklif bölgesindeki, “u” uzlaştırma dönemine ilişkin enerji dengesizliğinin giderilmesine yönelik sistemden aldığı enerji miktarını (MWh),

EDM_{f,t,u}(+) 111 inci madde uyarınca hesaplanan, “f” dengeden sorumlu tarafın, “t” teklif bölgesindeki, “u” uzlaştırma dönemine ilişkin enerji dengesizliğinin giderilmesine yönelik sisteme sattığı enerji miktarını (MWh),

SGÖF_{t,u} “t” teklif bölgesi ve “u” uzlaştırma dönemine ait Gün Öncesi Fiyatını (TL/MWh),

SMF_{t,u} “t” teklif bölgesi için 109 uncu madde uyarınca, “u” uzlaştırma dönemi için hesaplanan Sistem Marjinal Fiyatını (TL/MWh),

m İlgili fatura dönemi için belirlenmiş olan teklif bölgesi sayısını,

n Bir fatura döneminde yer alan uzlaştırma dönemi sayısını,

k Kurul tarafından değeri “0” ile “1” arasında belirlenerek en az üç ay öncesinden duyurulmak kaydı ile katılımcıların negatif enerji dengesizliği halinde kullanılacak olan katsayıyı,

l Kurul tarafından değeri “0” ile “1” arasında belirlenerek en az üç ay öncesinden duyurulmak kaydı ile katılımcıların pozitif enerji dengesizliği halinde kullanılacak olan katsayıyı

ifade eder.

(3)⁴⁵¹ Bir piyasa katılımcısının adına kayıtlı ve KGÜP bildirmekle yükümlü olan bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin bir uzlaştırma dönemine ait kesinleşmiş günlük üretim/tüketim programından sapma tutarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$KÜPST_p = \sum_{t=1}^j \sum_{b=1}^z \sum_{u=1}^a (KÜPSM_{p,t,b,u} \times \max(PTF_{t,u}, SMF_{t,u}) \times n) \quad (17a)$$

⁴⁴⁸ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁴⁹ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁵⁰ 5 Ocak 2013 tarihli ve 28519 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁵¹ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

(4)⁴⁵² Bu formüllerde geçen;

- KÜPSTp p piyasa katılımcısının, beklenen uzlaştırma dönemi üretim/tüketim miktarından sapması nedeniyle ödemekle yükümlü olduğu tutarı (TL),
- KÜPSMp,t,b,u p piyasa katılımcısının, adına kayıtlı ve t teklif bölgesinde yer alan b uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin u uzlaştırma dönemine ait, Kurul Kararıyla belirlenen hesaplama yöntemi kullanılarak bulunan beklenen uzlaştırma dönemi üretim/tüketim miktarından sapma miktarını (MWh),
- n Kurul Kararıyla belirlenen ve üretim planından sapmaya ilişkin tutarın hesaplanmasında kullanılacak fiyatın belirlenmesine dair katsayı
- a Bir fatura döneminde yer alan uzlaştırma dönemi sayısını,
- z p piyasa katılımcısı adına kayıtlı uzlaştırmaya esas veriş çekiş birimi sayısı,
- j İlgili fatura dönemi için belirlenmiş olan teklif bölgesi sayısını,
- ifade eder.

Bir dengeden sorumlu tarafın bir uzlaştırma dönemindeki enerji dengesizlik miktarının hesaplanması

MADDE 111⁴⁵³ – (1) Bir fatura dönemi için, her bir dengeden sorumlu tarafın, her bir uzlaştırma dönemindeki enerji dengesizlik miktarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$EDM_{f,t,u} = \sum_{b=1}^k (UEVM_{f,t,b,u} - UEÇM_{f,t,b,u}) + UEİAM_{f,t,u} + GİPM_{f,t,u} - \left(\sum_{p=1}^l \ddot{O}EDM_{p,u} \right) + \left(\sum_{p=1}^l \sum_{r=1}^m SAM_{t,p,u,r} - \sum_{p=1}^l \sum_{r=1}^n SSM_{t,p,u,r} \right) + \left(\sum_{d=1}^h \sum_{r=1}^{t2} KEYATM_{f,d,u,r} - \sum_{d=1}^h \sum_{r=1}^{t1} KEYALM_{f,d,u,r} \right) \quad (18)$$

(2) Bu formülde geçen;

- EDM_{f,t,u} “f” dengeden sorumlu tarafın, “t” teklif bölgesinde, “u” uzlaştırma dönemi için enerji dengesizlik miktarını (MWh),
- UEVM_{f,t,b,u} 84 üncü madde uyarınca hesaplanan, “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğu kapsamında yer alan ve “t” teklif bölgesinde yer alan “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, “u” uzlaştırma dönemi için Uzlaştırmaya Esas Veriş Miktarını (MWh),
- UEÇM_{f,t,b,u} 84 üncü madde uyarınca hesaplanan, “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğu kapsamında yer alan ve “t” teklif bölgesinde yer alan “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, “u” uzlaştırma dönemi için Uzlaştırmaya Esas Çekiş Miktarını (MWh),
- UEİAM_{f,t,u} 112 nci madde uyarınca hesaplanan, “f” dengeden sorumlu tarafın, “t” teklif bölgesine ilişkin, “u” uzlaştırma dönemi için Uzlaştırmaya Esas İkili Anlaşma Miktarını (MWh), GİPM_{f,t,u} 112/A maddesi uyarınca hesaplanan, “f” dengeden sorumlu tarafın, “t” teklif bölgesine ilişkin, “u” uzlaştırma dönemi için Gün İçi Piyasası Miktarını (MWh),

⁴⁵² 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁴⁵³ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

ÖEDM _{p,u}	gün öncesi planlama kapsamında 96 ncı madde uyarınca hesaplanan, “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için gün öncesinden Öngörülen Enerji Dengesizlik Miktarını (MWh),
SSM _{t,p,u,r}	Gün öncesi dengeleme sonucunda belirlenen, “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, gün öncesi dengeleme kapsamında, “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifinden dolayı gerçekleştirmiş olduğu Sistem Satış Miktarını (MWh),
SAM _{t,p,u,r}	“t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, gün öncesi dengeleme kapsamında, “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifinden dolayı gerçekleştirmiş olduğu Sistem Alış Miktarını (MWh),
k	“u” uzlaştırma dönemi için geçerli “t” teklif bölgesi için “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğu kapsamında yer alan uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi sayısını,
l	“f” dengeden sorumlu taraf adına kayıtlı piyasa katılımcısı sayısını,
n	“t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için sisteme satış gerçekleştirmiş olduğu teklif sayısını,
m	“t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için sistemden alış gerçekleştirmiş olduğu teklif sayısını,
KEYALM _{f,d,u,r}	“f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğu kapsamında yer alan, dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifinin Kabul Edilen ve Yerine Getirilmiş Yük Alma Teklifi Miktarını (MWh),
h	“u” uzlaştırma dönemi için geçerli “t” teklif bölgesi için “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğu kapsamında yer alan dengeleme birimi sayısını,
t ₁	Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme birimine ilişkin “u” uzlaştırma dönemi için kabul edilmiş olan yük alma tekliflerinin sayısını,
KEYATM _{f,d,u,r}	“f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğu kapsamında yer alan, dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifinin Kabul Edilen ve Yerine Getirilmiş Yük Atma Teklifi Miktarını (MWh),
t ₂	Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme birimine ilişkin “u” uzlaştırma dönemi için kabul edilmiş olan yük atma tekliflerinin sayısını
ifade eder.	

Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma miktarlarının hesaplanması

MADDE 112 – (1) Bir dengeden sorumlu tarafın, “u” uzlaştırma dönemi için uzlaştırmaya esas ikili anlaşmalarının miktarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$UEIAM_{f,u,t} = \sum_{p=1}^k UEIAM_{p,u,t} \quad (19a)$$

$$UEIAM_{p,u,t} = \sum_{z2=1}^m UEIAB_{p,u,t,z2} - \sum_{z1=1}^n UEIAB_{p,u,t,z1} \quad (19b)$$

(2) Bu formüle geçen;

UEIAM_{f,u,t} “f” dengeden sorumlu tarafın, “u” uzlaştırma dönemi için “t” teklif bölgesine ilişkin Uzlaştırmaya Esas İkili Anlaşma Miktarını (MWh),

- UEİAM_{p,u,t} “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğunu üstlenmiş olduğu “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için “t” teklif bölgesine ilişkin Uzlaştırmaya Esas İkili Anlaşma Miktarını (MWh),
- UEİAB_{p,u,t,z1} “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğunu üstlenmiş olduğu “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için “t” teklif bölgesine ilişkin “z1” piyasa katılımcısına enerji satışı için ve/veya enerji bedeli yan hizmetler kapsamında ödenen yan hizmetler gereği gerçekleştirilen üretime ilişkin yapılan Uzlaştırmaya Esas İkili Anlaşma Bildirimini (MWh),
- UEİAB_{p,u,t,z2} “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğunu üstlenmiş olduğu “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için “t” teklif bölgesine ilişkin “z2” piyasa katılımcısından enerji alımı için yapılan Uzlaştırmaya Esas İkili Anlaşma Bildirimini (MWh),
- k “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğunu üstlenmiş olduğu piyasa katılımcısı sayısını,
- n “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için “t” teklif bölgesine ilişkin elektrik enerjisi satışı yaptığı dengeden sorumlu taraf sayısını,
- m “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için “t” teklif bölgesine ilişkin elektrik enerjisi alışı yaptığı dengeden sorumlu taraf sayısını ifade eder.

Uzlaştırmaya esas gün içi piyasası hacminin hesaplanması⁴⁵⁴

MADDE 112/A – (1) Bir dengeden sorumlu tarafın, “u” uzlaştırma dönemi için gün içi piyasası miktarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$GİPM_{f,u,t} = \sum_{p=1}^k GİPM_{p,u,t} \quad (20a)$$

$$GİPM_{p,u,t} = \sum_{z2=1}^m GİPAM_{p,u,t,z2} - \sum_{z1=1}^n GİPSM_{p,u,t,z1} \quad (20b)$$

(2) Bu formülde geçen;

- GİPM_{f,u,t} “f” dengeden sorumlu tarafın, “u” uzlaştırma dönemi için “t” teklif bölgesine ilişkin Gün İçi Piyasası Miktarını (MWh),
- GİPM_{p,u,t} “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğunu üstlenmiş olduğu “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için “t” teklif bölgesine ilişkin Gün İçi Piyasası Miktarını (MWh),
- GİPSM_{p,u,t,z1} “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğunu üstlenmiş olduğu “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için “t” teklif bölgesine ilişkin “z1” piyasa katılımcısına Gün İçi Piyasası Satış Miktarını (MWh),
- GİPAM_{p,u,t,z2} “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğunu üstlenmiş olduğu “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için “t” teklif bölgesine ilişkin “z2” piyasa katılımcısından Gün İçi Piyasası Alış Miktarını (MWh),
- k “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğunu üstlenmiş olduğu piyasa katılımcısı sayısını,

⁴⁵⁴ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

n “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için “t” teklif bölgesine ilişkin elektrik enerjisi satışı yaptığı taraf sayısını,
m “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için “t” teklif bölgesine ilişkin elektrik enerjisi alışı yaptığı taraf sayısını
ifade eder.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Net Toplam Bakiyenin ve Piyasa İşletim Ücretinin Dağıtılması

Net toplam bakiyenin piyasa katılımcılarına dağıtılması

MADDE 113⁴⁵⁵ – (1) Piyasa İşletmecisinin, toptan elektrik piyasası adına yaptığı işlemlerden kar veya zarar etmemesi esasına dayalı olarak, bir fatura dönemi içerisinde, gün öncesi piyasası kapsamında piyasa katılımcılarının gerçekleştirmiş oldukları enerji alış ve satışları ve süresinde ödenmeyen alacaklar hariç olmak üzere, dengeleme mekanizmasının uzlaştırılması ve dengeden sorumlu tarafların dengesizliklerinin uzlaştırılmasına ilişkin olarak, piyasa katılımcılarına tahakkuk ettirilecek alacaklar toplamı ile TEİAŞ’tan tahsil edilecek Sıfır Bakiye Düzeltme Tutarının, borçlar toplamına eşit olması esastır.

(2) Bu doğrultuda,

a) Dengeleme güç piyasası ve gün öncesi planlama kapsamındaki yük alma talimatlarına, gün öncesi planlama kapsamındaki satışlarına ve enerji fazlasına ilişkin olarak piyasa katılımcılarına ve dengeden sorumlu taraflara tahakkuk ettirilen toplam alacak tutarının, dengeleme güç piyasası ve gün öncesi planlama kapsamındaki yük atma talimatlarına, gün öncesi planlama kapsamındaki alışlarına ve enerji açığına ilişkin olarak tahakkuk ettirilen toplam borç tutarından fazla olması halinde, TEİAŞ’ın borcu olarak tahakkuk ettirilecek,

b) Dengeleme güç piyasası ve gün öncesi planlama kapsamındaki yük atma talimatlarına, gün öncesi planlama kapsamındaki alışlarına ve enerji açığına ilişkin olarak piyasa katılımcılarına ve dengeden sorumlu taraflara tahakkuk ettirilen toplam borç tutarının, dengeleme güç piyasası ve gün öncesi planlama kapsamındaki yük alma talimatlarına, gün öncesi planlama kapsamındaki satışlarına ve enerji fazlasına ilişkin olarak tahakkuk ettirilen toplam alacak tutarından fazla olması halinde, TEİAŞ’ın alacağı olarak tahakkuk ettirilecek

sıfır bakiye düzeltme tutarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$SBDT = \sum_{d=1}^m (KEYATT_d - KEYALT_d) - \sum_{f=1}^n EDT_f + \left(\sum_{p=1}^l (SAT_p - SST_p - ÖEDT_p) \right) \times k - YHEB$$

$+ \sum_{p=1}^l KÜPST_p$ (21)^{456, 457}

(3) Bu formülde geçen;

SBDT Bir fatura dönemine ait Sıfır Bakiye Düzeltme Tutarını (TL),

KEYALT_d 102 nci maddede belirtilen formül uyarınca sadece 0 ve 1 kodlu yük alma teklifleri dikkate alınarak hesaplanan, dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin, ilgili fatura döneminin tüm uzlaştırma dönemlerinde kabul edilen 0 ya da 1 kodlu yük alma tekliflerine ilişkin olarak ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarını (TL),

⁴⁵⁵ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁵⁶ 29 Nisan 2016 tarihli ve 29698 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁵⁷ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

KEYATT _d	105 inci maddede belirtilen formül uyarınca sadece 0 ve 1 kodlu yük atma teklifleri dikkate alınarak hesaplanan, dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin, ilgili fatura döneminin tüm uzlaştırma dönemlerinde kabul edilen 0 ya da 1 kodlu yük atma tekliflerine ilişkin olarak ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarını (TL),
EDT _f	110 uncu madde uyarınca hesaplanan, bir fatura dönemi için “f” dengeden sorumlu tarafın enerji dengesizliği tutarını (TL),
SAT _p	“p” piyasa katılımcısının, gün öncesi dengeleme kapsamında, ilgili fatura döneminde gerçekleşen sistem alışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarını (TL),
SST _p	“p” piyasa katılımcısının, gün öncesi dengeleme kapsamında, ilgili fatura döneminde gerçekleşen sistem satışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarını (TL),
ÖEDT _p	“p” piyasa katılımcısının, ilgili fatura dönemi için, gün öncesinden enerji dengesizliğinin giderilmesine yönelik sistemden aldığı ya da sisteme sattığı enerjiye ilişkin, piyasa katılımcısına, değerin pozitif olması durumunda alacak, negatif olması durumunda borç olarak tahakkuk ettirilecek olan Öngörülen Enerji Dengesizlik Tutarını (TL),
YHEB	Bir fatura dönemi için, bekleme yedeklerine ilişkin bu yan hizmeti sağlayan piyasa katılımcılarına yapılacak ödemelere ilişkin toplam Yan Hizmetler Enerji Bedelini (TL),
YEKEDT ⁴⁵⁸	
MGDDK ⁴⁵⁹	
KÜPSTp ⁴⁶⁰	110 uncu madde uyarınca hesaplanan, bir fatura dönemi için “p” piyasa katılımcısının beklenen üretim/tüketim miktarından sapmasına ilişkin olarak uygulanacak tutarı (TL),
m	Bir fatura dönemine ilişkin dengeleme güç piyasası kapsamındaki toplam dengeleme birimi sayısını,
n	Bir fatura dönemine ilişkin toplam dengeden sorumlu taraf sayısını,
k	gün öncesi planlamanın geçerli olduğu dönem için 1, gün öncesi piyasasının geçerli olduğu dönem için 0 değerini alan değişkeni,
l	ilgili fatura döneminde bulunan piyasa katılımcısı sayısını ifade eder.”

Bir fatura dönemindeki sıfır bakiye düzeltme tutarının hesaplanması

MADDE 114⁴⁶¹

Bir fatura dönemindeki sıfır bakiye düzeltme katsayısının hesaplanması

MADDE 115^{462,463} – (1) Bir fatura döneminde, “f” dengeden sorumlu taraf için sıfır bakiye düzeltme katsayısı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

⁴⁵⁸ 29 Nisan 2016 tarihli ve 29698 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

⁴⁵⁹ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

⁴⁶⁰ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁴⁶¹ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

⁴⁶² 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁶³ 5 Ocak 2013 tarihli ve 28519 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

$$SBDK_f = \frac{\sum_{b=1}^n \sum_{u=1}^k UEÇM_{f,b,u}}{\sum_{b=1}^m \sum_{u=1}^k UEÇM_{f,b,u}} \quad (22)$$

(2) Bu formülde geçen;

$SBDK_f$ Bir fatura döneminde “f” dengeden sorumlu tarafın sıfır bakiye düzeltme katsayısını (%),

$UEÇM_{f,b,u}$ 84 üncü madde uyarınca hesaplanan, “f” dengeden sorumlu taraf adına kayıtlı “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, “u” uzlaştırma dönemi için uzlaştırmaya esas çekiş miktarını (MWh),

n Bir fatura dönemine ilişkin “f” dengeden sorumlu taraf adına kayıtlı piyasa katılımcısına ait uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi sayısını,

m Bir fatura dönemine ilişkin toplam uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi sayısını,

k Bir fatura dönemine ilişkin uzlaştırma dönemi sayısını, ifade eder.

Piyasa işletim ücreti

MADDE 116 – (1) Piyasa İşletmecisinin yürüttüğü hizmetlere ilişkin işletme giderlerinin ve yatırım harcamalarının amortismanının karşılanması amacıyla piyasa işletim ücreti, elektrik enerjisi alım ve satımına ilişkin tutarlardan ayrı olarak tahakkuk ettirilir.

(2) Her bir piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücreti, 24/1/2003 tarihli ve 25003 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasasında Gelir ve Tarife Düzenlemesi Kapsamında Düzenlemeye Tabi Unsurlar ve Raporlamaya İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ uyarınca belirlenen piyasa işletim geliri tavanının Piyasa İşletmecisi tarafından gerçekleştirilen organize toptan elektrik piyasası faaliyetleri dikkate alınarak piyasa katılımcılarına paylaştırılması suretiyle tahakkuk ettirilir.

(3)⁴⁶⁴ Kurul tarafından belirlenen yıllık Piyasa İşletim Geliri Tavanının o yıl içinde yer alan avans dönemleri arasında eşit olarak bölünerek hesaplanan, bir avans dönemi için geçerli piyasa işletim ücreti, ilgili organize toptan elektrik piyasası faaliyetlerinin Piyasa İşletmecisinin faaliyetleri içerisindeki oranları dikkate alınarak, gün öncesi dengeleme, gün içi piyasası, dengeleme güç piyasası ve dengesizliklerin uzlaştırılması faaliyetleri için tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücreti bileşenlerine ayrıştırılır. Her bir organize toptan elektrik piyasası faaliyetinin Piyasa İşletmecisinin faaliyetleri arasındaki oranı Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenir ve faaliyet oranlarında değişiklik meydana gelmesi durumunda güncellenerek PYS üzerinden yayımlanır.

(4)⁴⁶⁵ Her bir organize toptan elektrik piyasası faaliyetine ilişkin, her bir fatura dönemi için tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücreti bileşenleri aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$PI\ddot{U}_{G\ddot{O}} = k \times PI\ddot{U} \quad (23a)$$

$$PI\ddot{U}_{DGP} = l \times PI\ddot{U} \quad (23b)$$

$$PI\ddot{U}_D = m \times PI\ddot{U} \quad (23c)$$

$$PI\ddot{U}_{G\ddot{I}P} = n \times PI\ddot{U} \quad (23ç)$$

⁴⁶⁴ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁶⁵ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

$$k + l + m + n = 1 \quad (23d)$$

(5)⁴⁶⁶ Bu formülde geçen;

PIÜ_GÖ Bir fatura döneminde, gün öncesi dengeleme faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek toplam Gün Öncesi Dengeleme Piyasa İşletim Ücreti payını (TL),

PIÜ Kurul tarafından belirlenen Piyasa İşletim Geliri Tavanından hesaplanan bir fatura dönemi için geçerli Piyasa İşletim Ücretini,

PIÜ_DGP Bir fatura döneminde, dengeleme güç piyasası faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek toplam Dengeleme Güç Piyasası Uzlaştırma Ücreti payını (TL),

PIÜ_D Bir fatura döneminde, dengesizliklerin uzlaştırılması faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek toplam Dengesizliklerin Uzlaştırılması Piyasa İşletim Ücreti payını (TL)

PIÜ_GİP Bir fatura döneminde, gün içi piyasası faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek gün içi piyasası işletim ücreti payını (TL),

k Gün Öncesi Dengeleme faaliyetlerinin Piyasa İşletmecisinin faaliyetleri içerisindeki oranını temsil eden katsayıyı,

l Dengeleme Güç Piyasası faaliyetlerinin Piyasa İşletmecisinin faaliyetleri içerisindeki oranını temsil eden katsayıyı,

m Dengesizliklerin Uzlaştırılması Piyasa faaliyetlerinin Piyasa İşletmecisinin faaliyetleri içerisindeki oranını temsil eden katsayıyı,

n Gün İçi Dengeleme faaliyetlerinin Piyasa İşletmecisinin faaliyetleri içerisindeki oranını temsil eden katsayıyı

ifade eder.

Gün öncesi dengeleme faaliyetlerine ilişkin piyasa katılımcılarına tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücretinin hesaplanması

MADDE 117 –⁴⁶⁷ (1) Gün öncesi dengelemeye katılan her bir piyasa katılımcısına, gün öncesi dengeleme faaliyetlerine ilişkin olarak tahakkuk ettirilecek olan piyasa işletim ücreti aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$PIÜS_GÖ = 0.25 \times PIÜ_GÖ \quad (24a)$$

$$PIÜD_GÖ = 0.75 \times PIÜ_GÖ \quad (24b)$$

$$PIÜS_GÖ_s = \frac{PIÜS_GÖ}{b} \quad (24c)$$

$$PIÜD_GÖ_s = \frac{PIÜD_GÖ}{b} \quad (24ç)$$

$$PIÜ_GÖ_{p,s} = \frac{PIÜS_GÖ_s}{k} + \frac{\left(\sum_{t=1}^m \sum_{u=1}^a \sum_{r=1}^{t1} SSM_{t,p,s,u,r} + \sum_{t=1}^m \sum_{u=1}^a \sum_{r=1}^{t2} SAM_{t,p,s,u,r} \right)}{\left(\sum_{p=1}^k \sum_{t=1}^m \sum_{u=1}^a \sum_{r=1}^{t1} SSM_{t,p,s,u,r} + \sum_{p=1}^k \sum_{t=1}^m \sum_{u=1}^a \sum_{r=1}^{t2} SAM_{t,p,s,u,r} \right)} \times PIÜD_GÖ_s \quad (24d)$$

⁴⁶⁶ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁶⁷ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

$$PI\ddot{U} _ G\ddot{O}_p = \sum_{s=1}^b PI\ddot{U} _ G\ddot{O}_{p,s} \quad (24e)$$

(2) Bu formüllerde geçen;

PIÜS_GÖ	Bir fatura döneminde, gün öncesi dengeleme faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek toplam gün öncesi dengeleme piyasa işletim ücreti sabit payını (TL),
PIÜ_GÖ	Bir fatura döneminde, gün öncesi dengeleme faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek toplam gün öncesi dengeleme piyasa işletim ücreti tutarını (TL),
PIÜD_GÖ	Bir fatura döneminde, gün öncesi dengeleme faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek toplam gün öncesi dengeleme piyasa işletim ücreti değişken payını (TL),
PIÜS_GÖ _s	Bir avans ödeme döneminde, gün öncesi dengeleme faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek toplam gün öncesi dengeleme piyasa işletim ücreti sabit payını (TL),
PIÜD_GÖ _s	Bir avans ödeme döneminde, gün öncesi dengeleme faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek toplam gün öncesi dengeleme piyasa işletim ücreti değişken payını (TL),
a	İlgili avans döneminde yer alan uzlaştırma dönemi sayısını,
b	İlgili fatura döneminde yer alan avans dönemi sayısını,
PIÜ_GÖ _{p,s}	“p” piyasa katılımcısına, “s” avans ödeme döneminde, gün öncesi dengeleme faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek gün öncesi dengeleme piyasa işletim ücreti tutarını (TL),
k	Gün öncesi dengelemeye katılan piyasa katılımcısı sayısını,
SSMt _{p,s,u,r}	Gün öncesi dengeleme sonucunda belirlenen, “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans ödeme dönemindeki “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifinden dolayı gerçekleştirmiş olduğu sistem satış miktarını (MWh),
t ₁	Gün öncesi dengeleme kapsamında, “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans ödeme dönemindeki “u” uzlaştırma dönemi için sisteme satış gerçekleştirmiş olduğu teklif sayısını,
m	ilgili fatura dönemi için belirlenmiş olan teklif bölgesi sayısını,
SAM _{t,p,s,u,r}	“t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans ödeme dönemindeki “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifinden dolayı gerçekleştirmiş olduğu sistem alış miktarını (MWh),
t ₂	Gün öncesi dengeleme kapsamında, “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için sistemden alış gerçekleştirmiş olduğu teklif sayısını,
PIÜ_GÖ _p	Bir faturda döneminde “p” piyasa katılımcısına, gün öncesi dengeleme faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek gün öncesi dengeleme piyasa işletim ücreti tutarını (TL),

ifade eder.

Gün içi piyasası işletim ücretinin hesaplanması⁴⁶⁸

⁴⁶⁸ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

MADDE 117/A – (1) Bir gün içi piyasası katılımcısına, gün içi piyasası faaliyetlerine ilişkin olarak tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücreti aşağıdaki formüllere göre hesaplanır:

$$GİPİÜS = 0,25 \times GİPİÜ$$

$$GİPİÜD = 0,75 \times GİPİÜ - GİTİÜ$$

$$GİPİÜS_g = \frac{GİPİÜS}{b}$$

$$GİPİÜD_g = \frac{GİPİÜD}{b}$$

$$GİPİÜ_{p,g} = \frac{GİPİÜS_g}{k} + \frac{\sum_{t=1}^m \sum_{u=1}^a \sum_{r=1}^{xp} GİSM_{p,t,g,r,u} + \sum_{t=1}^m \sum_{u=1}^a \sum_{r=1}^{yp} GİAM_{p,t,g,r,u}}{\sum_{p=1}^k \sum_{t=1}^m \sum_{u=1}^a \sum_{r=1}^{xp} GİSM_{p,t,g,r,u} + \sum_{p=1}^k \sum_{t=1}^m \sum_{u=1}^a \sum_{r=1}^{yp} GİAM_{p,t,g,r,u}} \times GİPİÜD_g$$

$$GİPİÜ_p = 200 \times GİİS_p + \sum_{g=1}^b GİPİÜ_{p,g}$$

(2) Bu formüllerde geçen;

GİPİÜ	bir fatura döneminde, gün içi piyasası faaliyetleri için tahakkuk ettirilecek gün içi piyasası piyasa işletim ücretini (TL),
GİPİÜS	bir fatura döneminde, gün içi piyasası faaliyetleri için tahakkuk ettirilecek gün içi piyasası işletim ücreti sabit payını (TL),
GİPİÜD	bir fatura döneminde, gün içi piyasası faaliyetleri için tahakkuk ettirilecek gün içi piyasası işletim ücreti değişken payını (TL),
GİPİÜS _g	bir avans döneminde, gün içi piyasası faaliyetleri için tahakkuk ettirilecek gün içi piyasası işletim ücreti sabit payını (TL),
GİPİÜD _g	bir avans döneminde, gün içi piyasası faaliyetleri için tahakkuk ettirilecek gün içi piyasası işletim ücreti değişken payını (TL),
a	ilgili avans dönemindeki uzlaştırma dönemi sayısını,
b	ilgili fatura dönemindeki avans dönemi sayısını,
GİPİÜ _{p,g}	p piyasa katılımcısına g avans döneminde tahakkuk ettirilecek gün içi piyasası işletim ücretini (TL),
k	gün içi piyasası katılımcısı sayısını,
GİSM _{p,t,g,r,u}	p piyasa katılımcısının t teklif bölgesi için g avans dönemindeki r tekliften dolayı u uzlaştırma döneminde gerçekleştirdiği gün içi satış miktarını (MWh),
x _p	p piyasa katılımcısının t teklif bölgesi için g avans dönemindeki u uzlaştırma dönemi için satış gerçekleştirdiği teklif sayısını,
m	ilgili fatura dönemi için belirlenmiş olan teklif bölgesi sayısını,
GİAM _{p,t,g,r,u}	p piyasa katılımcısının t teklif bölgesi için g avans dönemindeki r tekliften dolayı u uzlaştırma döneminde gerçekleştirdiği gün içi alış miktarını (MWh),
y _p	p piyasa katılımcısının t teklif bölgesi için g avans dönemindeki u uzlaştırma dönemi için alış gerçekleştirdiği teklif sayısını,

GİPİÜ _p	bir fatura döneminde p piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek gün içi piyasası işletim ücretini (TL),
GİİS _p	bir fatura döneminde p piyasa katılımcısının haklı bulunmamış itiraz sayısını,
GİTİÜ	piyasa katılımcılarının haklı bulunmadıkları itirazlar için ödedikleri toplam itiraz ücretini
ifade eder.	

Dengeleme güç piyasası faaliyetlerine ilişkin piyasa katılımcılarına tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücretinin hesaplanması

MADDE 118⁴⁶⁹ – (1) Dengeleme güç piyasasına katılan her bir piyasa katılımcısına, dengeleme güç piyasası faaliyetlerine ilişkin olarak tahakkuk ettirilecek olan piyasa işletim ücreti aşağıdaki formüle göre hesaplanır;

$$PIÜS_DGP = 0.25 \times PIÜ_DGP \quad (25a)$$

$$PIÜD_DGP = 0.75 \times PIÜ_DGP \quad (25b)$$

$$PIÜS_DGP_s = \frac{PIÜS_DGP}{b} \quad (25c)$$

$$PIÜD_DGP_s = \frac{PIÜD_DGP}{b} \quad (25ç)$$

$$PIÜ_DGP_{p,s} = \frac{PIÜS_DGP_s}{l} + \frac{\left(\sum_{d=1}^{d1} \sum_{u=1}^a \sum_{s=1}^{t1} KEYALM_{p,d,s,u,r} + \sum_{s=1}^{d2} \sum_{u=1}^a \sum_{r=1}^{t2} KEYATM_{p,d,s,u,r} \right)}{\left(\sum_{p=1}^l \sum_{d=1}^{d1} \sum_{u=1}^a \sum_{s=1}^{t1} KEYALM_{p,d,s,u,r} + \sum_{p=1}^l \sum_{d=1}^{d2} \sum_{u=1}^a \sum_{s=1}^{t2} KEYATM_{p,d,s,u,r} \right)} \times PIÜD_DGP_s \quad (25d^{470471})$$

$$PIU_DGP_p = \sum_{s=1}^b PIU_DGP_{p,s} \quad (25e)$$

(2) Bu formüllerde geçen;

PIÜS_DGP	Bir fatura döneminde, dengeleme güç piyasası faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek toplam dengeleme güç piyasası piyasa işletim ücreti sabit payını (TL),
PIÜ_DGP	Bir fatura döneminde, dengeleme güç piyasası faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek toplam dengeleme güç piyasası piyasa işletim ücreti tutarını (TL),
PIÜD_DGP	Bir fatura döneminde, dengeleme güç piyasası faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek toplam dengeleme güç piyasası piyasa işletim ücreti değişken payını (TL),
PIÜ_DGP _{p,s}	“p” piyasa katılımcısına, “s” avans ödeme döneminde, dengeleme güç piyasası faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek dengeleme güç piyasası piyasa işletim ücreti tutarını (TL),
1	Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcısı sayısını,

⁴⁶⁹ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁷⁰ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁷¹ 20 Şubat 2011 tarihli ve 27852 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

a İlgili avans döneminde yer alan uzlaştırma dönemi sayısını,
b İlgili fatura döneminde yer alan avans dönemi sayısını,
KEYALMp,d,s,u,r “p” piyasa katılımcısına ilişkin, dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “s” avans dönemindeki “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifinin kabul edilen ve yerine getirilmiş yük alma teklifi miktarını (MWh),
t₁ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme birimine ilişkin “u” uzlaştırma dönemi için kabul edilmiş olan yük alma tekliflerinin sayısını,
d₁ Dengeleme güç piyasası kapsamında, “p” piyasa katılımcısına ilişkin “u” uzlaştırma dönemi için kabul edilmiş olan yük alma teklifi olan dengeleme birimi sayısını,
KEYATMp,d,s,u,r “p” piyasa katılımcısına ilişkin, dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “s” avans ödeme dönemindeki “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifinin kabul edilen ve yerine getirilmiş yük atma teklifi miktarını (MWh),
t₂ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme birimine ilişkin “u” uzlaştırma dönemi için kabul edilmiş olan yük atma tekliflerinin sayısını,
d₂ Dengeleme güç piyasası kapsamında, “p” piyasa katılımcısına ilişkin “u” uzlaştırma dönemi için kabul edilmiş olan yük atma teklifi olan dengeleme birimi sayısını,
PIÜ_DGP_p bir fatura döneminde “p” piyasa katılımcısına, dengeleme güç piyasası faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek dengeleme güç piyasası piyasa işletim ücreti tutarını (TL),
ifade eder.

Dengesizliklerin uzlaştırılması faaliyetlerine ilişkin dengeden sorumlu taraflara tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücretinin hesaplanması

MADDE 119⁴⁷² – (1) Her bir dengeden sorumlu tarafa, dengesizliklerin uzlaştırılması faaliyetlerine ilişkin olarak tahakkuk ettirilecek olan piyasa işletim ücreti aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$PIÜS_D = 0.25 \times PIÜ_D \quad (26a)$$

$$PIÜD_D = 0.75 \times PIÜ_D \quad (26b)$$

$$PIÜS_D_s = \frac{PIÜS_D}{b} \quad (26c)$$

$$PIÜD_D_s = \frac{PIÜD_D}{b} \quad (26ç)$$

$$PIÜ_D_{f,s} = \frac{PIÜS_D_s}{k} + \frac{\sum_{t=1}^m \sum_{u=1}^a |EDM_{f,t,s,u}|}{\sum_{f=1}^k \sum_{t=1}^m \sum_{u=1}^a |EDM_{f,t,s,u}|} \times PIÜD_D_s \quad (26d)$$

$$PIU_D_f = \sum_{s=1}^b PIU_D_{f,s} \quad (26e)$$

(2) Bu formüllerde geçen;

⁴⁷² 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

PIÜS_D	Bir fatura döneminde, dengesizliklerin uzlaştırılması faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek toplam dengesizliklerin uzlaştırılması piyasa işletim ücreti sabit payını (TL),
PIÜ_D	Bir fatura döneminde, dengesizliklerin uzlaştırılması faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek toplam dengesizliklerin uzlaştırılması piyasa işletim ücreti tutarını (TL),
PIÜD_D	Bir fatura döneminde, dengesizliklerin uzlaştırılması faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek toplam dengesizliklerin uzlaştırılması piyasa işletim ücreti değişken payını (TL),
EDM _{f,t,s,u}	111 inci madde uyarınca hesaplanan, “f” dengeden sorumlu tarafın, bir fatura dönemi içindeki bir gün için belirlenmiş olan “t” teklif bölgesinde, “u” uzlaştırma dönemi için enerji dengesizlik miktarını (MWh),
m	ilgili fatura dönemi için belirlenmiş olan teklif bölgesi sayısını,
b	İlgili fatura döneminde yer alan avans dönemi sayısını,
PIÜ_D _{f,s}	“f” dengeden sorumlu tarafa, bir avans ödeme dönemine ilişkin dengesizliklerin uzlaştırılması faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek dengesizliklerin uzlaştırılması piyasa işletim ücreti tutarını (TL),
PIÜ_D _f	bir fatura döneminde “f” dengeden sorumlu tarafa, dengesizliklerin uzlaştırılması faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek dengesizliklerin uzlaştırılması piyasa işletim ücreti tutarını (TL),
a	Bir fatura döneminde yer alan uzlaştırma dönemi sayısını,
k	Dengeden sorumlu taraf sayısını,
ifade eder.	

YEDİNCİ KISIM

Mali Hususlara İlişkin Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Teminatlar ve Ödemelere İlişkin Tarafların Sorumlulukları⁴⁷³

Piyasa İşletmecisinin sorumlulukları⁴⁷⁴

MADDE 120 – (1) Piyasa İşletmecisi;

a) Merkezi uzlaştırma bankasının belirlenerek katılımcıların bu hususa ilişkin olarak bilgilendirilmesinden,

b) Teminat ve ödeme işlemlerinin yürütülmesi amacıyla Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenen merkezi uzlaştırma bankasının tüm taraflarca kullanılabilmesi amacıyla, merkezi uzlaştırma bankası ile anlaşma yapılmasından,

c) Piyasa katılımcılarının sunması gereken teminat tutarlarının⁴⁷⁵ doğru şekilde hesaplanmasından,

ç)⁴⁷⁶

d)⁴⁷⁷

⁴⁷³ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁷⁴ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁷⁵ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁷⁶ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

⁴⁷⁷ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

e) Piyasa katılımcılarının, sunmaları gereken teminat tutarları hakkında düzenli ve doğru şekilde bilgilendirilmesinden,

f) Merkezi uzlaştırma bankasının, piyasa katılımcılarının sunmakla yükümlü oldukları teminat tutarları ve alacakları/borçları hakkında, düzenli ve doğru şekilde bilgilendirilmesinden,

g) Piyasa İşletmecisi⁴⁷⁸ adına sunulan teminat mektuplarının muhafazasından ve kendisine sunulan teminat mektupları hakkında merkezi uzlaştırma bankasının bilgilendirilmesinden,

ğ)⁴⁷⁹

h) Her bir katılımcının mevcut teminat tutarı ile sunmakla yükümlü olduğu teminat tutarını karşılaştırarak, gerekmesi halinde ilgili katılımcıdan PYS üzerinden ve/veya merkezi uzlaştırma bankası aracılığıyla teminat tamamlama çağrısında⁴⁸⁰ bulunulmasından,

ı) Merkezi uzlaştırma bankası tarafından sunulan teminat yönetimi ve nakit takas hizmetine ilişkin olarak, merkezi uzlaştırma bankası tarafından alınacak olan hizmet bedeline ilişkin oranlar ile merkezi uzlaştırma bankası tarafından sunulan TL cinsinden nakit teminatların nemalandırılması hizmeti karşılığında tahsil edilecek olan fon yönetim komisyonu oranının piyasa katılımcılarına duyurulmasından,

i) Kendi nam ve hesabına, merkezi uzlaştırma bankasında gerekli hesapların açılmasından,

j) Temliknameler kapsamında yapılacak ödemeler ile ilgili olarak merkezi uzlaştırma bankasının zamanında ve doğru şekilde bildirilmesinden

k)⁴⁸¹ Fark Tutarı Prosedürü ile Teminat Hesaplama Prosedürünün hazırlanmasından ve piyasa katılımcılarına duyurulmasından

sorumludur.

Piyasa katılımcılarının sorumlulukları⁴⁸²

MADDE 121 – (1) Piyasa katılımcıları;

a) Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenen merkezi uzlaştırma bankasında kendi namına, teminat ve ödemelere ilişkin işlemlerin gerçekleşmesine yönelik olarak teminat ve nakit hesabının zamanında ve doğru şekilde açılmasından,

b) Merkezi uzlaştırma bankası tarafından sunulacak olan teminat mektubu dışındaki diğer teminatları saklama ve nakit takas hizmetine ilişkin merkezi uzlaştırma bankası-katılımcı anlaşmasının imzalanmasından,

c) Piyasa İşletmecisi tarafından avans ve fatura ödeme işlemlerinin yürütülmesi amacıyla aracı bankalarda, kendi namına, ödemelere ilişkin işlemlerin gerçekleşmesine yönelik olarak nakit hesabının zamanında ve doğru şekilde açılmasından,

ç) Piyasa İşletmecisi tarafından kendilerine bildirilen avans ödeme bildirimleri ve faturalara ilişkin olarak ödemelerin zamanında ve doğru bir şekilde yapılmasından,

d)⁴⁸³ Piyasa İşletmecisi namına sunmaları gereken teminat tutarının bu Yönetmelikte yer alan ilgili maddeler gereğince sunulmasından,

e) Ödeme yükümlülüklerini teminat altına almak için Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenen merkezi uzlaştırma bankasında, adlarına açılmış olan teminat hesaplarına, Piyasa İşletmecisi tarafından bildirilen miktardaki teminatın zamanında yatırılmasından,

⁴⁷⁸ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁷⁹ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

⁴⁸⁰ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁸¹ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁴⁸² 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁸³ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

f) Merkezi uzlaştırma bankası tarafından sunulan teminat yönetimi ve nakit takas hizmetine ilişkin olarak kendilerinden talep edilen hizmet bedelinin merkezi uzlaştırma bankasına zamanında yatırılmasından, sorumludur.

Merkezi uzlaştırma bankasının sorumlulukları⁴⁸⁴

MADDE 122 – (1) Merkezi uzlaştırma bankası;

a) Avans, fatura ve temlik ödemeleri ile teminat işlemlerinin zamanında ve doğru bir şekilde gerçekleştirilmesinden,

b) Avans, fatura ve temlik ödemeleri ile teminat işlemlerine ilişkin olarak Piyasa İşletmecisi, piyasa katılımcıları ve aracı bankalar ile iletişimi sağlayacak olan altyapının kurulması ve kurulan sistemin işletilmesinden,

c) Piyasa katılımcıları ile teminat mektubu dışındaki diğer teminatları saklama ve nakit takas hizmetine ilişkin merkezi uzlaştırma bankası-katılımcı anlaşmasının imzalanmasından,

ç) Teminat ve ödeme işlemlerinin yürütülmesi amacıyla yönelik olarak Piyasa İşletmecisi ile merkezi uzlaştırma bankası anlaşmasının imzalanmasından,

d) Piyasa İşletmecisi tarafından kendisine bildirilen temliknameler kapsamındaki ödemelerin doğru bir şekilde yapılmasının takibinden ve yapılan ödemelere ilişkin olarak Piyasa İşletmecisinin bilgilendirilmesinden,

e) Teminat yönetimi, avans ve fatura ödemelerine ilişkin gerçekleşen işlemlerle ilgili olarak Piyasa İşletmecisinin bilgilendirilmesinden,

f) Piyasa İşletmecisi adına sunulan teminat mektubu dışındaki tüm teminatların muhafazasından,

g) Teminatlara ilişkin gerçekleşen işlemlerin izlenmesinden,

ğ) Piyasa İşletmecisinin, piyasa katılımcılarının teminat hesaplarında gerçekleştirilen işlemler ve mevcut teminat seviyesi hakkında doğru şekilde bilgilendirilmesinden,

h) ⁴⁸⁵ Bir piyasa katılımcısının belli bir piyasa faaliyetine ilişkin olarak sunmuş olduğu toplam teminat tutarının, ilgili katılımcının sağlaması gereken toplam teminat tutarının altına düşmesi durumunda, ilgili katılımcıya sunması gereken toplam teminat tutarına ilişkin teminat tamamlama çağrısına ilişkin olarak gerekli bildirimin Piyasa İşletmecisine yapılmasından,

ı) Piyasa katılımcıları tarafından TL cinsinden sunulan nakit teminatların nemalandırılmasından,

i) Piyasa katılımcısının temerrüde düşmesi durumunda, temerrüt cezalarının hesaplanması ve buna ilişkin olarak Piyasa İşletmecisinin bilgilendirilmesinden,

j) Piyasa katılımcıları tarafından ödenmesi gereken hizmet bedelleri ile ilgili, katılımcıların bilgilendirilmesinden,

k) Piyasa İşletmecisi tarafından, piyasa katılımcılarına ilişkin olarak kendilerine gönderilen katılımcı bazındaki ticari işlemler ve teminat kullanımı gibi ticari sır niteliğindeki bilgi ve verilerin üçüncü kişilerle paylaşılmamasından sorumludur.

(2) Nemalandırmaya ilişkin usul ve esaslar merkezi uzlaştırma bankasının yasal sorumluluğunda olup; söz konusu nemalandırma işlemi günün piyasa koşullarına göre en iyi gayret gösterilmek suretiyle merkezi uzlaştırma bankası tarafından gerçekleştirilir ve nema tutarı ilgili piyasa katılımcısı hesabına bir sonraki iş günü aktarılır.

Aracı bankaların sorumlulukları⁴⁸⁶

⁴⁸⁴ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁸⁵ 17 Kasım 2018 tarihli ve 30598 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁸⁶ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

MADDE 123 – (1) Aracı bankalar;

a) Merkezi uzlaştırma bankası tarafından kendilerine yapılan bildirimler ile ilgili olarak, zamanında ve doğru bir şekilde, ilgili piyasa katılımcılarının bilgilendirilmesinden,

b) Piyasa katılımcısının borçlu olması durumunda, piyasa katılımcısı tarafından kendisine gönderilen ödeme tutarının zamanında ve doğru şekilde merkezi uzlaştırma bankasına iletilmesinden; piyasa katılımcısının alacaklı olması durumunda ise merkezi uzlaştırma bankası tarafından kendisine gönderilen ödeme tutarının ilgili katılımcıya zamanında ve doğru şekilde iletilmesinden,

c) Ödeme işlemlerinin zamanında ve doğru şekilde gerçekleştirilmesine yönelik olarak merkezi uzlaştırma bankası ile haberleşmeyi ve iletişimi sağlayacak uyumlu bir sistem kurulmasından,

sorumludur.

İKİNCİ BÖLÜM

Teminatlar⁴⁸⁷

Teminatlara ilişkin genel esaslar⁴⁸⁸

MADDE 124⁴⁸⁹ – (1) Teminatlar, piyasa katılımcılarının piyasaya ilişkin yükümlülüklerini yerine getirememesi veya faaliyetlerini gerçekleştirememesi durumunda, katılımcılar arasındaki nakit akışının sürekliliğini; piyasa katılımcısının ödemesini zamanında gerçekleştirememesi durumunda ise alacaklı durumunda olan diğer piyasa katılımcılarının güvence altına alınmasını sağlar.

(2) Piyasa İşletmecisi, piyasa katılımcılarından, gün öncesi dengeleme, gün içi piyasası⁴⁹⁰ ve uzlaştırmaya ilişkin yükümlülüklerine karşılık teminat alır.

(3)⁴⁹¹ Piyasa katılımcılarından gün öncesi dengeleme, gün içi piyasası ve uzlaştırmaya ilişkin yükümlülüklerini karşılamama risklerine bağlı olarak alınacak olan teminat tutarlarının hesaplanmasına ilişkin Teminat Hesaplama Prosedürü, Piyasa İşletmecisi tarafından hazırlanarak Kuruma sunulur ve internet sitesinde yayımlanır. Teminat Hesaplama Prosedürü için Kurul onayı şartı aranmaz ancak Piyasa İşletmecisi Kurum tarafından herhangi bir zamanda gerek görülen geliştirme ve değişiklikleri kendine tanınan süre içerisinde tamamlar.

(4)⁴⁹² ⁴⁹³ Teminat Hesaplama Prosedürü uyarınca hesaplanan toplam teminatını sağlayamayan piyasa katılımcıları ilgili piyasa faaliyetini gerçekleştiremez.

(5)⁴⁹⁴ Teminatlara ilişkin işlemler aşağıda belirtilen esaslara dayalı olarak yürütülür;

a)⁴⁹⁵

b)⁴⁹⁶

c)⁴⁹⁷

ç)⁴⁹⁸

⁴⁸⁷ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁸⁸ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁸⁹ 18 Eylül 2012 tarihli ve 28415 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁹⁰ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁹¹ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁹² 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁹³ 17 Kasım 2018 tarihli ve 30598 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁹⁴ 30 Aralık 2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁴⁹⁵ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

⁴⁹⁶ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

⁴⁹⁷ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

⁴⁹⁸ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

d)⁴⁹⁹

e) Teminat ve ödeme işlemlerinin yürütülmesi amacıyla Piyasa İşletmecisi merkezi uzlaştırma bankasını kullanır.

f) Piyasa İşletmecisi ve merkezi uzlaştırma bankası arasında yapılan merkezi uzlaştırma bankası anlaşmasıyla, merkezi uzlaştırma bankasının görev ve sorumlulukları belirlenir.

g)⁵⁰⁰ Piyasa katılımcılarının teminat işlemlerinin yürütülmesine ilişkin olarak Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenen merkezi uzlaştırma bankasıyla, ilgili anlaşmayı imzalayarak, çalışmaları esastır. Tüm piyasa katılımcıları, bireysel olarak, teminatlarına ilişkin işlemlerin yürütülmesi için merkezi uzlaştırma bankasında teminat hesapları açarlar. Bu hesapla ilgili tüm işlemlere ilişkin olarak Piyasa İşletmecisi tarafından merkezi uzlaştırma bankasına yetki verilir. Bu hesaba ilişkin olarak doğan faizler yasal yükümlülükler ve hizmet bedeli düşüldükten sonra, ilgili piyasa katılımcısına yansıtılır. Piyasa katılımcıları, teminatlarını birden fazla banka kullanarak sunabilir.

ğ)⁵⁰¹ Dengeleme mekanizması ve uzlaştırmadan kaynaklanan ödeme yükümlülüklerinin yerine getirilmesinin teminatı olarak, piyasa katılımcıları Teminat Usul ve Esaslarında belirtilen teminat olarak kabul edilebilecek kıymetlerden oluşan teminat mektubu dışındaki tüm teminatlarını merkezi uzlaştırma bankasına, teminat mektuplarını Piyasa İşletmecisine sunar. Piyasa katılımcısı tarafından sunulan teminat mektubu dışındaki tüm teminatlar, merkezi uzlaştırma bankası, teminat mektupları ise Piyasa İşletmecisi tarafından muhafaza edilir.

h) Merkezi uzlaştırma bankası, Piyasa İşletmecisi adına katılımcı bazında piyasa faaliyetlerine ilişkin kendisine sunulan teminat tutarına, Piyasa İşletmecisi lehine rehin koyar.

ı) Piyasa katılımcısının madde 132/Ç'de belirtilen süreler içerisinde avans ve fatura ödemelerini gerçekleştirememesi durumu dışında, dengeleme mekanizması ve dengesizliklerin uzlaştırılmasına ilişkin ödeme ve tahsilatlar teminatlar kullanılarak yapılamaz.

(6) Merkezi uzlaştırma bankası tarafından sunulan teminat saklama ve nakit takas hizmetine ilişkin olarak, merkezi uzlaştırma bankası tarafından alınacak olan hizmet bedeline ilişkin oranlar ile fon yönetim komisyonu oranı piyasa katılımcısı ile merkezi uzlaştırma bankası arasında imzalanacak olan merkezi uzlaştırma bankası-katılımcı anlaşmasında yer alır. Bu oranlarda değişiklik olması durumunda, Piyasa İşletmecisi değişen oranları, bu oranların geçerlilik tarihinden en geç bir ay önce PYS aracılığıyla yayınlar.

Teminat işlemlerine ilişkin süreç

MADDE 125⁵⁰²

Teminat olarak kabul edilebilecek kıymetler

MADDE 126⁵⁰³

Minimum teminat kontrolüne ilişkin genel esaslar

MADDE 127⁵⁰⁴

Gün öncesi dengelemede ve gün içi piyasasında teminat kontrolüne ilişkin genel esaslar

MADDE 128⁵⁰⁵

⁴⁹⁹ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

⁵⁰⁰ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁰¹ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁰² 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

⁵⁰³ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

⁵⁰⁴ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

⁵⁰⁵ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

Dengesizliklerin uzlaştırılmasında teminat kontrolüne ilişkin genel esaslar
MADDE 129⁵⁰⁶

Toplam teminat kontrolüne ilişkin genel esaslar
MADDE 130⁵⁰⁷

Merkezi uzlaştırma bankasına sunulan teminatların iadesi
MADDE 131⁵⁰⁸

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Avans Ödeme Bildirimleri, Uzlaştırma Bildirimleri, Faturalama, Ödemeler, Ödemelerin Yapılmaması⁵⁰⁹

Avans ödeme bildirimleri

MADDE 132⁵¹⁰ – (1)⁵¹¹ Uzlaştırma hesaplamaları sonucunda piyasa katılımcılarının gün öncesi dengeleme ve gün içi piyasası faaliyetlerine ilişkin olarak, bir fatura döneminin her günü için Piyasa İşletmecisine ödeyeceği ya da Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına ödenecek tutarları içeren günlük avans ödeme bildirimi, her işgünü en geç saat 14:30'da günlük bazda, Piyasa İşletmecisi tarafından merkezi uzlaştırma bankası aracılığıyla ilgili piyasa katılımcılarına duyurulur. Bu bildirim, yayımlandığı günden bir önceki güne ait gün içi piyasası ve gün öncesi dengeleme kapsamında yapılan alış ve satış miktarlarına ilişkin alacak ve borçları kapsar. Hafta sonu veya resmi tatil günleri için takip eden ilk işgünü avans ödeme bildirimi yapılır.

(2) Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına duyurulan avans ödeme bildirimi aşağıda yer alan kalemleri içerir:

- a) Uzlaştırma dönemi bazında gün öncesi dengeleme kapsamında piyasa katılımcılarının sisteme satışlarına ilişkin enerji miktarı ve alacak dökümü,
- b) Uzlaştırma dönemi bazında gün öncesi dengeleme kapsamında piyasa katılımcılarının sistemden alışlarına ilişkin enerji miktarı ve borç dökümü.
- c) Gün içi piyasası katılımcısının satışlarına ilişkin enerji miktarı ve alacak dökümü,
- ç) Gün içi piyasası katılımcısının alışlarına ilişkin enerji miktarı ve borç dökümü.

(3) Piyasa İşletmecisi tarafından merkezi uzlaştırma bankasına duyurulan avans ödeme bildirimi aşağıda yer alan kalemleri içerir:

- a) Gün öncesi dengeleme kapsamında piyasa katılımcılarının sisteme satışlarına ilişkin alacak dökümü,
- b) Gün öncesi dengeleme kapsamında piyasa katılımcılarının sistemden alışlarına ilişkin borç dökümü.
- c) Gün içi piyasaları faaliyetlerinden oluşan alacak dökümü,
- ç) Gün içi piyasaları faaliyetlerinden oluşan borç dökümü.

Uzlaştırma bildirimleri

⁵⁰⁶ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

⁵⁰⁷ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

⁵⁰⁸ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

⁵⁰⁹ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵¹⁰ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵¹¹ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

MADDE 132/A^{512,513} – (1) Uzlaştırma hesaplamaları sonucunda piyasa katılımcılarının her fatura dönemi için Piyasa İşletmecisine ödeyeceği ya da Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına ödenecek tutarları içeren ön uzlaştırma bildirimi, en geç fatura dönemini takip eden ayın onbirinci günü, nihai uzlaştırma bildirimi ise, fatura dönemini takip eden ayın onbeşinci günü, ayın onbeşinci gününün hafta sonu veya resmi tatile denk gelmesi durumunda hafta sonu veya resmi tatilin bitimini takip eden işgünü⁵¹⁴ PYS aracılığı ile ilgili piyasa katılımcılarına duyurulur.

(2) Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına duyurulan ön uzlaştırma bildirimi aşağıda yer alan kalemleri içerir:

a) Uzlaştırma dönemi bazında gün öncesi dengeleme kapsamında piyasa katılımcılarının sisteme satışlarına ilişkin enerji miktarı ve alacak dökümü,

b) Uzlaştırma dönemi bazında gün öncesi dengeleme kapsamında piyasa katılımcılarının sistemden alışlarına ilişkin enerji miktarı ve borç dökümü,

c) Uzlaştırma dönemi bazında dengeleme güç piyasası kapsamında 0 (sıfır) ve 1 (bir) etiket değerlerine sahip kabul edilen ve yerine getirilmiş yük alma tekliflerine ilişkin enerji miktarı ve alacak dökümü,

ç) Uzlaştırma dönemi bazında dengeleme güç piyasası kapsamında 0 (sıfır) ve 1 (bir) etiket değerlerine sahip kabul edilen ve yerine getirilmiş yük atma tekliflerine ilişkin enerji miktarı ve borç dökümü,

d) Uzlaştırma dönemi bazında, ilgili katılımcıya ait uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirim miktarları dökümü,

e) Uzlaştırma dönemi ve teklif bölgesi bazında iletim sistemi verişi miktarı dökümü,

f) Uzlaştırma dönemi ve teklif bölgesi bazında iletim sisteminden çekiş miktarı dökümü,

g) Gün içi piyasası katılımcısının satışlarına ilişkin enerji miktarı ve alacak dökümü,

ğ) Gün içi piyasası katılımcısının alışlarına ilişkin enerji miktarı ve borç dökümü,

h) Avans ve fatura ödemelerine ilişkin gecikme zammı kalemleri.

(3)⁵¹⁵

(4) Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına duyurulan nihai uzlaştırma bildirimi, aşağıda yer alan kalemleri içerir:

a) Uzlaştırma dönemi bazında gün öncesi dengeleme kapsamında piyasa katılımcılarının sisteme satışlarına ilişkin enerji miktarı ve alacak dökümü,

b) Uzlaştırma dönemi bazında gün öncesi dengeleme kapsamında piyasa katılımcılarının sistemden alışlarına ilişkin enerji miktarı ve borç dökümü,

c) Gün öncesi dengeleme faaliyetlerine ilişkin piyasa katılımcılarına tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücreti,

ç)⁵¹⁶ Fark tutarı,

d) Uzlaştırma dönemi bazında dengeleme güç piyasası kapsamında 0 (sıfır) ve 1 (bir) etiket değerlerine sahip kabul edilen ve yerine getirilmiş yük alma tekliflerine ilişkin enerji miktarı ve alacak dökümü,

e) Uzlaştırma dönemi bazında dengeleme güç piyasası kapsamında 0 (sıfır) ve 1 (bir) etiket değerlerine sahip kabul edilen ve yerine getirilmiş yük atma tekliflerine ilişkin enerji miktarı ve borç dökümü,

f) Dengeleme güç piyasası faaliyetlerine ilişkin piyasa katılımcılarına tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücreti,

g) Uzlaştırma dönemi ve teklif bölgesi bazında enerji fazlasına ilişkin alacak dökümü,

⁵¹² 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁵¹³ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵¹⁴ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁵¹⁵ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

⁵¹⁶ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

- ğ) Uzlaştırma dönemi ve teklif bölgesi bazında enerji açığına ilişkin borç dökümü,
h) Geçmişe dönük düzeltme kalemi,
ı) Sıfır bakiye düzeltme kalemi,
i) Süresinde ödenmeyen alacaklar payı,
j) Dengesizliklerin uzlaştırılması faaliyetlerine ilişkin dengeden sorumlu taraflara tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücreti,
k) Uzlaştırma dönemi bazında, ilgili katılımcıya ait uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirim miktarları dökümü,
l) Uzlaştırma dönemi ve teklif bölgesi bazında uzlaştırmaya esas veriş miktarı dökümü,
m) Uzlaştırma dönemi ve teklif bölgesi bazında uzlaştırmaya esas çekiş miktarı dökümü,
n) Gün içi piyasası katılımcısının satışlarına ilişkin enerji miktarı ve alacak dökümü,
o) Gün içi piyasası katılımcısının alışlarına ilişkin enerji miktarı ve borç dökümü,
ö) Gün içi piyasası faaliyetlerine ilişkin piyasa katılımcılarına tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücreti,
p)⁵¹⁷ Avans ve fatura ödemelerine ilişkin gecikme zammı kalemleri,
r)⁵¹⁸ Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik hükümleri uyarınca hesaplanan alacak dökümü,
s)⁵¹⁹ Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik hükümleri uyarınca hesaplanan borç dökümü,
ş)⁵²⁰ Uzlaştırma dönemi bazında kesinleşmiş günlük üretim/tüketim programından sapma tutarı.
(5)⁵²¹
(6) Uzlaştırma sonucunda Piyasa İşletmecisi tarafından yapılan nihai uzlaştırma bildiriminde yer alan tutarlar içerisinde mevzuat gereği olan vergi ve harçlar da yer alır.

Uzlaştırma bildirimlerine ilişkin düzeltmeler

MADDE 132/B^{522,523,524} – (1) Piyasa katılımcılarının uzlaştırma bildirimlerinde tespit ettikleri hatalara ilişkin itirazlarının, ilgili fatura dönemine ait işlemler kapsamında değerlendirmeye alınabilmesi için, ön uzlaştırma bildirimlerine yapılacak itirazın bildirimlerin yapıldığı ayın onikinci günü saat 17:30’a kadar yapılması gerekir. İtirazların Piyasa İşletmecisi tarafından ayın ondördüncü günü 16:00’a kadar uygun bulunması halinde, faturalar düzeltilmiş bildirim miktarları esas alınarak düzenlenir. İtirazların ayın ondördüncü günü saat 16:00’a kadar sonuçlandırılmaması halinde 133 üncü maddedeki süreç uygulanır. İtirazın uygun bulunmaması durumunda da, bu süre içerisinde piyasa katılımcısına bilgi verilir.

Faturalama

MADDE 132/C^{525,526} – (1)⁵²⁷ Piyasa İşletmecisi, nihai uzlaştırma bildiriminin PYS aracılığı ile ilgili piyasa katılımcılarına duyurulduğu günden itibaren yedi gün içinde, geçerli nihai uzlaştırma bildiriminde yer alan tutarlara göre faturaları düzenler. PYS’de faturanın yayımlanma tarihi, fatura tebliğ tarihi olarak kabul edilir.

⁵¹⁷ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵¹⁸ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁵¹⁹ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁵²⁰ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁵²¹ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

⁵²² 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁵²³ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵²⁴ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵²⁵ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁵²⁶ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵²⁷ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

(2) Gün öncesi dengeleme faaliyetleri, gün içi piyasası, dengeleme güç piyasası faaliyetleri ve dengesizliklerin uzlaştırılmasına ilişkin tek bir fatura düzenlenir ve ilgili piyasa faaliyetiyle iştigal eden piyasa katılımcılarına faturaları Piyasa İşletmecisi tarafından gönderilir.

(3)⁵²⁸ Piyasa İşletmecisi, nihai uzlaştırma bildiriminin PYS aracılığı ile ilgili piyasa katılımcılarına duyurulduğu günden itibaren, katılımcının ilgili piyasa faaliyetlerine ilişkin düzenlenmiş olan faturalara istinaden borç/alacak bilgilerini merkezi uzlaştırma bankasına bildirir.

(4)⁵²⁹ Ödeme yapılacak piyasa katılımcıları, nihai uzlaştırma bildiriminin PYS aracılığı ile ilgili piyasa katılımcılarına duyurulduğu günden itibaren yedi gün içinde, geçerli nihai uzlaştırma bildiriminde yer alan tutarlara göre; gün öncesi dengeleme faaliyetleri, gün içi piyasası, dengeleme güç piyasası faaliyetleri ve dengesizliklerin uzlaştırılmasına ilişkin düzenlenen faturayı Piyasa İşletmecisine gönderir.

(5)⁵³⁰ Nihai uzlaştırma sonuçlarına göre oluşan tutarlar, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa istinaden Maliye Bakanlığının her yıl yayımladığı tahakkuktan vazgeçme sınırının altındaysa, bu sınıra ulaşıncaya kadar oluşan tutarlara nihai uzlaştırma bildiriminde yer verilmeyebilir. Yıl içinde söz konusu uzlaştırma tutarları toplamı, tahakkuktan vazgeçme sınırına ulaştığı ay toplam tutara nihai uzlaştırma bildiriminde yer verilir ve buna göre fatura düzenlenir. Yıl içinde bu sınıra ulaşılmadığı takdirde yıl sonunda toplam tutara nihai uzlaştırma bildiriminde yer verilir ve buna göre fatura düzenlenir. Tahakkuktan vazgeçme sınırı her yıl Piyasa İşletmecisi tarafından duyurulur.

Ödemeler ve tahsilat

MADDE 132/Ç⁵³¹ – (1) Gün öncesi dengeleme faaliyetlerine ve gün içi piyasasına⁵³² ilişkin Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına iletilen günlük avans ödeme bildirimlerinde yer alan bedeller, piyasa katılımcıları tarafından Piyasa İşletmecisinin merkezi uzlaştırma bankasındaki hesabına aracı bankalar kullanılarak bir sonraki iş günü en geç saat 15:00’a kadar ödenir.

(2) Gün öncesi dengeleme faaliyetlerine ve gün içi piyasasına⁵³³ ilişkin günlük avans ödeme bildiriminde yer alan ve Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına ödenecek olan bedeller, piyasa katılımcıları Piyasa İşletmecisinin merkezi uzlaştırma bankasındaki hesabından, aracı bankalar kullanılarak bir sonraki iş günü en geç saat 17:00’a kadar ödenir.

(3)⁵³⁴ Hafta sonu veya resmi tatil gününden bir önceki iş gününde saat 14:30 itibarıyla yayımlanan günlük avans ödeme bildirimlerine ilişkin piyasa katılımcıları tarafından Piyasa İşletmecisine yapılacak olan ödemeler, hafta sonu veya resmi tatil gününü takip eden ilk iş günü, en geç saat 15:00’e kadar gerçekleştirilir.

(4) Hafta sonu veya resmi tatil gününden bir önceki iş gününde gönderilen günlük avans ödeme bildirimlerine ilişkin Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına yapılacak olan ödemeler, hafta sonu veya resmi tatil gününü takip eden ilk iş günü en geç saat 17:00’a kadar gerçekleştirilir.

(5) Hafta sonu veya resmi tatil günlerinde gönderilen günlük avans ödeme bildirimlerine ilişkin piyasa katılımcıları tarafından Piyasa İşletmecisine yapılacak olan ödemeler, hafta sonu veya resmi tatil gününü takip eden ikinci iş günü, en geç saat 15:00’e kadar gerçekleştirilir.

⁵²⁸ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵²⁹ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵³⁰ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁵³¹ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁵³² 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁵³³ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁵³⁴ 18 Eylül 2012 tarihli ve 28415 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

(6) Hafta sonu veya resmi tatil günlerinde gönderilen günlük avans ödeme bildirimlerine ilişkin Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına yapılacak olan ödemeler, hafta sonu veya resmi tatil gününü takip eden ikinci iş günü en geç saat 17:00'a kadar gerçekleştirilir.

(7) Piyasa İşletmecisi ve piyasa katılımcıları tarafından gerçekleştirilen ödemelere ilişkin olarak merkezi uzlaştırma bankasından elektronik ortamda alınan dekontlar, ödeme alındı makbuzu yerine geçer ve ay sonunda uzlaştırmaya ilişkin olarak piyasa katılımcılarına veya Piyasa İşletmecisine iletilen faturanın ilgili kısmı avans olarak ödenmiş kabul edilir.

(8)⁵³⁵ Piyasa katılımcılarına uzlaştırmaya ilişkin iletilen faturaların bedelleri, gün öncesi dengeleme ve gün içi piyasası⁵³⁶ faaliyetlerine ilişkin avans ödemeleri ve aynı piyasa katılımcısının fatura alacaklısı olması durumunda alacak tutarı toplamı fatura bedelinden düşülmek kaydı ile borçlu piyasa katılımcıları tarafından aracı bankalar aracılığıyla Piyasa İşletmecisinin merkezi uzlaştırma bankasındaki hesabına en geç fatura tebliğ tarihini takip eden altıncı iş günü ödenir.

(9)⁵³⁷ Piyasa katılımcıları tarafından Piyasa İşletmecisine iletilen faturaların bedelleri, gün öncesi dengeleme ve gün içi piyasası⁵³⁸ faaliyetlerine ilişkin avans ödemeleri ve aynı piyasa katılımcısının fatura alacaklısı olması durumunda alacak tutarı toplamı fatura bedelinden düşülmek kaydı ile Piyasa İşletmecisi tarafından alacaklı piyasa katılımcılarına en geç fatura tebliğ tarihini takip eden yedinci iş günü içerisinde, fatura tebliğ tarih ve sırasına göre, Piyasa İşletmecisinin merkezi uzlaştırma bankasındaki hesabından, aracı bankalar kullanılarak ödenir.

(10) Merkezi uzlaştırma bankası, sunmuş olduğu teminat yönetimi ve nakit takas hizmetine ilişkin olarak katılımcıların ödemesi gereken hizmet bedellerini, aylık bazda piyasa katılımcılarına bildirir. Merkezi uzlaştırma bankası tarafından piyasa katılımcılarına iletilen hizmet bedelleri, bu bedelin tebliğ tarihini takip eden altı iş günü içerisinde merkezi uzlaştırma bankasına ödenir.

(11) Piyasa katılımcıları, merkezi uzlaştırma bankası tarafından kendilerine yapılacak avans ve fatura ödemelerine ilişkin olarak tek bir aracı banka ile çalışırlar, merkezi uzlaştırma bankasına yapacakları ödemelere ilişkin olarak birden fazla banka ile çalışabilirler. Piyasa katılımcıları, merkezi uzlaştırma bankası tarafından kendilerine yapılacak avans ve fatura ödemelerine ilişkin birlikte çalışacakları aracı bankayı merkezi uzlaştırma bankasına ve Piyasa İşletmecisine yazılı olarak bildirir ve söz konusu bankayı değiştirmeleri durumunda, Piyasa İşletmecisine en kısa sürede bildirimde bulunur.

(12) Merkezi uzlaştırma bankası ve aracı bankalar tarafından teminatlar ve avans/fatura ödemelerine ilişkin olarak kullanılan bilgisayar, yazılım ya da teknolojik altyapının beklenmedik bir şekilde arızalanması ve bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda tamamlanması gereken süreçlerin belirlenmiş olan süre zarfında tamamlanmayacağına ortaya çıkması durumunda, aracı banka merkezi uzlaştırma bankasını, merkezi uzlaştırma bankası Piyasa İşletmecisini ivedilikle bilgilendirir. Bu durumda, Piyasa İşletmecisi, süreçlerin tamamlanabilmesi için yeni süreler belirler ve bu değişikliklerle ilgili piyasa katılımcılarını bilgilendirir.

(13) Bu maddenin 12 nci fıkrasında belirtilen sebeplerden ötürü merkezi uzlaştırma bankası, aracı bankalar ve Piyasa İşletmecisinin teminat ve ödeme işlemlerine ilişkin olarak yükümlülüklerini yerine getirmemeleri durumunda taraflara uygulanacak yaptırımlar, ilgili taraflar arasında yapılan anlaşmalarda yer alır.

⁵³⁵ 18 Eylül 2012 tarihli ve 28415 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵³⁶ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁵³⁷ 18 Eylül 2012 tarihli ve 28415 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵³⁸ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

(14)^{539,540} İlgili uzlaştırma dönemine ilişkin olarak hem alacaklı, hem de borçlu olan piyasa katılımcıları için faturaya esas uzlaştırma bildiriminin yayımlanmasını ve alacak faturasının Piyasa İşletmecisine tebliğ edilmesini müteakiben alacak ve borçlar arasında mahsuplaşma işlemi otomatik olarak yapılır.

(15)⁵⁴¹ Karşılıklı Olmayan Piyasa İşlemlerine İlişkin Yöntem hükümleri uyarınca piyasa katılımcılarının avans alacaklarının bloke edilmesi durumunda, söz konusu net avans alacakları piyasa işletmecisi tarafından ilgili ayın fatura borçlarına takas ve mahsup edilir.

Avans ödemelerinin yapılmaması

MADDE 132/D⁵⁴² – (1) Piyasa katılımcısının, söz konusu avans ödemesini, gün öncesi dengeleme faaliyetinin gerçekleştiği günü takip eden iş günü en geç saat 15:00’a kadar gerçekleştirmemesi durumunda piyasa katılımcısının temerrüde düştüğü kabul edilir.

(2)^{543,544} Piyasa katılımcısının, sunması gereken toplam teminat tutarının üzerinde TL cinsinden nakit teminatının bulunması ve sunması gereken toplam tutarın üzerinde olan teminat tutarının ve/veya piyasa katılımcısının serbest cari hesabında bulunan paranın ilgili avans ödeme bildirimine ilişkin katılımcının borcunu karşılayacak seviyede olması durumunda, katılımcının borcu, sunması gereken toplam teminat tutarının üzerindeki nakit teminattan ve/veya piyasa katılımcısının serbest cari hesabında bulunan paradan⁵⁴⁵ otomatik olarak karşılanır ve katılımcı temerrüde düşmez.

(3) Piyasa katılımcısının söz konusu avans ödemesini bahsedilen zaman süresi içerisinde yapmaması ve ilgili tutarın katılımcının toplam teminatının üzerindeki nakit teminatından ve/veya piyasa katılımcısının serbest cari hesabında bulunan paradan⁵⁴⁶ karşılanamaması durumunda, karşılanamayan miktara temerrüt faizi uygulanır. Katılımcıya uygulanan temerrüt faizi oranı, gün öncesi dengeleme faaliyetinin gerçekleştiği günü takip eden işgünü saat 15:00’dan sonra yapılan ödemeler için, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen faiz oranının %50’si, gün öncesi dengeleme faaliyetinin gerçekleştiği günü takip eden işgünü saat 17:00’dan sonra yapılan ödemeler içinse aynı maddeye göre belirlenen faiz oranıdır. Temerrüt faizine ilişkin bedeller ilgili ayın uzlaştırma bildiriminde gecikme zammı kalemi olarak belirtilir ve her ay sonu itibarıyla ilgili piyasa katılımcısının faturasına yansıtılır⁵⁴⁷.

(4)⁵⁴⁸ Piyasa katılımcıları tarafından Piyasa İşletmecisine ödenen temerrüt faizi ile Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına ödenen temerrüt faizi arasındaki toplam tutar farkına ilişkin gelir elde edilmesi durumunda, elde edilen bu gelir, ay sonunda diğer piyasa katılımcılarına sıfır bakiye düzeltme katsayısı oranında yansıtılır.

(5) Piyasa İşletmecisinin piyasa katılımcılarına ödeme yapacağı avans bedelini, ilgili gün içerisinde en geç saat 17:00’a kadar ödememesi halinde, ödenmesi gereken tutara temerrüt faizi uygulanır. Piyasa İşletmecisine uygulanan temerrüt faizi oranı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen faiz oranıdır. Temerrüt faizine ilişkin bedeller her ay sonu itibarıyla Piyasa İşletmecisine faturalanır. Karşılıklı Olmayan Piyasa İşlemlerine İlişkin Yöntem hükümlerine göre bloke edilen avans tutarları için bu fıkra hükümleri uygulanmaz.⁵⁴⁹

⁵³⁹ 3 Mart 2012 tarihli ve 28222 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁵⁴⁰ 5 Ocak 2013 tarihli ve 28519 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁴¹ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁵⁴² 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁵⁴³ 3 Mart 2012 tarihli ve 28222 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁴⁴ 5 Ocak 2013 tarihli ve 28519 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁴⁵ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁵⁴⁶ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁵⁴⁷ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁴⁸ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁴⁹ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

(6) Piyasa katılımcısının söz konusu avans ödemesini en geç saat 15:00'a kadar yapmaması ve ilgili tutarın katılımcının toplam teminatının üzerindeki nakit teminatından karşılanamaması durumunda, herhangi bir ihbara gerek kalmaksızın katılımcının teminatı borçlarına mahsup edilir.

(7)⁵⁵⁰ Piyasa katılımcısına, ödemesi yapılmamış avans tutarında kullanılan teminatın, gereken teminat tutarı seviyesine kadar tamamlanması uyarısı, Piyasa İşletmecisi tarafından, en geç saat 16:00'a kadar yapılarak, katılımcının Teminat Usul ve Esaslarında teminat işlemlerine ilişkin süreçler kapsamında yer alan hükümler uyarınca teminatlarını tamamlaması istenir.

(8)^{551,552} Piyasa katılımcısının uyarıya rağmen, zamanında teminatını tamamlamaması durumunda, söz konusu piyasa katılımcısına Teminat Usul ve Esaslarında teminat işlemlerine ilişkin süreçler kapsamında ilgili piyasa faaliyeti için yer alan hükümler uyarınca işlem yapılır.

(9) Ödemeler ve teminatlara ilişkin yükümlülüklerin madde 132/Ç de belirtilen süreler içinde Piyasa İşletmecisi ve/veya merkezi uzlaştırma bankası tarafından kullanılan bilgisayar, yazılım ya da teknolojik altyapının beklenmedik bir şekilde arızalanması ve merkezi uzlaştırma bankasıyla ilgili olan arızaların Piyasa İşletmecisine geçerli sebeplerle raporlanması halinde, Piyasa İşletmecisi ve piyasa katılımcısına temerrüt faizi uygulanmaz.

(10) Piyasa katılımcısına uygulanacak asgari temerrüt matrahı ve temerrüt faizi Piyasa İşletmecisi tarafından PYS aracılığıyla duyurulur. Asgari temerrüt matrahının altındaki tutarlara temerrüt cezası uygulanmaz.

Fatura ödemelerinin yapılmaması

MADDE 132/E^{553,554} – (1) Piyasa katılımcısının, söz konusu faturadan kaynaklanan net borcunu, fatura tebliğ tarihini takip eden altı iş günü içerisinde ödememesi halinde, ödenmesi gereken tutara temerrüt faizi uygulanır. Temerrüt faizi oranı, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen faiz oranıdır. Merkezi uzlaştırma bankası tarafından günlük olarak hesaplanan temerrüt faizi tutarlarının aylık toplamaları faturaya esas değer olarak kabul edilir. Temerrüt faizine ilişkin bedeller ilgili ayın uzlaştırma bildiriminde gecikme zammı kalemi olarak belirtilir ve her ay sonu itibarıyla ilgili piyasa katılımcısının faturasına yansıtılır.

(2) Piyasa katılımcısının, sunması gereken toplam teminat tutarının üzerinde TL cinsinden nakit teminatının bulunması ve sunması gereken toplam tutarın üzerinde olan teminat tutarının ve/veya piyasa katılımcısının serbest cari hesabında bulunan paranın ilgili fatura bildirimine ilişkin katılımcının borcunu karşılayacak seviyede olması durumunda, katılımcının borcu, sunması gereken toplam teminat tutarının üzerindeki nakit teminattan ve/veya piyasa katılımcısının serbest cari hesabında bulunan paradan⁵⁵⁵ otomatik olarak karşılanır ve katılımcı temerrüde düşmez.

(3) Piyasa İşletmecisinin piyasa katılımcılarına ödeme yapacağı fatura bedelini, fatura tebliğ tarihini takip eden yedi iş günü içerisinde ödememesi halinde, ödenmesi gereken tutara temerrüt faizi uygulanacaktır. Temerrüt faizi oranı, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen faiz oranıdır. Temerrüt faizine ilişkin bedeller ilgili ayın uzlaştırma bildiriminde gecikme zammı kalemi olarak belirtilir ve her ay sonu itibarıyla Piyasa İşletmecisine düzenlenen faturaya yansıtılır.

(4) Piyasa katılımcısının, söz konusu fatura bedelini, fatura tebliğ tarihini takip eden altı iş günü içerisinde ödememesi durumunda, piyasa katılımcısının ayrıca bir ihtara gerek

⁵⁵⁰ 16 Mayıs 2017 tarihli ve 30068 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁵¹ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁵² 16 Mayıs 2017 tarihli ve 30068 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁵³ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁵⁵⁴ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁵⁵ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

olmaksızın temerrüt durumuna düştüğü kabul edilir. Temerrüt durumuna düşen piyasa katılımcısına ilişkin olarak, yasal yollar saklı kalmak üzere aşağıdaki işlemler yapılır:

a) Piyasa katılımcısının yatırmış olduğu teminat temerrüde düşülen borç tutarı kadar merkezi uzlaştırma bankası veya Piyasa İşletmecisi tarafından kullanılarak borçlarına mahsup edilir.

b)^{556 557} Piyasa katılımcısına, ödenmeyen fatura tutarı kadar merkezi uzlaştırma bankası tarafından kullanılan teminatın ilgili piyasa katılımcısının bulundurması gereken toplam teminat tutarı seviyesine kadar tamamlanması uyarısı, Piyasa İşletmecisi tarafından fatura tebliğ tarihini takip eden yedinci iş günü en geç saat 16:00'a kadar yapılarak, katılımcının bir sonraki iş günü saat 10:30'a kadar teminat mektuplarını, 11:00'a kadar ise teminat mektubu dışındaki diğer teminatlarını tamamlaması istenir.

c)⁵⁵⁸ Kendisine teminat çağırısı yapılan bir piyasa katılımcısının yeterli miktarda teminatı sunmaması ve/veya temerrüt durumuna düşen bir piyasa katılımcısının temerrüt borcunu yatırmadan teminatını tamamlaması durumunda, katılımcı gün öncesi piyasası ve gün içi piyasası kapsamında faaliyetlerine devam edemez.

(5) Dördüncü fıkranın (b) bendi kapsamında yapılan uyarıya rağmen, piyasa katılımcısının temerrüde düşmesinden sonraki birbirini takip eden üç iş günü boyunca saat 11:00'da yapılan teminat kontrolünde teminat seviyesinin sunması gereken toplam teminat tutarını karşılamaması⁵⁵⁹ durumunda, söz konusu piyasa katılımcısı ile ilgili olarak;

a) Piyasa katılımcısının portföyünde yer alan ve kendi tüzel kişiliğine ait olmayan serbest tüketiciler ve ilgili görevli tedarik şirketinin enerji sağladığı serbest olmayan tüketiciler hariç olmak üzere, portföyünde bulunan tüm uzlaştırmaya esas veri çekiş birimlerine ilişkin olarak; sisteme dağıtımdan bağlı olması durumunda ilgili dağıtım şirketine, dağıtım lisansına sahip ilgili OSB'ye ve⁵⁶⁰ iletimden bağlı olması durumunda TEİAŞ'a, ilgili katılımcının sistem bağlantısının kesilmesi için Piyasa İşletmecisi tarafından bildirim yapılır.

b) Piyasa katılımcısı hakkında ivedilikle Kuruma bilgi verilir ve mevzuata uyulmaması kapsamında Kanunun 16 ncı maddesi çerçevesindeki gerekli yaptırımlar Kurum tarafından başlatılır.

c)⁵⁶¹

ç)^{562,563} Piyasa katılımcısının adına PYS' de kayıtlı tüm serbest tüketicilerin kayıtları, katılımcının teminat seviyesinin 11:00 itibarıyla sunması gereken toplam teminat tutarını karşılamadığı ilk iş gününe ilişkin teminat hesabının yapıldığı fatura döneminden itibaren geçerli olacak şekilde silinir ve bu işlem ile ilgili olarak Piyasa İşletmecisi tarafından TEİAŞ'a, ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiye ve ilgili görevli tedarik şirketine; ilgili görevli tedarik şirketi veya OSB tarafından da iki iş günü içerisinde ilgili serbest tüketicilere bilgi verilir.

d)^{564,565} Görevli tedarik şirketinin portföyüne düşen veya dağıtım lisansı sahibi ilgili OSB bünyesinde enerji tedarik edecek olan serbest tüketicilerin yapmış olduğu çekişler sebebiyle, ilgili tedarik şirketinin dengesizlik olarak almış olduğu enerji miktarı, ilgili ayın başlangıcından Piyasa İşletmecisi tarafından ilgili dağıtım şirketine yapılan bildirimi takip eden ikinci iş günü dahil olmak üzere belirlenen uzlaştırma dönemleri için piyasa takas fiyatı üzerinden değerlendirilir.

⁵⁵⁶ 16 Mayıs 2017 tarihli ve 30068 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁵⁷ 17 Kasım 2018 tarihli ve 30598 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁵⁸ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁵⁹ 16 Mayıs 2017 tarihli ve 30068 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁶⁰ 16 Mayıs 2017 tarihli ve 30068 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁵⁶¹ 16 Mayıs 2017 tarihli ve 30068 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

⁵⁶² 16 Mayıs 2017 tarihli ve 30068 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁶³ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁶⁴ 16 Mayıs 2017 tarihli ve 30068 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁶⁵ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

e)⁵⁶⁶ Talep edilmesi halinde, 133 üncü maddenin beşinci fıkrasında belirtilen itiraz süresinin sonu itibarıyla, tüm muaccel borçlarını aşan teminat tutarının artan kısmı, piyasa katılımcısına iade edilir.

f) Teminat tutarının piyasa katılımcısının Piyasa İşletmecisine olan tüm muaccel borçlarını karşılamaması durumunda, eksik olan kısım süresinde ödenmeyen alacaklar payı adı altında diğer piyasa katılımcılarına sıfır bakiye düzeltme katsayısı oranında yansıtılır.

g) Teminat tutarı üzerindeki süresinde ödenmeyen alacaklar için temerrüt faizi hesaplanmasına devam edilir ve tahsilat için yasal yollara başvurulur.

ğ) Diğer piyasa katılımcılarına yansıtılan alacakların, ileri bir tarihte tahsil edilmesi halinde; tahsil edilen tüm tutar, borcun yansıtılmış olduğu piyasa katılımcılarına, borcun paylaştırıldığı oranda yansıtılır.

h)⁵⁶⁷ ı)⁵⁶⁸ Piyasa katılımcısının bir dengeden sorumlu grubun dengeden sorumlu tarafı olması durumunda, dengeden sorumlu grup, dengeden sorumlu tarafın temerrüde düştüğü fatura döneminden itibaren geçerli olacak şekilde dağıtılır. Dengeden sorumlu grubun tarafı ve grupta yer alan diğer katılımcılar için teminat hesabı, Teminat Usul ve Esaslarda dengeden sorumlu grubun dağıtılması sonrasında teminatın yeniden hesaplanmasına ilişkin olarak yer alan hükümlere göre yapılır.

i)⁵⁶⁹ (ç) bendi kapsamında serbest tüketici kayıtlarının silindiği ilk fatura dönemini takip eden ve serbest tüketici listeleri kesinleşmemiş tüm fatura dönemlerine ilişkin piyasa katılımcısı tarafından yapılmış olan serbest tüketici talepleri iptal edilir. Teminat seviyesi sunması gereken teminat tutarının altında olduğu süre boyunca, serbest tüketici talebinde bulunmasına izin verilmez.

j)⁵⁷⁰ Bu fıkra kapsamında ilgili süreçlerin uygulandığı piyasa katılımcısı hakkında tüm piyasa katılımcılarına PYS aracılığıyla bilgi verilir.

(6) Ödemeler ve teminatlara ilişkin yükümlülüklerin 132/Ç maddesinde belirtilen süreler içinde Piyasa İşletmecisi ve merkezi uzlaştırma bankası tarafından kullanılan bilgisayar, yazılım ya da teknolojik altyapının beklenmedik bir şekilde arızalanması ve merkezi uzlaştırma bankasıyla ilgili olan arızaların Piyasa İşletmecisine geçerli sebeplerle raporlanması halinde, Piyasa İşletmecisi ve piyasa katılımcısına temerrüt faizi uygulanmaz.

(7) Piyasa katılımcısına uygulanacak asgari temerrüt matrahı ve temerrüt faizi Piyasa İşletmecisi tarafından PYS aracılığıyla duyurulur. Asgari temerrüt matrahının altındaki tutarlara temerrüt cezası uygulanmaz.

Merkezi uzlaştırma bankasına hizmet komisyonu ödemelerinin yapılmaması

MADDE 132/F⁵⁷¹ –Piyasa katılımcısının, söz konusu aylık hizmet komisyonunu, tebliğ tarihini takip eden altı iş günü içerisinde ödememesi durumunda uygulanacak hükümler piyasa katılımcısı ile merkezi uzlaştırma bankası arasında yapılacak olan merkezi uzlaştırma bankası-katılımcı anlaşmasında yer alır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM⁵⁷²

İtirazlar ve Düzeltme İşlemleri

⁵⁶⁶ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁶⁷ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

⁵⁶⁸ 16 Mayıs 2017 tarihli ve 30068 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁵⁶⁹ 16 Mayıs 2017 tarihli ve 30068 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁵⁷⁰ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁵⁷¹ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁵⁷² 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

İtirazlar

MADDE 133⁵⁷³ – (1) Piyasa katılımcıları, fatura dönemine ait uzlaştırma bildirimlerine ya da faturalara ilişkin itirazda bulunabilir. Fatura itiraz başvuruları, itirazların veriş-çekiş ölçüm değerlerine ilişkin olması halinde TEİAŞ'ın ilgili birimlerine veya ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiye; diğer durumlarda Piyasa İşletmecisine faturanın tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içinde yazılı olarak yapılır. İtiraz başvurularında, itiraz sebeplerinin belirtilmesi zorunludur.

(2) Piyasa katılımcılarının uzlaştırma bildirimlerine ve/veya faturalara itirazda bulunmaları, ödeme yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.

(3)⁵⁷⁴ Yapılan itirazın veriş-çekiş ölçüm değerlerine veya 17 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri uyarınca oluşturulan kategorilerin toplam tüketim değerlerine ilişkin olması halinde;

a)⁵⁷⁵ TEİAŞ'ın ilgili birimleri ya da ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi, kendisine yapılan itirazı, 15 gün içerisinde sonuçlandırarak ilgili piyasa katılımcısına ve Piyasa İşletmecisine bildirir

b)⁵⁷⁶

c) Piyasa İşletmecisi TEİAŞ'ın ilgili birimleri ya da ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından kendisine sonuçları bildirilen itirazları 5 iş günü içerisinde sonuçlandırır ve itirazın haklı bulunması durumunda gerekli düzeltme işlemi yapılır. Yapılan düzeltme piyasa katılımcısına yazılı olarak veya PYS üzerinden bildirilir.

(4) Yapılan itirazın veriş-çekiş ölçüm değerleri dışında bir sebebi olması halinde;

a) Piyasa İşletmecisi, kendisine PYS üzerinden yapılan itirazın sebebine göre; itirazın yük alma-yük atma talimat kayıtlarına ilişkin olması halinde Sistem İşletmecisi ile irtibat kurarak, diğer hallerde kayıt bilgilerini ve uzlaştırma hesaplamalarını incelemek suretiyle, itirazın haklılığını araştırır.

b)⁵⁷⁷ Maddi hatalar ilgili piyasa katılımcısı ya da Piyasa İşletmecisi tarafından derhal, maddi hatalar dışındaki itiraz başvuruları Piyasa İşletmecisi tarafından, 20 iş günü içerisinde sonuçlandırılır ve itiraz sonuçları piyasa katılımcısına yazılı olarak veya PYS üzerinden bildirilir. İtirazın haklı bulunması durumunda ve/veya Piyasa İşletmecisinin bir itiraz olmaksızın yapılan bir hatayı tespit etmesi halinde, gerekli düzeltme işlemi yapılır.

(5)^{578,579} Fatura tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içinde yazılı olarak yapılmayan ve başvuru tarihi itibarıyla en fazla 6 ay önceki fatura dönemine ait itiraz başvuruları itiraz başvurusunu takip eden 3 ay içerisinde Piyasa İşletmecisi tarafından değerlendirilerek sonuçlandırılması veya Piyasa İşletmecisi tarafından diğer hataların tespit edilmesi durumunda, gerekli düzeltme işlemi gerçekleştirilir. Yapılan düzeltme piyasa katılımcısına yazılı olarak veya PYS üzerinden bildirilir.⁵⁸⁰ Tüketimdeki farklar ile ilgili bu Yönetmelik hükümleri uyarınca yapılması mümkün olmayan düzeltmeler ise ilgili taraflar arasında kesilecek faturalar ile gerçekleştirilir.

(6) Piyasa İşletmecisi tarafından varılan sonuca ilişkin ihtilaflar, piyasa katılımcılarının başvuruları üzerine Kurum tarafından incelenir.

Düzeltilme işlemleri

⁵⁷³ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁷⁴ 30 Aralık 2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁷⁵ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁷⁶ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

⁵⁷⁷ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁷⁸ 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁷⁹ 09 Ağustos 2019 tarihli ve 30857 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁸⁰ 18 Eylül 2012 tarihli ve 28415 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

MADDE 134⁵⁸¹ – (1)⁵⁸² (1) Piyasa katılımcıları tarafından uzlaştırma bildirimlerine ya da faturalara ilişkin Piyasa İşletmecisine yapılan itirazların yapılan değerlendirme sonucunda haklı bulunması durumunda gerekli düzeltmeler Piyasa İşletmecisi tarafından gerçekleştirilir. İtirazın sonuçlandırılmasını takiben Piyasa İşletmecisi tarafından ilgili piyasa katılımcısına, detaylı enerji miktarları ve bedellerinin de yer aldığı düzeltmeye ilişkin PYS üzerinden bildirim yapılır. Yapılan düzeltme sonucunda, piyasa katılımcısı ya da katılımcılarına yapılması gereken ya da piyasa katılımcısı ya da katılımcılarının yapması gereken ödeme, düzeltme işlemlerini takip eden ilk ön uzlaştırma bildiriminde belirtilir ve ilgili fatura bildiriminde, geçmişe dönük düzeltme kalemi olarak yer alır. Geçmişe dönük düzeltme kalemi, düzeltme yapılan fatura dönemine ilişkin tüm dengesizlik uzlaştırması işlemlerinin yeniden yapılarak, hata düzeltme işleminin tüm katılımcılar üzerindeki etkisi değerlendirilecek şekilde belirlenir. Oluşması halinde artık bakiye ilgili ayın sıfır bakiye düzeltme katsayısı oranında piyasa katılımcılarına yansıtılır.

(2) Piyasa İşletmecisi tarafından kendisine kesilmiş olan faturalara ilişkin piyasa katılımcılarına yapılan itirazlara ilişkin düzeltmeler ilgili piyasa katılımcısı tarafından gerçekleştirilir. Piyasa İşletmecisi tarafından yapılan fatura itiraz başvuruları ile birlikte ilgili piyasa katılımcısı tarafından gönderilmiş olan fatura iade edilir. İlgili piyasa katılımcısı tarafından düzeltilmiş olan fatura Piyasa İşletmecisine yeniden gönderilir.

SEKİZİNCİ KISIM

Diğer, Geçici ve Son Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Rekabete aykırı eylem ve işlemler^{583,584}

MADDE 135 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında ele alınan herhangi bir organize toptan elektrik piyasası faaliyetine ilişkin rekabete aykırı eylem ve işlem içerisinde olduğundan şüphelenilen tüzel kişilere ilişkin Rekabet Kurumunca inceleme yapılmasına dair girişimler; Piyasa İşletmecisinin ve/veya Sistem İşletmecisinin buna ilişkin rapor düzenleyerek Kuruma sunması ile ya da doğrudan, Kurum tarafından başlatılır.

(2) Rekabete aykırı eylem ve işlem içerisinde oldukları Rekabet Kurumunca tespit edilen katılımcılar ve/veya dengeleme birimlerinin gün öncesi piyasası ve dengeleme güç piyasası kapsamındaki azami fiyat limitleri Kurul kararı ile en fazla 1 yıl süre ile katılımcı ve/veya dengeleme birimi bazında düzenlenebilir. Söz konusu düzenlemeye ilişkin usul ve esaslar Gün Öncesi Piyasasında ve Dengeleme Güç Piyasasında Asgari ve Azami Fiyat Limitlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslarda ele alınır.

Piyasa katılımcılarına sunulacak veriler

MADDE 136 – (1)^{585,586} Organize toptan elektrik piyasası faaliyetlerine ilişkin, faaliyetleri destekleyici ve öngörülebilirliği artırıcı nitelikteki veri ve bilgilerin Piyasa İşletmecisinin uhdesindeki Şeffaflık Platformunda yayımlanması esastır. Şeffaflık Platformunda yayımlanacak bilgi ve veriler, yayımlanma periyodları ve ilgili lisans sahibi tüzel

⁵⁸¹ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁸² 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁸³ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁵⁸⁴ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁸⁵ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁸⁶ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

kişilerin veri paylaşım yükümlülükleri Kurum tarafından hazırlanan ve Kurul tarafından onaylanarak yürürlüğe giren Organize Toptan Elektrik Piyasalarında Şeffaflığın Teminine İlişkin Usul ve Esaslar ile belirlenir.

(2) 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında yer alan ticari sır niteliğini taşıyan hususlar bu hükmün kapsamı dışındadır.

Yükümlülüğün yerine getirilmemesi

MADDE 137 – (1)⁵⁸⁷ Ödemeler ve teminatlara ilişkin yükümlülükler hariç olmak üzere, Sistem İşletmecisi veya Piyasa İşletmecisi, tüzel kişilerin bu Yönetmelik kapsamındaki kendisine ve/veya merkezi uzlaştırma bankasına karşı olan yükümlülüklerini yerine getirmemeleri durumunda, ihlalin derhal ortadan kaldırılması için ilgili tüzel kişilere yazılı olarak ya da PYS aracılığı ile bildirimde bulunur. Bildirimin tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde ihlalin giderilmemesi halinde Sistem İşletmecisi veya Piyasa İşletmecisi, ihlalin ayrıntılarını içeren bir rapor düzenleyerek Kuruma başvurur.

(2)⁵⁸⁸ Kurum Sistem İşletmecisi veya Piyasa İşletmecisi tarafından gönderilen rapor kapsamında ve/veya mevzuatın ihlali yönünde elde ettiği bulgular çerçevesinde gerçekleştirdiği inceleme neticesinde ihlal tespiti halinde, ilgili piyasa katılımcısına Kanunun 16 ncı maddesi⁵⁸⁹ uyarınca yaptırım uygular.

Devir ve temlik

MADDE 138⁵⁹⁰ – (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki yükümlülüklerle ilgili olarak yapılan, Dengeden Sorumlu Grup oluşturma haricindeki, devir ve temlikler Piyasa İşletmecisine karşı hüküm ifade etmez. Bu Yönetmelik kapsamındaki alacak ve haklar ise ancak Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenen hususlara uygun olarak ve Piyasa İşletmecisinden⁵⁹¹ onay almak kaydıyla temlik edilebilir.

Tebliğat

MADDE 139⁵⁹² – (1) Bu Yönetmelikle ilgili tüm bildirim ve faturalarda Piyasa Katılım Anlaşmasında, Gün Öncesi Piyasası Katılım Anlaşmasında ve Gün İçi Piyasası Katılım Anlaşmasında belirtilen usuller uygulanır.

Mücbir sebep

MADDE 140 – (1)⁵⁹³ Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinde belirtilen mücbir sebep hallerinde bu Yönetmelik hükümleri uygulamaya devam olunur.

Gizlilik

MADDE 141 – (1) Bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde Piyasa İşletmecisi ve/veya Sistem İşletmecisi, piyasa katılımcıları tarafından verilen bilgi ve belgelerin gizli tutulması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

⁵⁸⁷ 18 Eylül 2012 tarihli ve 28415 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁸⁸ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁸⁹ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁹⁰ 18 Eylül 2012 tarihli ve 28415 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁹¹ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁹² 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁹³ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

MADDE 142 – (1) 3/11/2004 tarihli ve 25632 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

Yap İşlet, Yap İşlet Devret ve İşletme Hakkı Devri santralleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Kanunun geçici 12 nci maddesi kapsamında lisans verilmiş olanlar da dahil olmak üzere⁵⁹⁴ yap İşlet, Yap İşlet Devret ve İşletme Hakkı Devri modelleri ile mevcut sözleşmeleri kapsamında TETAŞ’a elektrik enerjisi satmakta olan üretim tesislerine ilişkin kayıt güncelleme işlemleri TETAŞ tarafından yapılır.

(2) Bu kapsamdaki dengeleme birimlerinin günlük üretim programlarının ve yük alma ve yük atma tekliflerinin sunulmasına ve dengeleme mekanizmasına katılımları ile ilgili olarak bu Yönetmelikte düzenlenen iş ve işlemlerin yerine getirilmesine ilişkin hak ve yükümlülükler TETAŞ’a aittir.

(3) Söz konusu dengeleme birimlerine ait kabul edilen yük alma ve yük atma teklifleri, elektrik enerjisi alış ve satış miktarları ve uzlaştırmaya esas veriş-çekiş miktarları, TETAŞ’ın uzlaştırma hesabına işlenir ve söz konusu miktarlara ilişkin alacak ve borçlar TETAŞ’a tahakkuk edilir.

Kayıt güncelleme

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) 3/11/2004 tarihli ve 25632 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği hükümleri kapsamında Piyasa İşletmecisine kayıt yaptırmış olan piyasa katılımcılarının kayıtları geçerliliğini sürdürür. Piyasa katılımcıları, bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde kayıtlarında güncelleme yapılması ihtiyacı doğması durumunda, gerekli bilgi ve belgeleri Piyasa İşletmecisine sağlayarak kayıt güncelleme işlemlerini bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren en geç 2 ay içerisinde sanal uygulama kapsamında tamamlar. Kayıtların güncelleme işlemlerinin tamamlanması ile birlikte, piyasa katılımcıları, bir dengeden sorumlu gruba katılabilirler ya da ait oldukları dengeden sorumlu grubu değiştirebilirler.

Uygulamanın başlaması

GEÇİCİ MADDE 3⁵⁹⁵ – (1) Bu Yönetmelik uyarınca yapılacak uygulamalar, 1/12/2009 günü saat 00:00’a kadar herhangi bir fiziksel sonuç, faturalama ve ödeme yükümlülüğü doğurmaksızın sanal uygulama kapsamında gerçekleştirilir. Sanal uygulamanın ilk 2 ayında profillemeye uygulamasının geliştirilmesi, ikili anlaşmaların saatlik olarak yeniden düzenlenmesi ve tüm katılımcıların ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin gerekli altyapı ve kapasite geliştirmesi çalışmaları tamamlanır. Sanal uygulamanın son 5 ayında dengeleme ve uzlaştırma uygulamaları herhangi bir fiziksel sonuç, faturalama ve ödeme yükümlülüğü doğurmaksızın sanal olarak gerçekleştirilir. Sanal uygulamaya ilişkin ilgili tarafların görevleri, sorumlulukları ve yapılacak işlemler, kayıt güncelleme işlemleri tamamlanıncaya kadar TEİAŞ tarafından ilgili tüm taraflara duyurulur.

(2)⁵⁹⁶ 1/12/2009 tarihine kadar, 142 nci maddede yer alan Yönetmeliğin uygulanmasına devam olunur.

⁵⁹⁴ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁵⁹⁵ 1 Ekim 2009 tarihli ve 27363 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁹⁶ 1 Ekim 2009 tarihli ve 27363 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

(3) 142 nci maddede yer alan Yönetmelik kapsamında yapılan uzlaştırma ve faturalama işlemleri ve bu işlemlere yapılan itirazlar, söz konusu Yönetmelik kapsamında sonuçlandırılır.

Teminat ve Avans Ödemeleri^{597,598}

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) Teminat mekanizmasının alt yapısının kurulması ve işlerlik kazanmasına kadar piyasa katılımcılarının teminat sağlamaması, ilgili organize toptan elektrik piyasası faaliyetlerine katılmaları önünde engel teşkil etmez. Teminatın sağlanmaması, piyasa katılımcıları ve dengeden sorumlu tarafların bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerine ilişkin ödeme yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz. Teminat ve avans ödemeleri mekanizmasının alt yapısının kurulması ve işlerlik kazanmasına ilişkin çalışmalar 28/2/2011 tarihine kadar tamamlanır. ⁵⁹⁹Teminat ve avans ödemeleri mekanizması gün öncesi piyasasının işlerlik kazanması ile eş zamanlı olarak uygulamaya girer.

(2)⁶⁰⁰ Teminat mekanizmasının uygulamaya girdiği ilk 4 günde, piyasa katılımcılarından minimum teminat talep edilir.

(3)⁶⁰¹ Teminat mekanizmasının uygulamaya girdiği tarihi takip eden ilk fatura dönemine ilişkin fatura bildirim tarihine kadar 129 uncu maddede yer alan hükümler uygulanmaz.

Gün öncesi planlama

GEÇİCİ MADDE 5 – (1) Gün öncesi piyasasının alt yapısının kurulması ve işlerlik kazanmasına kadar gün öncesi dengeleme, gün öncesi planlama aracılığıyla gerçekleştirilir. Gün öncesi piyasasının işlerlik kazanacağı tarih en az 1 ay öncesinden Kurul Kararı ile ilan edilir.

(2) Gün öncesi planlamanın geçerli olduğu süre boyunca, 88 inci ve 89 uncu maddelerde ele alınan uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimleri ve değişiklikler, satıcı olan piyasa katılımcısı tarafından uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildiriminin⁶⁰² geçerli olduğu uzlaştırma döneminin yer aldığı günün bir gün öncesinde saat 10:30'a kadar, alıcı olan piyasa katılımcısı tarafından ise 11:30'a kadar onaylanarak tamamlanır⁶⁰³.

(3) Gün öncesi planlamadan gün öncesi piyasasına geçiş aşamasında, gün öncesi piyasasına katılıma ilişkin kayıt işlemleri Piyasa İşletmecisi tarafından ilan edilecek süre içinde, piyasa katılımcılarının kayıt işlemlerine ilişkin hükümlerde belirtildiği şekilde gerçekleştirilir.

Dengeleme birimlerinin sayaç yerleri

GEÇİCİ MADDE 6⁶⁰⁴ – (1) Bu Yönetmeliğin yayımlandığı tarihte sayaçları ilgili dengeleme biriminin bağımsız olarak ölçülebilmesini sağlayacak yerde bulunmayan dengeleme birimlerinin, dengeleme birimi olarak faaliyetlerini sürdürebilmeleri için sayaç yerlerini 31/12/2010 tarihine kadar ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde ve ilgili dengeleme biriminin bağımsız olarak ölçülmesini sağlayacak şekilde değiştirmeleri esastır. Belirtilen süre içinde sayaç yerlerini değiştirmeyen üretim tesisleri 31/12/2010 tarihinden itibaren sadece uzlaştırmaya esas veri çekiş birimi olarak faaliyetlerini sürdürebilirler.

Teklif bölgelerinin belirlenmesi

⁵⁹⁷ 17 Nisan 2010 tarihli ve 27555 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁹⁸ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁵⁹⁹ 20 Şubat 2011 tarihli ve 27852 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶⁰⁰ 20 Şubat 2011 tarihli ve 27852 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶⁰¹ 20 Şubat 2011 tarihli ve 27852 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶⁰² 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁶⁰³ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁶⁰⁴ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 7 – (1) Sistem İşletmecisinin, iletim kısıtlarını gün öncesi piyasasına dayalı olarak ilk kez yönetmesine ihtiyaç duyması durumunda, Gün Öncesi Piyasasında geçerli olacak teklif bölgelerinin, uygulamanın işlerlik kazanmasından en az 6 ay öncesinde Sistem İşletmecisi tarafından belirlenerek Piyasa İşletmecisine ve piyasa katılımcılarına duyurulması esastır.

Otomatik Sayaç Okuma Sisteminin kurulması

GEÇİCİ MADDE 8^{605,606} – (1) TEİAŞ ve dağıtım şirketleri tarafından 1/10/2012 tarihine kadar OSOS kurulmasına ilişkin çalışmalarını tamamlar. Bu sürenin bitimine kadar, OSOS kurulum işlemlerinin tamamlanamaması durumunda, OSOS kurulum yükümlülüğü saklı kalmak kaydıyla, uzlaştırmaya esas veri-çekiş değerlerinin belirlenmesinde bu Yönetmeliğin 81 inci maddesinin altıncı ve yedinci fıkralarında belirtilen hükümler uygulanır.

Teklif bölgelerinin belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar

GEÇİCİ MADDE 9 – (1) Teklif bölgelerinin belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar TEİAŞ tarafından 1/6/2010 tarihine kadar⁶⁰⁷ belirlenerek Kuruma teklif edilir.

Kayıp katsayıları hesaplama metodolojisi

GEÇİCİ MADDE 10^{608,609}

Dengeleme güç piyasası kapsamında etiket değerlerinin belirlenmesi ve sistem marjinal fiyatının hesaplanmasına ilişkin esaslar⁶¹⁰

GEÇİCİ MADDE 11 – (1) Kurum tarafından Başkan oluru ile yayımlanacak Dengeleme Güç Piyasası kapsamında Etiket Değerlerinin Belirlenmesi ve Sistem Marjinal Fiyatının Hesaplanması Prosedürünü en geç 1 Aralık 2011 tarihine kadar Kurum internet sitesi aracılığı ile piyasa katılımcılarına duyurulur.

Mevcut sayaçların OSOS kaydı⁶¹¹

GEÇİCİ MADDE 12⁶¹² – (1) İlgili dağıtım şirketi tarafından OSOS sisteminin işler hale getirilmesini müteakip, söz konusu tarihte kaydı yapılmış olan fakat Otomatik Sayaç Okuma Sistemlerinin Kapsamına ve Sayaç Değerlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar uyarınca OSOS kapsamına dâhil olan sayaçlar için bu usul ve esas uyarınca görevlerini ve sorumluluklarını yerine getirmeleri için sorumlu tüzel kişilere durumun tebliğini takiben üç ay süre tanınır. Bu süre sonunda dağıtım şirketi tarafından sayaçların OSOS ile iletişim kurulması için gerekli test işlemleri gerçekleştirilir. Otomatik Sayaç Okuma Sistemlerinin Kapsamına ve Sayaç Değerlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar uyarınca OSOS kapsamına dâhil olan sayaçlar için bu usul ve esaslar uyarınca sayaç üzerinde yer alacak uzaktan haberleşme donanımının testleri de bu esnada gerçekleştirilir.

(2) TEİAŞ tarafından kurulan OSOS sistemi kapsamına Otomatik Sayaç Okuma Sistemlerinin Kapsamına ve Sayaç Değerlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar uyarınca dâhil olması gerekip, önceden kaydı yapılmış olan sayaçlar için ise bu usul ve esaslar uyarınca belirlenen görevlerini ve sorumluluklarını yerine getirmeleri gereken ilgili taraflara üç

⁶⁰⁵ 18 Eylül 2012 tarihli ve 28415 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁶⁰⁶ 30 Aralık 2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁶⁰⁷ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁶⁰⁸ 26 Kasım 2009 tarihli ve 27418 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁶⁰⁹ 20 Şubat 2011 tarihli ve 27852 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle kaldırılmıştır.

⁶¹⁰ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁶¹¹ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶¹² 18 Eylül 2012 tarihli ve 28415 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

ay süre tanınır. Bu süre sonunda TEİAŞ tarafından OSOS ile iletişim kurulması için gerekli test işlemleri gerçekleştirilir. Söz konusu testin başarılı olmaması halinde OSOS sistemine dâhil edilemeyen sayaçların kaydı silinir.

OSOS'un kurulu olmadığı dönemde sayaç kayıtları⁶¹³

GEÇİCİ MADDE 13 – (1) Dağıtım şirketi tarafından tesis edilip işletilecek OSOS'un kurulu olmaması halinde Otomatik Sayaç Okuma Sistemlerinin Kapsamına ve Sayaç Değerlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar uyarınca sayaç üzerinde yer alacak uzaktan haberleşme donanımını sağlamakla sorumlu olan tarafın bu sorumluluğunu yerine getirip getirmediği, OSOS'un kurulmasını müteakip yapılacak olan OSOS ile iletişim kurulmasına dair testler esnasında değerlendirilecektir. OSOS kurulana kadar yapılacak sayaç kayıtlarında, ilk endeks tespit protokolü ile ölçüm sistemlerinin test tutanağı yeterli kabul edilir.

(2) Bölgesinde bulunan serbest tüketiciye perakende satış anlaşması kapsamında kurulca onaylanmış perakende satış tarifeleri dışında, ikili anlaşma ile enerji satmak isteyen perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketi, madde 30/A uyarınca kayıt olması gereken bu şekilde tedarik yaptığı tüketicilere dair uzlaştırmaya esas verişi çekiş birimi kayıtlarını yaptırmak üzere 30/11/2010 tarihine kadar Piyasa İşletmecisine başvuracaktır. Piyasa İşletmecisi söz konusu başvurulara ilişkin kayıtları 30/4/2011 tarihine kadar tamamlar.

Risk Katsayısı⁶¹⁴

GEÇİCİ MADDE 14 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte geçerli olan Risk Katsayısı 1,5'tir.

Minimum nakit teminat tutarı⁶¹⁵

GEÇİCİ MADDE 15⁶¹⁶ – (1)

Teminat mektubu miktarı

GEÇİCİ MADDE 16^{617,618 619} – (1)

Minimum teminat tutarı hesaplamaları⁶²⁰

GEÇİCİ MADDE 17⁶²¹ – (1) Teminat mekanizmasının yürürlüğe girdiği tarihte geçerli olan ve minimum teminat tutarı hesaplamalarında kullanılacak olan sabit teminat tutarı (STT_1) piyasa katılımcısının perakende, toptan satış lisansı sahibi tüzel kişi veya işletmedeki kurulu güç toplamı 1000 MW ve üzerinde olan üretim, OSB üretim, otoprodüktör veya otoprodüktör grubu lisansına sahip tüzel kişi olması durumunda 200.000 TL'dir.

(2) Teminat mekanizmasının yürürlüğe girdiği tarihte geçerli olan ve minimum teminat tutarı hesaplamalarında kullanılacak olan sabit teminat tutarı (STT_2) işletmedeki kurulu güç toplamı 50 MW ve altında olan üretim, OSB üretim, otoprodüktör veya otoprodüktör grubu lisansına sahip tüzel kişi olması durumunda 10.000 TL'dir.

(3) Teminat mekanizmasının yürürlüğe girdiği tarihte geçerli olan ve minimum teminat tutarı hesaplamalarında kullanılacak olan sabit teminat tutarı (TT_KGUC) işletmedeki kurulu

⁶¹³ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶¹⁴ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶¹⁵ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶¹⁶ 17 Kasım 2018 tarihli ve 30598 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle kaldırılmıştır.

⁶¹⁷ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶¹⁸ 18 Eylül 2012 tarihli ve 28415 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁶¹⁹ 17 Kasım 2018 tarihli ve 30598 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle kaldırılmıştır.

⁶²⁰ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶²¹ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

güç toplamı 50 MW ile 1000 MW arasında olan üretim, OSB üretim, otoprodüktör veya otoprodüktör grubu lisansına sahip tüzel kişi olması durumunda, 200 TL/MW'tır.

Asgari temerrüt matrahı ve asgari temerrüt faizi tutarı
GEÇİCİ MADDE 18^{622,623,624}

Merkezi uzlaştırma bankası olarak çalışılacak bankanın belirlenmesi⁶²⁵

GEÇİCİ MADDE 19 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren, bir ay içerisinde, bu Yönetmelikte yer alan merkezi uzlaştırma bankasına ait görevleri yerine getirmek ve teminat mekanizmasının işletilmesi ve ödemelerin zamanında ve doğru bir şekilde gerçekleştirilerek, piyasadaki nakit akışının sürekli bir şekilde sağlanması amacıyla yönelik olarak, Piyasa İşletmecisi ile piyasa katılımcıları tarafından kullanılacak olan merkezi uzlaştırma bankası olarak İMKB Takas ve Saklama Bankası A.Ş. arasında beş yıl süreli merkezi uzlaştırma bankası anlaşması imzalanır.

Gün Öncesi Planlama Kapsamında Kısıt Yönetimi⁶²⁶

GEÇİCİ MADDE 20 – (1) Gün öncesi piyasa sisteminin işlerlik kazandığı tarihe kadar, Sistem İşletmecisi tarafından, bu Yönetmeliğin 36 ncı maddesinin birinci fıkrası ile 44 üncü maddesinin ikinci fıkrası kapsamında belirtilen, bir sonraki güne ait kuvvetle muhtemel sistem kısıtlarının gün öncesi planlama modülüne girişi yapılmaz ve gün öncesi planlama kapsamında sistem satış ve sistem alış teklifleri sistem kısıtları dikkate alınmaksızın değerlendirilir. Kısıt yönetimi bu kısıtlar da dahil olmak üzere dengeleme güç piyasası kapsamında değerlendirilir.

Dengesizlik fiyatı uygulamasına ilişkin katsayı⁶²⁷

GEÇİCİ MADDE 21 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte geçerli olan ve 110 uncu madde uyarınca enerji dengesizlik tutarı hesaplamalarında kullanılacak olan “k” ve “l” katsayılarının başlangıç değeri 0’dır.

Dengeleme Güç Piyasası kapsamında teklif seviyeleri arası fiyat farkı oranı⁶²⁸

GEÇİCİ MADDE 22 – (1) 70 inci madde uyarınca teklif fiyatları arasında olabilecek farka ilişkin oranın başlangıç değeri %20’dir.

Fark Fonu

GEÇİCİ MADDE 23⁶²⁹

Görevli perakende satış şirketinin kayıt işlemleri⁶³⁰

GEÇİCİ MADDE 24 – (1) Dağıtım şirketleri ile 27/9/2012 tarihli ve 28424 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Dağıtım ve Perakende Satış Faaliyetlerinin Hukuki Ayırıştırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar kapsamında kurulacak olan görevli perakende satış şirketleri en geç 1/2/2013 tarihine kadar gerekli kayıt işlemlerini gerçekleştirmek üzere Piyasa İşletmecisine başvurur.

⁶²² 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶²³ 18 Eylül 2012 tarihli ve 28415 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁶²⁴ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

⁶²⁵ 6 Kasım 2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶²⁶ 20 Şubat 2011 tarihli ve 27852 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶²⁷ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶²⁸ 3 Kasım 2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶²⁹ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır.

⁶³⁰ 30 Aralık 2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

17 nci maddeye ilişkin uygulama işlemleri⁶³¹

GEÇİCİ MADDE 25 – (1) 17 nci maddenin ikinci fıkrası kapsamında oluşturulacak kategorilere ilişkin hususlar, 1/1/2013 tarihine kadar Kurul kararı ile belirlenir.

(2) 17 nci maddenin ikinci fıkrası kapsamında oluşturulacak kategorilere ve dağıtım şirketine ilişkin uzlaştırma işlemleri, 1/7/2013 tarihine kadar birlikte gerçekleştirilir.

(3) Toplam Tüketim Tahmini Belirleme Metodolojisi 1/4/2013 tarihine kadar Kurum tarafından yayımlanır.

Sıfır Bakiye Düzeltme Tutarı⁶³²

GEÇİCİ MADDE 26 – (1) 1/1/2016 tarihine kadar Sıfır Bakiye Düzeltme Tutarının sıfır bakiye düzeltme katsayıları kullanılarak piyasaya katılımcılarından tahsiline devam edilir.

İletim kayıplarının TEİAŞ tarafından satın alınması⁶³³

GEÇİCİ MADDE 27 – (1) TEİAŞ 1/1/2016 tarihinden itibaren iletim sistemi kayıplarını satın almaya başlar. 1/1/2016 tarihinde iletim sistemi kayıplarının uzlaştırılmasını teminen TEİAŞ'ın Piyasa İşletmecisine tüzel kişilik kaydı gerçekleştirilir.

EPİAŞ'ın piyasa işletim faaliyetine başlaması⁶³⁴

GEÇİCİ MADDE 28 – (1) EPİAŞ piyasa işletim lisansı alana kadar Piyasa İşletmecisi TEİAŞ'tır.

Yayımlanacak usul esas ve prosedürler⁶³⁵

GEÇİCİ MADDE 29 – (1) Aşağıda yer alan usul esas ve prosedürler en geç 1/6/2015 tarihine kadar yayımlanır:

a) Organize Toptan Elektrik Piyasalarında Şeffaflığın Teminine İlişkin Raporlama Prosedürleri,

b) Gün Öncesi Piyasasında ve Dengeleme Güç Piyasasında Asgari ve Azami Fiyat Limitlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar.

Asgari ve Azami Fiyat Limitleri⁶³⁶

GEÇİCİ MADDE 30 – (1) Gün Öncesi Piyasasında ve Dengeleme Güç Piyasasında Asgari ve Azami Fiyat Limitlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar çerçevesinde belirlenene kadar ilgili piyasalarda asgari fiyat limitleri 0 TL/MWh, azami fiyat limitleri 2000 TL/MWh olarak uygulanır.

Önceki alacak veya borçlara ilişkin uygulama⁶³⁷

GEÇİCİ MADDE 31 – (1) TEİAŞ'ın taraf olduğu dava ve takiplerden EPİAŞ'ın faaliyetleriyle ilgili olanlar, EPİAŞ'ın faaliyete geçiş tarihinden itibaren EPİAŞ tarafından yürütülür.

Dengeleme birimi olan tüketim noktalarının dengeleme güç piyasası kapsamında yerine getirilmeyen talimatlara ilişkin maliyetlerden muafiyeti⁶³⁸

⁶³¹ 30 Aralık 2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶³² 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶³³ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶³⁴ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶³⁵ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶³⁶ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶³⁷ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶³⁸ 28 Mart 2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 32 – (1) Dengeleme birimi olan tüketim noktaları 1/1/2016 tarihine kadar 102/A ve 105/A maddeleri kapsamında hesaplanan yerine getirilmeyen yük alma/atma talimatlarına ilişkin maliyetlerden muaf tutulur.

Teminat Hesaplama Prosedürü ile Fark Tutarı Prosedürünün hazırlanması⁶³⁹

GEÇİCİ MADDE 33 – (1) Teminat Hesaplama Prosedürü ve Fark Tutarı Prosedürü piyasa işletmecisi tarafından ilgili çalışmalar tamamlanarak 01/06/2016 tarihine kadar Kuruma sunulur.

Serbest tüketici portalı ile serbest tüketici veri tabanının geliştirilmesi⁶⁴⁰

GEÇİCİ MADDE 34 – (1) EPİAŞ serbest tüketici portalı ile serbest tüketici veri tabanına ilişkin geliştirmeleri en geç 1/1/2017 tarihine kadar tamamlar.

Serbest olmayan tüketicilerin kaydı⁶⁴¹

GEÇİCİ MADDE 35 – (1)⁶⁴² Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler hizmet sundukları ve sayaçlarını okumakla yükümlü oldukları serbest olmayan tüketicilerin 30/B maddesinin birinci fıkrasında yer alan bilgilerini 1/6/2018 tarihine kadar serbest tüketici veri tabanına kaydeder.

(2) Söz konusu kayıtlar, ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından güncel tutulur ve tüketici serbest olana kadar tedarikçilerin erişimine açılmaz.

Yaz saati uygulaması

GEÇİCİ MADDE 36⁶⁴³ – (1) Yaz saati uygulamasının tüm yıl devam etmesi halinde bu Yönetmeliğin 50 nci, 52 nci, 57 nci, 58 inci, 63 üncü, 68 inci, 69 uncu, 71 inci, 88 inci ve 89 uncu maddeleri ile belirlenmiş olan süreler Piyasa İşletmecisi tarafından bir saate kadar ötelenebilir. Bu durumda belirlenen yeni süreler uygulanmaya başlamadan önce Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına duyurulur.

Yürürlük

MADDE 143 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 144 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Başkan yürütür.

Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin		
Tarihi		Sayısı
14/4/2009		27200
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin		
Tarihi		Sayısı
1-	1/10/2009	27363
2-	26/11/2009	27418 (Mükerrer)
3-	17/4/2010	27555
4-	6/11/2010	27751
5-	20/2/2011	27852
6-	3/11/2011	28104

⁶³⁹ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶⁴⁰ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶⁴¹ 28 Mayıs 2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

⁶⁴² 18 Ocak 2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

⁶⁴³ 30 Ekim 2016 tarihli ve 29873 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenmiştir.

7-	3/3/2012	28222
8-	18/9/2012	28415
9-	30/12/2012	28513 (2. Mükerrer)
10-	5/1/2013	28519
11-	28/3/2015	29309
12-	15/7/2015	29417
13-	29/4/2016	29698
14-	28/5/2016	29725
15-	30/10/2016	29873
16-	14/01/2017	29948
17-	16/5/2017	30068
18-	18/1/2018	30305
19-	17/11/2018	30598
20-	9/8/2019	30857